ŠVENTASIS RAŠTAS

KOMENTARAI - AIŠKINIMAI

Paruošė

Kostas Burbulys

Jūs tyrinėjote Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir liudija apie mane. Jn. 5, 39.

1979 m. Chicago

Spausdino ViVi Printing
4346 So Western Ave.
Chicago, IL. 60609

PREFACE

This is the first Evangelical commentary in the Lithuanian language. The material has been gathered mainly from English and German sources. This work is not a Biblical critique, but a positive exposition of the Holy Scriptures. It also includes relevant historical, geographic, and anthropological material.

ŠVENTOJO RAŠTO KOMENTARAI — AIŠKINIMAI

Biblija, arba Šventasis Raštas, yra Dievo įkvėptas Žodis. Kiekvienas Jos rašytojas — autorius rašė taip, kaip jis pergyveno įkvėpimą. Biblija nėra įstatymų kodeksas, arba dogmų rinkinys, bet Dievo apsireiškimas žmogui. Geriausias Biblijos aiškinimas yra pati Biblija, susiieškant kitas Biblijos vietas, kurios kalba ta pačia tema, arba tuo pačiu reikalu. Taip galvojant, galima susidaryti išvadą, kad Biblijos aiškinimas yra nereikalingas. Jei taip, tai ir visi pamokslai būtų nereikalingi, juk jie visi yra tam tikras Biblijos aiškinimas.

Kartą vienas žmogus man pasakojo, kaip jis pradėjo dirbti cukraus fabrike. Jis labai išvargo ir matė, kad negalės dirbti, jei jam niekas nepaaiškins, kaip dirbti. Jis prašė vieno darbininko jam paaiškinti. Tas atsakė: "Juk matai, kaip mes dirbame, taip dirbk ir tu". Jis atsakė: "Nors aš ir matau, bet daug ko negaliu pastebėti". Kai jam paaiškino, kaip dirbti, tada jam darbas sekėsi lengvai ir gerai. Jei jau darbe neįmanoma pastebėti visko, tai ką kalbėti apie mintis. Skaitydami Bibliją daug ko nepastebime. Bet jei kas mums primena ir pasako ką, tada viskas tampa daug aiškiau. Be to, yra daug istorinių, geografinių ir kitų dalykų, kurie būtini paaiškinimo.

Paaiškinimų — komentarų yra įvairių. Vieni aiškintojai siekia tam tikras savo dogmas įpiršti, kiti siekia Biblijos aiškumo ir Jos supratimo. Vieni aiškina labai moksliškai ir sausai, kad eilinis skaitytojas nieko nesupranta ir dvasinio peno negauna, kiti — labai paprastai ir suprantamai. Taigi, aiškinimų gali būti ir yra įvairių.

Anglų ir vokiečių kalboje yra labai daug ir įvairių Biblijos aiškinimų. Jų yra ir kai kuriose kitose kalbose, nors ir ne tiek daug. Lietuvių kalba katalikų Biblijos vertimai turi paaiškinimų; toks yra arkivyskupo Skvirecko ir naujasis vertimas, išleistas okupuotoje Lietuvoje 1972 metais. Tie paaiškinimai yra trumpi. Jų yra daug gerų, bet kai kurie yra vienašališki ir nori įpiršti Romos katalikų bažnyčios dogmas. Lietuvių evangelikų Biblijos vertimai spausdinami be paaiškinimų. Kiek žinau, iš vokiečių kalbos į lietuvių kalbą buvo išverstas

tik kun. Rambako paaiškinimas apie Kristaus kentėjimus. Jis buvo geras ir bešališkas.

Šie Biblijos komentarai — aiškinimai lietuvių kalba yra pirmi. Pradžia visada yra sunki. Gerai suprantu, kad bus daug trūkumų. Už patarimus ir kritiką būsiu labai dėkingas. Šie aiškinimai yra labai suglausti, trumpi. Plačiau rašant būtų įmanoma daug dalykų tiksliau paaiškinti, deja, tam neturiu laiko nei galimybių.

Aš pats, skaitydamas trumpus Biblijos paaiškinimus, daug geriau Bibliją supratau, ir Ji man tapo artesnė, suprantamesnė, vertingesnė. Šio darbo imtis mane ragina vidujinis jausmas. Suprantu savo menką pasiruošimą šiam darbui ir nujaučiu, numatau trūkumus, bet tikiu, kad ir šiais paaiškinimais bus kai kam patarnauta.

Aiškinimuose savo minčių labai mažai pridėsiu. Daugiausia imsiu iš kitų komentarų; vokiečių ir anglų kalbų.

Pažymiu, kad Šventąjį Raštą laikau Dievo įkvėptu žodžiu ir tikiu Dievą. Kuris netiki Dievą ir ieškos tik mokslinių žinių, kai kuo bus nepatenkintas. Bet kuris tiki Dievą ir ieško dvasinio peno, tikiu, ras šiuose paaiškinimuose daug naudos.

Pabrėžiu tikinčio ir netikinčio Dievą, mano supratimu. Visų sričių mokslininkų buvo ir yra tikinčių ir netikinčių. Man atrodo, kad tikinčių mokslininkų veikalai, tyrinėjimai ir darbai yra nuosaikesni, negu netikinčių. Tikinčiu suprantu tą, kuris tikėdamas Dievą, vykdo gyvenime Šventojo Rašto reikalavimus. Jis nevartoja svaigalų ir tabako. Nenaudojant šių nuodų, jo mintys yra daug aiškesnės. Jis deda pastangas nemeluoti ir neapgaudinėti, taip jis gyvenime išvengia daug įvairių nemalonumų ir yra ramesnis už netikintį. Jis sugeba savo mintis reikšti ir darbus atlikti tiksliau. Kuris tiki Dievą ir gyvenime nededa pastangų siekti Šventojo Rašto reikalavimų, tas yra netikįs, veidmainys. Netikįs Dievą, nors ir labai doras ir išmintingas žmogus, tiki, kad tvėrimas ir visa dabartinė visatos eiga rieda pagal tam tikrus gamtos dėsnius, mums žinomus ir dar nežinomus. Tikįs Dievą, laiko Jį viso priežastimi — Tvėrėju ir Išlaikytoju, kuris viską valdo ir tvarko Jo duotos gamtos dėsniais. Gamtos dėsniai yra Jo duoti nuostatai. Bet Jis kartais apsireiškia ir asmeniškai mums nežinomais dėsniais. Netikįs laiko tikintį naiviu, nesiekiančiu ir nededančiu pastangų viską išsiaiškinti. Jis, tikėdamas Dievą, neturi savarankiškumo, rimtai neišvysto pastangų, sumenksta, dažnai tampa veidmainiu. Mano su-

pratimu, remiantis Šventuoju Raštu, tik tas tiki Dievą, kuris atgimsta, pergyvena Dievo apsireiškimą, turi su Juo asmenišką patirtį. Ta patirtis įgalina jį rimtai siekti ir laikytis Šventojo Rašto reikalavimų.

BIBLIJA

Pradedant rašyti aiškinimus, tenka pasakyti kelis žodžius apie Bibliją.

VARDAS. Biblija dažnai vadinama Šventuoju Raštu: Biblijos pirminė reikšmė graikų kalba buvo: knygos — raštai. Ta pati reikšmė yra ir lotynų kalba. Tik žymiai vėliau pradėta vartoti vienaskaitoje — Biblija. Taip Ji yra suprantama ir mūsų laikais.

SENASIS TESTAMENTAS HEBRAJŲ KALBA. Senasis Testamentas hebrajų kalba sutvarkytas kitokia eile, negu mūsų dabartinė Biblija. Joje yra mažiau knygų negu mūsų ST. Bet visa ST apimtis, savo turiniu, yra ta pati. Hebrajai sujungia kai kurias knygas į vieną knygą. Pav. Samuelio, Karalių, Ezro, Nehemijo knygos yra sujungtos į vieną knygą.

RANKRAŠČIAI. Biblijos rankraščiai buvo rašomi papyre (tam tikrų augalų lapai), pergamente arba odoje. 13 šimtmetyje pradėta vartoti popierius. Senojo Testamento seniausi rankraščiai yra išlikę iš 9 šimtmečio mūsų eros, Naujojo Testamento — siekia 4 šimtmetį. Atrodo keistai, kad Naujojo Testamento rankraščiai yra žymiai senesni už Senojo Testamento rankraščius, net 500 metų. Tą galima paaiškinti tuo, kad ST žydai ir krikščionys labai gerbė ir senų, susidėvėjusių; net nenaudotinų rankraščių nenumesdavo, bet juos surinkdavo ir sudėdavo sinagogoje. Kai jų surinkdavo didesnius kiekius, juos palaidodavo kapinėse arba sudegindavo, sunaikindavo. Priešingai NT rankraščiai; pirmaisiais amžiais nebuvo tiek vertinami, kiek ST, todėl nebenaudojamus nesunaikindavo. Taip jų daug kur išsilaikė.

ST seniausias, vienintelis priešmasoretinis, tekstas yra išlikęs iš 1 ar 2 šimtmečio. Jame yra surašyta 10 įsakymų, 2 M 20, 2-17 ir 5 M 6, 4-5. Šis papyras yra Nash Cambridge.

1947 metais surasta daug ST ir kitų raštų rankraščių prie Mirties jūros. Jie yra iš maždaug 225 metų prieš Kr. — 60 metų po Kr. Mošės ben Ašero Kodeksas yra Kaire iš 895 m. Jame yra pranašų knygos. Arono ben Mošės ben Ašero kodeksas Aleppe yra iš 10 šimtmečio. Jame yra visa Biblija. Kiti rankraščiai yra vėlesnių laikų. NT rankraščiai yra iš 4 šimtmečio, kai kurios dalys — iš 2 šimtmečio.

Iki spaudos išradimo visos knygos buvo perrašomos ranka, taip ir Biblija. Kyla klausimas: ar Biblija buvo visą laiką tiksliai perrašyta ir, ar mes Ją tebeturime tokią, kokia Ji buvo pradžioje? Į tą galima atsakyti, kad Ją turime tokią, be esminių pakeitimų. Vertingas knygas, tarp jų ir Bibliją, perrašydavo profesionalai. Buvo daroma taip: tam tikrame kambaryje sėdėdavo būrys raštininkų, vienas diktuodavo, o visi kiti rašydavo. Tokios tada buvo "spaustuvės". Taip perrašytos Biblijos būdavo tikrinamos ir, jei rasdavo nors vieną klaidą, Jų nepriimdavo į sinagogą, Jas galėdavo skaityti tik privačiai, namuose.

ŠVENTOJO RAŠTO PADALINIMAS. Senieji rankraščiai yra rašyti be jokio padalinimo: be skyrių, skirsnelių, be skiriamųjų ženklų. Kiek žinoma, skyriais padalinimą įvedė arkivyskupas Steponas Langtonas, miręs 1228 metais. Eilučių numeraciją pradėjo Paryžiaus spaustuvininkas Robertas Etiene 1551 metais.

KALBA. ST rašytas hebrajų kalba, dalis yra rašyta vadinamąja aramėjų kalba, tai Ezro 4, 6-8. 18; 7, 12-16; Dan 2, 4b - 7.28. NT rašytas graikų kalba.

LAIKAS. Biblija rašyta nuo Mozės iki apaštalų laikų, maždaug 13 šimtmečių: apytikriai nuo 1200 m. prieš Kr. iki 100 po Kr. Pradžioje Bibliją sudarė tik 5 Mozės knygos. Iki mūsų laikų Ją tokią tebeturi samariečiai. Vėlesnė Biblija yra iš dabartinio Senojo Testamento. Ją tokią pripažįsta žydai. Mes krikščionys turime tokią, kokia Ji yra, Senąjį ir Naująjį Testamentą. ST yra 39 knygos, NT 27 knygos, viso — 66 knygos. Jos yra sudėtos į vieną knygą — Bibliją. Visos bažnyčios yra priėmusios ir pripažinusios Bibliją, kaip Dievo apreikštą ir neklystantį Žodį. Biblijos Raštai yra įkvėpti ir parašyti per Šventąją Dvasią, todėl Jos autorius yra Dievas.

KANONIZAVIMAS. Biblijos ST kanonizavimas vyko palaipsniui. Dėl atskirų knygų vyko ilgi pasitarimai. Jamnijos suvažiavime 100 po Kr. visos knygos buvo patikrintos ir priimtos. Nuo to laiko ST kanonizavimas yra užbaigtas. NT buvo daug vadinamų apaštalų ir bažnyčios tėvų raštų. 4 šimtmečio pradžioje jie visi buvo peržiūrėti ir atrinkti; priimti — kanonizuoti. Kai kuriuose Biblijos vertimuose dar yra vadinamų apokrifų. Apokrifas — reiškia paslėptas, neaiškus; gal dėl ginčijamos dieviškos kilmės, gal dėl jų nežinomų autorių? Šių knygų, kaip šventų, Dievo įkvėptų, lygių su kitomis Biblijos knygomis, niekada nepripažino nei žydai, nei krikščionys. Žydai ir krikščionys laiko jas geromis, naudingomis knygomis, bet ne Biblijos kanonizuotomis knygomis. Tiktai Romos katalikų bažnyčia savo visuotiniame suvažiavime 1545 - 1563 m. Trente, apokrifų knygas pripažino Dievo įkvėptomis ir priėmė jas į Bibliją. Iki minėto laiko nei Romos katalikų bažnyčia, nei žydai, nei kiti krikščionys nebuvo jų pripažinę Biblijos knygomis, ir dabar jų niekas tokiomis nepripažįsta, išskyrus Romos katalikų bažnyčios.

VERTIMAI. Paskutiniais šimtmečiais prieš Kristų žydai kalbėjo vadinamąja aramėjų kalba. Todėl sinagogose Biblijos skaitomas tekstas buvo verčiamas iš hebrajų kalbos į aramėjų kalbą; aiškinimai bei pamokslai taip pat buvo sakomi ta kalba. Žydai išsisklaidę po graikų pasaulį, daug kur pradėjo kalbėti graikiškai. Todėl buvo reikalingas Biblijos vertimas graikų kalba. Toks vertimas buvo padarytas apie 300 metų prieš Kr. Jis vadinamas Septuaginta. Šį vertimą naudojo krikščionys. Tas žydams nepatiko. Jie 2-me šimtmetyje po Kr. pasigamino naują vertimą. Krikščionys išvertė Bibliją į sirų, lotynų, koptų ir kitas kalbas. Labai pagarsėjo lotynų vertimas — Volgata. Jį atliko Jeronimas. Tai puikus vertimas. Romos katalikų bažnyčia laikė jį pagrindiniu ŠR vertimu iki mūsų laikų. Tik iš jo darydavo vertimus į kitas kalbas. Paskutiniais metais katalikai pradėjo daryti vertimus iš hebrajų ir graikų kalbų. Vakarų Europos kalbomis buvo padaryta apie 14 vertimų prieš Liuterio vertimą. Liuterio vertimas yra vienas svarbiausių vokiečių vertimų. Jis buvo atliktas 1522 - 1534 m.

BIBLIJOS VERTIMAI LIETUVIŲ KALBA. Skelbiant krikščionybę mūsų tautai, dauguma Lietuvos katalikų kunigų nekalbėjo lietuviškai ir nomokė žmonių lietuvių kalbos.

Kaip žinome, krikščionybė lietuvių tautai buvo primesta kardu ir ugnimi, o ne liudijimu. Taipgi nedėta pastangų tautą supažindinti su Šventuoju Raštu. Katalikų lenkiški kunigai niekino lietuvių kalbą, kaip pagonišką ir netinkamą pamaldoms laikyti. Tik po reformacijos, pradėjus veikti Lietuvoje evangelikams, ir katalikai buvo priversti kiek susirūpinti lietuvių kalba.

Yra žinoma. kad katalikų kunigas Mikalojus Daukša išvertė dalį Biblijos. Juozapas A. Giedraitis išvertė Naująjį Testamentą. Jis buvo atspausdintas 1816 m. Visos Biblijos vertimą padarė arkivyskupas Juozas Skvireckas. Nuo 1901 m. iki 1949 m. buvo išleista visa Biblija atskirais tomais. Tai yra pirmoji Biblija katalikų išleista lietuvių kalba. Jos vertimas buvo daromas iš Vulgatos, lotynų vertimo, savaime suprantama, jis negali būti tikslus, nes vertimas darytas iš vertimo. 1972 metais katalikai išleido NT okupuotoje Lietuvoje ir jį perspausdino JAV. Vertimas yra geras, paprasta, sklandi kalba. Vertimas darytas iš graikų kalbos.

Evangelikai dėjo pastangas supažindinti lietuvių tautą su Biblija. Kiek žinoma, pirmi lietuvių evangelikų nepilni Biblijos vertimai siekia 1545 metus. 1579 m. buvo išspausdintos Baltramiejaus Vilento evangelijos. Visą Bibliją išvertė Jonas Bretkūnas apie 1590 m. Šis vertimas nebuvo atspausdintas. Šio vertimo foto kopija buvo Vytauto Didžiojo Universiteto Bibliotekoje iki 2-jo Pasaulinio karo. Reformatas Boguslavas Chylinskis išvertė visą Bibliją 1659 m. Jos tik dalis buvo atspausdinta. Samuelis Bitneris išvertė ir paruošė spaudai NT. Jis buvo atspausdintas 1701 metais. Visa Biblija atspausdinta 1735 metais Karaliaučiuje. Prie Jos vertimo dirbo 17 kunigų. Šiai laidai išsisėmus, naują vertimą darė teol. prof. dr. Ludvikas G. Rėza. Jam padėjo šį darbą atlikti 5 kunigai. Šis Biblijos vertimas buvo atspausdintas Karaliaučiuje 1816 metais. Jis buvo kelis kartus taisytas ir pakartotinai atspausdintas. 1898 metais visą Biblijos vertimą pagrindinai peržiūrėjo kun. Jonas Pipiras ir mokytojas Adolfas Eynaras. Šis peržiūrėtas vertimas buvo atspausdintas: 1900, 1908, 1946, 1960 metais.

Paskutiniu laiku lietuvių kalba pergyveno didelį pasikeitimą. 1900 metų kalba labai atsilikus. Lietuvos Nepriklausomybės metu nesuspėta padaryti naujo Biblijos vertimo. Tuo reikalu buvo kai kas daroma, tariamasi. Kun. prof. dr. P. Jakubėnas išvertė evangelijas ir jos buvo atspausdintos.

Kun. J. Inkenas išvertė Petro laiškus, jie buvo išleisti. Tremtyje lietuviai evangelikai išleido NT 1961 metais, ir dar teberuošia ST vertimą.

Biblija buvo rašyta įvairiausiose aplinkybėse. Vieni Ją rašė rūmuose, kiti kalėjimuose, dykumose, urvuose, dar kiti ant upės kranto, jūrų pakraščiuose, tremtyje, savo namų židinyje, pralaimėjime ir laimėjime, kada kurį Dievas pašaukė. Tą knygą rašė Šventosios Dvasios įkvėpti žmonės: mergaitės, moterys, karaliai, kaimiečiai, kunigai, žvejai, kariškiai, avių kerdžiai, muitininkai, daktarai, valdovai, mokslininkai. Biblijoje yra beveik visos žinomos literatūrinės formos: proza, poezija, dialogas, įstatymas, dekretas, palyginimai, alegorijos, satyros, pamokslai, laiškai, pranašystės. Ji apima visa tai, kas liečia žmogų: pasaulio tvėrimą, gyvybės pradžią, nuodėmę, mirtį, dangų, pragarą, tautas ir jų valdžias, žmogaus elgesį šeimyniniame ir socialiniame gyvenime, higienos principus, astronomiją, geografiją, istoriją, zoologiją, botaniką ir kitką.

Nežiūrint Biblijos vertingumo, nė viena kita knyga nebuvo taip puolama, kaip Ji. Tūkstančiai Jos egzempliorių buvo sudeginti. Daug buvo kankinių dėl Jos rašymo ir vertimo, spausdinimo ir platinimo. Nesuskaitomai daug kritikos ir paniekos Ji susilaukė iš barbarų ir skeptikų mokslininkų. Nežiūrint to, Ji lieka garbinga ir naudinga.

Biblija nepretenduoja būti moksliška knyga, tačiau Ji daug kur yra tiksli. Biblija mini daug senovės tautų, istorikai apie jas mažai ką arba visai nieko nežino, tačiau archeologiniai tyrinėjimai patvirtina Biblijos pasakojimus.

Biblija, kaip dieviškos kilmės knyga, dieviškai ir kalba į žmones. Dievas visais laikais apsireiškė ir apsireiškia Biblijoje ir per Bibliją. Tai yra, skaitant Bibliją arba klausantis Jos aiškinimų, pamokslų, žmonių širdys tampa paveiktos dieviškosios galios, jos sušildomos, atgimdomos. Milijonus ir milijonus žmonių Biblija atgimdė ir atgimdo naujam, dvasiniam gyvenimui. Ji tampa gyva: kai Ji dieviška galia apsireiškia žmogaus širdyje ir žmogų atnaujina, tada žmogus randa Joje dvasinį peną.

Biblija yra pamatas krikščioniškoms bažnyčioms. Jei nebūtų Biblijos, nebūtų ir krikščioniškų bažnyčių. Nė jokia kita knyga nepaveikė žmonijos jos istorijos bėgyje taip teigiamai, kaip Biblija; ir galima tvirtinti, kad Ji ir toliau taip darys, nes Biblija pasiekia visą žmogų: protą ir jausmus, kūną, sielą ir dvasią.

NAUJASIS TESTAMENTAS

Senajame Testamente svarbiausias dalykas yra Dievo pažadai žmogui jį išgelbėti. Jie susieina Mesijo pažadėjime. NT pažadėtasis Mesijas yra Jėzus iš Nazareto. Apie Jį kalba evangelijos ir moko apaštalų laiškai. Jėzuje yra išpildyti pranašavimai ir įstatymas. Per Jį atidarytas kelias į Tėvą.

Apie Jėzų, Išgelbėtoją, liudijo apaštalai žodžiu. Plintant krikščionybei, jie nebegalėjo visur nuvykti liudyti. Be to, apaštalai vienas po kito mirė. Radosi reikalas Jėzaus darbus užrašyti. NT visi raštai yra baigti rašyti iki pirmojo šimtmečio pabaigos. NT pirmosios knygos yra evangelijos. Jos vadinamos evangelija pagal — Kodėl pagal? Viena: evangelija (džiugi naujiena) yra tik viena, Jėzaus Kristaus evangelija. Ją rašė atskiri žmonės ir pagal jų vardus ji pavadinta — evangelija pagal... Antra: evangelijas parašė atskiri žmonės skirtingai. Surinkimuose jos buvo skaitomos. Surinkimo žmonės žinojo apie rašytojus ir pradėjo evangelijas vadinti pagal jų vardus. Šis terminas įsigyveno ir yra mūsų priimtas.

Pirmoji ir ketvirtoji evangelija rašyta Jėzaus mokinių, apaštalų. Pirmoji — Mato, ketvirtoji — Jono. Antroji ir trečioji rašyta apaštalų palydovų, Morkaus ir Luko.

Pirmosios trys evangelijos vadinamos sinoptinėmis (sinopse — apžvalga), tai yra dėl jų didelio panašumo. Visų trijų evangelijų daug pasakojimų žodis žodin atitinka. Tik viena trečioji viso turinio yra skirtinga.

Evangelijose aprašytas Jėzaus asmuo ir Jo darbai. Po evangelijų seka apaštalų darbai. Čia aprašomi kai kurie apaštalų darbai ir veiksmai. Toliau eina apaštalų laiškai. Juose apaštalai moko surinkimus ir atskirus žmones, juos guodžia, duoda patarimų. NT baigiamas apreiškimu Jonui. Tai yra pranašystės knyga.

SUTRUMPINIMŲ SĄRAŠAS

ŠR — Šventasis Raštas
ST — Senasis Testamentas
NT — Naujasis Testamentas
ŠD — Šventoji Dvasia

SENOJO TESTAMENTO KNYGOS

1 M	—	Pirmoji Mozės knyga
2 M	—	Antroji Mozės knyga
3 M	—	Trečioji Mozės knyga
4 M	—	Ketvirtoji Mozės knyga
5 M	—	Penktoji Mozės knyga
Joz	—	Jozuvo knyga
Teis	—	Teisėjų knyga
Rt	—	Rūtos knyga
1 Sam	—	Pirmoji Samuelio knyga
2 Sam	—	Antroji Samuelio knyga
1 Kar	—	Pirmoji karalių knyga
2 Kar	—	Antroji karalių knyga
1 Ch	—	Pirmoji chronikų knyga
2 Ch	—	Antroji chronikų knyga
Ezr	—	Ezro knyga
Neh	—	Nehemijo knyga
Est	—	Esterės knyga
Job	—	Jobo knyga
Ps	—	Psalmių knyga
Pat	—	Patarlių knyga
Pam	—	Pamokslininko knyga
Gies	—	Giesmių knyga
Iz	—	Izaijo knyga
Jer	—	Jeremijo knyga
Jer R.	—	Jeremijo raudų knyga
Ez	—	Ezakielio knyga
Dan	—	Danieliaus knyga
Oz	—	Ozėjo knyga
Jóel	—	Joelio knyga
Am	—	Amoso knyga
Obd	—	Obadjo knyga
Jon	—	Jonos knyga
Mik	—	Miko knyga
Naum	—	Naumo knyga
Abak	—	Abakuko knyga
Sof	—	Sofanjo knyga
Ag	—	Agėjo knyga
Zak	—	Zakarijo knyga
Mal	—	Malachijo knyga

NAUJOJO TESTAMENTO KNYGOS

Mt	— Evangelija pagal Matą
Mk	— Evangelija pagal Morkų
Lk	— Evangelija pagal Luką
Jn	— Evangelija pagal Joną
Apd	— Apaštalų darbai
Rom	— Laiškas Romiečiams
1 Kor	— Pirmasis laiškas Korintiečiams
2 Kor	— Antrasis laiškas Korintiečiams
Gal	— Laiškas Galatams
Ef	— Laiškas Efeziečiams
Fil	— Laiškas Filipiečiams
Kol	— Laiškas Kolosiečiams
1 Tes	— Pirmasis laiškas Tesalonikiečiams
2 Tes	— Antrasis laiškas Tesalonikiečiams
1 Tim	— Pirmasis laiškas Timotiejui
2 Tim	— Antrasis laiškas Timotiejui
Tit	— Laiškas Titui
Fm	— Laiškas Filemonui
Žyd	— Laiškas Žydams
Jok	— Jokūbo laiškas
1 Pt	— Pirmasis Petro laiškas
2 Pt	— Antrasis Petro laiškas
1 Jn	— Pirmasis Jono laiškas
2 Jn	— Antrasis Jono laiškas
3 Jn	— Trečiasis Jono laiškas
Jud	— Judo laiškas
Apr	— Apreiškimas Jonui

KOMENTARŲ LEIDIMO REIKALU

Tremtyje lietuvių kalba knygų ir bendrai spaudos leidimas yra nuostolingas. Daugiausia spaudos darbuotojai dirba tik iš pasišventimo, be jokio materialinio atlyginimo. Parduotuvėse savininkai sako, kad iš knygų pardavimo jie nieko neuždirba. Jei taip yra bendrai su literatūra, tai ką bekalbėti apie tikybinę spaudą ir dar evangelišką. Ji išsilaiko tik remiama įvairių draugijų bei pavienių asmenų.

Komentarus rašyti ir leisti esu pasiryžęs raginamas vidujinio balso. Naujojo Testamento komentarų knygų, dydžio kaip ši, bus apie šešis tomus. Senojo Testamento jų bus žymiai daugiau. Šitokios knygos, dviejų tūkstančių egzempliorių, spausdinimas, įrišimas ir išsiuntinėjimas kainuoja apie šešis tūkstančius dolerių. Patirtis rodo, kad pavieniai asmenys pirkdami ir remdami tokių knygų leidimą, sudeda apie tris tūkstančius dolerių; taigi apie pusę išlaidų. Kas tokią spaudą mylite ir norite ją platinti, malonėkite ją paremti. Gal kas norėtų ir galėtų vienos knygos išlaidas padengti?

Jei didesnių rėmėjų neatsiras, knygos vis viena bus leidžiamos. Tada turėsiu jas leisti paprastesniu, pigesniu būdu.

Šioje knygoje yra įdėtas vokas. Malonėkite jį grąžinti. Būtų labai malonu gauti nors ir visai trumpą laiškutį. Kam rašyti yra sunku, grąžinkite tuščią voką. Ant voko užrašykite savo adresą. Kas voko negrąžins, neatsiradus pakankamų piniginių išteklių, knygos nebus siuntinėjamos.

EVANGELIJA PAGAL MATĄ

Matas buvo muitininkas. Jėzus pavadino jį, Mt 9, 9; Mk 2, 14, Lk 5, 27. Jis, būdamas muitininku, buvo vadinamas Levi. Jam tapus Jėzaus sekėju, jo vardas buvo pakeistas į Matą panašiai, kaip Simono — į Petrą, Mt 16, 17-18.

Bažnyčios rašytojai suteikia žinių, tarp jų ir vyskupas Euzebius, miręs 339, kad Matas parašęs Jėzaus kalbas (penkias) aramėjų kalba. Ta kalba Jėzaus laikais kalbėjo Palestinos gyventojai. Kiek vėliau Matas, tas "kalbas" praplėtęs, parašęs evangeliją pagal Matą — graikų kalba. Evangelija (pagal Matą) rašyta apie 50-60 m. po Kr.

Šios Jėzaus kalbos skatina žmones siekti šventumo; ir Matas šioje evangelijoje rodo Jėzų esantį Mesiją. Jis dažnai kartoja: "Tai įvyko, kad Raštas išsipildytų". Ši evangelija pirmoje eilėje buvo skirta žydams ir krikščionims, kilusiems iš žydų.

UŽRAŠAS, Mt 1, 1

1 Jėzaus Kristaus, Dovydo Sūnaus, Abraomo Sūnaus, kilmės knyga, Lk 3, 23-38; 12, 3; 18, 18; 22, 18.

Viso NT tema yra — Jėzus. Senasis Testamentas pradedamas pasaulio tvėrimu, Naujasis Testamentas pradedamas pačiu Tvėrėju, per kurį buvo viskas sutverta, Jn 1, 3. ST pasakoja apie Adomą, NT — apie antrąjį Adomą. Viešpats Jėzus yra Sūnus Dovydo ir Abraomo, iš kurio turėjo gimti pranašautasis Mesijas. Abraomas ir Dovydas yra tos dvi garsenybės — įžymybės. Abraomui duotas pažadas, 1 M 12, 3; 22, 18, ir Dovydui, 2 Sam 7, 12; Ps 89, 3; 132, 11. Kristus buvo vadinamas Dovydo Sūnumi. To laiko žmonės Jį taip vadino. Evangelistas Jį vadina ne tik Dovydo Sūnumi, bet ir Dovydo Sūnumi, ant kurio pečių visa valdžia. Jis yra ir Abraomo Sūnus, kuriam pažadas duotas tapti tautų tėvu.

Per Dovydo ir Abraomo Sūnų yra įvykdyti visi pažadai. Seni pažadai neužmiršti, jie dabar išpildomi. Kai žydų tauta buvo pavergta romėnų, Dovydo giminė buvo užmiršta; Kristus iškyla, lyg atžala iš sausos žemės, Iz 53, 2. Jėzus, kaip

Abraomo Sūnus, primena pažadą, palaimos visoms tautoms, 1 M 22, 18. Šis išsireiškimas "Abraomo Sūnus", yra vienintelis tik šioje Biblijos vietoje.

JĖZAUS KILMĖ, Mt 1, 2 - 17

2 Abraomui gimė Izaokas, Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui gimė Judas ir jo broliai, 1 M 21, 3, 12; Rom 9, 6-8; 1 M 25, 26; 29, 35; 49, 8. 3 Judui gimė Faresas ir Zaras iš Tamaros, Faresui gimė Esromas, Esromui gimė Aramas, 1 M 38, 29-30; 38, 6; 1 Ch 2, 4-9; Rt 4, 19. 4 Aramui gimė Aminadabas, Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, Rt 4, 19-20; 2 M 6, 23; 1 Ch 2, 11. 5 Salmonui gimė Boozas iš Rachabos, Boozui gimė Jobedas iš Rūtos, Jobedui gimė Jesė, Rt 4, 14-22; Joz 2, 1; 6, 17; Jok 2, 25; Žyd 11, 31; Iz 11, 1. 6 Jesei gimė karalius Dovydas. Dovydui gimė Saliamonas iš Urijo žmonos, Rt 4, 22; 2 Sam 12, 24. 7 Saliamonui gimė Roboamas, Roboamui gimė Abijas, Abijui gimė Asas, 1 Kar 11, 43; Ch 3, 10; 2 Ch 14, 1. 8 Asui gimė Juozapatas, Juozapatui gimė Joramas, Joramui gimė Ozijas, 1 Kar 15, 24; 22, 51; 1 Ch 3, 10-12. 9 Ozijui gimė Joatamas, Joatamui gimė Achazas, Achazui gimė Ezekijas, 2 Kar 15, 7; 16, 20; 1 Ch 3, 13. 10 Ezekijui gimė Manasas, Manasui gimė Amonas, Amonui gimė Jozijas, 2 Kar 20, 21; 1 Ch 3, 13; 3, 14; 2 Kar 21, 18; 21, 24. 11 Jozijui gimė Jechonijas ir jo broliai, ištrėmimo į Babilioniją laikais, 1 Ch 3, 15-16; Jer 37, 12. 12 Po ištrėmimo į Babilioniją, Jechonijui gimė Salatietis, Salatiečiui gimė Zorobabelis, 1 Ch 3, 19; Ezr 3, 2; Ag 1, 1. 13 Zorobabeliui gimė Abijudas, Abijudui gimė Eliakimas, Eliakimui gimė Azoras, 1 Ch 3, 19. 14 Azorui gimė Sadokas, Sadokui gimė Achimas, Achimui gimė Elijudas. 15 Elijudui gimė Eleazaras, Eleazarui gimė Matanas, Matanui gimė Jokūbas. 16 Jokūbui gimė Juozapas, Marijos vyras, iš kurios gimė Jėzus, vadinamas Kristumi — Mesiju, Lk 1, 27, 35; 3, 23. 17 Taigi nuo Abraomo iki Dovydo iš viso keturiolika kartų, nuo Dovydo iki ištrėmimo į Babilioniją — keturiolika kartų ir nuo ištrėmimo į Babilioniją iki Kristaus — keturiolika kartų.

Žydai labai gerbė pirmagimius, jie gaudavo dvigubai didesnę turto dalį už kitus vaikus. Tėvui mirus, pirmagimis

perimdavo tėvo teises. Jėzaus chronologijoje yra daug ne pirmagimių. Abraomas nebuvo pirmagimis, taipogi: Jokūbas, Judas, Dovydas, Natanas, Rezas ir kiti. Dievas nekreipia dėmesio į prigimtą pirmenybę, bet į išrinkimą. Jis išrenka ir išaukština tą, kuris priima Jo malonę. Pirmagimiai Ismaelis ir Ezavas visai nepaminėti.

Dovydas vadinamas karaliumi. Jėzaus kilmės giminėje buvo daug karalių, bet tik Dovydas minimas. Priežastis: jis buvo pirmasis karalius, gavęs pažadą karalystės ir Mesijo.

Luko evangelijoje, Jėzaus kilmės eilėje žmonių vardai yra kiti, negu Mato. Jie skiriasi nuo Dovydo sūnų, Saliamono ir Natano, 2 Sam 5, 14. Dėl to yra įvairių nuomonių. Greičiausia tai yra dėl to, kad Marija irgi buvo iš Dovydo giminės. Čia yra Marijos giminės kilmės sąrašas. Mums kilmės sąrašas mažai reikšmės teturi, bet žydams jis buvo ir yra svarbus. Jie jį labai saugo. Kunigu (rabinu) negali būti, jei jis neįrodo savo kilmės iš Arono giminės.

Labai nuostabu, kad minimos keturios moterys. Žydai bendrai moterų nemini. Jos minimos tik tuo atveju, jei neturi brolių ir paveldi tėvų palikimą, 4 M 27, 8. Čia minimos moterys nieko bendro neturi su paveldėjimu. Jos nėra žymios, kaip Sara ar Rebeka. Jos yra ne tik nežymios, bet ir daug papiktinimo davusios žydams ir krikščionims.

Tamara nusikalto su savo uošviu Judu, 1 M 38. Daug kas norėtų, kad to skyriaus visai nebūtų Šventajame Rašte. Daug kam gėda jį skaityti.

Rachaba buvo pagonė ir prostitutė, Joz 2, 9. NT ji minima ir iškeliama dėl jos tikėjimo, Žyd 11, 31; Jok 2, 25.

Rūta dora moteris, mylinti savo uošvę, darbšti, bet pagonė, ir jos tautos kilmė labai negarbinga, 1 M 19.

Batseba. Jos vardas neminimas, bet aišku apie ką kalbama, 2 Sam 11, 26. Kodėl Matas šias moteris mini? Juk užtenka jų sūnų vardų. Aišku, Matas turi tikslą: jis parodo, kad Jėzaus kilmėje buvo pasibaisėtinų žmonių. Žmonės savo ir kitų garbingųjų blogybes slepia, bet Šventasis Raštas iškelia. Čia ne dorybė svarbu, bet Dievo malonė. Te piktinas "dorieji" iš to, ir netikintieji terašo "Šventojo Rašto paslaptis", bet Dievas kviečia visus ateiti pas Jį ir patirti, kad Jėzus yra Išgelbėtojas nusidėjėlių, o ne teisiųjų.

Prisimenu vieną jaunuolį, pabudintą evangelijos žodžių.

Kartą jis klausė manęs, kodėl jo tėvo ir tėvo brolio pavardės yra skirtingos. Jam į tai nieko neatsakiau, bet jaučiau, kad tą pačią akimirką jis suprato. Jis tapo labai neramus ir nusiminė. Įstatymas jį pasmerkė, 5 M 23, 1-2, bet Jėzus yra Išgelbėtojas. Jėzaus kilmė taip aprašyta; Jis pašvenčia pagonis ir visus nusikaltėlius, pas Jį gali ateiti visi.

Pagal įstatymą, pats Jėzus gali būti, "gerųjų žmonių", pasmerktas, atmestas. Jis buvo apšauktas nusidėjėlių ir kekšininkų draugu, net pačiu velniu ir velnių vyriausiuoju.

Pagal išrinkimą Jis yra Mesijas, Pateptasis, Dievo Sūnus. Kas Jį tiki, tiems Jis suteikia galią Dievo vaikais tapti. Jis išlaisvina iš nuodėmės galios, suteikia atleidimą, duoda ramybę, papildo dangišku džiaugsmu kiekvieną, kuris ateina pas Jį.

Sekant kai kurių čia aprašytųjų gyvenimą, matoma, kad blogam karaliui Roboamui gimė blogas sūnus Abijas, šiam gimė geras — Asas. Asui gimė geras Juozapatas, o geram Juozapatui gimė blogas Joramas. Ne garbingos giminės kraujas išsaugo ir apvalo žmogų, bet Jėzaus Kristaus, Mesijo, kraujas.

Kilmės knygoje nėra suminėti visų eilės vardai, o tik svarbiausieji, įrodymui kilmės. Pav. (8 eil.) tarp Joramo ir Ozijo yra išleisti Achazjas, Joasas ir Amazjas, 1 Ch 3, 10-12.

17 eilutėje suminėta tris kart po keturiolika kartų. Biblijoje turi didelės reikšmės septyni. Čia minėta tris kart po dvigubus septynis. Pirmasis keturiolika iki Dovydo — įsteigimas karalystės. Antrasis keturiolika — karalių laikai. Tretysis — suvargimas. Iš karalių giminės lieka paprastas dailidė Juozapas ir paprasta Nazareto mergaitė Marija. Bet iš jų iškyla Jėzus Kristus — Mesijas, Izraelio garbė ir visų tautų viltis.

JĖZAUS GIMIMAS, Mt 1, 18 - 25

18 Jėzaus Kristaus gimimas buvo toksai. Jo motina Marija buvo susižadėjusi su Juozapu; dar nepradėjus jiems kartu gyventi, Šventajai Dvasiai veikiant, ji tapo nėščia, Lk 1, 26-27; 1, 31-35. 19 Jos vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas daryti jai nešlovės, sumanė tylomis ją atleisti, Lk 1, 35; 2, 1; 4 M 5, 14, 18, 30; Mt 5, 31; 5 M 24, 1; 22, 20. 20 Kai jis nusprendė taip padaryti, sapne pasirodė jam Viešpa-

ties angelas ir tarė: "Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes kas joje prasidėjo, yra iš Šventosios Dvasios, Lk 2, 4; 1, 35; Mt 2, 13, 20; 1, 18. 21 Ji pagimdys sūnų, kuriam tu duosi vardą Jėzus, nes Jis išgelbės savo tautą iš nuodėmių", Lk 1, 31; Ps 130, 8; Jn 1, 29; Apd 4, 12, 43; Tit 2, 14; Lk 2, 30; Zak 13, 1; Teis 5, 23. 22 Visa tai įvyko, kad išsipildytų Viešpaties žodžiai, pasakyti per pranašą: Iz 7, 14; 9, 6; 8, 10; 11, 1-2. 23 "Štai mergelė pastos, pagimdys sūnų, ir Jį pavadins Emanueliu", tai reiškia: "Dievas su mumis". 24 Atsikėlęs Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelas įsakė, parsivedė žmoną pas save, Lk 2, 7; 2, 21. 25 Jis negyveno su ja kaip vyras, kol ji pagimdė pirmagimį Sūnų, kurį jis pavadino Jėzumi.

Jėzaus gimimas iš Šventosios Dvasios. Kas netiki Dievą, tas netiki į Jėzaus gimimą iš Šventosios Dvasios. Kas tiki Dievą ir pasaulio tvėrimą, tas taip pat tikės ir Jėzaus gimimą. Iki šiol nėra pilnai išaiškintas kiekvienas kūniškas gimimas, tuo mažiau dvasinis; taipgi ir Jėzaus kūniškas gimimas, veikiant Šventajai Dvasiai. Kai kurie žmonės nori patenkinti proto žingeidumą, remdamiesi jiems žinomais gamtos įstatymais, bet pats įstatymo veikimas lieka visvien paslaptis.

Žydams pasižadėjimas buvo daugiau negu mums. Susižiedavimas buvo beveik lygus sutuoktuvėms. Sutuoktuvės buvo tik žmonos parsivedimas į jaunojo namus. Sužieduotuves sulaužyti buvo nusikaltimas, buvo baudžiama kaip už santuokos sulaužymą, 5 M 22, 23-24.

Marijos nekaltumas. Marija, palaiminta motina Viešpaties Jėzaus, kai kurių skelbimu, negyveno su Juozapu kaip žmona ir neturėjo daugiau vaikų. Todėl sakoma, kad Juozapas buvęs našlys, ir 13, 55 minimi Marijos vaikai buvę Juozapo pirmosios žmonos. Taip galima manyti, bet taip nėra parašyta evangelijoje. Daryti tokias išvadas ir tuo kurti dogmas neleistina, nes tam nėra pagrindo Šventajame Rašte. Kad Juozapas buvęs našlys nėra minima ŠR. Žiūrint bendrai į ST, į žydų papročius, niekur nėra duota pirmenybės nekaltoms, netekėkusioms mergaitėms, prieš ištekėjusias moteris. Neturėti moteriškei vaikų buvo skaitoma didele nešlove. Santuoka yra duota Dievo, ji yra šventa. Todėl ir Marija yra taip

pat šventa, turėjusi daugiau vaikų, kaip būtų turėdama tik vieną Jėzų. Juozapas buvo šventas vyras ir Marija garbinga moteris, nors juodu turėjo vaikų.

Marija žinojo, kad ji pastojo veikiant Šventajai Dvasiai, bet ar ji galėjo tai įrodyti. Ji to negalėjo įrodyti net savo mylimajam Juozapui. Ji tylėjo, laikėsi ramiai. Bet žmogiškai galvojant, ji kentėjo ir Juozapui nieko nesakė. Jei ji ir būtų sakiusi, ar jis būtų galėjęs jai tikėti? Juozapas pastebėjo jos nėštumą. Jis žinojo Marijos ištikimybę ir pasitikėjo ja, bet ką jis galėjo atsakyti į matomą faktą? Jie abu kentėjo.

Sužieduotuves sulaužant, reikėjo pravesti tą pačią procedūrą, kaip ir sutuoktuves suardant. Marijos atveju, pagal ST buvo mirties bausmė, akmenimis užmušant. Bet Jėzaus laiku, valdant romėnams, buvo neleistina bausti mirtimi. Skyrybos buvo viešos ir neviešos, Pirmu atveju, mergaitė buvo išstatoma viešai pajuokai. Antru atveju, juodu susitardavo, ir jaunasis įteikdavo jaunajai skyrybų raštą neviešai. Tuo viskas ir baigdavosi. Juozapas, būdamas teisus ir pasigailįs vyras, pasirinko antrąjį atvejį.

Teisieji ir tikintieji kartais gyveno verčiami spręsti dalykus, kurie yra labai sunkūs. Tą pergyveno Juozapas. Padėka Dievui, kad Jis siuntė savo angelą. Angelai yra Dievo tarnaujančios dvasios. Pas Juozapą angelas atėjo sapne. Pirmiausia angelas priminė Juozapui, paprastam dailidei, jo didybę: "Juozapai, Dovydo sūnau". Taip jam buvo priminta jo giminės karališka garbė. Taipgi ir Marijos kilnumas: "Nebijok parsivesti savo žmonos Marijos". Juozapas bijojo peržengti įstatymą. Jei jis būtų ėmęs Mariją, nusidėjėlę, jis būtų nusikaltęs.

Marija pastojo veikiant Šventajai Dvasiai. Taip buvo sukurtas Jėzaus kūnas, bet Jis, Jo Dvasia yra amžina. Jis yra amžinasis Žodis ir per Jį viskas padaryta, Jn 1, 3. Marija pati negalėjo pranešti Juozapui, jis nebūtų tikėjęs. Angelas tai padarė. Dievas davė išeitį.

Jo vardas Jėzus — Pagalba, Išganytojas, Išgelbėjimas. Jis yra tikrasis kunigas ir tarpininkas. Įstatymas negalėjo išgelbėti, jis buvo per silpnas. Jėzus yra tikrasis Gelbėtojas, kito vardo nėra, kuriame būtų išgelbėjimas.

Jam duosi vardą, tuo pripažinsi Jį savo sūnumi. Tuo Jis turės juridinę teisę, kaip Juozapo sūnus. Jis tokiu ir buvo

laikomas žmonių, Mt 13, 55.

Jis išgelbės savo tautą iš nuodėmių. Prieš Kristų, fariziejai Mesijo išgelbėjimą suprato ir mokė taip: Mesijas sunaikins piktuosius, bloguosius, pagonis ir izraelitus. Tada prasidės rojaus atsteigimas ir šventas gyvenimas. Bus išgelbėti tik teisieji, tai yra fariziejai. Mesijas juos apsaugos nuo nusikaltimų. ST nusakyta Mesijo auka dėl suderinimo jiems buvo svetimas, nežinomas dalykas. Jėzaus auka ant kryžiaus jiems buvo visai nesuprantama. Todėl kryžius jiems buvo papiktinimas. NT moko ne nusikaltėlių sunaikinimą, bet jų išgelbėjimą nuodėmes atleidžiant ir išganant per Jėzaus auką ant kryžiaus. NT daug kalbama apie išganymą, Išganytoją, išgelbėjimą. 25 kartus panaudotas žodis Išganytojas, 45 išganymas,. 101 išganyti, išgelbėti.

Evangelistas matė išsipildymą Iz 7, 14. Mesijo garbė nepasireiškė didybe, karalių rūmuose, bet švariu, šventu, nekaltu gyvenimu. Jis gimė iš nepaliestos mergelės, iš tokios, kokia Marija buvo. Ji buvo iš karališkos giminės, bet užmiršta, paprasta, gyvenanti užkampyje, Nazarete. Nors Jis gimė tvarte, bet Jis yra Dievo Sūnus, vienintelis tarpininkas tarp Dievo ir žmogaus, Imanuelis — Dievas su mumis. Jo vardas nuostabus. Dievas įsikūnijo tarp mūsų, žmonių, atnešė ramybę, suderinimą per save patį. Žydams Dievas buvo šventovėje, tamsoje, uždengtas kerubų. Čia Žodis tapo kūnu, Dievas su mumis, mūsų prigimtyje, mūsų lygyje, mūsų naudai. Jis mus sutaikė su Dievu, davė džiaugsmą, įgalino turėti draugystę su Dievu, atlikti mūsų pareigą Jam, Jį mylėti, Jam gyventi.

Juozapas pakluso Dievui. Atsikėlęs įvykdė angelo įsakymą. Dievas vis dar apreiškia savo valią žmonėms suprantamu būdu: per pasikalbėjimus, pasitarimus, per draugus, sąžinę, per savo rašytą ir mums paliktą žodį.

Sakyta: "Jis negyveno su ja kaip vyras, kol ji pagimdė sūnų". Žodžio "pirmagimį" kai kuriuose graikų tekstuose nėra. Kas nori įrodyti, kad Juozapas negyveno su Marija, kaip vyras su žmona, negali Šventuoju Raštu remtis, tam įrodyti šaltinių reikia ieškoti kur nors kitur, pagonijoje, sukurtose dogmose.

IŠMINČIAI IŠ RYTŲ, Mt 2, 1 - 12

Savųjų persekiojamas, svetimųjų pagerbiamas

1 Jėzui gimus Judėjos Betliejuje karaliaus Erodo dienomis, štai atkeliavo į Jeruzalę išminčiai iš Rytų šalies ir klausinėjo: 1 M 35, 19; Jer 39, 3; Dan 2, 48; 5, 11; Mik 5, 1; Lk 2, 1-7. 2 "Kur yra gimęs žydų karalius? Mes matėme Jo žvaigždę Rytuose ir atvykome pagarbinti Jį", 1 M 49, 10; 4 M 24, 17; Mt 27, 11. 3 Tai išgirdęs, karalius Erodas apstulbo, o su juo ir visa Jeruzalė, 1 M 49, 10. 4 Jis susikvietė visus tautos aukštuosius kunigus bei Rašto aiškintojus ir teiravosi, kur turėjęs gimti Mesijas. 5 Tie atsakė jam: "Judėjos Betliejuje, nes taip pranašo parašyta: 2 Sam 7, 12; Jn 7, 42; Mik 5, 1. 6 "Ir tu Judo žemės Betliejau, anaiptol nesi menkiausias tarp garsiųjų Judo valdovų, nes iš tavęs išeis vadas, kuris ganys mano tautą — Izraelį", 1 M 49, 10; 2 Sam 5, 2; 1 Ch 11, 2; Ps 23; Ez 34, 21; Mik 5, 3.

7 Tada Erodas, slapčia pasikvietė išminčius, tiksliai juos išklausinėjo apie žvaigždės pasirodymo metą ir, 8 siųsdamas į Betliejų, tarė: "Keliaukite ir viską tiksliai teiraukitės apie kūdikį. Radę praneškite man, kad ir aš nuvykęs Jį pagarbinčiau". 9 Išklausę karaliaus, išminčiai leidosi kelionėn. Ir štai žvaigždė, kurią jie matė Rytuose, traukė pirma, kol sustojo ties ta vieta, kur buvo kūdikis. 10 Išvydę žvaigždę, jie labai džiaugėsi. 11 Įžengę į namus, rado kūdikį su motina Marija ir, parpuolę ant žemės, Jį pagarbino. Jie atidarė savo lobius ir davė Jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros, Ps 72, 10, 15; Iz 60, 6; Jn 19, 39. 12 Sapne įspėti nebegrįžti pas Erodą, kitu keliu pasuko į savo kraštą, Mt 1, 20; 2, 13, 19.

Karalius Erodas Didysis karaliavo nuo 37 metų prieš Kr. iki 4 metų po Kr. Skaitoma, kad mūsų Viešpats Jėzus Kristus gimė apie 6 metus prieš mūsų erą. Erodas buvo edomitas. Jį paskyrė žydų karaliumi Romos imperatorius Augustas. Erodas pasižymėjo dideliu žiaurumu ir žudynėmis. Jis išžudė visą Makabiejų giminę. Vienu kartu nužudė 45 aukščiausios tarybos narius. Kartą Augustas pasakęs: "Geriau yra būti Erodo kiaule, negu jo sūnumi". Prieš savo mirtį jis leido

suimti didesnį skaičių kilniųjų žydų ir įsakė juos nužudyti jo mirties dieną. Tuo jis norėjo pasiekti, kad jo mirties dieną būtų raudona, o ne džiaugiamasi. Šis jo įsakymas nebuvo įvykdytas. Jis, norėdamas įtikti žydams, puikiai išpuošė Jeruzalės šventovę. Jis statė pagonių šventyklas ir jas dabino jų dievų ir valdovų garbei.

Išminčiai. Magai buvo Babilonijos kunigai ir mokslininkai. Jie studijavo ne tik pagonių teologiją, bet ir gamtą, ypač astrologiją. Jie buvo karalių patarėjai, aukščiausi valdininkai. Kadaise pranašas Danielius buvo jų viršininkas. Iš jo greičiausiai ir užsiliko pranašystė apie žydų būsimąjį karalių — Mesiją, Dan 2, 48; 5, 11. Danielius ten gyveno prieš 600 metų, tarp Tigrio ir Eufrato upių.

Šie pagoniški išminčiai tapo tikrais išminčiais, ieškančiais Jėzaus, Dievo Sūnaus, pasaulio Šviesos. Žydai nesiteiravo apie Kristų, tik pagonys. Kartais toliausiai esantys priartėja ir atvirkščiai. Paskutinieji tampa pirmaisiais ir pirmieji — paskutiniaisiais. Jėzaus ieškoti juos paskatino ypatinga žvaigždė. Astronomai sako, kad tuo metu buvę suartėję dvi planetos, kurios atrodžiusios lyg viena žvaigždė. Dievas kalbėjo į kerdžius per angelus, į mokslininkus — per žvaigždę taip, kad kiekvienas suprato Jo kalbą. Rytiečiai garbindavo žvaigždes, laikė jas dievais. Ta ypatinga žvaigždė paskatino išminčius ieškoti tikrosios žvaigždės iš Jokūbo, 4 M 24, 17. Jie atvyko iš tolimo Rytų krašto į Jeruzalę. Jie buvo tikri, kad Jeruzalėje Jis yra gimęs ir čia visi Jį žino ir garbina. Jie ieškojo, klausė karaliaus. Rytiečiai ieškojo karaliaus, romėnai rašė: "Žydų karalius". Mesiją, Gelbėtoją žinojo tik žydai.

Jie nustebę žiūrėjo į Jeruzalės gyventojus. Jeruzaliečiai nieko nežinojo apie Jį. Vietoj džiaugtis, jie išsigando. Kartais tie, kurie turėtų parodyti kelią į Kristų, patys nieko nežino apie Jį. Jeruzaliečiai klausė išminčių, ką jie bendro turi su Jeruzalėje gimusiu karaliumi? Šie atsakė: "Atvykome pagarbinti Jo". Išminčių atvykimas pasiekė Erodo ausis. Erodas apstulbo, išgirdęs apie gimusį Mesiją. Aišku Erodas buvo girdėjęs apie pažadėtą ir žydų laukiamą Mesiją. Nors jis jau buvo senas, ir tik ką gimęs Mesijas nieko negalėjo jam pakenkti, bet jis norėjo nužudyti Mesiją. Jeruzaliečiai išsigando, nes jie žinojo Erodo žiaurumą, buvo galima laukti naujų žudynių.

Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai. Tai vyriausioji žydų taryba. Ją sudarė 71 narys. Ji buvo sudaryta iš trijų grupių: 1 aukštųjų (vyriausiųjų) kunigų. 2 Rašto aiškintojų ir 3 tautos vyresniųjų. Taryba ėjo ir aukščiausiojo teismo pareigas. Ji sprendė tikėjimo, kulto ir teisės reikalus.

Jeruzalės gyventojai nežinojo kur yra žydų karalius — Mesijas. Buvo žinoma, kad Mesijas kils iš Betliejaus. Erodas klausė, kur Mesijas turįs gimti. Jis norėjo išgirsti iš atsakingųjų vyrų. Tarybos nariai nestatė jokių klausimų ir visi vieningai atsakė: 'Betliejuje'. (Betliejus — duonos namai) Mesijas yra — tikroji dangaus duona. Vyriausieji žinojo Raštą, bet nepažino ir neieškojo Jėzaus. Ar taip dažnai nėra krikščioniškose bažnyčiose?

Erodas sužinojo Mesijo gimimo vietą iš vyriausiosios tarybos. Jis pasikvietė išminčius slaptai, gal nakties metu? Jis klausinėjo apie laiką, kada jie pamatė žvaigždę. Jis įtikino juos, kad ir jis nori pagarbinti gimusį karalių. Kurie neturi blogų minčių ir siekių, dažnai patiki ir veidmainiams.

Išminčiai sužinojo vietą iš Erodo ir tuojau tęsė kelionę. Betliejus yra nuo Jeruzalės apie 8 kilometrai. Pradėję kelionę, jie pamatė Rytuose matytą žvaigždę. Gal tai buvo panaši šviesa, kuri lydėjo izraelitus tyruose, išvykus iš Egipto? Erodas buvo tikras, kad išminčiai sugrįš ir viską jam išpasakos. Todėl jis nesiuntė šnipų drauge su jais. Iš jeruzaliečių nė vienas jų nelydėjo, nesidomėjo gimusiu karaliumi. Išminčiai vyko vieni.

Jei ir tu turi vykti vienas, vyk, kaip krikščionies kelionės autorius Bunjonas. Dievas lydės, Jo šviesa švies, turėsi džiaugsmą, kaip išminčiai vėl pasirodžiusia žvaigžde. Kai išminčiai pasitikėjo žmonėmis ir jų klausinėjo, jie nematė žvaigždės. Kai žmonių patarimai pasibaigė, jiems vėl švietė žvaigždė, 2 Pt 1, 19. Išminčiai darė kelionę ne veltui, jie rado Mesiją. Kurie tikrai ieško Jėzaus, tiems Jis duoda jėgos tapti Dievo vaikais, juos aplanko džiaugsmu ir asmeniškais apsireiškimais.

Nuo Jėzaus gimimo buvo praėję apie du metai, kol išminčiai pasiekė Betliejų. Juozapas su Marija buvo susiradę bakūžėlę ir gyveno joje. Išminčiai tikėjosi rasti Karalių rūmuose, bet jie Jį rado bakūžėje. Visgi jie, lyg per kokią uždangą, matė ir pažino "karalių". Jo paprastumas neatstūmė

jų. Pirmiausia jie patys prisistatė Jam; parpuolę ant žemės, pagarbino Jį. Jie matė Jo didybę. Pagarbinę Jį, jie įteikė Jam dovanas. Kas pats pasiduoda Kristui, tas atidaro ir savo dovanas Jam: gabumus, turtus. Jie davė Jam aukso. Jis buvo reikalingas kelionei į Egiptą ir priminė Jo karališką, dievišką, kilmę. Jie pateikė Jam smilkalų, tuo priminė Jo auką, suderinimą. Jie atnešė Jam miros (sakai iš tam tikrų medžių, kurie naudojami brangiems, tepalams daryti), tas priminė Jo mirtį.

Išminčiai pasiekė savo tikslą, Jie rado Jėzų, matė ir pagarbino Jį. Ko daug karalių ir pranašų geidė matyti ir girdėti, jie matė. Jie galėjo sakyti, kaip Simonas, Lk 2, 30: "Mūsų akys matė Išganytoją". Jie turėjo dar vieną pareigą: sugrįžti į Jeruzalę ir pranešti Erodui. Jie tai būtų įvykdę, nes jie tikėjo, kad Erodas ir pasaulis turi gerų norų. Tik vienas Dievas tikrai žino, kad pasaulį valdo piktybė. Dievas įspėjo juos nebegrįžti pas Erodą. Jie paklausė Dievo įspėjimo. Dievo reikia daugiau klausyti, negu žmonių. Žmonės, kartais ir karaliai, atsakingas pareigas einą, ieško savo naudos ir daro daug pikto.

BĖGIMAS Į EGIPTĄ, Mt 2, 13 - 15

13 Išminčiams iškeliavus, štai pasirodė Juozapui sapne Viešpaties angelas ir sakė: "Kelkis, imk Kūdikį, Jo motiną ir bėk į Egiptą. Pasilik ten, kol tau pasakysiu, nes Erodas ieškos kūdikio, norėdamas Jį nužudyti, 1 Kar 11, 40; Jer 26, 21; Apr 12, 6. 14 Atsikėlęs nakčia, Juozapas ėmė kūdikį, Jo motiną ir pasitraukė į Egiptą. 15 Ten jis prabuvo iki Erodo mirties. Tuo būdų išsipildė Viešpaties žodžiai, pasakyti per pranašą: "Iš Egipto pašaukiau savo Sūnų", 2 M 4, 22; 4 M 23, 22; 24, 8; Ps 80, 8; Oz 11, 1.

Juozapui buvo duotas įsakymas pasitraukti į Egiptą, kad išvengtų Jėzaus mirties. Juozapas nenujautė pavojaus, ramiai miegojo ir nieko apie tai nežinojo. Angelas pranešė jam apie pavojų ir kaip išvengti jo. Dievas žino visus žmonių žiaurumus ir jų piktus planus. Daug tikinčiųjų kenčia, bet kūdikystėje niekas jų neliečia. Jėzus ir kūdikystėje jau buvo

persekiojamas. Jam vos gimus ir kentėjimai prasidėjo. Ką Jėzus vėliau mokė, tą Jis pats patyrė jau kūdikystėje: "Jei jus persekios viename mieste, bėkite į kitą". Savo paties apsaugos įstatymą Dievas įdėjo ir į gamtą.

Kodėl į Egiptą? Egiptiečiai buvo žinomi, kaip stabų garbintojai ir Dievo žmonių priešai. Kartais Dievas panaudoja blogiausias vietas savo tikslui siekti. Ar negalėjo Dievas vietoje apsaugoti savo Sūnaus nuo pikto žmogaus, kuris yra tik kirmėlė ir dulkė, nors jis būtų ir karalius? Kodėl reikalingas šis negarbingas pasitraukimas? ST yra pasakyta, kad šis vaikelis bus Izraelio garbė! Ir Jis turi pasitraukti iš Izraelio žemės jau kūdikystėje. Dievas aprūpino viskuo: pranešė per angelą pavojų, suteikė aukso per išminčius, įsakė likti Egipte iki bus duotas pranešimas. Jėzui nebuvo vietos Betliejuje gimus, nebuvo vietos Judėjoje ir kūdikystės dienose.

Įdomus Juozapo paklusnumas dangiškam pranešimui. Eiti į nežinią buvo pavojinga kelionė. Apie Juozapą evangelijose mažai sakyta, bet kas buvo sakyta, jis tuojau vykdė. Gal tą pačią naktį, kai išminčiai išvyko, išvyko ir Juozapas su kūdikėliu ir Marija? "Kelkis ir vyk!" Tai tremtis. Vargiai ar kas geriau supranta šią ŠR vietą, kaip tremtiniai antrojo Pasaulinio karo, kai ginkluota gauja pažadindavo miegančius žmones ir įsakydavo per 30 minučių palikti namus ir vykti į nežinią. Evangelija nieko nepasakoja apie kelionę ir jos pavojus. Ji tikrai buvo sunki ir pavojinga. Šventasis Raštas daug smulkmenų nutyli.

"Tai įvyko, kad Raštas išsipildytų". Dievo Sūnui ir, bendrai, tikintiesiems nėra svetima būti "Egipte" ir kentėti, vargti. Jie nepaliekami "Egipte", jie vadinami ir išvedami iš jo. Šventasis Raštas išsipildo kasdien.

Žmonės gali planuoti, kaip Erodas darė, bet įvyksta ne žmogaus valia, o Dievo. Visos pasaulinės ir šventosios istorijos eiga yra Dievo rankose.

KŪDIKIŲ ŽUDYNĖS, Mt 2, 16 - 18

16 Erodas, pamatęs, kad jį išminčiai apgavo, baisiai niršo ir įsakė išžudyti Betliejuje ir jo apylinkėje visus berniukus, dviejų metų ir jaunesnius, pagal laiką, kurį buvo tiksliai patyręs iš išminčių. 17 Tada išsipildė pranašo Jeremijo žodžiai: Jer 31, 15; 1 M 35, 18-19; 1 Kar 15, 17; Jer 31, 16-17;

40, 1. 18 "Pasigirdo šauksmas Ramoje, garsios dejonės ir aimanos: tai Rachelė rauda savo vaikų; ir niekas jos nepaguos, nes jų nebėra".

Tironai apgauti visada niršta, jie mano, kad jiems visi privalo padėti vykdyti didžiausias niekšybes ir žudynes. Jie randa niekšų, kurie jiems padeda ir 20 amžiuje! Tironai mato ir ten pavojų, kur jo jiems nėra. Erodas apie 70 metų amžiaus bijo 2 metų kūdikio! Piktieji neturi ramybės. Erodas taip pasižymėjo žudynėmis, kad šios vaikų žudynės liko kai kurių istorikų nepastebėtos.

Tuo laiku Betliejaus miestelis buvo visai mažas. Manoma, kad berniukų buvo išžudyta 10-15. Bet motina, kurios vaikas buvo nužudytas, buvo taip baisiai paliesta, kad jai skirtumo nesudarė skaičius, ji kentėjo. Rama yra nuo Jeruzalės į šiaurę apie 8 km. Čia Matas nesako, kad "Raštas" išsipildytų, bet tik, kad — "išsipildė", pasikartojo toks skausmingas pergyvenimas, koks buvo Jeremijo laiku. Tokie išsipildymai kartojasi ir mūsų laikais. Žinau Lietuvoje įvykį karo metu: kūdikius sumetė į sunkvežimį, iki juos nuvežė į žudynių vietą, jie susitepė. Žudikai nenorėjo teptis, jie metė tuos kūdikius į duobę mėšlo mėžiamomis šakėmis; užmetė ant jų porą rankinių granatų ir užkasė. Tie kūdikiai buvo motinų vaikai. Tironai buvo ir yra žiaurūs. Tokie įvykiai kartosis iki Jis padarys piktybei galą savo burnos kvapu, Iz 11, 4. Tironai gali nužudyti kūną, bet dvasia lieka gyva, ir Jo akivaizdoje bus susitikimas. Ten verksmo daugiau nebebus.

SUGRĮŽIMAS IŠ EGIPTO, Mt 2, 19 - 23

19 Erodui mirus, štai Viešpaties angelas pasirodė sapne Juozapui Egipte ir tarė: 2 M 4, 19; Ps 63, 9. 20 "Kelkis, imk kūdikį su Jo motina ir keliauk į Izraelio kraštą, nes jau mirė tie, kurie troško kūdikio gyvybės". 21 Jis atsikėlė, ėmė kūdikį, Jo motiną ir pargrįžo į Izraelio žemę. 22 Išgirdęs, jog Archelajus, Erodo sūnus, valdo Judėją, pabūgo ten vykti. Gavęs sapne nurodymą, pasitraukė į Galilėjos sritį, Iz 11, 1; 53, 2; Zak 6, 12; Lk 1, 26; 2, 39; Jn 1, 46; 7, 41; 19, 19; Apd 24, 5, 23 ir apsigyveno Nazareto mieste. Taip išsipildė pranašų žodžiai: "Jį vadins Nazariečiu".

Tremties gyvenimas Egipte nesitęsė ilgai. Kai kurie mano, kad tik kelis mėnesius. Jėzus grįžo į Izraelį, kur Jis buvo siųstas, — pas Izraelio prapuolusias avis. Greit po vaikučių žudynių Betliejuje, Erodas mirė didelėse kančiose, manoma, vidurių vėžiu. Žmonės laikė tai Dievo bausme Erodui už jo žiaurumus.

Juozapas gavo įsakymą grįžti į Izraelio kraštą. Gera žinoti Dievo valią. Dievas siunčia savo angelus visur, jiems nėra valstybinių sienų. Angelas aplanko Juozapą Egipte, Ezekelį — Babilone, Joną — Patmos saloje. Kurie tykojo vaikelio, tie jau mirę. Dažnai persekiojamieji pragyvena savo persekiotojus. Pasakyta labai bendrai, grįžti į Izraelį. Juozapo mintis buvo grįžti į Betliejų, kur Jėzus gimė. Ten jie buvo kiek įsigyvenę. Dievas dažnai apreiškia savo planus palaipsniui. Dažnai tremtiniai nebeturi galimybės grįžti į tas pačias vietas, kur anksčiau gyveno. Taip buvo ir Jėzaus gyvenime. Dievo vedimai yra nuostabūs. Jis leidžia vienam gyventi ramiai, kitą — veda per vandenį ir ugnį. Bet Jis veda. Didžiausi vargai ir pavojai dažnai duoda didžiausią palaimą.

Po Erodo mirties žmonės laukė pagerėjimo, ramaus laiko. Deja, taip nebuvo. Erodas paliko testamentą ir savo karalystę paskirstė trims sūnums. Testamentą patvirtino Romos imperatorius Augustas. Archelajui teko Judėja, Idumėja ir Samarija. Jis buvo labai žiaurus, toks, kaip jo tėvas. Istorikai pasakoja, kad pradžioje savo valdymo, jis pasiuntęs raitelius ir tie kardais išžudę 3000 pilgrimų, einančių į Jeruzalę. Jis valdė nuo 4 metų prieš Kr. iki 6 metų po Kr. 6 metais po Kr., Augustas ištrėmė Archelajų į Rodę dėl jo žiaurumų ir paskyrė Romos vietininką Poncijų Pilotą. Antipui, kuris NT vadinamas Erodu, teko Galilėja ir pietinė Jordanija, o trečiajam sūnui — Pilypui — rytinė Jordanija.

Matas, pagal žydų paprotį, vengė sakyti "Dievo", todėl jis rašė ne "Dievo", bet "Dangaus karalystė". Nazarietis. Taip Jėzus buvo vadinamas, dėl miesto vardo, kuriame Jis gyveno. Bet labai panašiai skamba ir nesar — atžala. Tas primena Jesės giminę, Jėzaus kilmę, lyg atžalą iš sausos žemės, Iz 53, 2.

JONO KRIKŠTYTOJO KIETAS ŽODIS, Mt 3, 1 - 12

1 Anomis dienomis pasirodė Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje: Lk 3, 2; 1, 13. 2 "Atsiverskite, nes priartėjo dangaus karalystė", Mt 4, 17; 10, 7; Lt 10, 9. 3 O jis buvo tas, apie kurį pranašas Izaijas sakė: "Dykumoje šaukiančio balsas: taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite Jam takus!" Iz 40, 3-5; Mt 11, 18; Jn 1, 23.

4 Jonas vilkėjo kupranugario plaukų apdaru, o strėnas buvo susijuosęs odiniu diržu. Jo maistas buvo žiogai ir laukinis medus, 3 M 11, 12; 2 Kar 1, 8; Mt 11, 7, 18. 5 Pas jį rinkosi Jeruzalės gyventojai, visa Judėja ir Pajordanė. 6 Jie išpažino savo nuodėmes ir buvo jo krikštijami Jordano upėje, Ez 36, 25. 7 Pamatęs daug fariziejų ir sadukiejų, einančių krikštytis, jis tarė jiems: "Angių išperos, kas jus pamokė išbėgti nuo besiartinančios rūstybės? 1 M 3, 14; Iz 59, 5; Mt 12, 34; Rom 1, 18; Ef 5, 6; Kol 3, 6; Žyd 2, 3. 8 Parodykite tikrų atsivertimo vaisių! Apd 26, 20; Gal 5, 2..9 Ir nebandykite ramintis: 'Mūsų tėvas — Abraomas'. Aš jums sakau, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų, Jn 6, 33, 37, 39; Rom 4, 12; 9, 7-8; Gal 3, 7. 10 Štai kirvis jau prie medžio šaknų, ir kiekvienas medis, kuris neduoda gerų vaisių, bus nukirstas ir įmestas į ugnį, Mt 7, 19; 13, 40; Lk 13, 7-9; Jn 15, 6; Iz 10, 33. 11 Aš jus krikštiju vandeniu atsivertimui, bet po manęs ateis galingesnis už mane, — aš nevertas Jam nė kurpių nešioti. Jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi, Mt 11, 3; 21, 9; 23, 39; Mk 3, 15-17; Jn 1, 24-33; 3, 31; 6, 14; 11, 27; Apd 1, 5; 13, 24; 19, 4; Žyd 10, 37. 12 Jo rankoje vėtyklė, ir Jis išvalys pagrindinai savo kluoną. Kviečius sugabens į klėtį, o pelus sudegins neužgesinama ugnimi", Ps 1, 4; Lk 3, 17; Mk 9, 43-44.

Jonas Krikštytojas iškrenta, lyg iš debesų. Matas buvo tikras, kad dar visi gerai prisimena Joną, todėl nieko nerašė apie jį. Daugiausia Lukas pasakoja mums apie Joną. Apie Joną pranašavo jau ST pranašai, kaip Jėzaus pirmtaką. Jo tėvui angelas davė didingą pranešimą. Jo tėvas buvo kunigas iš Arono giminės. Kadangi kunigystė buvo tuo laiku paveldima, tai Jonas galėjo būti kunigu Jeruzalės šventovėje. Jis gimė tėvams pasenus. Nieko nežinome apie tėvų mirtį, Jono

gyvenimą iki subrendimo ir jo pradžią veiklos. Tiek žinome, kad jis, bent paskutiniu laiku, gyveno Judėjos tyruose labai kukliai, dėvėjo paprasčiausius rūbus, kupranugarių plaukų ir valgė tik tyruose randamą maistą — laukinį medų ir žiogus (skėrus), 3 M 11, 22. Jis čia pradėjo ir savo veiklą. Judėjos tyrai nebuvo tikra dykuma, bet tik rečiau gyvenama vieta. Šioje dykumoje minimi 6 miestai ir kaimai, Teis 1, 16; Joz 15, 61.

Jonas pradėjo skelbti atsivertimą dykumos gyventojams. Ir kukliausiai, ir ramiausiai gyvenantiems reikalingas atsivertimas. Nėra nė vieno gero. Jo skelbimas buvo toks garsus ir patrauklus, kad ir Jeruzalės didmiesčio gyventojai ir visa Pajordanė rinkosi jo pamokslų klausytis.

Jo skelbimo pagrindinė tema buvo: "Atsiverskite". NT atsivertimas yra centrinė sąvoka. Graikų literatūroje šio žodžio pirminė reikšmė yra: pakeisti į ką nors pažiūrą, daryti kitas išvadas, negu iki šiol. NT šio žodžio prasmė yra žymiai gilesnė. Atsiversti yra ne tik pakeisti pažiūras, bet visiškai persiorientuoti, pagrindinai pakeisti galvojimą, elgseną, siekimą, tikslą ir valią — tapti nauju žmogumi. Iš žmogaus pusės yra: visu rimtumu ir valia siekti Dievo valios vykdymo. Iš Dievo pusės — tai dovana. Žmogaus norėjimas ir pastangos nieko nepadeda, tik Dievo malonė. Praktišką, gyvenimišką palyginimą galėtume imti: skęstančiam žmogui metama gelbėjimosi priemonė. Be tos priemonės žmogus nuskęstų, negalėtų išsigelbėti. Bet jei jis ta priemone nepasinaudotų, jis irgi prigertų. Žmogui pasiūloma priemonė — Jėzus, bet jis privalo Jį priimti, pasisavinti. Graikai naudojo šiam terminui net tris žodžius: metanoein, strefein ir epistrefein. Šis terminas NT randamas 78 kartus. Jis vartojamas: netikintį atversti į tikėjimą ir sugrąžinti atpuolusį. Atsivertimas yra reikalingas ir skubus, nes dangaus karalystė priartėjo. Dangaus karalystė, suprantama ne vieta, bet valdžia, galia. Dieviškoji valdžia pasireiškia, siekiant jos visa širdimi, jausmais, ryžtinga valia. Visoje pilnumoje ši valdžia, dangaus karalystė, pasireikš tik naujoje žemėje. Jei kuris visu rimtumu šios dieviškosios valdžios nesiekia, tas pareiškia, kad jam tikėjimas Dievą nėra svarbus.

Žydai tikybinėse apeigose naudojo įvairius apsiplovimus ir krikštus, bet jie turėjo ir pagrindinį, generalinį krikštą. Jis

buvo reikalingas tik pagonims, kurie visai atsisakė pagoniško gyvenimo ir perėjo į žydų tikėjimą, pradėdami visai naują gyvenimą. Šitą prasmę turėjo Jono krikštas. Jonas atliko šias apeigas Jordano upėje, visai panardinant krikštijamąjį. To Jonas reikalavo ne tik iš pagonių, bet ir iš žydų. Tuo jis statė žydus lygiais pagonims. Jono krikštas buvo naujas, radikalus, jis žydams buvo visai svetimas, lyg balsas tyruose. Nuostabu, kad jie jį išgirdo ir priėmė. Tuo buvo parengiamas kelias Mesijui; nulyginami kalneliai ir ištiesinami takai, pašalinamas žmonių pasididžiavimas ir ištiesinamas gyvenimas, elgesys. Šėtonas gundo žmogų pasididžiuoti, tapti lygiu Dievui, o nuodėmė visai iškraipo žmonių gyvenimo kelią.

Nuostabu, kad fariziejai ir sadukiejai atėjo. FARIZIEJAI buvo žmonės, kurie rimtai praktikavo įstatymą. Jie pasireiškė po Babelės tremties, grįžę į tėvynę. Jų tikslas buvo kelti tautoje tautinį ir religinį susipratimą. Jie reikalavo radikaliai išpildyti Mozės įstatymą ir "senuolių" padavimus. Jie ypač kreipė dėmesį į pasninkus, plovimus, maldas, aukų davimą, dešimtinės mokėjimą, sabatos šventimą. Jie mokė, kad visą įstatymą, nuo pradžios iki galo, įmanoma išpildyti. Įstatymo laikymas pagreitins Mesijo atėjimą. Jų tikslai ir siekimai buvo geri. Bet kadangi nė vienas žmogus negali įstatymo išpildyti, ilgainiui fariziejų veikla pasireiškė veidmaininga, pasididžiuojančia, neigiama prasme.

SADUKIEJAI turėjo vardą iš jų mokytojo Saduko. Jie buvo liberalai — "laisvieji". Jie netikėjo į: angelus, sielos (dvasios) nemirtingumą, prisikėlimą iš mirties, Dievo teismą, Dievo veikimą žmogaus gyvenime. Jie atmetė "senuolių" padavimus ir pripažino tik Mozės įstatymą, kaip reikalingą žmonių gyvenimui tvarkyti. Jų mėgiamas šūkis buvo: "Valgykime ir gerkime, rytoj mirsime!" |Daug sadukiejų buvo levitų ir kunigų. Jėzaus ir apaštalų laiku visi vyriausi kunigai (vyskupai) buvo sadukiejai. Fariziejai buvo veidmainiai, sadukiejai — netikintys. Jie bendrai veikė prieš Jėzų ir evangeliją.

Jie atėjo pas Joną ir norėjo būti krikštijami. Koks buvo jų tikslas? Nenustoti įtakos tautoje. Fariziejai labai veikė eilinius žmones, o sadukiejai užėmė vadovaujamas vietas. Jie manė, tą įtaką galėsią išlaikyti, jei jie ateis į Jono krikštą drauge su visa tauta. Jei jie iš tikros širdies būtų ėję krikšty-

tis, Jonas būtų juos nuoširdžiai sutikęs. Jonas žinojo, matė jų veidmainystę. Todėl jis vadino juos angių išperomis. Kitais žodžiais "velnio vaikais". Čia primenama pirmoji angis, gyvatė, kuri Adomą ir Ievą gundė, Jn 8, 44. Kaip fariziejai ir sadukiejai reagavo į tai, nesakyta, bet apie vėlesnę jų veiklą prieš Joną ir Jėzų žinome. Jonas ir Jėzus sakė tiesą, už tai jie susilaukė mirties: Jonas kalėjime, Jėzus ant kryžiaus. Jei Jonas tuos veidmainius būtų pakrikštijęs, būtų neatlikęs savo pareigos. Jonas ištikimai ėjo savo pareigas. Jis perspėjo atsiversti ir nesiraminti tuo, kad jie yra žydai, išrinktoji tauta, Abraomo vaikai. Be atsivertimo — jie yra tik medžiai be vaisių. Jis jiems priminė pirmąją psalmę, medžius, kurie nešė vaisių. Jei atsivertimo vaisių neneša, jie bus iškirsti greitu laiku. Kirvis jau yra prie šaknies. Be atsivertimo, nėra naujo gyvenimo, gyvenimo Kristuje. Tai yra labai kietas žodis. Jis Jonui ir Jėzui kainavo gyvybę. Bet ar ne ta pati tiesa galioja ir mūsų laikais? Kas šiais laikais išdrįsta šią tiesą pasakyti? Dievo žmonės, tikintieji žino ir pažįsta neatsivertusiųjų padėtį. Bet kas drįsta ją pasakyti, dar daugiau, pats ją įgyvendinti? Daug kas sako: "Mano bažnyčia yra seniausia, didžiausia, vieningiausia, geriausiai tvarkoma, remiasi apaštalais, ji yra tikriausia". Visa tai yra gerai, gražu. Bet kur atsivertimo, tikėjimo vaisiai? Atsivertimo nebereikalaujama ne tik iš parapijiečių, bet ir iš kunigų.

Senieji tautiečiai dar atsimena, kai Lietuvoje vėtydavo grūdus. Grūdai ir pelai būdavo drauge, vėtijant jie būdavo atskiriami. Jėzus atskiria evangelijos žodžiu. Kiekvienas, kas nori žinoti, žino, ar jis turi Šventosios Dvasios liudijimą, kad jis yra Dievo vaikas, Rom 8,16.

Jėzus sakė, kad Jonas yra didžiausias iš žmonių, Mt 11,11. Bet Jonas pats apie save sakė, kad jis yra tik menkiausias vergas, kuris net nėra vertas kurpes, sandalus šeimininkui paduoti arba paimti ir nunešti į jiems skirtą vietą. Kartą lankiau pamaldas, kurias laikė garsus evangelistas. Maniau išgirsti ką nors ypatingo. Jam pradėjus kalbėti, išgirdau ko visai nelaukiau. Jis meldė Dievo atleidimo, kad jis nesugeba tinkamai Jo pagarbinti ir Jam tarnauti.

Jonas žinojo, kad jis yra tik balsas. Jis atlieka savo pareigą, skelbia ir krikštija. Jis laukė galingesnio, kuris krikštys Šventąja Dvasia ir ugnimi. Taip tikrai yra. Kalbė-

tojas gali labai gražiai, gerai kalbėti, reikšti gilias ir naudingas mintis, iškelti Šventojo Rašto tiesas, bet jei Galingesnis, Jėzus, nepaveiks klausytojo per Šventąją Dvasią ir jo neatgimdys, liks viskas, kaip buvo. Galią daryti visa nauja ir mūsų dienomis turi tik Jėzus. Tik Jis turi visą galią ant žemės ir danguje, Mt 28, 18. Jėzus turėjo galią ir iš akmenų prikelti tikėjimą, Abraomo vaikus. Jis prikėlė iš Mato muitininko — evangelistą; iš fariziejo Sauliaus — apaštalą Povilą. Jis daro tą patį ir dabar. Jo ugnis dar šildo ir daro gyvais.

JĖZAUS KRIKŠTAS, Mt 3, 13 - 17

13 Tada Jėzus iš Galilėjos atėjo prie Jordano pas Joną krikštytis, Mk 1, 9-11; Lk 3, 21-22; Jn 1, 31-34; Mt 2, 22; Lk 12, 50. 14 Jonas Jį atkalbinėjo: "Aš turėčiau būti tavo pakrikštytas, o Tu ateini pas mane!" 15 Bet Jėzus jam atsakė: "Šį kartą paklausyk! Taip mudviem dera atlikti visa, kas reikalinga teisumui", Mt 5, 17; Lk 7, 30. 16 Tada Jonas sutiko. Pakrikštytas Jėzus tuoj išbrido iš vandens. Staiga atsivėrė dangus, ir jis pamatė Dievo Dvasią, tarsi balandį atlekiančią ir nusileidžiančią ant Jo, Iz 11, 2; Jn 1, 32; 1 Pt 4, 14. 17 O balsas iš dangaus prabilo: "Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo Aš gėriuosi", 5 M 4, 12; Ps 2, 7; Iz 42, 1; Mt 17, 2; Jn 12, 28; 2 Pt 1, 17; Žyd 1, 1; 11, 5.

Apie Mesiją — Jėzų ST daug pranašauta. Jo gimimą paskelbė angelai, tą žinią išgarsino kerdžiai Betliejuje, Simonas ir Ana (Ona) Jeruzalėje. Tą pamiršus, gal po metų pasirodė išminčiai. Apie juos kalbėjo visa Jeruzalė. Po to Jėzus apsigyveno Nazarete, ramiame kampelyje, iš kurio nieko gero, nieko garsaus neiškilo. Jėzui esant 12 metų, lyg šviesa blykstelėjo Jo išmintis Jeruzalėje. Nieko evangelijos nesako apie Jo gyvenimą iki subrendimo. Evangelijos tik pamini, kad Jis Nazarete buvo žinomas, kaip Juozapo dailidės sūnus, arba dailidė, Mt 13, 55; Mt 6, 3. Jonas Krikštytojas pradėjo viešą veiklą ir ją labai greitai ir plačiai išvystė. Jis paveikė visą Judėją, Pajordanį ir net Jeruzalės didmiesčio gyventojus. Tuo laiku atėjo pas jį Jėzus iš Nazareto. Atrodo, kad Jonas Jo anksčiau nepažino, Jn 1, 33-34. Dabar Jonas Jį atpažino kaip Mesiją ir norėjo būti Jo pakrikštytas. Jėzus prašė Jono

Jį pakrikštyti. Jonas nusileido, sutiko ir išpildė Jėzaus prašymą.

Kai kas maišo šį krikštą su dabartiniu, krikščionišku krikštu, Apd 19, 1-5. Krikščionišką krikštą įstatė Jėzus, Mk 16, 16, o pats Jėzus buvo pakrikštytas tik Jono krikštu.

Jėzus sakė: "Mums dera atlikti, kas reikalinga teisumui": jiems abiems, Jėzui ir Jonui. Kai kurie ŠR aiškintojai klausia: "Kodėl Jėzui buvo reikalingas Jono krikštas, jei Jis neturėjo nuodėmės?" Ir: "Kokiame laipsnyje Jėzus gavo Dievo Dvasią, ar Jis iki šiol Jos neturėjo?" Šie klausimai yra susiję su Jėzaus gimimu. Jėzus buvo Dievo vienagimis Sūnus. Jis jau buvo prieš mūsų žemės amžių. Per Jį viskas atsirado, buvo sutverta, Jn 1, 3. Kodėl tokiam reikėjo gimti, įsikūnyti? Jis tai darė dėl mūsų, kad mus išgelbėtų. Jis neprivalėjo atsivertimo krikšto. Jis nebuvo padaręs nusikaltimo. Jis išpildė visą teisumą dėl mūsų. Jis mūsų kaltes prisiėmė, nekaltas kaltu tapo.

Kaip vienagimis Dievo Sūnus, Jis buvo Dievo esybės, turėjo Dievo Dvasią. Šiuo susitikimu su Jonu Jėzus pradėjo viešą veiklą. Jonas, Jo kelio prirengėjas, pristatė Jį žmonėms, įvedė į pareigas. Jonas perdavė Jam visą veiklą. "Jis turi augti, o aš mažėti", Jn 3, 30. Šis Jėzaus susitikimas su Jonu buvo vienkartinis. Didesnių asmenybių susitikimo nebuvo ant šios žemės. Šį didingą susitikimą nė vienas neįstengs tinkamai aprašyti. Jonas gerai žinojo, kad Jėzus yra didesnis už jį. Jėzus Viešpats, Jonas — tik vergas. Jonas krikštija Jėzų. Nusižeminimas, savo vertės supratimas, neatleidžia mūsų nuo pareigų. Čia pasireiškė visas didingumas tos akimirkos: atsivėrė dangus, nusileido Dievo Dvasia, pasigirdo Dievo balsas.

Jėzus pakrikštytas tuojau išbrido iš vandens. Jis neturėjo nusikaltimų, Jam nereikėjo nuodėmių išpažinti. Atsivėrė dangus. Kokiu būdu atsivėrė dangus? Kas tą supras ir išpasakos? Kai Steponui atsivėrė dangus, jis matė dangaus šlovę ir Jėzų stovintį Dievo dešinėje, Apd 7,55. Kokia buvo ta vizija, evangelija nesako. Tai kaip galima ją aprašyti? Kas mus liečia, viena yra aišku: dangus atsivėrė nusidėjėliams. Jėzus atidarė kelią į Tėvą, atnešė suderinimą ir išgelbėjimą. "Kas trokšta, teateinie pas mane ir tegerie". Viskas yra pilnai prirengta ir atdara.

Dvasia nusileido ant Jo. Pasaulį sutvėrus Dievo Dvasia veikė. Dabar prasidėjus naujam dvasiniam gyvenimui, Dievo Dvasia nusileido ant Jo, Iz 11,2; 6,1. Jis buvo daugiau negu pranašas. Visi pranašai patyrė Dvasios veikimą. Dievo Dvasios matomas pasireiškimas apaštalų minimas ugnies liepsnelėmis, Kristaus krikšto metu — balandžio pavidale. Dievo didingosios šlovės negali matyti nė vienas žmogus. Žmogaus kūnas tam yra per silpnas. Jei jis pamatytų Dievą — mirtų. Taikai, suderinimui balandis tinka. Jis nedaro žalos ir nėra plėšrus. Ir žiaurieji, netikintieji žmonės iki mūsų dienų naudoja balandį, kaip taikos simbolį.

Dvasia pasirodė balandžio pavidale, ir Tėvas kalbėjo girdimu balsu: "Šis yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo Aš gėriuosi". Jis yra tikrasis Jo Sūnus ir mūsų Išgelbėtojas. Dievas Jį padavė kentėjimams. Jei Jis savo mielojo Sūnaus nesigailėjo, ar Jis tad ne viską atiduos už mus? Rom 8,32. Dievo teisumas yra žmogui sunaikinanti ugnis, nes nė vienas jo neįvykdo. Bet Jėzus nusidėjėliui — mielasis ir brangusis Išganytojas.

Kai kas įžiūri čia Trejybės pradžią. Trejybės šaknys siekia daug toliau. Jau žmogų sutveriant sakyta: "Padarykime", 1 M 1,26. Izraelio laiminimas kartojamas tris kartus, 4 M 6,24-26. Pranašas Izaijas kartojo "šventas" tris kartus, Iz 6,3. Apreiškime Jonui Dievo būtybės taip pat šaukia tris kartus, Apr 4,8.

JĖZAUS GUNDYMAS, Mt 4, 1 - 11

1 Tada Jėzus buvo Dvasios nuvestas į dykumą, kad būtų velnio gundomas, Mk 1,12; Lk 4,1-13; Mt 12,28; Žyd 4,15. 2 Išpasninkavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, Jis labai išalko, 2 M 34,28; 1 Kar 19,8. 3 Prie Jo prisiartino gundytojas ir tarė: "Jei Tu esi Dievo Sūnus, liepk, kad šie akmenys pavirstų duona", 1 M 3,1-7; Ps 2,7; Mt 3,17; 27,40.43; 2 Kor 11,14. 4 Bet Jėzus atsakė: "Parašyta: 'Žmogus gyvena ne vien duona, bet kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo burnos' ", 5 M 8,3; Jn 4,34. 5 Tada velnias ėmė Jį į šventąjį miestą, pastatė ant šventovės viršaus ir sakė: Mt 27,53; Apr 11,2; 21,2; 22,19. 6 "Jei Tu Dievo Sūnus, pulk žemyn, nes parašyta: 'Jis lieps savo angelams globoti tave, ir jie nešios tave ant rankų, kad neužsigautum kojos į akmenį' ",

Ps 91,11-12. 7 Jėzus jam atsakė: "Taipogi parašyta: 'Negundyk Viešpaties, savo Dievo' ", 5 M 6,16; 1 Kor 10,9. 8 Velnias vėl paėmė Jį į labai aukštą kalną, rodydamas viso pasaulio karalystes bei jų didingumą, 9 tarė: "Visa tai Tau duosiu, jei perpuolęs pagarbinsi mane", Mt 16,26; 28,18; Jn 18,36; Pat 13,4; Ef 6,12; Apr 11,15. 10 Tada Jėzus atsakė: "Eik šalin, šėtone! Nes parašyta: 'Viešpatį, savo Dievą, tegarbink ir Jam vienam tetarnauk!' ", 5 M 5,9; 6,13; 10,20; Lk 4,13; In 14,30; Jok 4,7; Apr 11,15. 11 Tada velnias nuo Jo atsitraukė: štai angelai prisiartino ir Jam tarnavo, 1 Kar 19,5; Mt 26,52; Jn 1,51; Ef 6,10-13.17; Jok 4,7; Žyd 1,6.14; 2,7; 4,15.

Vienas geriausių krikščionių, kurį man teko pažinti, sakydavo: "Kai aš pergyvenu Dievo artybę, ypatingus gaivinimus ir tikėjimo pastiprinimus, žinau iš patyrimo, kad seks gundymai, — sunkūs pergyvenimai". Panašiai buvo ir su Jėzumi, mūsų Viešpačiu. Jis pergyveno ypatingą Dievo apsireiškimą. Po to Dvasia vedė Jį į tyrus, arti prie Jericho. To pergyvenimo liudininkų nebuvo, čia buvo vienas Jėzus. Kiek Jis papasakojo apaštalams, tiek jie užrašė. Iš aprašymo atrodo, kad gundymas vyko po 40 parų pasninko, paskutinės dienos metu. Galima manyti, kad pradžioje, Jėzus vienas būdamas tyruose, turėjo artimą draugystę su savo Tėvu. Taipgi permąstė savo darbo veiklos pradžią. Visame tame Jis buvo taip "paskendęs", kad ir valgyt užmiršo. Tyruose Jis nieko neturėjo ir niekuo nesirūpino. Izraelitai, bendrai, pasninkaudavo tik tam tikrais atvejais, kai jie Dievo ko ypatingo melsdavo. Jie pasninkaudavo tik dienos metu, vakarui atėjus, valgė. Jėzus pasninkavo ir naktį. Yra įrodymų, kad žmogaus kūnas išlaiko badaudamas iki dviejų mėnesių ir ilgiau.

ŠR sako, kad velnias turi priėjimą prie Dievo, Job 1,6. Jis rado progos ir tyruose prieiti prie Jėzaus ir Jį gundyti. Jis gundo žmones visai vienus esančius, net už storiausių ir aukščiausių mūrų. Jis gundo tikinčiuosius.

Jėzus buvo priėmęs žmogišką kūną. Jis ir jautė kaip žmogus: nuovargį, alkį. Jėzaus gundymas buvo to paties pobūdžio, kaip pirmųjų žmonių — fizinis. Jėzus buvo be nuodėmės, todėl neturėjo palinkimo į nusikaltimus. Su mumis, žmonėmis, yra kitaip. Mes visi linkę į blogą, gundomi įvairių geismų, kaip Jokūbas sako, Jok 1,14.

Jėzaus gundymai buvo trijų pobūdžių: 1 pagelbėti pats sau, 2 pasirodyti, kad Dievo siunčiamas Mesijas, 3 daryti kompromisus su pasauliu.

1 Gundytojas priėjo prie Jėzaus, kaip geriausias draugas, patarėjas. Draugiški gundymai yra daug pavojingesni, negu aiškūs, pikti. Jėzus, išpasninkavęs keturiasdešimt parų, labai išalko. Dykumoje gulėjo akmenys, lyg kokie duonos kepalai. Gundytojas siūlė Jam paversti juos duona ir taip pašalinti alkį. Atsimink tik tą didingą pergyvenimą krikšto metu, visi ten buvusieji girdėjo, kad esi Dievo Sūnus, mylimasis. Jei Dievas duoda geriems ir piktiems maisto, kaipgi neduos daug daugiau savo Sūnui? Tu turi galią, pasinaudok ja. Jėzus atsakė, kad žmogus ne vien duona minta. Jo tikras valgis buvo — daryti Tėvo valią, net iki mirties, mirties ant kryžiaus. Jis duotą Jam galią panaudojo tik ten, kur buvo aiški Tėvo valia. Šiaip Jis buvo žmogus ir elgėsi kaip žmogus: vargo, kentėjo, mirė.

2 Gundytojas ėmė Jį į šventąjį miestą ir užvedė ant šventovės viršaus, aukščiausios vietos, kur visi galėjo Jį matyti. Gundytojas pasiūlė Jam pasinaudoti Dievo pažadais. Tu visai pasitiki Dievu, pasinaudok Jo pažadais. Esi siųstas būti Mesiju, kaip toks atkreipk žmonių dėmesį. Stebint žmonių minioms, nusileisk nuo šventovės viršaus, pasirodyk, kad žmonės matytų ir tikėtų ateinantį Dievo siųstąjį į šventovę, Mal 3,1. Šventajame mieste, šventovėje ir Dievo Žodžiu gundo! Taip būtų labai gražu ir lengva priversti žmones tikėti. Bet tai būtų prievarta, o ne laisvas apsisprendimas. Dievas nevartoja prievartos žmones įtikinti. Jis daro visai žmogiškai, Jis leidžia Jėzų tapti žmogumi ir žmogiškai kalbėti į žmones. Todėl negundyk Dievo, nenorėk padaryti geriau, negu Dievas daro.

3. Gundytojas užvedė Jėzų ant labai aukšto kalno ir parodė Jam visas valstybes ir jų šlovę. Šiuo laiku mes gerai žinome, kad buvo galima parodyti visą pasaulį. Kokia daugybė žmonių! Tu esi Mesijas. Tavo pareiga juos visus įtikinti, išgelbėti. Kaip Tu juos pasieksi? Daryk kompromisą, tapk politiku, aš esu pasaulio viešpats, Jn 12,31. Nusilenk man! Kaip puiku būtų pasiekti visą pasaulį evangelijos žodžiu. Juk tai buvo Jėzaus tikslas ir dar dabar yra tikinčiųjų siekimas įvykdyti Viešpaties paliepimą. Bet ar tai pasiekiama kompromisais?

Šėtonas rodė ir rodo, kad galima, bet Jėzus jam atsakė: "Atstok šėtone!"

Kadaise šėtonas buvo šviesybės angelas. Jis yra išmintingesnis už visus psichologus. Jis yra išmintingesnis ir už visus kunigus ir teologijos profesorius. Jis siūlė Jėzui naudoti psichologiją ir iškreipti Dievo žodį, taip Jis galėsiąs pasiekti mases ir išgelbėti žmoniją. Jėzus suprato apgaulę ir atmetė jo patarimus. Šėtonas savo patarimus ir paslaugą siūlo ir mums. Ar jo patarimais nesinaudoja daugelis? Tikrybėje išganymas įgyjamas tik per tikėjimą, priimant Jėzų, kaip savo Išgelbėtoją. Šėtonas buvo ir liks šėtonu — klastotoju. Jis siūlė ir siūlys savo paslaugą, kaip tam Simonui, Apd 8,21-23.

Kalbėti apie Jėzaus gundymus, apie žmonių nesilaikymą ŠR Jėzaus laikais, galima ir niekas tuo nesipiktina. Bet pabandyk priminti šių dienų šėtono gundymus? Kartą vienam priminiau šių laikų krikščionybės nukrypimą nuo evangelijos. Man atsakė: "Kas davė tamstai teisę kitus teisti?" Atsakiau: "Taip Jėzus kalbėjo". Man atsakė: "Jėzus turėjo teisę taip kalbėti, bet kas tamsta esi?" Taip, aš esu niekas ir kiekvienas žmogus yra niekas. Bet Dievo Žodis lieka Dievo Žodžiu. Jonas Krikštytojas, pradėdamas savo veiklą, skelbė: "Atsiverskite". Jėzus taip pat, tais pačiais žodžiais pradėjo: "Atsiverskite", Mt 4,17. Jėzus dar aiškiau pasakė Jono 3,3: "Kas neatgims, neregės dangaus karalystės". Atsivertimas ir atgimimas ŠR reiškia tą patį. Krikštytojas ir Jėzus reikalavo atsivertimo ir iš fariziejų. Fariziejai tą darė, ėjo krikštytis. Jie tai suprato apeigų atlikimu. Krikštytojas tą atmetė, išvadino juos gyvačių išperomis ir klausė, kas juos pamokė išvengti ateinančios rūstybės. Mūsų dienomis kai kurios bažnyčios kalba apie atgimimą apeigų atlikimu, krikštu. Evangelija reikalauja ne vien tik apeigų, bet viso žmogaus atnaujinimo: proto, jausmų ir valios.

JĖZUS GALILĖJOJE, Mt 4, 12 - 17

12 Išgirdęs, kad Jonas suimtas, Jėzus pasitraukė į Galilėją, Mt 14,3; Mk 1,14; Lk 3,19-20; Jn 4,3.43; 7,52. 13 Jis paliko Nazaretą ir apsigyveno Kapernaume, prie jūros, kur susieina Zabulono ir Neftalio sritys, Iz 9,1-2; Mt 14,13; Lk 4,14; Jn 4,43. 14 Išsipildė pranašo Izaijo žodžiai: 15 Zabolono ir Neftalio žemė! Pajūrio juosta, žemė už Jordano, pagonių Galilėja!

Iz 8,23; 9,1; Jn 7,52. 16 Tamsybėje sėdinti tauta išvydo skaisčią šviesą, gyvenantiems ūksmingoje mirties šalyje užtekėjo šviesybė, Iz 60,2; Lk 1,78-79; Jn 1,9. 17 Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti: "Atsiverskite, nes dangaus karalystė priartėjo!" Mt 3,2; 10,7.

Evangelistas Jonas plačiai pasakoja apie Krikštytojo likimą ir Jėzaus veiklos pradžią, Jn 1,43- 4,54. Matas aprašo tai labai suglaustai. Jis tik pasako, kad Joną suėmė. Jėzus, tai išgirdęs, pasitraukė į Galilėją ir apsigyveno Kapernaume. Jis tą darė ne iš baimės, bet, kad išsipildytų Raštas, Iz 9,1-2.

Jėzus pradėjo savo misijos veiklą ne visoje Galilėjoje, bet tik Galilėjos pasienyje, kur pagonys gyveno. Todėl ir vadinama "pagonių Galilėja". Graikų kalboje etnos — reiškia pagonys arba tautos.

Jėzus neskelbė evangelijos šalia Jono. Kai Jono veiklos laikas užsibaigė, Jėzus tęsė toliau pradėtąjį darbą. Kai naktis praeina ir saulė užteka, žvaigždžių ir mėnulio šviesa išblėsta, nebepastebima. Taip ir Kristui pasirodžius, Jono veikla buvo užbaigta.

Kapernaumas pajūryje. Izraelitai vadino Tiberiados — Galilėjos ežerą — jūrą, kaip ir mirties jūrą. Tikrybėje tai — ežerai. Kapernaumas buvo keturi kilometrai nuo Galilėjos ežero į šiaurvakarius, prie Jordano žiočių.

Kurie sėdėjo tamsoje. Tikroji šviesa yra Kristus. Pagonystėje, tamsoje, naktyje esantiems užtekėjo saulė — Kristus. Jie neieškojo šviesos, bet tik sėdėdami laukė. Kristus atėjo ir ieškojo apšviesti tuos, kurie Jį priėmė. Bet tiems, kurie Jį atmetė, Jis nešvietė. Akli ir dienoje nemato šviesos.

Jėzus naudojo Jono žodžius: "Atsiverskite". Jie naudotini ir mūsų laikais. Jie nepaseno. Atsivertimas reikalingas kiekvienam.

JĖZUS PAŠAUKIA KETURIS ŽVEJUS, Mt 4 18 - 22

18 Vaikščiodamas palei Galilėjos jūrą, Jėzus pamatė du broliu — Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolį Andriejų — metančius tinklus į jūrą, nes jie buvo žvejai, Mt 6,18; Jn 1,40.44. 19 Jis tarė: "Sekite mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais", 20 Jiedu tuojau paliko tinklus ir sekė Jį, Jer 16,16;

Mt 13,47; 19,27; Mk 1,17; Lk 5,11. 21 Paėjėjęs toliau, Jis pamatė kitus du brolius — Zabediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną. Jiedu su savo tėvu Zebediejum valtyje taisė tinklus. Jis ir juos pašaukė. 22 Jie, tučtuojau, palikę valtį ir tėvą, sekė Jį.

Jėzus pradėjo skelbti evangeliją ir pašaukė mokinius. Jonas buvo juos tam parengęs, Jn 1,37. Jie buvo žvejai ir tuo vertėsi. Jėzus juos pašaukė, reikalavo labai daug, bet ir daug pažadėjo. Tai buvo dvi brolių poros: Simonas ir Andriejus buvo kilę iš Betsaidos, rytinės Pajordanės. Jokūbas ir Jonas, jų tėvas Zebediejus, motina Saliomė, Mk 15,40. Šie keturi mokiniai buvo išrinkti apaštalais. Jie sudarė Jėzaus patikimųjų, artimųjų mokinių vienetą. Kaip miela, kai Jėzus kelis iš vienos šeimos pavadina. Kokia palaima, jei visa šeima Jį seka.

Jėzus skelbė evangeliją visiems, bet mokinius Jis pašaukė atskirai. Pirmieji mokiniai buvo ne iš Jeruzalės, bet iš užkampio — Galilėjos, iš kur žmonės nieko gero nelaukė, Jn 1,46. Jėzus pasirinko tuos, kuriuos Jam Tėvas davė. Jie buvo neturtingi žvejai. Žvejai buvo pratę daug vargti, laukti, kovoti su bangomis; jie buvo užsigrūdinę, ištvermingi, kantrūs, drąsūs.

Jėzus juos pašaukė būti žmonių žvejais. Jų pareiga buvo atvesti žmones į kitą padėtį. Kaip žuvį ištraukia iš vandens į atmosferą (orą), taip jie nurodė žmones į Jėzų, į naują gyvenimą. Kad tinkamai išmoktų atlikti pareigas, jie patys privalėjo sekti Jėzų, mokytis iš Jo. Jie tuojau pakluso Jėzaus šaukiami.

JĖZUS MOKO IR GYDO, Mt 4, 23 - 25

23 Jėzus vaikščiojo po visą Galilėją, mokydamas sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas visokias žmonių ligas bei negalias. 24 Ir visoje Sirijoje pasklido garsas apie Jį. Žmonės nešė pas Jį visus sergančius, įvairiausių ligų bei kentėjimų suimtus — demonų apsėstus, lunatikus bei paralyžiuotus, - o Jis išgydė juos, Mt 9,35; 10,1; Mk 1,39; Lk 4,15.44; Apd 10,36-38. 25 Jį sekė dideli pulkai žmonių iš Galilėjos, Dekapolio, Jeruzalės, Judėjos ir Užjordanės, Mt 19,1; Mt 3,7-8; 5,20; Lk 6,17-19.

Čia yra trumpai suglaustas įvadas Jėzaus veiklos. Jėzus pašaukė kelis mokinius ir pradėjo didelę veiklą visoje Galilėjoje. Jis mokė sinagogose, skelbė evangeliją atvirame ore, paežerėje, ant kalnų, namuose, iš laivo ir kitose vietose. Jis troško pasiekti visus. Tai tikras misijos darbas. Jis nelaukė, kad žmonės ateitų pas Jį. Jis ėjo pats ir ieškojo. Jo tikslas buvo ieškoti ir gelbėti prapuolusius. Jis keliaudamas mokė, skelbė, gydė.

Mokyti ST nereiškė suteikti tik protinių (intelektualių) žinių, pamokyti. Tai reiškė paveikti visą žmogų, pasiekti jo valią apsisprendimui. Tik vėliau, kai pranašai nebekilo, mokymas išsivystė į įstatymo aiškinimą. Jėzus savo mokymu daugiau veikė žmonių valią apsispręsti, negu davė protinį mokymą. Todėl Matas ir sakė: "Jis mokė ne kaip Rašto aiškintojai, bet kaip turįs galią", Mt 7,29.

Skelbti ST reiškia, pranešti Dievo valią, paliepimą, įsakymą. Pranašai skelbė, pranešė Dievo valią, o ne savo išgalvotą, kaip tai netikri pranašai darė, kurie kalbėjo, norėdami žmonėms įtikti, juos patraukti savo naudai. Pranašai skelbė Dievo pranešimą visa savo esybe, nes jie buvo Dievo pašaukti, Jam atsidavę.

Jėzus skelbė priartėjusią Dievo karalystę panašiai, kaip Jonas Krikštytojas. Tas skelbimas palietė žmonių valią apsispręsti Dievui, evangelijai. Tą darbą labai pagyvino, pastiprino, gydymai.

Dieviškasis gydymas jau pasireiškė ST. Visas Jėzaus skelbimas buvo susijęs su gydymu ir kitais stebuklais. Jėzus įsakė savo pasekėjams skelbti evangeliją ir gydyti. Žmogus neturi galios gydyti, bet skelbiant evangeliją ir jai tikint, Dievo Dvasia veikia, žmonės tampa išganyti ir išgydyti. Mūsų dienomis, kur evangelija aiškinama tik pamokančiai, protiniai, ten nepasireiškia atgimimai ir gydymai. Bet kur evangelija skelbiama su galia ir giliu tikėjimu, čia vyksta atgimimai ir kūno ligų išgydymai. Jėzus keliavo, mokė, skelbė, gydė. Tą Jis liepė daryti ir saviesiems, Mk 16,15-20.

Nenuostabu, kad Jėzui veikiant tokia galia, garsas apie Jį pasiekė net pagonių kraštus — Siriją, Dekapolį. Žmonės gabeno pas Jį ligonis, ir didelės žmonių minios sekė Jį. Jėzus yra Viešpats viso: ligų, piktų dvasių, gamtos. Jis gydė visas ligas, Jam nebuvo neišgydomų. Tarp įvairių ligų minimi ken-

tėjimai, skausmai, demonų apsėdimas, gal mes sakytume — psichiniai ligonys, lunatikai — tam tikra rūšis nuomaro ir paralyžiaus. Jėzus yra Išgelbėtojas iš nuodėmės ir ligų.

"KONSTITUCIJA" JĖZAUS MOKINIAMS, Mt 5, 1 - 12

Pamokslas ant kalno. Daugelis krikščionių mano, kad pamokslas nuo kalno yra skirtas Jėzaus mokiniams, Jo sekėjams. Kas čia mokoma netinka pasaulio žmonėms, nes jie negali tai įvykdyti. Jei taikinti šiuos Jėzaus mokymus visiems žmonėms ir reikalauti jų vykdymo, būtų atsiekiama — veidmainystė. Dvasiniam žmogui, kas čia mokoma, nėra svetima, nesuprantama. Kai kurie kelia klausimą, kam šitą pamokslą Jėzus sakė? Pradžioje pasakyta, kad Jo mokiniai priėjo prie Jo, ir Jis pradėjo sakyti pamokslą. Bet pabaigoje pamokslo pasakyta, kad minios nustebo, girdėdamos Jo pamokslą. Atrodo buvo taip: Jėzus sakė pamokslą savo mokiniams, bet ir minia klausėsi Jo. Pamokslas buvo taikomas Jėzaus sekėjams.

Kai kurie mano, kad šiame pamoksle yra santrauka Jėzaus pamokslų, kuriuos Jis sakė keliaudamas Galilėjoje, nes tokio pamokslo eiliniam žmogui neįmanoma pasakyti. Jame yra perdaug gilių minčių ir gražbilystės. Bet jei Jėzus kalbėjo, kaip nė vienas žmogus nekalba, tą net Jo priešai pripažino, Jn 7,46, tai kodėl Jis negalėjo tokių pamokslų sakyti?

Toks pamokslas būtų tikęs sakyti Jeruzalės šventovėje. Jėzui ten nebuvo vietos. Jis sakė jį ant kalno. Mums žinoma, kad įstatymas buvo duotas ant kalno. Dievas ten kalbėjo. Niekas neturėjo teisės prie kalno priartėti. Koks skirtumas čia? Jo mokiniai susirinko prie Jo, ir minia turėjo laisvą priėjimą.

Daug kartų geriausi kalbėtojai ir garsieji evangelistai kalbėjo lauke, nes jiems vietos nebuvo garsiose katedrose. Garsusis Bunjonas turėjo kalbėti miškuose ir kalėjime. Veslys prie tėvo kapo, Booth gatvėse ir šokių salėse.

Pamokslas ant kalno yra svarbiausioji Jėzaus kalba, kuri mums yra užrašyta ir palikta. Ją neįmanoma pilnai apibūdinti. Todėl bandysiu paaiškinimus dėti po kiekvieno skirsnelio. Tai yra labai menkas bandymas. Kas šio pamokslo gilybę aprašys?

1 Matydamas minias, Jėzus užkopė į kalną ir atsisėdo. Prie Jo priėjo mokiniai. 2 Jis prabilo (atvėręs burną) ir mokė, Mt 4,17.25; 11,28; 15,29.

"Atvėręs burną" — yra hebrajų išsireiškimas, kuris nieko daugiau nesako, kaip pradėjo kalbėti. Kalno pamokslas yra skirtas Jėzaus mokiniams. Platesne prasme jis skirtas — surinkimui. Pamoksle yra pasakyti principai, kurie nesikeičia, jie formuoja tikinčiųjų naują gyvenimą. Kadangi čia yra tikinčiųjų tikėjimo principai, jie negali būti taikomi bendrai visiems. Neatgimusiam jie yra neįvykdomi. Taipgi ir atgimęs Kristaus sekėjas negali jų įvykdyti pats iš savęs. Čia susiduriame su tikrove, kurią Jėzus įsako vykdyti, bet Jo sekėjas nepajėgia jos įgyvendinti. Tai yra centrinis evangelijos pagrindas. Visos pasaulinio masto tikybos deda pastangas išleisti tokius nuostatus, kuriuos žmogus įstengia įgyvendinti. Jėzus ir, bendrai, NT reikalauja iš žmogaus to, ko jis nepajėgia įvykdyti. Kodėl Viešpats tai daro? Tikslas yra; parodyti mūsų niekingumą — nepajėgumą. Kalno pamokslas nėra vien tik įsakymas ir reikalavimas. Jis yra daug daugiau — dovana ir davimas. Pasireiškiančios ateinančio pasaulio jėgos yra nuolat teikiamos, dovanojamos tam, kuris iš savęs nieko negali.

3 Palaiminti, kurie jaučia savo dvasinį neturtą, nes jų yra dangaus karalystė, Lk 6,20-26; Iz 57,15; 1 Kor 1,27; Jok 2,5.

Jėzus atėjo duoti pasauliui palaimą. Pasaulis skaito palaima — visko pilnai turėti: valgio, gėrimo, turtų, garbės, įtakos. Jėzus sako savo mokiniams: "Palaiminti esate, jei jaučiate dvasinį trūkumą". Kuklumą, pasižeminimą, laikymą save mažiausiu, pasaulis nelaiko palaima. Didžiūnai ir pasaulio garbė praeina, dangaus karalystė ateina ir lieka amžinai.

Jėzus iškelia 8 palaiminimus, bet Jis taip pat iškelia ir 8 "vargus", Mt 23. Pradžioje savo pamokslo — kalba apie palaiminimus, o pabaigoje savo kalbų primena Izraelio dvasiškijos vadams — vargą. Kadangi fariziejiški vadai Jėzaus palaiminimų nepriėmė, juos seks vargas. Tas liečia ne tik izraelitus, bet ir mus. Jėzus nevadina palaimintais turtuolių, fariziejų, bet žinančius savo trūkumus.

Jėzus savo palaiminimais pasisakė priešingai fariziejiškiems Rašto aiškintojams. Fariziejai mokė, kad tas, kuris visiškai tiksliai įvykdo įstatymą, yra turtingas, Dievo palaimintas. Kas laiko senuolių tradicijas ir vykdo Mozės įstatymą, tas yra labai turtingas Dievo akivaizdoje. Jėzus išsireiškė visai priešingai. Jis sakė, kad vienintelis kelias pasiekti dangaus karalystę yra per Dvasios neturtą, vidinį "sulūžimą", atsivertimą. Taip, kaip Jonas Krikštytojas šaukė atsiversti, Jėzus tam pritarė ir savo palaiminimais tą parėmė. Vienas iš geriausių pavyzdžių yra prapuolusis sūnus. Jis tik tada grįžo ir gavo tėvo palaiminimą, kai tikrai išsipažino: "Aš nusidėjau prieš dangų ir tave", Lk 15,21. Pirmasis Šventosios Dvasios veikimas yra — kaltinimas, Jn 16,8. Nėra jokio tikro atsivertimo, be nuodėmių išpažinimo ir pasižeminimo.

4 Palaiminti, kurie liūdi; jie bus paguosti, Ps 126,5-6; Iz 61,2; Apr 7,16-17.

Pasaulio žmonės laiko laimingais linksmuosius, pasitenkinančiuosius. Jėzus laiko palaimintais liūdinčius, tuos, kurie suprato nuodėmės veikimą ir visišką savo sugedimą. Jų liūdesys kyla iš supratimo, išsigandimo nuodėmės galios, kuri yra visai užnuodijus kiekvieną žmogų. Nė vienas žmogus negali išsigelbėti iš šitos beviltiškos padėties. Pagalbą suteikti ir išgelbėti gali tik Jėzus. Jis yra vienintelė viltis. To neatgimęs žmogus negali suprasti. Vienoje dirbtuvėje dirbo dvi moterys. Viena pasaulietė, kita Jėzaus išgelbėta. Ta krikščionė liudijo netikinčiai apie išgelbėjimą per Kristų. Po kiek laiko ta netikinčioji įtikėjo. Tuo laiku, tos tikinčios nebuvo dirbtuvėje. Įtikėjusi dirbdama verkė ir juokėsi. Kitos darbininkės klausė jos, kas yra su ja? Ji atsakė: "Jūs manęs nesuprasite, tik ta mane supras, kurios šiandien nėra". Tikinčiųjų palaima ir džiaugsmas yra surišta su liūdesiu. Man neteko pažinti nė vieno atgimusio, kuris atgimimą būtų pergyvenęs be ašarų ir liūdesio. Palaiminti liūdintieji, sako Jėzus.

5 Palaiminti romieji; jie paveldės žemę, Ps 37,11; Iz 60,21; Mt 11,29; Rom 4,13.

"Romieji" graikų žodis reiškia priešingybę pykčiui. Romus yra tas, kuris ne dėl kartumo yra ramus. Palaiminti yra tie, kurie be kartumo, krimtimosi gali nešti jiems gyvenimo ir aplinkybių uždėtas nemalonias naštas. Kur reikia daugiau jėgos, ištvermės: parodyti pyktį ir pakelti balsą, ar susivaldyti be kartelio ir likti prie tikrovės? Kuris sugeba viską ramiai imti, tas turi geresnę sveikatą, geriau išlaiko turtą, lieka prie tikrovės. Romieji, turintieji kantrumo, daro įtakos kitiems ir paveikia juos gerąja prasme. Jie jau čia savo laikysena skelbia dangaus karalystę.

Romieji matomą netiesą nelaiko tiesa. Netiesa lieka netiesa. Romusis gali kiek palaukti, bet jo pareiga, radus galimybės, draugiškai įspėti prasižengėlį. Kai nusikaltėlis atmeta įspėjimą, romusis neužsidega neapykanta ir kerštu, bet paveda visa tikrai teisiančiajam.

6 Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, jie bus pasotinti, Am 8,11; Lk 18,9-14; Jn 6,35; Apr. 7,16; 21,6.

Alkti ir trokšti teisybės yra tas pats, kaip siekti pašventinimo (šventumo), be kurio nė vienas neregės Viešpaties. Tik alkstant, trokštant ir išsiilgstant visame daryti Viešpaties valią mintimis, žodžiais ir darbais įgyjamas Jėzaus atgaivinimas, pasotinimas. Jo teisybė yra dovana. Ją neįmanoma įsigyti darbais, ji gaunama, kaip dovana iš Viešpaties. Fariziejai siekė dieviškos teisybės darbais — tapo veidmainiais. Jėzaus sekėjai siekia jos išsiilgimu ir prašymu, ir gauna ją, kaip dovaną, atgaivą.

7 Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo, Ps 41,1-3; Pat 19,17; Mt 18,33; Jok 2,13.

Tas, kuris patyrė Dievo gailestingumą, kai jam Dievas atleido, jo pasigailėjo, jį priėmė ir padarė savo vaiku, negali kitaip elgtis, kaip būti ir kitam, savo artimui gailestingas. Kas gailestingumo neparodo kitam, tas tikrybėje nepažįsta Dievo, Jn 6,15-15; Kol 3,12.

8 Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą, Ps 24,4; 51,10; 73,1;1 Tim 1,5; Tit 1,15; 1 Jn 1,7; 3,3; Apr 22,4.

Tyrą širdį gali padaryti tik Dievas. Nė vienas žmogus negali pats savo širdies apšvarinti. Tai yra Dievo dovana. Kuris šią Dievo dovaną priima, tas gauna tyrą širdį. Širdis yra suprantama visas žmogus: mąstysena, jausmas, valia. Kuris šią dovaną turi, iš to širdies neišeina piktos mintys, žodžiai ir darbai, kaip Jėzus sakė, — nesutepa žmogaus. Tik naują širdį, atgimimą gavusieji, regi, ragauja Dievą jau čia gyvenime. Pilnybėje jie Dievo veidą matys amžinybėje, 1 Jn 3,2.

9 Palaiminti taikadariai: jie bus vadinami Dievo vaikais, Rom 12,18; 15,33; 16,20; Ef 2,15; 1 Jn 3,1-2; Žyd 12,14; Jok 3,18.

Graikų tekste yra ne vaikai, bet sūnūs. Žydai labai mažai apie moteris kalbėjo, tikėjimo reikalais. Tikėjimo apeigas atliko beveik tik vyrai. Kadangi išganymas Kristaus atneštas visiems lygiai, vyrams ir moterims, todėl verčiame į lietuvių kalbą bendrai; vaikai, ne sūnūs.

Tikrasis taikadarys yra Jėzus. Tik Jėzaus mokiniai, tikintieji, gali būti taikadariai. Jis daro taiką tarp žmonių. Tarp tautų ir valstybių yra labai svarbu taika. Taiką daryti, ją išlaikyti, čia manyta tarp žmonių, su kuriais susitinkame, drauge dirbame ir gyvename. Žmonių santykius labai gadina: barniai, nepasitikėjimas, opumas, įžeidimas, pavydas, neapykanta ir t.t. Tame visame reikalingas tarpininkas, taikadarys. Jėzaus sekėjo pareiga pirmoje eilėje yra pačiam susitaikyti ir kitus taikyti. Jis, taikos (ramybės) Dievas pasiūlė taiką tarp savęs ir žmogaus. Kokia palaima, per Dievo malonę, nešti taiką! Bandyk taiką įgyvendinti. Žmonės jos laukia išsiilgę. Kiekvienas trokšta taikos.

10 Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės: jų yra dangaus karalystė, Jn 15,18-20; 16,1-3; 1 Pt 3,14; Jok 1,2. 11 Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja bei meluodami visaip šmeižia, Iz 51,7; Mt 10,22; Jn 16,2; Apd 5,41; 1 Pt 4,14. 12 Džiaukitės ir džiūgaukite, nes jūsų atpildas gausus danguje. Juk lygiai taip kadaise persekiojo ir pranašus, 1 M 15,1; Mt 23,34; Žyd 11, 33-38; Jok 5,10.

Nuostabus išsireiškimas! Žmogaus prigimčiai nesuprantamas; persekiojamas ir šmeižiamas — džiaukis! Bet taip yra, daug tikinčiųjų džiaugėsi persekiojami visais laikais. Jėzus duoda palaimą vidujiniu būdu. Persekiojimus įmanoma ne tik pakelti, net jaučiama garbė, turint galimybės kentėti dėl Jėzaus, Apd 5,41. Jo artybė yra vertingesnė už visus vargus dėl Jo. Psalmėje skaitome: "Kai mano kūnas ir širdis sunyksta, mano uola ir dalis yra amžinasis Dievas". Tai yra paslėptas širdies džiaugsmas, kurį tikintysis gauna iš Dievo. Pagonys, netikintieji, sumušė Povilą ir Silą ir įmetė juos į kalėjimą. Jie buvo linksmi, giedojo ir meldėsi.

"Atpildas danguje". Kai kas primeta, kad čia yra fariziejiškas tikėjimas, laukimas atpildo. Tas yra netiesa. Jėzaus sekėjai to nelaukia. Be to, "dangaus karalystė" pirmoje vietoje suprantama jau čia. Tai palaima, kurią jie turi iš Dievo savyje ir vienas su antru. Dievas duos amžiną, visuotiną dangaus karalystę amžinybėje ne dėl jų persekiojimų, bet dėl tikėjimo, Jo dovanos, Jėzaus aukos, priėmimo. Tikintiesiems, dėl tikėjimo į Jėzų Kristų, yra primetami visokiausi šmeižtai ir vykdomi žiauriausi kankinimai iki mūsų laikų. Pranašus persekiojo ir žudė dėl jų skelbiamos tiesos. Panašiai buvo ir yra persekiojami NT tikintieji. Taip pasaulio žmonės darė ir daro.

JĖZAUS SURINKIMO PAREIGA, 5, 13 - 16

13 "Jūs — žemės druska. Jei druska netenka sūrumo, kuo gi ją reikėtų pasūdyti? Ji niekam netinka, ir belieka ją išberti žmonėms sumindžioti, 3 M 2,13; Mk 9,50; Lk 14,34-35; Kol 4,6. 14 Jūs — pasaulio šviesa. Neįmanoma nuslėpti miesto, kuris pastatytas ant kalno, Jn 8,12; Ef 5,8; Fil 2,15. 15 Ir niekas nevožia ryku degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose, Mk 4,21; Ef 5,8; Jn 8,12; Fil 2,15. 16 Taip tešviečia jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje", 5 M 4,6; Mt 6,1; Jn 15,8; Ef 5,8-9; Fil 1,11; 2,15; 1 Pt 2,9.

Druskos savybė yra ištirpti ir tuo paskaninti valgį, ir antra, jos didesnis kiekis sulaiko nuo gedimo. Jėzus sako, kad

tas pareigas turi Jo sekėjai: apaštalai — surinkimas: evangelijos žodžiu ir liudijimu paveikti pasaulį. Jei krikščionis arba krikščionys gyvena tik sau, pasaulis evangelijos atnaujinančios jėgos nepastebi, tikintieji neatlieka savo pareigų, lieka nepastebimi — suminti. Jėzus sako: "Aš esu pasaulio šviesa", Jn 8,12. Čia Jis sako, kad Jo sekėjai yra pasaulio šviesa. Jis savo šviesą duoda savo sekėjams, kad jie ją toliau skleistų. Jo mokiniai gauna tik iš Jo šviesą ir gali ją toliau perduoti. Jie yra kaip miestas pastatytas ant kalno. Visi keliautojai jį pastebi. Taip yra stebimi ir Jėzaus sekėjai. Jie privalo būti atsargūs ir sąmoningi, kad stebėtojai pastebėtų jų gerąsias, o neblogąsias savybes. Iš jų pasaulis laukia mokymo ir gyvenimo pavyzdžių. Jo mokiniai yra šviesa "namuose", prie savųjų, savo apylinkėje. Kiekvieno krikščionio pareiga yra šviesti, o ne apdengtam sudegti. Čia iš Jėzaus sekėjo reikalaujama aukos, sudegimo. Tik Jėzus tikroji šviesa (saulė) neišsieikvoja degdama. Šiaip krikščionis, lyg kokia žvakė, žibalas, elektra išsieikvoja, sudega.

JĖZUS ĮSTATYMO ĮVYKDYTOJAS, Mt 5, 17 - 19

17 "Nemanykite, jog atėjau panaikinti įstatymo ar pranašų. Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti, Jer 31,33; Mt 3,15; Lk 4,21; Rom 2,23; 3,31; 8,4; 10,4; Žyd 10,16. 18 Iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė bus, nei viena raidė ir nei vienas brūkšnelis neišnyks iš įstatymo, viskas išsipildys, Mt 24,34-35; Lk 16,17; 21,32-33. 19 Todėl, kas pažeistų bent vieną iš mažiausių įsakymų ir taip elgtis mokytų žmones, tas bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje. O kas juos vykdys ir jų mokys, bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje", Mt 28,20; Jok 2,10.

Nė vienas žmogus nėra pilnai įstatymą laikęs ir įvykdęs, Gal 2,16. Senasis Testamentas buvo Jėzaus Biblija. Jis tą įstatymą visur pripažino ir laikė, juo rėmėsi. Jėzus sakė, kad įstatymas nebus panaikintas iki naujos žemės santvarkos. Iki šiol ne visi pranašų pranašavimai yra išsipildę ir įstatymo nė vienas žmogus nėra įvykdęs. Jėzus įvykdė juos abu. Įvykdymas nebuvo raidinis, kaip fariziejai aiškino, bet meilės. Meilė yra įstatymo įvykdymas. Tą Jėzus atnešė, nes Jis iš meilės savo gyvybę davė — aukojo.

Dangaus karalystėje yra laipsnių, "didesnių" ir "mažesnių". Neužtenka įstatymo mokyti, jį privalo vykdyti ir tas, kuris moko.

JĖZAUS MOKINIŲ IR FARIZIEJŲ TEISUMAS, Mt 5, 20

20 "Taigi sakau jums: jeigu jūsų teisumas nebus tikresnis už Rašto aiškintojų ir fariziejų teisumą, neįeisite į dangaus karalystę", Ps 118,19; Iz 26,2; Mt 6,1; 18,3; Jn 3,5.

Rašto aiškintojai ir fariziejai mokė, kad teisumą galima pasiekti, pildant įstatymą paraidžiui. Žmogaus su Dievu santykis yra toks: jei žmogus įvykdo įstatymą, jis gauna iš Dievo atpildą: turtą, sveikatą. Jei žmogus nusikalsta įstatymui, Dievas baudžia jį: atima turtą, siunčia ligą. Žmogui dar įmanoma savo nuopelną pas Dievą padidinti: pasninkaujant, duodant aukas, studijuojant įstatymą. Jėzus visa tai atmetė. Jėzaus mokinių teisumas yra tik Jėzaus dovana: atleidimas, atgimimas, jautimas savo neturto. Ir visa darius —: "Aš esu nevertas ir nenaudingas tarnas", Lk 17,10. Aiškiai ir suprantamai Jėzus parodė fariziejų klaidas sekančiais pavyzdžiais.

RŪSTYBĖ PRILYGSTA ŽUDYMUI, Mt 5, 21 - 26

21 "Jūs girdėjote, kad protėviams buvo sakyta: 'Nežudyk', o kas nužudo, turės atsakyti teisme, 2 M 20,13; 21,12; 3 M 24,17; 5 M 17,8. 22 O Aš jums sakau: kas pyksta ant savo brolio, turi atsakyti teisme. Kas sako savo broliui: 'Pusgalvi', turės stoti prieš aukščiausiojo teismo tarybą. O kas sako: 'Kvaily', tas smerktinas į pragaro ugnį, 1 Jn 3,15; Jok 1,19-20. 23 Jei aukoji dovaną ant aukuro ir ten prisimeni, jog tavo brolis turi ką prieš tave, Mk 11,25, 24 palik savo auką ten prie aukuro, eik pirmiau susitaikinti su broliu, ir tik tada, sugrįžęs, aukok savo dovaną, Ef 4,26; Mk 6,14-15; 18,35. 25 Greitai nusileisk savo ieškovui, dar kelyje, kad ieškovas neįduotų tavęs teisėjui, o teisėjas — teismo vykdytojui, ir kad nepakliūtum į kalėjimą, Lk 12,58-59; 18,8. 26 Iš tiesų sakau tau: neišeisi iš ten, kol neatsilyginsi iki paskutinio kvadranto, Mt 18,34.

Čia Jėzus duoda pavyzdžius. Jėzus nepaniekina įstatymo. Jis siekia pirminės padėties, priežasties, širdies. Iš širdies kyla piktos mintys. "Sakau jums", tai yra mokiniams. Pyksta: rūstinasi, neapkenčia, kaltina, neteisiai elgiasi. Toks elgesys jau reiškia "žudyti". Žmogus mato tik išorę, bet Dievas įžiūri širdį. Jis yra minčių ir širdies teisėjas, Žyd 4,12. Kuris savo širdyje taip prieš brolį reiškiasi, tas jau yra vertas teismo. Tai buvo įstatymo ir Rašto aiškintojų silpnybė; jie matė ir pažino tik veiksmą — užmušimą, bet pačios pradžios priežasties, jie nepasiekė, nepalietė.

Kristus sakė, jei kuris susirūstinęs vadina savo brolį "raka" — pusgalviu, tas jau turi būti teisiamas aukščiausios tarybos. O kas supykęs šaukia, vadina savo brolį "kvailiu, bedieviu", kuriam vieta tik pragare, tas pats smerktinas į pragaro ugnį. Tuo Jėzus įspėjo surinkimo narius, kad sektų sąryšį savo tarpe, mintis ir žodžius vertintų Rašto šviesoje. Kaip žiūriu į savo brolį? Kaip jis atsineša į mané? Jei pastebima širdyje kartelis, pavydas, neapykanta, bloga valia, nesiskaitymas su žodžiais, tai jau yra žudymas. Širdyje nešioti pyktį ir neapykantą prieš brolį, yra — žudyti. M. Liuteris taip išsireiškia: "Nesvarbu kokiu būdu ir kokiu sąnariu žudai: ranka, liežuviu, širdimi, ar išraiška, piktų akių žvilgsniu, nenoru jį išklausyti, visa tai reiškia — "žudyti". Nes visu tuo išreiški savo širdyje, manai ir linki, kad tavo brolis būtų miręs. Nors rankos ir nepakeli, liežuvis tyli, akimis ir ausimis neparodai, tačiau širdimi — žudai".

Tokia laikysena yra ne tik brolio žudymas, bet ir pasityčiojimas iš Dievo. Kol yra rūstybė prieš brolį, ryšys su Dievu yra nutrauktas. Tą kiekvienas jaučia, kai meldžiasi. Tarp brolio ir Jėzaus yra aiškus ryšys: kas nekenčia brolio, nekenčia ir Jėzaus, Apd 9,5-. Melstis ir giedoti liaupsės giesmes, turint rūstybę, yra Dievo išniekinimas. Po neigiamo įspėjimo, 21-22, Jėzus rodė pozityvę reikšmę 23-26 skirsneliuose, kaip galima blogus reiškinius nugalėti ir pasiekti suderinimo.

23-26 Jėzus rodė, kaip elgtis, užsirūstinus prieš brolį. Kol nėra atstatytas broliškas ryšys, malda, ŠR skaitymas, pamaldos neteikia palaimos, bet nusikaltimą. Išsikalbėjimas ir pašalinimas kartelio su broliu, atstatymas draugystės Dievo akivaizdoje yra daug reikšmingesnis, negu pamaldos ir Šventa Vakarienė. Ne tik čia Jėzus, bet jau ir ST įspėja, kad

meilė yra daugiau, negu auka, Oz 6,6. Krikščionio pareiga susitaikyti ne tik tada, kai kaltas esi, bet ir tada, kai kita pusė yra kalta. Jėzus čia nekalba apie nusikaltusį, bet tik apie broliškos draugystės suardymą. Užtenka, jei kitas rūstinasi, turi kartelį prieš tave, eik pirmas, paduok jam ranką, pasiūlyk susitaikyti! Susitaikyk su broliu, kol dar kelyje, drauge esi. Jei visos galimybės panaudotos ir visgi nepasiektas susiderinimas, tada reikėtų elgtis pagal Povilo patarimą: "Gyvenkite, kiek nuo jūsų priklauso, su visais žmonėmis taikingai", Rom 12,18. Jei, nežiūrint visų pastangų, nepasiekiamas susiderinimas, ir tada išsiskirkite ne su kerštu, kartumu ir neapykanta, bet paveskite visa Dievui. Laukite ir melskitės, kad Dievas pakeistų padėtį. Nekerštaukite patys, bet paveskite visą kerštą Dievui.

GEIDIMAS JAU YRA SVETIMAVIMAS, Mt 5, 27 - 28

27 "Jūs girdėjote, jog protėviams buvo sakyta: **'Nesvetimauk!'** 2 M 20,14. 28 O Aš jums sakau: kiekvienas, **kuris geidulingai** pažvelgia į moterį, jau svetimoteriauja **savo širdimi**", 2 Sam 11,2; Job 31,1; 2 Pt 2,14.

Jėzaus laiku moterys neturėjo lygių su vyrais pilietinių teisių. Jėzaus evangelija davė moteriai labai daug, padarė ją lygią su vyru, Gal 3,28.

Santuoka yra leista, paties Dievo įsteigta. Ją peržengti yra nusikaltimas. To nusikaltimo pačią pradžią pastebi Jėzus. Taip, yra svetimoteriavimas mintimis, širdimi. Fariziejai ir Rašto aiškintojai sakė: "Nekalbėk daug su moteriške. Kiekvienas, kuris daug kalba su moterimi, susilaukia nelaimės ir pagaliau atsiranda pragare. Nekalbėk daug su moteriške, nors ji būtų tavo žmona, duktė ar sesuo, nes ne visi žino tavo giminystę". Fariziejai draudė priimti moteriškės patarnavimą ar atsakyti moteriai sveikinimu į sveikinimą. Su moterimi buvo draudžiama kalbėti todėl, kad kalbant žiūrima į ją. O žiūrėti į moteriškę buvo — nusikaltimas.

Jėzus mokė visai kitaip. Jėzus nelaikė nusikaltimu žiūrėti į moteriškę, nes tai nėra joks nusikaltimas, bet Jis sakė, kad geidulingai pažvelgti į moterį jau yra svetimoteriavimas. Čia yra pati pradžia nusikaltimo. Santuoka yra šventa. Ji turi

būti šventai laikoma ir mintimis. Kuris taip elgiasi, kaip Jėzus sakė, tas neperžengia santuokos įstatymo. Priešingai, kuris akis nukreipia ir ranką atitraukia, moteriškės nesveikina ir su ja nekalba, tas ją užgauna ir paniekina, tuo jis niekina Dievo šventybę bei patį tvėrimą. Ką fariziejai draudė, tą Jėzus darė. Jis kalbėjosi su moteriškėmis. Pilnas Dievo tvėrimas neduotas vyriškajai ar moteriškajai lyčiai, bet abiems drauge. Ši gyvybės savybė Dievo yra įdėta į pirminį tvėrimą. Ją atmesti ir niekinti yra niekinti patį Tvėrėją. Jėzaus pažiūra į moterį yra pasaulinio masto. Kai kur mahometonai dar ir mūsų laikais niekina moterį. Taip pat dar kai kuriose sinagogose moterys sėdi už tam tikrų užtvarų ir neturi teisės dalyvauti pamaldose drauge su vyrais. Kur laikomasi Jėzaus mokymo ir Šventoji Dvasia šventina vyrų ir moterų santykius, ten išvengiama "geidimo". Kur šių ribų nesilaikoma, ten dažnai palaima tampa keikimu.

ATMESK! Mt 5, 29 - 30

29 "Jeigu tavo dešinioji akis skatina tave nusidėti, išlupk ją ir mesk šalin, verčiau tau netekti vieno sąnario, negu kad visas kūnas būtų įmestas į pragarą. 30 Ir jeigu tavo dešinioji ranka gundo tave nusidėti, nukirsk ją ir mesk šalin. Verčiau tau netekti vieno sąnario, negu kad visas kūnas patektų į pragarą", Zak 11,17; Mt 18,8; Mk 9,43.47; Kol 3,5.

Dauguma ŠR aiškintojų sutinka, kad čia yra palyginimas. Viešpats Jėzus tuo norėjo įspėti, kad visu rimtumu atmestume tai, kas skatina nusidėti. Tie išsireiškimai: "Išplėšk akį, nukirsk ranką", rodo Viešpaties įspėjimą ir pavojų, kurį sudaro mūsų kūno sąnariai ir artimieji draugai.

SKYRYBOS, Mt 5, 31 - 32

31 "Taip pat buvo sakyta: 'Kas atleidžia žmoną, tegul išduoda jai skyrybų raštą', Mt 19,3-9; Mk 10,4.12. 32 Aš jums sakau: kiekvienas, kuris atleidžia žmoną, išskyrus ištvirkavimo atveju, skatina ją svetimauti, ir jeigu kas atleistąją veda — svetimauja", Lk 16,18; 1 Kor 7,10-11.

Norint suprasti Jėzaus mokymą ir išsireiškimą apie san-

tuoką, reikia nors kiek pažvelgti į ano laiko santuokos padėtį. Reikalavimas skyrybų rašto apsaugojo žmoną nuo vyro pykčio, nuo išvijimo jos iš namų ir suteikė jai teisę su kitu susituokti. Fariziejai padarė atsiskyrimo priežastis labai lengvas, pasiremdami 5 M 24,1. Remiantis šia ŠR vieta, vyras galėjo išduoti žmonai skyrybų raštą, radęs joje ką nors "gėdingo". Remiantis pradiniu Dievo įstatymu, santuoka turėjo būti nesuardoma. Santuoką suardyti leido ne Dievas, bet Mozė dėl žmonių kietaširdiškumo. Vyras neturėjo teisės santuoką suardyti dėl bet ko, tik dėl "ko nors gėdingo". Dėl "gėdingo" fariziejų nuomonės, Jėzaus laiku, buvo labai skirtingos. Fariziejai, vadinamieji Šamo šalininkai, laikė "gėdingą" tik santuokos peržengimą, neištikimybę. Žiūrint į įstatymą plačiau ir remiantis 5 M 22,20 — aiškėja, kad tai nebuvo manyta neištikimybė santuokoje, nes toks prasižengėlis buvo akmenimis užmušamas ir jokio atleidimo, santuokos panaikinimo, rašto nereikėjo.

Rašto aiškintojai, Hilelio pasekėjai suprato "gėdingas" visa, ką tik vyras norėjo; jis galėjo visa pritaikinti savo žmonai apkaltinti. "Gėdingumą" įrodyti užteko, jei sriuba buvo prisvilinta, arba jam kita moteris geriau patiko negu esamoji žmona, taipgi jei iš jos nesusilaukė vaikų, jei žmona valgė ar gėrė gatvėje ir t.t. Šią fariziejų praktiką gerai aprašo Mal 2,13-15. Tokia moters padėtis buvo pas žydus Jėzaus laikais. Taip mokė ir elgėsi tautos ir bažnyčios pažiba — fariziejai. Žinoma, gyvenime buvo išimčių, gerai sugyvenančių šeimų, kaip Jono Krikštytojo tėvai. Bet fariziejų mokymas ir gyvenimo praktika buvo moterį atvedusi beveik į vergės padėtį. Tikrybėje tai nebuvo santuoka, bet trumpalaikė sutartis, kurią vyras galėjo kiekvienu laiku panaikinti. Jėzus žiūrėjo į santuoką, kaip Dievo įsteigtą, šventą ir nesuardomą. Todėl Jėzus atmetė skyrybas. Jėzus pripažino skyrybas tik vienu atveju — peržengiant santuoką. Nes kas tą darė ar daro, savaime santuoką jau sulaužo, panaikina.

Čia kalbama apie Jėzaus ir ŠR mokymą apie santuoką ir jos panaikinimą — skyrybas, o ne apie katalikų ir kitų bažnyčių nuostatus santuokos atžvilgiu. Daugelis bažnyčių nesilaiko santuokos nuostatų ir kitų ŠR tiesų. Kiekviena bažnyčia ar valstybė gali išleisti savo nuostatus, bet niekas negali pakeisti ŠR tiesų, jos privalomos visiems tikintiesiems. Apie

santuoką ir kitas ŠR tiesas galima kalbėti ir psichologiniai įrodinėti, kad reikalingas ir būtinas pakeitimas mūsų dabarties gyvenimo santvarkos. Taip, patarti, mokyti ir nuostatus šiuo klausimu išleisti gali atrodyti naudinga ir reikalinga, bet tas nėra Jėzaus mokymas. Kas Jėzų priima, kaip asmenišką Išganytoją ir tame tikėjime lieka, tam Jėzus duoda galios laikyti Jo įsakymus, ŠR nuostatus.

PRIESAIKA, Mt 5, 33 - 37

33 "Taipogi girdėjote, jog protėviams buvo sakyta: 'Neprisiek kreivai, bet ištesėk Viešpačiui savo priesaikas', 2 M 20,7; 3 M 19,12; 4 M 30,3; 5 M 23,22. 34 O Aš jums sakau: išvis neprisiekite nei dangumi, nes jis Dievo sostas, Ps 50,14; Iz 66,1; Mt 23,16-22; Apd 7,49, 35 nei žeme, nes ji — Jo pakojis, nei Jeruzale, nes ji — didžiojo karaliaus miestas. 36 Neprisiek nei savo galva, nes tu negali nė vienintelio plauko padaryti balto ar juodo, Ps 48,2. 37 Jūsų kalba tebūnie: 'Taip', taip, 'Ne', ne, o kas viršaus, tai yra iš piktojo".

Jėzus reikalauja visai neprisiekti, jei nemanai priesaikos laikyti, tai yra kreivai, ST priesaikos buvo reikalaujama. Jėzus rėmėsi ST. Čia Jėzus kalba prieš fariziejų naudojamas priesaikas, kurios buvo tik apgaulė. Remiantis 4 M 30,3; 5 M 23,21-22 priesaika buvo privaloma įgyvendinti.

Jėzus sakė, kad kasdieniniame gyvenime nėra reikalo pažadus patvirtinti priesaika. Krikščionis privalo kalbėti ir daryti tik tiesą. Jokios — teisingos ar apgaulingos priesaikos nepadeda.

Fariziejų priesaikos buvo tikrybėje tik apgaulė. Jie mokė, kad jei prisieki Dievu, privalai laikytis priesaikos, bet jei prisieki dangumi, žeme, Jeruzale ar savo galva, neprivalai laikytis priesaikos. Viešpats pasakė aiškiai Mt 23,16-, kokios priesaikos privalomos ir kokios neprivalomos. Visa tai buvo tik apgaulė. Eilinis pilietis šiame reikale negalėjo susigaudyti. Jėzus tai atmetė, kaip veidmainystę, apgaulę artimui ir rodė, kad taip elgiantis Dievas niekinamas. Prisiekti privalomomis ir neprivalomomis priesaikomis yra apgaulė. Minėdami dangų ir žemę Dievo neapgausime ir Jo rūstybei neišbėgsime. Dangus yra Dievo sostas ir žemė — Jo pakojis, Jeruzalė — didžio karaliaus miestas. Prisiekiant šiais daik-

tais, tikrybėje paliečiamas pats Dievas. Prisiekiant savo paties galva, irgi paliečiamas Dievas, nes ir mūsų pačių galva daugiau priklauso Dievui, negu mums patiems, nes žmogus negali padaryti nė vieno plauko balto ar juodo. Jėzaus mokiniui, krikščioniui, užtenka sakyti taip, arba ne. Jis privalo savo žodžio laikytis. Kuris naudoja priesaiką arba žodžius apgaulei, tas yra iš velnio. Jėzus reikalauja iš savo sekėjų ištikimybės ir teisumo.

Mūsų teismų reikalaujamų priesaikų, rodos, Jėzus visai neturėjo mintyje, nes teisme Jis pats reagavo į priesaiką, Mt 26,63.

PERGALĖK MEILE, Mt 5, 38 - 48

38 "Jūs girdėjote, jog buvo sakyta: 'Akis už akį' ir 'dantis už dantį', 3 M 24,19-20. 39 Aš jums sakau: nesipriešinkite piktam, bet, jei kas tave užgautų per dešinį skruostą, atsuk tam ir kitą, 3 M 19,18; Jn 18,22-23; Rom 12,19-21; 1 Pt 2,23; 3,9. 40 Jei kas nori su tavimi bylinėtis ir paimti tavo palaidinę, atiduok tam ir apsiaustą, 1 Kor 6,7. 41 Jei kasverstų tave eiti mylią, eik su juo dvi. 42 Prašančiam duok ir nuo norinčio iš tavęs pasiskolinti nenusigręžk.

43 Jūs girdėjote, jog buvo sakyta: 'Mylėk savo artimą' ir nekęsk priešo, 3 M 19,10; Mt 22,39. 44 O Aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus, 2 M 23,4; Lk 23,34; Rom 12,14.20; Apd 7,59; 1 Kor 4,12; 1 Tim 2,1.45 kad būtumėte savo dangiškojo Tėvo vaikai; Jis juk leidžia savo saulei tekėti blogiems ir geriems, siunčia lietų ant teisių ir neteisių, Mt 22,10; Lk 6,35; Ef 5,1. 46 Jei mylite tik tuos, kurie jus myli, ką gi užsitarnaujate? Argi taip nesielgia ir muitininkai? 47 Ir jeigu sveikinate tik savo brolius, ką gi ypatingo darote? Argi to nedaro ir pagonys? 48 Taigi būkite tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas", 2 M 19,2; Mt 19,21; 1 Kor 14,20; Jok 1,4.

Visi žinome, kad Dievas myli visus, gerus ir blogus aprūpina maistu; Jėzus atėjo ieškoti ir gelbėti žuvusių. Kaip turi elgtis Jo sekėjai?

Čia yra klausimas apie atlyginimą, kaip laikytis skriaudą jaučiant? Žmogaus prigimtis yra bloga. Nuskriaustasis daž-

nai nori atlyginti dar didesne skriauda. Kad būtų išlaikyta lygsvara, teisė, buvo įvesti valstybės nuostatai. ST buvo: 'Akis už akį', 'dantis už dantį'. Buvo atsižvelgta ir į aplinkybes. Jei netyčiomis užmušė žmogų, bausmė buvo mažesnė, negu, kad tyčiomis nužudė. Teisės įstatymas buvo duotas todėl, kad nuskriaustasis dažnai norėjo dar žiauriau skriaudėją nubausti.

Čia Jėzus mokė savo mokinius, sekėjus, kaip jie privalo elgtis skriaudos atveju. Jėzus sakė: "Neatmokėkite pikto piktu". Jėzaus sekėjai privalo skriaudas pakęsti, piktam atsakyti geru. "Skruostą". Suduoti per skruostą, Jėzaus laiku buvo kitą paniekinti, užgauti, įžeisti. Panašiai, kaip anksčiau būdavo mesti kitam pirštinę. Mūsų laikais tas nebeturi reikšmės, bet neperseniai — reiškė iššaukti dvikovon. Gal dabartiniais laikais spiauti kam viešai į veidą būtų didelis įžeidimas ir panieka. Jėzus įsakė tokiam paniekos elgesiui atsakyti geru, tokiu būdu priminti jam jo niekšiškumą, bet drauge ir atleisti.

Kai kas sako, taip elgiantis bus skatinama netiesa, įsivyraus smurtas, jei jam nebus priešinamasi. Tokį reikalą reikia gerai apgalvoti. Dažnai, atsakant į piktą geru, nesusipratėlį taip paveikia, kad jis tampa draugu, laimima Kristui. Žiūrint į praktišką gyvenimą, Jėzus kartais labai griežtai įspėjo neteisiai darančius. Kas liečia mušimą per skruostą, Jėzus klausė: "Kodėl mane muši?", Jn 18,23. Apaštalas Povilas daug kentėjo, bet kartais ir jis reikalavo teisės, Apd 16,35-40.

Palaidinė ir apsiaustas. Jei izraelitas skolinosi pinigų, skolintojas turėjo teisę imti užstatą, skolintojo palaidinę arba apsiaustą. Jėzus įsakė savo mokiniams to nedaryti, savo teisės nereikalauti, bet savo artimui patikėti, meilę įrodyti, arba nepatikinčiam duoti dvigubai, 2 M 22,26-28; 5 M 24,10-13.

Dvi mylios. Kelionės buvo pavojingos dėl įvairių užpuolimų. Išsivystė paprotys keleivį palydėti vieną mylią ir tuo pašalinti pavojų. Apylinkė nešė atsakomybę dėl palydos. Vieną mylią lydėti keleivį buvo pareiga. Jėzus pataria ne tik atlikti pareigą, bet įrodyti meilę, daryti daugiau, negu pareiga.

Apaštalai šiuos Jėzaus mokymus suprato, juos patys vykdė ir tai mokė surinkimuose, Rom 12,17; 1 Tes 5,15; 1 Kor 13,7; 1 Pt 2,18-23. Jėzus įsakė blogą nugalėti geru. Audra ir šaltis ledo netirpdo, bet saulė ir šilima. Neapykanta, kerštas, pyktis, apkalbėjimai priešo nelaimi, — tik meilė.

3 M 19 skyrius daug sako apie artimo meilę. Laikui bėgant fariziejai išaiškino, kad artimas yra savo tautietis ir mokė priešą nekęsti. Įstatyme niekur nėra pasakyta savo priešo nekęsti, tai yra tik fariziejų mokymas. Jėzus artimą suprato ir tautos priešą, samarietį. Fariziejai suprato artimą tik fariziejų. Jie ir į savo tautietį, muitininką žiūrėjo su panieka, Lk 18,9.

Fariziejai suprato, kad nekęsti kitų yra Dievui tarnavimas. Tą savo veiksmą jie rėmė Ps 139,21-22 ir kitomis ST panašiomis vietomis: "Ar neturėčiau nekęsti tų, kurie nekenčia tavęs, Viešpatie...!" Fariziejai suprato, kad reikia nekęsti visų tų, kurie nevykdo Dievo įstatymų. Net žmones, kurie nežinojo įstatymo, jie laikė prakeiktais, Jn 7,49. Jėzus įsakė mylėti priešus, neturėti jiems neapykantos. Jėzaus gyvenimo tikslas buvo gelbėti nusikaltėlius. Jėzus įsakė ir savo mokiniams į priešiškumą ir neapykantą atsakyti meile, į persekiojimą — malda. Jėzus reikalavo iš savo sekėjų tokio dorovingumo, kas žmogaus prigimčiai neįmanoma įvykdyti: mylėti kiekvieną, net ir savo priešą! "Ką ypatingo darote, jei sveikinate tik savo brolius, ar to nedaro ir pagonys?" Jėzaus laiku sveikinimas nebuvo vien tik mandagumo ženklas; sveikinimas reiškė linkėti palaimos. Fariziejai nesveikino nusidėjėlių.

Jėzaus sekėjai privalo daryti "ypatišką", išskirtiną, kaip Tėvas, kuris leidžia saulei tekėti ir lietui lyti geriems ir piktiems. Kaip Tėvas, taip ir jūs atsakykite visiems meile. Tai yra mūsų Viešpaties žodžiai ne tik jais pasigrožėti, bet juos ir įgyvendinti. Ar tas žmogui įmanoma? Jėzaus mokiniai tą gyvenime vykdė, Jėzui padedant — ir daug pasiekė.

IŠMALDA, Mt 6, 1 - 4

1 "Venkite daryti gerus darbus (maldingumą) žmonių akyse, kad būtumėte jų matomi, kitaip negausite užmokesčio iš savo Tėvo danguje, Mt 5,12.20; 23,5; Apd 10,30; Tit 2,12.

2. Todėl duodamas išmaldą, netrimituok sinagogose ir gat-

vėse, kaip daro veidmainiai, kad būtų žmonių giriami. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį, Job 34,11; Mk 12,41-; Lk 16,25. 3 Kai duodi išmaldą, tenežino tavo kairė, ką daro dešinė, Mt 25,37-40, 4 kad tavo išmalda liktų slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins".

Krikščionio pareiga yra: labdarybė (aukos), malda ir pasninkas. Šitą darė krikščionys ir fariziejai — veidmainiai. Minėti dalykai ir Jėzaus sekėjui reikia vykdyti. Svarbu yra kokiu tikslu tas daroma. Labdara — aukos buvo ir yra labai reikalinga; buvo ir yra daug vargstančių. Vargšus reikia šelpti ir misijos darbus vykdyti.

Fariziejai aukodavo labai daug. Sinagogose viešai skelbdavo kiek kuris aukojo. Kuris aukodavo didesnę auką, tą viešai iššaukdavo ir jis būdavo tuo pagerbiamas, kad jis atsisėsdavo šalia rabino, (kunigo). Bažnyčios — sinagogos tarnas pūsdavo dūdą ir pranešdavo kiek kuris aukojo. Juo didesnė buvo auka, tuo daugiau aukotojas buvo garsinamas sinagogoje ir gatvėse. Jėzus įsakė savo sekėjams aukoti, gera daryti, bet Jis atmetė viešą reklamą, — asmens išaukštinimą. Krikščionis privalo aukoti ne garbės siekdamas, bet norėdamas padėti vargšui ir skleisti evangeliją netikinčiųjų tarpe. Jėzus įsakė labdarą vykdyti nesiekiant asmeniškos naudos, garbės. Tikslas turi būti pati labdara, todėl tavo dešinė tenežino, ką daro kairė. Kas ieško savo garbės, tas gauna ją čia ir neturės atpildo pas Dievą. Tikras pagalbos tiesimas yra, kai pats nežinai, kad gelbsti. Jėzaus sekėjai klausė Viešpatį, kada tą darėme? Mt 25,37.

MALDA, Mt 6, 5 - 15

5 "Kai meldžiatės, nebūkite, kaip veidmainiai, kurie mėgsta melstis, stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad būtų žmonių matomi. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį, Mt 23,6-7. 6 Kai meldies, eik į savo kambarėlį ir, užsirakinęs duris, melskis savo Tėvui, kuris yra slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins, 2 Kar 4,33; Iz 26,20.

7 Melsdamiesi nedaugžodžiaukite, kaip pagonys; jie tariasi

būsią išklausyti dėl žodžių gausumo, Iz 1,15; Mk 12,40; Lk 20,47. 8 Nedarykite taip, kaip jie. Jums dar neprašius, jūsų Tėvas žino, ko jums reikia, Mt 6,32. 9 Todėl melskitės taip: 'Tėve mūsų, kuris esi danguje, teesie šventas tavo vardas, 2 M 20,7; 5 M 32,6; Iz 63,16; Ez 36,23; Lk 11,2; Jn 1,12; 17,6; 20,17. 10 teateinie tavo karalystė, teesie tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje, Mt 26,42; 7,21; Lk 11,2; Apd 21,14; Žyd 13,20-21; Apr 22,20. 11 Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien, Pat 30,8; Lk 11,3; Jn 6,13. 12 ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams, Ps 32,1.5; Mt 6,14-15; 18,21-35; Ef 4,32; 1 Jn 1,9. 13 Ir nevesk mūsų į pagundą, bet gelbėk mus nuo pikto'. (Nes tavo yra karalystė, galia ir garbė per amžius. Amen), Mt 13,19; 26,41; Lk 8,13; 11,4; Jn 17,11,15; 1 Kor 10,13; Ef 4,23; 2 Tes 3,3; 2 Tim 4,18; 2 Pt 2,9; Jok 1,13-15; Apr 3,10. 14 Jeigu jūs atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jūsų dangiškasis Tėvas atleis jums, 15 o jeigu neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusižengimų", Mt 18,21-35; Mk 11,25-26; Kol 3,13; 1 Pt 4,8.

Izraelitai daug meldėsi, ypač fariziejai, bet Jėzus tame matė daug "pasirodymo", o ne tikro meldimo. Buvo norima savo maldomis pasirodyti žmonėms, o ne Dievo nuoširdžiai melsti. Paskirtos maldos buvo kartojamos rytais, vidudieniais ir vakarais. Jėzus patarė savo mokiniams melstis slaptoje, kur tik vienas Tėvas mato ir girdi. Tuo nėra atmetamos viešos maldos pamaldose, sinagogose. Surinkimuose bendros, viešos maldos buvo savaime suprantamos. Jėzus pats lankė sinagogas ir dalyvavo pamaldose.

"Kambarėlis" buvo maisto atsargoms sudėti, užrakinamas, be lango; panašus kaip seniau Lietuvoje buvo kamara. Jame buvo galima užsirakinti, nė vienas negalėjo matyti nei girdėti. Tai visai neiškilminga vieta. Čia nuoširdžias maldas girdi tik Tėvas. Jis žino kiekvieno reikalą ir išklauso maldas, atlygina.

Kai tu meldies. Kiekvienas Jėzaus sekėjas meldžiasi. Vienas išsireiškė: "Greičiau galima rasti žmogų, kuris nekvėpuoja, negu krikščionį, kuris nesimeldžia". Kokia nauda yra iš maldos, jei žmonės mato ir pagiria? Tikra malda yra Dievui, o ne žmonėms. Tikrybėje Jėzus nemano kamarą, kaip

kambarį, bet širdies "kamarą", kur meldėjas kalba tik su Dievu. Tai rodo daug ŠR pavyzdžių. Izaokas ėjo melstis į atvirą lauką, 1 M 24,63. Jėzus pats ėjo melstis ant kalno, apaštalas Petras ant stogo. Ką Jėzus atmeta, kaip netinkamą, yra lūpų plepėjimas, kartojimas žodžių be jokio rimtumo, nuoširdumo ir pasitikėjimo. Visi maldų kartojimai nėra atmetami, bet tik niekingi. Jėzus pats Getsemanės sode maldos žodžius kartojo, Mt 26,44. Ne visos ilgos maldos yra atmetamos. Jėzus pats meldėsi per naktį, Lk 6,12. Krikščionims sakyta melstis be paliovos, visą laiką. Klydimas yra ne maldoje, bet tik žodžių kartojime nieko nemąstant, tai ne malda, tik kalbėjimas, plepėjimas.

"Tėve mūsų" yra užrašyta Mato ilgesnė forma ir Luko trumpesnė. Lukas išleido 3 ir 7 meldimą. Daugelis mano, kad Mato "Tėve mūsų" yra senesnė už Luko.

Vienas žydų seniausių Dievo vardų buvo Javė. Jie drovėjosi šį vardą ištarti dėl Jo šventumo ir vietoje Jave, sakydavo — Adonai — Viešpats. Jėzus Dievo vardą mini — Tėvas. Jis tą vardą naudojo pats ir mokė savo mokinius, kad Dievas yra jų Tėvas bendrai ir kiekvieno atskirai. Taip tą vardą naudojo apaštalai, surinkimai, bendruomenė. Jėzaus mokiniams vardas "Tėvas" turėjo didelės reikšmės. ST vardas "Tėvas" minimas tik 11 kartų, o NT 155.

Danguje. Tėvas — Dievas yra visur. Jo dangų dangūs netalpina. Tas mums primena, kad Jis yra dangaus, visatos Viešpats. Mums nedera jokių "tėvų" ant žemės turėti, Mt 23,9.

ST izraelitų tauta pažino Dievą, kaip Tėvą, tik bendrai tauta, bet neatskiras asmuo. Jėzus mokė kiekvieną, atskirą asmenį, pažinti Dievą, kaip Tėvą. Tai buvo visai nauja izraelitams. Jėzus mokė apie Dievo dangaus karalystę, mokiniai buvo mokomi melsti, kad ta karalystė ateitų ir pasireikštų juose, kaip Jo valia pasireiškia danguje. Čia nekalbama apie jų valią, bet tik apie Jo. Tuo meldimu nesiekiama savo norų ir tikslų. "Tėve mūsų" turi teisę melstis tik Jo vaikai, "atgimusieji".

"Tėve" mintyse, dvasioje, yra jaučiamas kiekvienoje maldoje. "Tėve", teesie šventas tavo vardas, tepasireiškia Jis pas mus, pas mane, pilnai, visada. "Tėve", teateina tavo karalystė; pasireišk, kaip karalius ir Viešpats pas mus ir ma-

nyje. "Tėve", teesie tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje. Jo valia tevaldo mane, mano valią. Ne mano valia, bet tavo valia tebūnie! Kiekvieno Jėzaus sekėjo ir viso surinkimo kasdieniška, nuoširdi malda turėtų būti: siekimas Jo šventumo, įgyvendinimas Jo karalystės ir pasidavimas Jo valiai.

Po šito kreipimosi į Dievą, seka paties mokinio reikalai. Čia kiekvienas atskirai, ir visas surinkimas bendrai kreipiasi į dangaus Tėvą, prašydami kasdieniško išlaikymo. Taip meldė ir meldžia tas, kuris tik tai dienai nupelno duonos, bet taip meldžia ir tas, kuris įstengia sudaryti atsargą ir ilgesniam laikui. Kiekvienas valgo maistą tik tos dienos. "Duonos" — maisto nemeldžiama smaguriavimui, bet kūno išlaikymui. Šiame meldime prašoma visų žemiškų reikmenų: gero oro, geros valdžios, tinkamų kaimynų...

Po "duonos", seka atleidimas. Tuose dviejuose meldimuose yra suglausta žmogaus kūniški ir dvasiniai reikalai. Jėzaus mokinys visada yra "vargdienis". Jis visada jaučia trūkumą, jam reikalinga Dievo pagalba. Jis gauna atleidimą su sąlyga, jei jis atleidžia savo artimui. Ar gali krikščionis laukti atleidimo iš Dievo, jei jis neatleidžia savo artimui? Ar tame nesuprantama "savieji" ir priešai? Jėzus tai pabrėžė 14 ir 15 eilutėje. Ar tai nėra dieviška paslaptis, kad tik tada gali nuoširdžiai melstis, kada atleidi kitam? Tada Dievo malonė pasireiškia, kada atstatomas ryšys su artimu.

Ateities malda kad apsaugotų. Nevesk mūsų į pagundą. Šis meldimas liečia visus vargus, pagundas ir pagyras, visa ką pergyvena krikščionis. Tikrovė yra, kad "kūnas" geidžia prieš dvasią, Jok 1,12. Visos krikščionio pagundos yra išbandymas: džiaugsmas, pasisekimas, pagyros, skausmas, vargai, kentėjimai, apmaudas, nepasisekimas. Kentėjimai, nepasisekimai ir laimėjimai yra susiję su pavojais, pagundomis, puolimu. Dievo vaikai žino savo "neturtą", kūniškas silpnybes, todėl jie kreipiasi į Tėvą, kaip vaikai, ir prašo apsaugos nuo pagundų. Dievas teikia pergalę, pagundos nugalimos, išvengiama puolimo, 1 Kor. 10,13.

"Gelbėk mus nuo pikto" reiškia: padėk mums, kad liktume atskirti, apsaugoti nuo pikto. Piktas yra reali jėga, už kurios pasireiškia piktasis, šėtonas, velnias. Dieviška apsauga nuo pikto yra reikalinga krikščioniui kas dieną, visą laiką. Prieš piktojo jėgą nė vienas žmogus negali išsilaikyti pats savo

galia, sugebėjimais, jei Dievas savo apsaugos neteikia.
"Nes tavo karalystė, galia ir garbė per amžius, Amen". Šio sakinio nėra geriausiuose graikų kalbos tekstuose. "Amen" reiškia: tebūnie taip.
Nė viena kita malda neprilygsta "Tėve mūsų" maldai. Joje yra minčių gausybė ir jų gilybė, išreikšta paprastais, visiems suprantamais žodžiais. Tai yra neišsemiamas šaltinis, iš kurio galime ir turime mokytis, kaip reikia melstis.

PASNINKAS, Mt 6, 16 - 18

16 "Kai pasninkaujate, nebūkite paniurę, kaip veidmainiai: jie perkreipia veidus, kad žmonės matytų juos pasninkaujant. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį, Iz 58,3-9; Apd 13,2-3. 17 O tu pasninkaudamas pasitepk aliejumi galvą ir nusiprausk veidą, 18 kad ne žmonėms rodytumeis pasninkaująs, bet savo Tėvui, kuris yra slaptoje. Ir tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins", 2 Sam 12,20; Pam 12,14; Mt 6,4-5; Lk 18,12; 1 Kor 9,27; Kol 3, 23-24.

Pasninkas yra susilaikymas nuo maisto, pramogų ir kitų dalykų, taipgi pasižeminimas. Žydų papročiai dėl pasninko keitėsi įvairiais laikais. Jėzaus laiku žydai bendrai pasninkaudavo suderinimo dienoje. Fariziejai pasninkaudavo du kartu (dvi dienas) savaitėje, pirmadieniais ir ketvirtadieniais, Lk 18,12.
Suderinimo dienoje pasninkas priminė šventovės sunaikinimą per Nebukadnezarą 586 m. prieš Kr. Izraelitai pasninkaudavo kad prašalintų įvairias nelaimes. Pav., nelyjant lietui, siaučiant ligoms, vykstant karui, užpuolus skėrams ir užėjus kitoms nelaimėms. Pasninkų metu, kartais būdavo laikomos pamaldos gatvėse ir aikštėse. Žydai dažniausiai nevalgė visą dieną, iki vakaro. Suderinimo dieną jie nesiprausdavo ir nesitepdavo plaukų aliejumi, apsibarstydavo galvą pelenais, eidavo basi, iškreipdavo veidą liūdesiu. Suderinimo diena buvo švenčiama rugpiūčio mėnesį.
Pasninku norėta įtikti Dievui ir išprašyti Dievo rūstybės pašalinimo. Pasninkas buvo atliekamas viešai, atkreipiant

žmonių dėmesį. Jėzus tokį pasninką laikė veidmainyste. Jis patarė pasninką, kaip ir maldą, švęsti taip, kad tik Dievas matytų, o ne žmonės. Susilaikymas ir pasižeminimas teesie žinomas ir matomas tik Dievui.

Pirmi krikščionys irgi laikydavo pasninką, Apd 13,2-. Apaštalai mažai rašė apie pasninkus. Krikščionys pasninkaudavo ir pasninkauja labai įvairiai, įvairiuose kraštuose ir bažnyčiose. Daugiausia pasninkas suprantamas — susilaikyti nuo valgio ir gėrimo visai ar dalinai. Vieni susilaiko nevalgydami pusryčių, kiti visą dieną. Daug kur pasninkaujama einant prie Šv. Vakarienės. Kai kur pasninkaujant susilaikoma nuo rūkymo, svaigalų gėrimo, pramogų, iškilmių.

LOBIS, Mt 6, 19 - 21

19 "Nekraukite sau lobių žemėje, kur kandys ir rūdys ėda, kur vagys įsilaužia ir vagia, Lk 12,16-21; 1 Tim 6,9-11; Jok 5,2. 20 Verčiau kraukite sau lobį danguje, kur nei vagys, nei rūdys neėda, kur vagys neįsilaužia ir nevagia, Mt 19,21; Lk 12,33-34; Kol 3,1-2; 1 Tim 6,19; Žyd 10,34; 1 Pt 1,3-5. 21 nes kur tavo lobis, ten ir tavo širdis", Ps 62,10; 73,25; Mt 6,24.28; Lk 12,15-21.

Nėra pavojinga turėti turtų, bet labai pavojinga, jei turtai širdį pavergia. Juozapas ir pats Jėzus turėjo dirbtuvę ir įrankius. Mūsų laikais reikalingi fabrikai ir įmonės, be jų būtų neįmanomas dabartinis gyvenimas. Turtai turėtų nešti palaimos atskiram asmeniui ir bendrai visiems. Bet jei jie užvaldo žmogaus širdį, tada žmogus trokšta jų vis daugiau. Toks turtų siekimas neša blogį turtuoliui ir beturčiui, jų širdys geidžia tik turtų, o ne visų gerovės. Tada žmogus tampa turtų vergu ir iš to kyla daug blogybių. Turintysis daug turtų negali jais naudotis ir bijosi jų netekti. Nenaudojami drabužiai suėdami kandžių, ir baldai kirvarpų. Negendančias brangenybes gali pavogti vagys. Bendrai, mūsų laikais turtai yra labai nesaugus dalykas. Karai ir perversmai brangenybes, turtus paverčia niekais. Kaip žmogaus širdį užvaldo turtai ir jų siekimas, taip širdį gali užvaldyti norėjimas kitam padėti, gera daryti. Tam priklauso misijos darbai, spauda ir visa, kas turi pasiliekančią, amžinybės vertę. Kurie sugeba per Dievo malonę sekti Kristų, kaip apaštalai, palikę

visa, sekė Jį, tie neša didelę palaimą savo tautai, visai žmonijai ir tuo pačiu yra turtingi čia ir amžinai. Prisiminkime didelius ir mažus veikėjus, nors jie gyveno labai kukliai ir net vargingai, bet kokia palaima jie buvo kitiems. Ar įmanoma teisingiau pasakyti: "Ten, kur tavo turtas, ten yra ir tavo širdis?"

KŪNO ŠVIESA, Mt 6, 22 - 23

22 "Kūno šviesa yra akis. Taigi, jei tavo akis sveika, visam tavo kūnui bus šviesu, Lk 11, 34-36; Jn 12,35-40; Ef 1,18. 23 O jeigu tavo akis nesveika, visas tavo kūnas bus tamsoje. Taigi, jei tavyje esanti šviesa tamsi, tai kokia baisi bus tamsa!" Mk 7,22; Jn 11,10; 1 Tim 6,9-10.

Šio pasaulio gyvenimas yra taip patrauklus, kad daug kas nepastebi savo gyvenimo tikslo, tai baisi liga. Akis nėra manyta fizinė akis, bet paties žmogaus sąvoka, esybė. Jei žmogus siekia doro, krikščioniško gyvenimo, jo kalbos ir veiksmai bus šviesūs, dori jam pačiam ir kitų atžvilgiu. Bet jei žmogus bus blogas, piktas, tada jo siekimai ir veiksmai bus blogi. Jame pasireikš blogi palinkimai, pavydas, godumas, kurie užviešpataus jo esybę. Jo veiksmai neš pražūtį jam pačiam ir vargus kitiems. Aklam žmogui nešviečia geriausia šviesa, net pati saulė. Jis yra visiškoje tamsoje ir dienos metu. Panašus yra dvasinis gyvenimas. Blogo žmogaus išsilavinimas, išsimokslinimas, gabumai, turtai tarnauja piktam. Jei žmoguje pasireiškia tamsa, piktybė, tai pati tamsybė velniška, šėtoniška, yra dar baisesnė ir didesnė.

DIEVAS IR TURTAS, Mt 6, 24

24 "Niekas negali tarnauti dviem šeimininkams: arba jis vieno nekęs, o kitą mylės, arba prie vieno prisiriš, o kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir mamonai", 1 Kar 18,21; Lk 16,9.13; 2 Kor 6,14-15; Jok 4,4.

Mamona yra svetimžodis, kurį Matas ir Lukas vartoja savo

evangelijose. Jis reiškia daugiau, negu pinigai. Jis apima turtą, pelną, bendrai visą nuosavybę. Jėzus pasakė, kad niekas negali tarnauti Dievui ir mamonai. Daugelis žmonių mano, kad galima gyventi sau pačiam ir Dievui. Taip gali atrodyti kurį laiką, kad įmanoma tarnauti dviem šeimininkams. Tikrybėje kiekvienas pats žino, kur ir į ką jo širdis linksta, kas yra jo Dievas.

RŪPESTIS, Mt 6, 25 - 34

25 "Todėl sakau jums: nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite. Argi gyvybė ne daugiau už maistą, ir kūnas už drabužį? Lk 12,22-31; Jn 12,25; Fil 4,6; 1 Tim 6,6.8; 1 Pt 5,7; Žyd 13,5-. 26 Žiūrėkite į padangių paukščius: nei jie sėja, nei piauna, nei į kluonus krauna, o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Argi jūs ne daug vertesni už juos? Job 38,41; Ps 147,9; Mt 10,29-31. 27 O kas iš jūsų gali savo rūpesčiu bent per sprindį prailginti sau gyvenimą!? 1 Kar 3,14; Mt 5,36; Lk 12,25-26. 28 Ir kam gi rūpinatės drabužiu? Žiūrėkite, kaip auga lauko lelijos. Jos nesidarbuoja ir neverpia, 29 bet Aš sakau jums: nė Saliamonas visoje savo didybėje nebuvo taip pasipuošęs, kaip kiekviena jų, 1 Kar 10,1-. 30 Jeigu Dievas taip aprengia laukų gėlę, kuri šiandien žydi, o rytoj metama į krosnį, argi Jis labiau nesirūpins jumis, mažatikiai? Ps 90,5-6. 31 Todėl nesisielokite ir neklausinėkite: 'Ką valgysime?', arba 'Ką gersime?', arba: 'Kuo vilkėsime?', Ps 127,2; Lk 12,30. 32 Visų tų dalykų vaikosi pagonys. Jūsų dangiškasis Tėvas juk žino, kad to viso jums reikia, 1 Kar 17,16; Lk 10,41-42; Rom 14,17. 33 Jūs pirmiausia ieškokite dangaus karalystės ir jo teisybės, o visa tai bus jums pridėta, 1 Kar 3,13-14; Ps 37,4.25; 145,16; Mt 13,45; Lk 12,31; Apd 17,27; Rom 2,7; 14,17; 1 Tim 4,8. 34 Taigi nesirūpinkite rytdiena, nes rytojus pasirūpins savimi. Kiekvienai dienai užtenka savo vargo", 2 M 16,4; Job 7,1; 14,6.

"Nesirūpinkite". Kas yra rūpestis, rūpinimasis? Ar sudėjus rankas nieko nedirbti? Ne! Taip nėra manyta. ŠR daugybėje vietų įsako dirbti ir kalba apie darbo palaimą. "Kas nedirba, tas tenevalgo, 2 Tes 3,10. Tinginy, žiūrėk į skruzdėlę ir mokykis iš jos", Pat 6,6. Rūpestis ir darbas turi skirtingą prasmę. Rūpintis reiškia nerimauti, kankintis mintimis. Tikįs

turėtų žinoti, kad Dievui nėra per didelių dalykų, kurių Jis nesugebėtų nuveikti ir per mažų, kurių Jis nepastebėtų. Jis žino kiekvieną žvirblį pastogėje ir saugo mūsų gyvenimo eigą. Dangiškasis Tėvas valdo žvaigždynus ir Jo rankoje yra kiekviena mūsų gyvenimo valanda. Nepasitikėti Dievu — yra Jo Didenybės įžeidimas. Tą daro tik tas, kuris Jį netiki, pagonis. Priešingu atveju, mūsų rūpestis nieko nepakeičia. Rūpestis tik pasunkina mūsų gyvenimą, daro nemalonų, atima ramybę.

Padangių paukščiai nedirba. Ar ir mums nereikia tad sėti ir dagoti? Visai ne! Supraskime paukštelio padėtį. Jis, iš viso, negali arti ir sėti. Bet jis daro, ką jis gali. Jis ieško maisto ir dėl jo daug vargsta. Antis ir gervė nardo, gaudo žuveles, genys kala medį... Lelijos negali judėti, kaip paukščiai, bet ir jos priima lietaus ir rasos lašus ir atsidaro saulės spinduliams. Jei jos to nedarytų, jos žūtų. Paukšteliai ir gėlelės nesirūpina savo padėtimi, Dievas juos aprūpina. Ar Dievo vaikas turėtų rūpintis dėl savo padėties? Ne. Jis privalo tik atlikti savo pareigą, dirbti. Bendrai, tikintieji yra darbštūs ir gerai atlieka jiems pavestas pareigas.

Bet, jei ir stropiai dirbant, yra trūkumų, nesuduriami galai. Čia reikėtų žiūrėti į padangių paukštelius. Ką jie daro audros laiku? Jie pasislepia kur ir laukia iki audra praeis. Taip ir tikintis privalo elgtis. Dievas neuždeda sunkesnės naštos, negu galima ją panešti. "Lauk, dūšelė, savo Dievo tiktai, Jis rūpinasi tikrai!" Vargai ir trūkumai turėtų mus mokyti daugiau pasitikėti Juo.

Tikintis yra brangiu Jėzaus krauju atpirktas; jo vieta danguje, o ne krosnyje, kaip sudžiūvusios žolelės. Tikinčio paskirtis yra amžinas gyvenimas. Jis laukia jo. Netikintis varguose ieško išsigelbėjimo, daro neteisybes ir net atima sau gyvybę. Tikintis pasitiki Dievu ir Jo vedimu.

Tikintis turi tik vieną rūpestį, kuris pateisinamas, tai dangaus karalystės rūpestis. Ieškokite pirmiausia dangaus karalystės ir jos teisybės. Visa kita jums bus pridėta. Dangaus karalystė, Dievo valdymas yra Jo artybė, kuri stiprina ir atgaivina tikintį. Šita karalystė pasireiškia čia ant žemės, nematomu būdu žmogaus viduje. Dievo aplankymai ir atgaivinimai yra tik pradžia Jo palaimos. Pilnumoje ta palaima pasireikš savo didybėje danguje, naujoje žemėje. Ieškokite

Dievo karalystės ir siekite jos. Skaniausi valgiai ir gražiausi rūbai yra iš žemės, gyvybė ir dvasinė palaima ateina iš Dievo.

NETEISKITE, Mt 7, 1 - 5

1 "Neteiskite (kitų), kad patys nebūtumėte teisiami, Rom 2,1-3; 1 Kor 4,5. 2 Kokiu teismu teisiate (kitus), tokiu ir patys būsite teisiami, ir kokiu mastu matuojate, tokiu ir jums bus atmatuota, Mt 12,37; Mk 4,24; Lk 6,37; 1 Kor 4,5; 5,12; Gal 6,1; Jok 4,11; 5,9; Apr 18,6. 3 Kodėl gi matai krislą savo brolio akyje, o nepastebi rąsto savojoje? 4 Arba kaip gali sakyti broliui: 'Leisk, išimsiu krislą iš tavo akies', kai tavo akyje rąstas?! 5 Veidmainy, pirmiau išritink rąstą iš savo akies, o paskui pažiūrėsi, kaip pašalinti krislelį iš brolio akies", Mt 6,2; 1 Kor 2,15.

Neteisimas nėra akių užmerkimas prieš neteisybę, jos nematyti. Krikščionio pareiga, bloga darantį įspėti asmeniškai. Krikštytojas ir pats Jėzus pradėjo evangelijos skelbimą raginimu atsiversti. Jonas įspėjo Erodą dėl brolio žmonos paviliojimo. Jėzus aštriai kalbėjo prieš fariziejus. Jis atmetė neteisingus kaltinimus ir apkalbėjimus, kurie dažniausiai daromi kaltinamajam nesant. Kalbant kitą niekinti ir save iškelti yra teisimas. Taipgi ir savo atsivertimą, atgimimą, dvasinius pergyvenimus laikyti aukščiau ir teisingesniais, negu kitų, yra neteisinga. Kiekvienas turės stoti prieš teisingąjį Teisėją, todėl vertink kitą lygiai, kaip ir pats save. Kaip dažnai tikintys savo "silpnybes" matuoja vienu, mažesniu mastu, o kito, — didesniu.

Akis yra viena jautriausių kūno dalių. Ji jaučia mažiausią į ją patekusią dulkelę. Atgimęs krikščionis daro atgailą, prašo Jėzaus atleidimo dėl mažiausio nusikaltimo. Negyvas, miręs žmogus, nieko nejaučia. Jam gali akį išdurti, jis nepajudės. Toks yra neatgimęs žmogus. Jis, iš viso, nežino kas yra atgaila ir malda. Bet jis pastebi atgimusio ir mažiausią prasikaltimą.

ŠVENTENYBĖS, Mt 7, 6

6 "Neduokite, kas šventa, šunims ir nebarstykite savo

perlų kiaulėms, kad kartais kojomis jų nesutryptų ir atsigręžusios jūsų pačių nesudraskytų", Pat 9,8; Mt 10,11; 15,26; Fil 3,2; 2 Pt 2,22.

ŠR šunys ir kiaulės daugiausia minimi neigiama prasme. Šie gyvuliai buvo laikomi nešvariais ir pavojingais. Jie nebuvo skiriami aukai, Dievui. Gyvulys nesupranta perlo brangumo. Jis mano, kad tai paprastas akmuo. Taip ir neatgimęs žmogus, nors jis būtų ir geriausias, kaip atėjęs Nikodemas nakties metu pas Jėzų. Jis neturėjo supratimo apie atgimimą. Jėzus pataria būti atsargiems su dvasinėmis vertybėmis. Jėzus pirmiau skelbė evangeliją ir ją priėmusius mokė krikščioniško gyvenimo. Nedvasiškas žmogus ir brangiausių perlų, Jėzaus aukos neišmano įvertinti.

KLAUSK, IEŠKOK, BELSK, Mt 7, 7 - 11

7 "Prašykite, ir gausite. Ieškokite, ir rasite. Belskite, ir jums atidarys, 5 M 4,29; 1 Ch 28,9; Iz 29,13-14; Mt 18,19; 21,22; Mk 11,24; Lk 11,9-13; 13,25; 15,6; Apd 17,27; Jok 1,5. 8 Kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma. 9 Argi atsiras jūsų tarpe žmogus, kuris savo vaikui, prašančiam duonos, duotų akmenį?! 10 Arba jeigu jis prašytų žuvies, nejaugi duotų jam gyvatę? 11 Taigi, jeigu jūs, būdami nelabi, vis dėl to mokate savo vaikams duoti gerų daiktų, tai juo labiau jūsų dangiškasis Tėvas duos gera tiems, kurie Jį prašo", Mt 16,19; Jok 1,5-7.

Klausk, ieškot, belsk! Galėtume sakyti: Melsk, melsk, melsk! Pranešk savo geidavimus, vargus ir sunkumus Dievui! Klausk, kaip ieškodamas kelio. Ieškok, kaip pamesto vertingo daikto. Belsk, kaip norėdamas įeiti. Jis nepaskolins arba parduos, bet duos, dovanos. Kaip dažnai girdime apie neišklausytas maldas. Bet ar tikrai meldžiame? Ar ieškomę neatsakymo priežasties? Jokūbas sako: "Jūs negaunate, kadangi negerai prašote".

Belsk, iki bus atvertos malonės durys. Jis yra Viešpats, belsk ir lauk! Jis atidarys. Kiekvienas, kuris prašo, gauna: žydas, graikas, garbingas, žemas, kuklus. Kiekvienam yra pažadas ateiti prie malonės sosto. Dievas nekreipia dėmesio į asmenį. Pas Jį gali ateiti kiekvienas.

Jėzus duoda pavyzdį iš tėvų. Ateik prie Dievo savo malda, kaip vaikas prie tėvo. Kaip paprastai vaikas bėga prie tėvo pasitikėdamas, visus savo reikalus ir skriaudas jam pasakydamas! Jis žino visus tavo reikalus. Patikėk Jam, kaip Tėvui! Padrąsinti, kad maldos išklausomos, Jėzus primena, kad žemiškas tėvas, prašančiam vaikui duonos, neduos akmens. Nors kartais duona gali būti kieta, sudžiūvus, dantys sunkiai ją įkąs. Betgi įkąs, neišluš, kaip akmenį kandant, ir gaus maisto. Arba prašančiam žuvies, neduos gyvatės, kuri gali įgelti. Kaip tėvai privalo elgtis su savo vaikais, nereikalingi valstybės įstatymai. Jie yra jau įdiegti į tėvų širdis. Tėvai žino, kaip auginti vaikus. Dievas taip rūpinasi žmonėmis, kaip tėvas savo vaikais, Ps 103,13, dar daugiau, kaip motina, Iz 66,13. Jo meilė yra dar didesnė ir už motinos, Iz 49,14-15. Tėvai yra netobuli žmonės, klysta, daro klaidas, turi blogų palinkimų, ir visgi savo vaikus nuoširdžiai myli, rūpinasi jais. Kiek mumis rūpinasi tobulasis Dievas!

PAVYZDINGA ELGSENA, Mt 7,12

12 "Tad visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs jiems darykite; nes tai Įstatymas ir Pranašai", Mt 22,39-40; Rom 13,8-10; Gal 5,14.

Kiekvieno žmogaus santykiai su kitais yra svarbūs ir dažnai nėra lengva juos teisingai išlaikyti. Kaip dažnai laukiama iš kitų: gerumo, draugiškumo, meilės. Tikrybėje tai yra labai paprasta. Daryk kitam tai, ko nori, kad jis tau darytų. Tai gyvenimo kelias, kuriuo Jėzus įsako eiti. Jei įsijaučiame į kito padėtį, dažniausiai žinome, kaip elgtis. Viena motina, išleisdama sūnų iš namų, vis kartodavo: "Vaikeli, jei nežinosi, kaip elgtis su savo draugu ar priešu, užmerk valandėlei akis ir įsijausk į jo padėtį".

DIDYSIS PASIRINKIMAS, Mt 7, 13 - 14

13 "Įeikite pro ankštus vartus, nes erdvūs vartai ir platus kelias veda į pražūtį, daug yra juo einančių. 14 Ankšti vartai ir siauras kelias nuveda į gyvenimą! Tik nedaugelis jį randa", Ps 118,20; Mt 19,24; 22,14; Lk 13,24; Jn 10,7.9.

Jėzus skelbė evangeliją ir tuo pasiūlė pasirinkti tiesą, arba ją atmesti. Jėzus pažino žmones. Nei vienas negali prie Jo ateiti, jei Tėvas netraukia. Tėvas traukia visus, Dievas nori visiems padėti, 1 Tim 2,4. Žmogui yra duota laisva valia, pasirinkimas. Kas nori pasirinkti Jėzų, Tiesą, tas turi galimybės. Kas nori to? Daug patrauklesnis yra savo prigimties palinkimas: su dauguma, su minia, su srove. Toks pasirinkimas veda į prapultį. Jėzų, gyvybės šaltinį, pasirenka tik mažuma, Jo kaimenė, kuri klauso ir seka Jo balsą. Čia reikalingas apsisprendimas, savo valios pavedimas Jam. Neužtenka vienkartinio apsisprendimo, reikia visą gyvenimą Jį sekti, eiti siauruoju keliu. Jis nuveda į amžinąjį gyvenimą.

TIKRYBĘ PARODO VAISIAI, Mt 7, 15 - 20

15 "Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdare, o viduje yra plėšrūs vilkai, Jer 14,14; Mt 10,16; 25,4-5.11.24; Mk 13,6; Lk 10,3; Jn 10,3; Apd 20,29; Rom 16,17; 2 Tim 3,5; 2 Pt 2,1-2; 1 Jn 4,1. 16 Pažinsite juos iš vaisių. Argi kas skina vynuogių nuo erškėčių, ar figų nuo usnių?! Job 31,40; Lk 6,43-45; Jn 15,16; Gal 5,19-23; Ef 5,9; Fil 1,11; Jok 3,12. 17 Juk geras medis duoda gerus vaisius, o blogas medis — blogus. 18 Geras medis negali duoti blogų vaisių, o blogas gerų. 19 Kiekvienas medis, kuris neduoda gerų vaisių, nukertamas ir į ugnį metamas. 20 Taigi pažinsite juos iš vaisių", Mt 3,10; 12,33; Lk 3,7; Jn 15,2-6.

Visada buvo tikrų ir netikrų pranašų. Juos atskirti yra sunku. Netikri dažnai yra patrauklesni. Jie nesiskaito nei su žodžiais, nei su darbais. Jie gali veidmainiauti, gražiau kalbėti už tą, kuris skaitosi su tiesa. Fariziejai, Jėzus juos vadino veidmainiais, patraukė savo pusėn visą tautą. Krikščionių tarpe irgi yra labai daug veidmainystės, ne tik veidmainystės, bet ir "plėšrių vilkų", kaip Povilas sako, Apd 20,29.

NT "pažinti" reiškia turėti artimą ryšį, būti tos pačios prigimties. Tie, kurie turi dievišką, atgimusią prigimtį, sugebės pažinti ir atskirti. Negyvieji laikysis prie negyvųjų ir laikys juos tikraisiais pranašais. Medį ne visada įmanoma pažinti iš jo išvaizdos, lapų, šakų, bet iš vaisių — visada. Kaip kiekvienas medis yra geras ar blogas, taip ir kiekvieno "krikščionio" prigimtis yra dieviška ar velniška. Gyvenimo vaisiai kai ką

parodo jau šiame gyvenime, bet Jėzaus akivaizdoje viskas aiškiai pasirodys. Gerą valią turįs ir tikrai sekąs Kristų, išpažins ir atskirs juos iš jų vaisių.

JŪSŲ NIEKAD NEPAŽINAU, Mt 7, 21 - 23

21 "Ne kiekvienas, kuris man šaukia: 'Viešpatie, Viešpatie', įeis į dangaus karalystę, tik tas, kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią. 22 Daugelis man sakys, anoje dienoje: 'Viešpatie, Viešpatie, argi nepranašavome tavo vardu, argi neišvarinėjome demonų tavo vardu, argi nedarėme daugybės stebuklų tavo vardu!' 23 Tada Aš jiems atsiliepsiu: 'Aš niekuomet jūsų nepažinojau. Šalin nuo manęs, jūs piktadariai!' " Ps 6,9; Jer 27,15; Mt 12,50; 21,29; 24,24; 25,41; Lk 10,20; 13,25-27; Jn 15,14; 10.14.27; Rom 2,13; 1 Kor 8,3; 2 Tim 2,19; 1 Jn 2,17; Jok 1,22-25; 2,14.

Gražu yra garbinti Viešpatį. Stebuklai veikia stiprinančiai tikėjimą. Jėzus sakė, kad ne visi, kurie tą daro, yra Jo sekėjai. Kai kurie tą darantys yra piktadariai ir neįeis į dangaus karalystę. Kai kas klausia, ar įmanoma garbinti Viešpatį ir daryti stebuklus Jo vardu, o tačiau neturėti išganančio tikėjimo. Taip. Judas buvo vienas geriausių Jėzaus mokinių, patikėtinis, kasininkas. Juk jis buvo su kitais išsiųstas skelbti evangelijos ir gydyti ligonių. Kaip kiti, taip ir jis sugrįžęs sakė: "Mums yra ir velniai paduoti". Neturint gydymo dovanų, įmanoma patekti į dangaus karalystę, bet gydymo dovanos nėra užtikrinimas patekti į dangų. Didinga yra turėti dovanas ir galėti daryti stebuklus, gydyti ligonis, išvaryti demonus. Svarbiau yra tapti išgelbėtu per Kristaus auką, per Jo kraują ir daryti Tėvo valią. Dievo valia yra pašventinimas, 1 Tes 4,3; 2 Kor 7,1; Žyd 12,14. Apaštalas Povilas sako, kad įmanoma evangeliją skelbti ir būti atmestam, 1 Kor 9,27; 1 Kor 13. Paskutiniame teisme bus daug atmestų. Jėzus sako, kad sėkmingas darbas, didinga veikla, susijus su ženklais ir stebuklais, be asmeniško atgimimo ir pašventinimo, nėra garantija dangaus karalystei.

DU NAMŲ STATYTOJAI, Mt 7, 24 - 27

24 "Kas klauso šių mano žodžių ir juos vykdo, panašus į iš-

mintingą žmogų, pasistačiusį namą ant uolos. 25 Prapliupo liūtys, ištvino srovės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą. Tačiau jis nesugriuvo, nes buvo pastatytas ant uolos. 26 Kas klauso šitų mano žodžių ir jų nevykdo, panašus į paiką žmogų, pasistačiusį namą ant smėlio. 27 Prapliupo liūtys, ištvino srovės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą, ir jis sugriuvo, o jo griuvimas buvo didis", Pat 1,27; 12,7; Ez 13,10-15; Mt 10,16; Lk 6,47-49; 8,21; Jn 13,17; Rom 2,13; 1 Kor 3,11; 1 Jn 3,7; Jok 1,22-25.

Svarbiausia yra ne klausymasis, žinojimas, bet vykdymas. Tik tas yra išmintingas, kuris Viešpaties Žodį įgyvendina. Kuris tik klausosi, jaudinasi, bet nevykdo, tas yra piktas. Vien žinojimas be praktiško gyvenimo, Jėzaus sekimo, yra tik pasirodymas, kuris, užėjus bandymams, neišsilaiko. Kas girdėtą žodį vykdo, tas patiria žodžio jėgą ir palaimą. Jėzus žinojo, kad užeis vėjai ir tvanai — bandymai. Kas ant Uolos, Jėzaus stovės, tas išlaikys, kuris ant to pamato nestovės — sugrius.

JĖZAUS GALIA, Mt 7, 28 - 29

28 Kai Jėzus baigė tas kalbas, minios stebėjosi Jo mokslu, 29 nes Jis mokė ne kaip Rašto aiškintojai, bet kaip turintis galią, Mt 11,1; 13,53-54; 19,25; 21,23; 22,33; Mk 1,22.27; 11,18; Lk 4,32; Jn 7,46; Apd 13,12.

Jėzus baigė pamokslą ant kalno savo mokiniams. Jėzaus pamokslas taip paveikė ten esančią minią, kad ji buvo lyg apstulbus. Ji nebuvo nieko panašaus girdėjus.

Fariziejai ir kiti vadai mokė "teisybę", kuri įmanoma žmogui pasiekti, užsitarnauti. Jie sakė, kad žmogus pats, savo jėgomis, stropumu, įstatymo išpildymu gali užsitarnauti Dievo malonės ir išganymo. Žmonės matė palaimą turte ir pasisekime. Pasitenkinimas buvo gyvenimo prasmė. Jėzus pamoksłe ant kalno pasakė, kad palaima ne medžiaginiame turte, bet dvasios neturte, ne fiziniame pasitenkinime ir pilnume, bet tiesos siekime, ne garbėje, bet tarnavime. Dievo neištiriami turtai pasiekiami tik per Kristų. Tik dvasia vargstantys, alkstantys, liūdintys yra turtingi pas Dievą čia ir amžinybėje. Tik Kristus yra Išganytojas ir Išgelbėtojas.

IŠGYDYMAS RAUPSUOTO, Mt 8, 1 - 4

1 Kai Jėzus leidosi nuo kalno, Jį sekė didelės minios, Mt 5,1. 2 Štai prisiartino raupsuotas ir, parpuolęs prieš Jį ant žemės, maldavo: "Viešpatie, jei nori, gali mane apšvarinti". 3 Jėzus ištiesė ranką, palietė jį ir tarė: "Noriu, būk švarus!" Ir tuojau raupsai išnyko, 3 M 13; Job 7,5; 2 Kar 5,7. 4 Jėzus pridūrė: "Žiūrėk, niekam nepasakok, bet eik pasirodyti kunigui ir aukok Mozės įsakytą auką jiems paliudyti", 3 M 14,2-32; Mt 9,30; Mk 7,36; Lk 17,14.

Jėzus apreiškė pamoksle ant kalno savo mokymo galią ir raupsuoto išgydymu — veiksmo galią. Jis turėjo galią mokyti ir veikti. Paveiktos minios sekė Jį.

Raupsas. Tai viena iš baisiausių ligų, pasireiškianti daugiau šiltuose kraštuose. Raupsuotųjų ligoninė — "mirusiųjų kapai" buvo arti prie Klaipėdos, miške. Toje ligoninėje buvo ligonys iš Rytų Europos. Raupsas suėda raumenis, sąnarius ir kaulus. Ligonį kankina karštis, baisūs sapnai. Liga nepagydoma, mirtina. Šia liga sergantys labai retai pasveikdavo. Jei kuris pasveikdavo, būdavo skaitomas lyg iš numirusių prisikėlęs. Liga labai limpama, todėl ligonis būdavo atskirtas nuo savo šeimos ir visų sveikų žmonių. Jis galėjo žmogišką draugystę turėti tik su ta pačia liga sergančiais. Jiems padėdavo maisto sutartoje vietoje. Jei raupsuotasis artėdavo kur prie žmonių, visi bėgdavo panikoje nuo jo. Raupsuotieji eidavo neapdengta galva, su įplėštais rūbais, prisidengę burną. Jei kas prie jų artėdavo, jie privalėjo šaukti: "Nešvarus, nešvarus". Jei raupsuotas pasirodydavo kur nors žmonių gyvenamoje vietoje, jis būdavo be jokio pasigailėjimo akmenimis užmušamas. Raupsuotas buvo skaitomas Dievo užleista liga dėl didelių nusidėjimų. Raupsuotas buvo ne tik žmonių išstumtas, bet ir Dievo nubaustas, prakeiktas, pasmerktas pražūčiai.

Toks raupsuotas išdrįso ateiti į miestą ir artintis prie Jėzaus. Galima įsivaizduoti, kaip minia panikoje bėgo, liko tik Jėzus ir ligonis. Jis iš ko nors buvo girdėjęs apie Jėzų. Turėjo didelį tikėjimą į Jį: "Viešpatie, jei nori, gali mane apšvarinti". Jis tikėjo ir prašė, bet nieko neįsakė. Jėzus atsakė: "Noriu". Jis atėjo ieškoti pražuvusių. Jėzus palietė ligonį. Graikų

žodis sako "apkabino". Žmonių gydymas vyksta pamažu, bet dieviškas — iš karto, staiga. Jis yra Viešpats visų ligų. Jėzus išgydė tūkstančius žmonių. Plačiau evangelijose minimi tik keliolika tokių įvykių. Jėzus atėjo įvykdyti įstatymo, todėl Jis įsakė pasveikusiam laikytis įstatymo ir aukoti auką, Mozės įstatymą. Nuostabu, Jėzus įsakė niekam nepasakoti apie išgydymą, bet pasirodyti kunigui paliudijimui.

IŠGYDYMAS KARININKO TARNO, Mt 8, 5 - 13

5 Jėzui sugrįžus į Kapernaumą, į Jį kreipėsi šimtininkas, maldaudamas: Lk 7,1-10; 6 "Viešpatie, mano tarnas guli namie paralyžiuotas ir baisiai kankinasi". 7 Jėzus jam tarė: "Einu, pagydysiu jį". 8 Šimtininkas atsakė: "Viešpatie, nesu vertas, kad užeitumei po mano stogu, bet tik tark žodį, ir mano tarnas pasveiks. 9 Aš nors ir būdamas valdinys, turiu sau pavaldžių kareivių. Taigi sakau vienam: 'Eik', ir jis eina; sakau kitam: 'Ateik čionai!', ir jis ateina; sakau tarnui: 'Daryk tai', ir jis daro, Mt 15,28; Mk 6,6. 10 Tai girdėdamas, Jėzus stebėjosi ir kalbėjo sekantiems: "Iš tiesų sakau jums: niekur Izraelyje neradau tokio tikėjimo; Iz 49,12; Lk 13,28-29. 11 Todėl sakau jums: daugelis ateis iš rytų ir vakarų ir susės dangaus karalystėje (prie stalo) su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. 12 O karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas", Ps 112,10; Mt 13,42.50; 22,13; 24,51; 25,30. 13 Šimtininkui Jėzus tarė: "Eik na[illegible] ir tebūnie tau, kaip įtikėjai!" Ir tą pačią valandą tarnas pagijo, Mt 9,29; 15,28.

Šimtininkas. Romėnų legione buvo 6000 vyrų. Legionas buvo suskirstytas į 10 kohortų. Gal mūsų papročiu kuopų? Kohorte buvo 6 centurijos: šimtas vyrų — centurija.

Susės prie stalo. Graikų kalboje — "suguls". Jėzaus laiku Palestinoje žmonės valgydavo, paprastai, susėdę. Bet iškilmingais atvejais, turint svečių, suguldavo prie stalo. Stalai būdavo padengiami panašiai, kaip pas mus. Stalai buvo žemi. Svečiai suguldavo ant kairio šono, atsiremdavo kaire ranka. Dešinioji likdavo laisva valgyti. Svečiai guldavo ant minkštų patiesalų, kilimų. Dažnai prie patiesalų buvo ir priegalvėlės atsiremti. Juo turtingesnis buvo šeimininkas, tuo brangesni

būdavo patiesalai. Jie kartais būdavo išpuošti sidabru ir auksu.

Istorikai sako, kad Jėzaus laikais Palestinoje gyveno milijonas žydų ir trys milijonai Romos imperijoje, viso apie keturis milijonus. Tuo laiku Romos imperijoje buvo gyventojų apie 60 milijonų. Taigi žydų buvo apie 7%.

Romėnai buvo okupavę Palestiną. Suprantama, okupantai gyveno daug turtingiau negu žydai. Romėnai visur palaikė tvarką ir jie skaitėsi kultūros nešėjais. Jie ne tik spaudė žydus, bet ir jų rašytojai, ir šviesuomenė labai pašiepė ir pajuokė žydus, ypač dėl kiaulienos nevalgymo ir sabatos šventimo. Žydai buvo laikomi tamsuoliais, barbarais. Garsųjį žydų vadą, Mozę, vadindavo didžiausiu apgaviku. Žydai pergyveno įvairių persekiojimų ir žudymų iš romėnų pusės. Romėnai laikė žydus nešvariais, žmonių kenkėjais, prietaringais, net žemesniais, negu vergai.

Žydai laikė romėnus ir kitus pagonis šunimis, nusikaltėliais, paleistuviais. Net rabinai mokė, kad pagonis leistina apgaudinėti, jiems duotos priesaikos nesilaikyti. Pagonys esą Dievo priešai, o žydai — Jo draugai. Santykiai tarp žydų ir romėnų buvo labai blogi.

Dievą bijantys (prozelitai, naujakrikštai) buvo dviejų laipsnių: įstatymo ir teisybės. Dievo įstatymo bijantys buvo tie pagonys, kurie laikėsi Toros (įstatymo). Jie nepiktžodžiavo žydų Dievo, atmetė dievaičių garbinimą, atsisakė žmogžudystės, plėšikavimo, nevalgė kraujo ir pastipusio. Dievo teisybės bijantys buvo tie, kurie priėmė žydų krikštą, apipiaustymą, įsijungė į žydų tautą.

Šis romėnų karininkas žinojo vienos tautos neapykantą ir panieką antrai. Čia jis ėjo tarnybos pareigas. Jis matė žmonių nusikaltimus, panieką kitam žmogui. Jis pažino fariziejus ir Rašto aiškintojus. Jie savo išdidume niekino savo eilinius tautiečius, o į romėnus žiūrėjo su panieka. Jis pažino ir muitininkus, kurie savo tautiečius skriaudė, kiek įmanė. Lukas šį įvykį aprašo plačiau ir išsamiau. Matas pabrėžia tik romėno tikėjimą. Čia Jėzus pirmą kartą pasisako savo tautiečių atžvilgiu griežtu kaltinimu ir iškelia pagonies tikėjimą bei pažadą jiems.

Nežiūrint visų blogybių, Romos valdininką veikė žydų tikėjimas — vieną gyvą, apsireiškiantį Dievą. Jis suprato

savo tautos, romiečių dievų niekingumą, ilgėjos gyvojo Dievo ir rado pasitenkinimą Jame. Jis tapo Dievo įstatymo baiminguoju. Galima suprasti jo kolegų pastabas bei pajuoką jam, kad jis priėmė paniekintųjų žydų tikėjimą. Jis darė dar daugiau: pastatė žydams sinagogą. Žydų vyresnieji sakė apie jį: "Jis myli mūsų tautą". Šioje sinagogoje jie girdėjo apie Mesiją, pasaulio viltį. Jie vis daugiau suprato Dievo garbę, dangaus karalystės didingumą.

Ši sinagoga pagarsėjo daugiau negu Jeruzalės šventovė. Čia buvo centras Jėzaus darbuotės. Šis karininkas mėgo lankytis sinagogoje ir klausytis apie Dievą, dar labiau jį traukė Jėzaus kalbos ir mokymai. Susirgo jo tarnas — vergas. Tuo laiku vergų nelaikė pilnateisiais žmonėmis. Jie buvo tik daiktai, kuriuos galima pirkti ir parduoti. Karininkas savo tarną, originalėje kalboje, vadina "sūnumi". Jis rūpinosi apie vergą, kaip apie sūnų. Ar čia neišspręstas socialinis klausimas tarp vergijos ir laisvės? Karininkas užmezgė su Jėzumi artimesnius, asmeniškus ryšius.

Jėzus sutiko tuojau padėti. Išgirstame iš karininko nuostabų žodį: "Nesu vertas". Jei jis būtų sakęs: "Negaliu to priimti, susidarys nemalonumų", galėtume suprasti. Žydui buvo negarbė ir tikybinis susitepimas įeiti į pagonies namus. Iš antros pusės, Romos valdininkui, priimti žydą svečiu, buvo negarbė ir panieka iš savo kolegų. Jis laikė save nevertu, kad Jėzus jį lankytų. Štai jo išsireiškimai: "Aš esu žmogus, Tu Viešpats, aš privalau klausyti savo vyriausybės, Tu esi viso Viešpats. Aš tik žemo laipsnio karininkas ir mano įsakymai tuojau vykdomi, be jokio pasipriešinimo, Tau paklusta visos ligos ir negalės". Originalus, didingas tikėjimas yra susijęs su pasižeminimu. Jėzus sakė, kad Jis tokio tikėjimo nerado Izraelyje.

Žydai buvo "arti", o pagonys "toli", Izraelis — sandaros tauta, pagonys toli nuo įstatymų pažadų. Mesijo pranešimas: "Dangaus karalystė priartėjo". Jis reikalavo tikėjimo. Karalystės vaikai jo neturėjo, bet pagonis jį pareiškė. Izraelio ir pagonių laikai praėjo, pasireiškia tikėjimas ir netikėjimas.

JĖZUS IŠGYDO PETRO UOŠVĘ IR KITUS LIGONIS, Mt 8, 14 - 17

14 Atėjęs į Petro namus, Jėzus pamatė jo uošvę gulinčią ir karščiuojančią, Mk 1,29-34; Lk 4,38-41; 1 Kor 9,5. 15 Jis palietė jos ranką, ir karštis praėjo. Toji atsikėlė ir tarnavo Jam (prie stalo).

16 Vakarui atėjus, žmonės sugabeno pas Jėzų daug demono apsėstų. Jis išvarė dvasias žodžiu ir išgydė visus sergančius. 17 Kad įvyktų pranašo Izaijo žodžiai: "Jis pasiėmė mūsų negalias, sau užsikrovė mūsų ligas, Iz. 53,4.

Matas pasakoja, kad Jėzus savo veiklos pradžioje išgydė raupsuotą. Ta liga buvo baisi; baisesnė už mirtį. Antras išgydymas buvo pagonies vergas, trečias — Petro uošvė. Po šių trijų gydymų pasakojama bendrai, apie daugybę išgydymų.

Jėzus palietė Petro uošvės ranką, ir liga atstojo. Bendrai, pagiję žmonės, po sunkios ligos, didelio karščio yra silpni. Bet ši moteris tuojau buvo stipri ir galėjo patarnauti, dirbti. Kiekvienas Jėzaus "pagydytas" privalo Jam tarnauti, Jam gyventi.

Čia yra pirmas pasakojimas, kad Petras buvo vedęs. Jis ir liko vedęs, 1 Kor 9,5. Klemensas iš Aleksandrijos mini, kad Petras turėjo vaikų. Achileus mini Petro dukterį vardu Petronila. Bendrai, ŠR laiko vedusiųjų gyvenimą šventu, paties Dievo palaimintu. Toks jis yra visiems, ir kunigams; ŠR kunigams nedaro jokių išimčių.

Petro namuose įvyko nuostabus pergyvenimas, stebuklas. Ši žinia labai greitai pasklido visame mieste, Kapernaume. Lukas sako, kad tai buvo sabata. Todėl žmonės laukė vakaro, šventės užbaigos. Tada jie pradėjo gabenti savo ligonis prie Jėzaus. Koks vaizdas: pilnos gatvės einančių ir nešamų ligonių. Evangelistas pasakoja visai paprastai, kad Jėzus išgydė juos visus. Kiekvieno pagydymo atskirai neįmanoma aprašyti. Jis gydė įvairiomis ligomis sergančius ir demonų apsėstus. Kai kurie sako, kad demonų apsėdimo nėra ir Jėzus kalbėjęs anų laikų kalba. Tai buvę psichiniai ligonys. Mūsų laikų kai kurie psichiatrai sako, pripažįsta, kad yra demonų, velnių apsėstų. Tokie ligonys nebeturi savo valios, jie yra paveikti

demonų. Mūsų laikais demonų apsėstų yra daugiau, negu žmonės tiki. Velnias sugeba žmones įtikinti, kad velnio iš viso nėra, bet jis savo darbais labai pasireiškia.

Jėzus yra ir šiandien tas pats Išganytojas, koks Jis buvo savo žemiško gyvenimo laiku. Jis gydo ligonis ir išlaisvina velnio apsėstus. Jis turi kiekvienam laiko. Jis neatsižvelgia į asmenį. Jis paliečia, gydo visų užmirštus, vargšus. Jo gydymo priemonė — žodis. Matas čia matė išsipildymą Iz 53,4. Kai kurie sako, kad pranašo Izaijo buvo kita mintis, negu čia Mato pareikšta. Tebūnie čia priminta garsaus reformatoriaus Liuterio pasisakymas šiuo klausimu: "Atrodo, kad Matas Izaijo žodžius kitokia prasme aiškina. Izaijas kalba apie Kristaus kentėjimus, o ne apie ligonių gydymą. Bet reikia atsiminti, kad Matas Izaijo žodžius supranta visą Mesijo gyvenimo darbą, o ne vien tik trijų dienų kentėjimus. Visas Kristaus gyvenimas buvo — imti ir nešti visas mūsų negalias. Taigi ir čia Jis pasigailėjo apsėstųjų ir sergančiųjų bei nešė jų negalias savo širdyje, kad juos išlaisvintų".

JĖZAUS ĮVAIRŪS SEKĖJAI, Mt 8, 18 - 22

18 Matydamas aplinkui didžiulę minią, Jėzus įsakė irtis į kitą krantą, Lk 9,57-60:, Mk 4,35; Lk 8,22. 19 Priėjo vienas Rašto aiškintojas ir tarė Jam: "Mokytojau, seksiu tave, kur tik Tu eisi!" 20 Jėzus atsakė: "Lapės turi urvus, padangių paukščiai — lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti", 2 Kor 8,9.

21 Kitas Jo mokinys prašė: "Viešpatie, leisk man pirmiau pareiti tėvo palaidoti". 22 Bet Jėzus atsakė: "Sek mane ir palik mirusiems laidoti mirusiuosius".

Žmogaus Sūnus. Pirminė žodžio reikšmė yra (ben adam) žmogaus sūnus, reiškia — žmogus, Ps 8,5-. Šiuo vardu ST išreiškia kartais Dievo Didybę Dan 7,13. NT šis žodis vartojamas evangelijose paties Jėzaus. Žmonės kartojo Jėzaus išsireiškimą, Jn 12,34. Steponas šiuo žodžiu kalba apie Mesiją, Jėzų, Apd 7,55. Apaštalai šio išsireiškimo nevartojo, ir šis terminas neįsigyveno surinkimuose.

Jėzus, padarydamas tris aukščiau, plačiau aprašytus pagydymus, bendrai, jais Kapernaume apreiškė savo galią.

Šitie Jėzaus veiksmai atkreipė žmonių dėmesį. Jie tikėjo, kad Jis išlaisvins juos iš visų vargų ir gyvenimo trūkumų. Jis įrodė turįs galią stebuklus daryti. Gal, susižavėjęs ta Mesijo galia, Rašto aiškintojas kreipėsi į Jėzų: "Mokytojau, aš seksiu tave, kur tik Tu eisi". Tai vienintelis Rašto aiškintojas, kuris taip viešai ir atvirai pasisiūlė sekti Jį. Nuostabu, kad Jėzus šio teologo nepriėmė į savo sekėjų skaičių. Jis niekur neminimas.

Žmogaus užsidegimas, geri norai siekti idealų, dvasinio pasitenkinimo, palaimos, pas Jėzų neturi vertės. Žmonės, kuriems Jėzų sekti ir Jam paklusti buvo daugiau, negu visas pasaulis su savo garbe ir patrauklumu, ką nors pasiekė, nuveikė.

Iš Jėzaus atsakymo Rašto aiškintojui suprantama, kad Jėzus pats sau nieko nereikalavo. Viešpats, Dievo Sūnus, galingas veiksmais ir žodžiais, yra paklusnus Tarnas iki mirties ant kryžiaus. Jis nieko dėl savęs asmeniškai nereikalavo; be pastogės, be tėviškės, paniekintas, keliavo per kraštą skelbdamas evangeliją.

Minimas Rašto aiškintojas matė Jėzaus sekime savo idealų įgyvendinimą. Bet pasirodė, kad Jėzų seks kentėjimai; Jis juos iki dugno ragaus. Jo veikla yra ten, kur žmonės neturi ramybės, kur vargas viešpatauja. Suteikęs ramybę, pašalinęs vargą, Jis eina toliau ašarų šluostyti. Rašto aiškintojas neturėjo supratimo, kokią reikšmę turi ši Jėzaus teologija ir veikla, kuri siekia gelbėti sielas, bet atsisako pripažinti asmeniškos gerovės. Jėzus savo veiklą pareiškė praktiškai tarnaudamas, o ne gražiais žodžiais kelti jausmus ir pasitenkinimą. Šis teologas pasišalino nuo Jėzaus. Joks teologas nėra minimas Jėzaus pašauktųjų tarpe. Tiesa, Jėzus vėliau pašaukė vieną teologą, bet jis turėjo pradėti, kaip ir kiti Jėzaus pašauktieji, išsigandęs, parpuolęs ant žemės, šaukdamas: "Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?"

Kitas nori sekti Jėzų, bet jaučia pareigą savo tėvui. Tai yra natūralu. Taip privalėtų kiekvienas vaikas elgtis, padėti savo tėvams. Yra klausimas, ar jo tėvas buvo miręs? Rytų kraštuose mirusieji buvo laidojami tą pačią mirties dieną. Galimas dalykas, kad tėvas nebuvo miręs, o norintis sekti Jėzų prašė leidimo likti pas tėvą, iki jis mirs ir po to jis ateis ir seks Jėzų. Jėzus reikalavo tuojau apsispręsti ir Jį sekti. Jėzų

sekti, gyvenime yra akimirkų, kur tuojau reikia apsispręsti, nes tokie momentai yra vienkartiniai. Jei šiandien girdi Jo balsą, dvasios veikimą, apsispręsk. Kažin, ar kitą kartą pūs tas vėjas, veiks Šventoji Dvasia?

Jei tėvas tikrai buvo miręs, ir norintis sekti Jėzų turėjo skubėti palaidoti tėvą, ar tada Jėzaus reikalavimas nebuvo labai griežtas ir kietas? Pagal žydų papročius, nepatarnauti tėvui mirties atveju, buvo tėvo išniekinimas. Šiuo reikalavimu Jėzus laikė didingesniu dalyku sekti Jį, negu pareigą mirusiam tėvui. Jėzui tarnavimas yra daugiau — negu šeimos ryšiai. ST vyriausi kunigai ir nazariečiai buvo atpalaiduoti nuo pareigos tėvams ar motinoms mirties atveju, 3 M 21,11; 4 M 6,6-. Ar Jėzus nėra daugiau, negu ST kunigas? Jėzus yra daugiau, negu pamaldos šventovėje. Jis yra — pats GYVENIMAS!

"Mirusieji". NT laiko mirusiais — neatgimusius, Kol 2,13. Jėzaus sekėjai, atgimusieji — yra "gyvieji", 1 Jn 3,14.

AUDROS NUTILDYMAS, Mt 8, 23 - 27

23 Jėzus įlipo į valtį, ir mokiniai paskui Jį. 24 Ir štai jūroje pakilo tokia smarki audra, kad bangos sėmė valtį. Tuo tarpu Jis miegojo, Mk 4,36-41; Lk 8,23-25; Ps 4,9. 25 Mokiniai pripuolę ėmė Jį žadinti, šaukdami: "Viešpatie, gelbėk, žūstame!" 26 Jėzus jiems tarė: "Ko gi jūs tokie bailūs, mažatikiai?" Po to Jis atsikėlė, sudraudė vėjus bei jūrą, ir pasidarė visiškai ramu, Ps 107,25-29; Mt 14,31;16,8. 27 Žmonės stebėjosi ir kalbėjo: "Kas Jis toks, kad net vėjai ir jūros Jo klauso?"

Jėzaus galia reiškėsi ant ligų, demonų, gamtos reiškinių, net mirties. Pagal Morkaus evangeliją, Jėzus kalbėjo žmonėms iš valties. Jis tiek išvargo begydydamas ir bemokydamas, kad Jis ta pačia valtimi, iš kurios kalbėjo, išplaukė į kitą krantą (dešimties miestų, Gadarenų kraštą). Ežeras buvo ramus. Jėzus tuojau užmigo.

Genezareto ežeras yra tarp kalnų. Po kaitrios dienos, dažnai kyla smarki audra, staigus viesulas. Dalis Jėzaus mokinių buvo žvejai. Jie daug kartų buvo pergyvenę panašias audras. Jie buvo savo srities žinovai, mokėjo valdyti valtis ir irkluoti.

Šį kartą audra buvo galingesnė, negu mokiniai tikėjosi. Mokiniai dirbo įtempę visas jėgas, bet be pasisekimo. Jie pradėjo jaudintis. Jėzus miegojo. Jie pažadino Jį šaukdami, nes buvo pavojuje. Pažadintas Jėzus laikėsi ramiai. Jis perspėjo juos dėl jų baimės ir netikėjimo.

Mokiniai tikėjo Jėzų, Jį sekė, dėl Jo visa paliko, bet mirties pavojuje pradėjo nervintis, nustojo lygsvaros. Kartais mūsų planai, kas gerais norais buvo suplanuota, su pasišventimu siekta, aukų ir darbo nesigailėta, viskas lieka be pasisekimo. Kartais Jėzaus sekėjams reikia plaukti "audringa gyvenimo jūra", patirti kalėjimų bausmes, bet lankyti ir didingus rūmus.

Jėzus išvargęs, pažadintas iš miego, liko ramus. Jis žinojo, Aukščiausias Valdovas ir likimo vairuotojas yra Tėvas. Jis gerai žinojo: — ne vėjai ir bangos mūsų gyvenimą lemia, bet Dievas. Jėzus matė gamtos pavojingą siautimą, bet tame Jis jautė Tėvo galingą ranką. Ir gamta yra lenkiama Jo rankos. Jo valiai paklūsta gamtos įstatymai ir visatos platybės. Jo įsakymus supranta gamta ir lenkiasi Jam.

GYDYMAS APSĖSTŲJŲ GADARENŲ KRAŠTE, Mt 8, 28 - 34

28 Kai Jėzus priplaukė kitą krantą gadariečių krašte, Jam priešais atbėgo du demonų apsėsti, išlindę iš kapinių rūsių. Jiedu buvo tokie pavojingi, kad niekas negalėjo ramiai eiti tuo keliu. 29 Ir štai juodu šaukė: "Ko Tau iš mūsų reikia, Dievo Sūnau!? Atėjai pirm laiko mūsų kankinti?" Mk 5,1-17; Lk 8,26-37; Mt 4,24; Mk 1,24; Lk 4,41; 2 Pt 2,4; Apr 20,2,10. 30 Truputį toliau ganėsi didelė kaimenė kiaulių. 31 Demonai prašė: "Jeigu mus išvarysi, tai siųsk kiaulių bandon". 32 Ir Jis sakė: "Nešdinkitės!" Tuomet demonai išėjo ir apniko kiaules. Ir štai visa banda metėsi nuo skardžio į jūrą ir prigėrė vandenyse. 33 Piemenys bėgo ir, pasiekę miestą, viską išpasakojo, taipgi ir apie apsėstuosius. 34 Tada visas miestas išėjo pasitikti Jėzų ir, vos Jį pamatę, prašė pasišalinti iš jų krašto.

Šį įvykį aprašo evangelistai: Matas, Morkus ir Lukas. Kiekvieno aprašymas yra kiek skirtingas. Tai įvyko rytinėje pusėje Jordano. Čia gyveno žydai ir pagonys. Aukščiau buvo

rašyta apie demonų apsėstųjų gydymą bendrai. Čia pasakojama apie dviejų išgydymą.

Jie laikėsi kapinių rūsiuose. Patys vargo, kentėjo ir kitiems buvo taip pavojingi, kad tuo keliu niekas nedrįso keliauti. Tas kelias pro kapines buvo tuščias. Pasirodė Jėzus su savo mokiniais, ir du apsėstieji juos pasitiko. Tolumoje ganėsi kiaulių kaimenė. Apsėstieji pažino Jėzų daug geriau, negu kiti žmonės. Kiti laikė Jėzų paprastu žmogumi, o jie žinojo Jį esant Dievo Sūnų. Jėzus, kaip toks, juos apvaldė. Jie nenorėjo nieko bendro turėti su Jėzumi ir reiškė protestą, kad prieš paskirtą laiką jų nepasiųstų į mirusiųjų buveinę.

Demonai yra puolusieji angelai. Angelų paskirtis buvo tarnauti žmonėms. Demonai kankina žmones ir kenkia jiems. Jie žino, kad Jėzus kaip teisėjas juos pasmerks. Nuostabu, jie prašė Jėzaus leisti jiems eiti į kiaules. Jėzus išklausė jų prašymą. Jie nebeturėdami teisės kankinti žmonių, norėjo kenkti žmonėms naikindami jų turtą, kiaules. Demonai kankino Jobą ir jo turta naikino.

Jėzus išgelbėjo apsėstuosius, bet krašto gyventojai nesidžiaugė tuo. Jiems buvo brangesnės jų kiaulės. Jie žinojo savo kaltę ir nenorėjo, kad Jėzus liktų jų apylinkėje. Jie prašė Jo pasitraukti. Jėzus pasitraukė, bet paliko jų tarpe liudininkus.

Kai kurie aiškintojai sako, kad vandenyje prigėrė ne kiaulės, bet velniai. Jie remiasi tuo, kad graikų kalboje sakyta: "Visa kaimenė metėsi į jūrą, ir jie prigėrė vandenyse". Ne ji — kaimenė, bet jie — demonai prigėrė. Man atrodo, kad ši versija nereali, atmestina.

JĖZUS PAGYDĖ PARALYŽIUOTĄ, Mt 9,1-8

1 Įlipęs į valtį, Jėzus persikėlė per jūrą ir sugrįžo į savo miestą. Mk 2,1-12; Lk 5,17-26; Mt 4,13; 11,23. 2 Ir štai Jam atnešė paralyžiuotą žmogų, paguldytą ant neštuvų. Pamatęs jų tikėjimą, Jėzus tarė paralyžiuotam: "Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės atleistos!" 3 Kai kurie Rašto aiškintojai pradėjo niurnėti: "Tas piktžodžiauja!" 4 Suprasdamas jų mintis, Jėzus tarė: "Kam taip piktai mąstote savo širdyje? Mt 12,25; Jn 2,25. 5 Kas gi lengviau — ar sakyti: 'Tavo nuodėmės atleis-

tos, ar liepti: 'Kelkis ir vaikščiok!'? 6 Ir todėl, kad žinotumėte Žmogaus Sūnų turint galią žemėje atleisti nuodėmes. — Jis kreipėsi į paralyžiuotąjį: - Kelkis, pasiimk neštuvus ir eik namo!" Jn 5,8. 7 Šis atsikėlė ir nuėjo namo. 8 Visa tai pamačiusios, minios išsigando ir šlovino Dievą, suteikusį tokią galią žmonėms.

Lukas šį įvykį aprašo plačiau. Gedariečiai prašė Jėzaus pasitraukti. Jis išvyko. Jėzus tik ten laikosi, kur Jis mielai priimamas. Vieni Jo nenori, bet kiti laukia mielai. Jis sugrįžo į savo miestą. Pagal anų laikų žydų išsireiškimą — tai gyvenamoji vieta.

Paralyžiuotas vyras, — našta savo šeimai. Jis buvo kankinamas ne tik ligos, bet ir kaltės. Draugai pasakojo jam apie Jėzų. Jis ir jo draugai tikėjo Jėzaus galia. Draugai atgabeno jį pas Jėzų. Jėzus matė ne tik jo veidą, bet ir pažino jo širdį ir mintis. Jėzus atėjo ieškoti pražuvusių. "Tavo nuodėmės atleistos". Tik Dievas gali atleisti nuodėmes. Jėzus yra Jo vietininkas ant žemės. Jei Jėzus būtų Dievo vardu nuodėmes atleidęs, arba meldęs Dievo jas atleisti, tada Rašto aiškintojai nebūtų pasipiktinę. Bet dabar Jis, Jėzus, atleido nusikaltimus. Jie tai suprato, kaip Dievo piktžodžiavimą, kuris baustinas mirtimi, akmenimis užmušti. Jėzus pažino jų gerąsias ir blogąsias mintis. Jis klausė, kas yra lengviau sakyti: "Tau atleistos nuodėmės, ar — kelkis ir vaikščiok?". Tuščius žodžius daug kas vartoja, ir žmonės jiems tiki. Jėzus viską vykdė ne vien žodžiais, bet ir darbais. Kai Jis atleido nuodėmes, niekas nematė, tą tik nusikaltėlis žinojo ir džiaugėsi. Bet kai Jis pasakė: "Kelkis ir vaikščiok", ligonis atsikėlė; tada visi tai pamatė ir apstulbo. Jie garbino Dievą, kad Jis siuntė tikrą žmogų ant žemės, kuris turi galią ant ligų ir atleidžia nuodėmes.

JĖZUS PAŠAUKIA MATĄ, Mt, 9,9-13

9 Keliaudamas iš ten, Jėzus pamatė muitinėje sėdintį žmogų, vardu Matą, ir tarė jam: "Sek mane!" Šis atsikėlė ir sekė Jį. 10 Mato namuose Jis sėdosi (prie stalo), ten susirinko daug muitininkų bei nusidėjėlių, kurie susėdo šalia Jėzaus ir

Jo mokinių. 11 Fariziejai, tai išvydę, pradėjo priekaištauti Jo mokiniams: "Kodėl jūsų Mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?" Mk 2,13-17; Lk 5,27-32; 15,2; 19,7. 12 Tai girdėdamas, Jėzus atsiliepė: "Ne sveikiesiems reikia gydytojo, o ligoniams. 13 Eikite ir pasimokykite, ką reiškia žodžiai: 'Aš noriu pasigailėjimo, o ne aukos'. Aš atėjau kviesti ne teisiųjų, bet nusidėjėlių", 1 Sam 15,22; Oz 6,6; Mt 12,7; 18,11; Tim 1,15.

Morkus ir Lukas Matą vadina Leviu. Matas reiškia — Dievo dovana. Kai kas mano, kad Jėzus davė Leviui vardą — Matas, panašiai, kaip Simonui — Petras.

Per Kapernaumą ėjo svarbus kelias iš Azijos į Viduržemių jūros pakraščius. Atgabenamos prekės iš kitur čia buvo apmuituojamos. Rodos, muitinė buvo užmiestyje, netoli ežero. Todėl išsireiškimas: "Išeidamas iš ten". Šioje muitinėje dirbo Matas. Jėzus pavadino jį savo mokiniu ir pašaukė apaštalu. Matas buvo muitininkas, taigi savo tautos išdavikas, nusidėjėlis. Tai žydams buvo nepaprasta, ypač fariziejams. Tas reiškė: Jėzus ne tik draugauja su padugnėmis, tautos išdavikais, tikėjimą praradusiais, bet juos net pavadina ir savo sekėjais, mokiniais. Kas tapo muitininku, turėjo išduoti tautą ir viešai atsisakyti Dievo. Jo laukė tautos panieka ir pomirtinė bausmė, pragaras. Toks žmogus buvo lygus apgavikui, plėšikui, žmogžudžiui, paleistuviui. Jėzus draugavo su tokiais žmonėmis ir vieną jų pavadino savo apaštalu! Ar begalėjo Jėzus blogiau pasielgti fariziejų atžvilgiu? Žvejai buvo dori žmonės, bet muitininkas — visai sugadino fariziejų santykius su Jėzumi.

Jėzus darė, ką Tėvas Jam rodė, įsakė daryti. Šiuo atveju buvo aiškus Tėvo valios įrodymas. Jėzus staiga pašaukė Matą, ir šis, tuojau viską palikęs, sekė Jėzų.

Sekti reiškia, eiti paskui. Toks paprotys vyravo garsių mokytojų ir fariziejų tarpe. Mokytojas eidavo ar jodavo ant asilo, o jo mokiniai sekdavo paskui. Prisilaikydami šio papročio, taip elgėsi ir Jėzaus mokiniai. Skirtumas buvo tik tame: fariziejų mokiniai sekdavo savo mokytojus porą metų, iki kursą baigdavo, Jėzus savo sekėjus pavadino visam laikui. Jie privalo sekti Jį visą amžių. Tik tas nustoja Jį sekti, kuris nuo Jo atsitraukia, Jo užsigina. Jėzus reikalauja iš savo se-

kėjų ir dabar to paties, — visiško Jo sekimo.

Kur Jėzaus evangelija pasireiškia, čia vyksta visiškas, tobulas pasikeitimas. Tas buvo ir su Matu. Iki šiol jis apgaudinėjo kitus, dabar jis suprato ir matė, kad jis pats buvo apgautas, aklas, prapuolęs nusidėjėlis. Jis atsikėlė, paliko tarnybą ir sekė Jėzų. Jis nesuskaitomai daug kartų atsikeldavo ir vėl atsisėsdavo. Šį kartą jis pakilo visam laikui. Yra krikščionių, kurie sėdėdami seka Jėzų. Jėzus reikalauja daugiau, bet Jis neprikaišioja praeities, senų nusidėjimų. Jis daro visa nauja.

Matas surengė didelę puotą, atsisveikino su savo senais bendradarbiais. Nuostabu, jie jo kvietimą priėmė, atėjo. Jėzus čia buvo tarpe muitininkų, padugnės žmonių. Jis čia skelbė evangeliją. Reikia manyti, kad kai kurie iš jų tapo Jėzaus sekėjais. Jėzus draugavo su muitininkais, nusidėjėliais, bet ne su nuodėme.

Dalyvavimas puotoje, stalo draugystė, rytų kraštuose buvo ir dar dabar tebėra daug reikšmingesnė negu pas mus. Jei keleivį šeimininkas priima ir turi su juo "stalo draugystę", keleivis gali juo visai pasitikėti. Stalo draugystės nė vienas nesulaužys, jis dėl jos net savo gyvybę statys į pavojų. Lotas priėmė keleivius (angelus) po savo stogu ir juos gynė, aukodamas savo gyvybę ir dukterų garbę.

Fariziejai klausė Jėzaus mokinių, kodėl jų Mokytojas draugauja su nusidėjėliais? Juk ir mes turime priežodį: "Pasakyk su kuo jis draugauja, ir aš tau pasakysiu, kas jis yra". Čia fariziejai klydo. Jėzus draugavo su šiais žmonėmis, kaip gydytojas draugauja su ligoniu, deda pastangas jam padėti, parodyti išsigelbėjimą, išganymo kelią. Fariziejai laikė save Dievo draugais, jiems pagalba nebuvo reikalinga. Jie pasitenkino dorove, tikybinėmis apeigomis. Jėzus nešė išganymą, sielos ramybę, nusidėjėlius darė Dievo vaikais, skelbė atsivertimą, ieškojo, gydė.

PASNINKO KLAUSIMAS, Mt 9,14-17

14 Tada priėjo Jono mokiniai ir klausė: "Kodėl mes ir fariziejai pasninkaujame, o tavo mokiniai nepasninkauja?" Mk 2,18-22; Lk 5,33-39; Mt 6,16; 4,2; Lk 18,12. 15 Jėzus atsakė:

"Argi gali vestuvininkai gedėti, kol jų tarpe yra jaunikis? Ateis dienos, kai jaunikis bus atimtas nuo jų, tada jie pasninkaus, Jn 3,29.

16 Niekas palaikio drabužio nelopo naujo milo lopu, nes toks lopinys atplėšia drabužio gabalą ir pasidaro dar didesnė skylė. 17 Taipogi niekas nepila šviežio vyno į senus vynmaišius, nes antraip — vynmaišiai suplyštų, vynas išsilietų ir vynmaišiai niekais nueitų. Bet šviežias vynas pilamas į naujus vynmaišius, ir abieji išsilaiko".

Kartais pasitaiko, kad kai kurios grupės tam tikrais atvejais susijungia prieš Kristų. Morkus ir Lukas pasakoja, kad Jono Krikštytojo mokiniai su fariziejais darė priekaištus Jėzui, kodėl Jo mokiniai nepasninkauja.

Jonas buvo kalėjime. Jo mokiniai laukė, kad Jėzus ką nors darytų Joną išlaisvinti. Jėzus nieko nedarė, priešingai — dar puotavo. Jėzus jiems priminė paties Jono žodžius, kur Jonas laiko Jėzų jaunikiu ir džiaugiasi Juo, Jn 3,29. ST Dievas dažnai vaizduojamas, kaip Izraelio tautos vyras. NT Jėzus minimas, kaip jaunikis, o surinkimas, — kaip sužadėtinė. Jėzus laiko save lygiu Dievui. Vieniems tas buvo Dievo įžeidimas, o kiti išpažino Jį, kaip Dievo Siųstąjį. Jėzus priminė Jono mokiniams, kad ateis laikas, kada Jis bus atimtas. Čia pirmą kartą Jėzus kalbėjo apie savo mirtį.

Milas. Senesnieji žmonės dar prisimena milą. Tai audinys iš vilnų, arba pusiau vilnų, linų ir medvilnės. Toks audinys, gavęs drėgmės, traukėsi. Juo lopyti drabužį nieko nepadės, jis praplėš dar didesnę skylę. Vynmaišiai. Vandeniui, vynui, pienui ir kitiems skysčiams laikyti rytuose naudodavo ir dar mūsų dienomis naudoja odą, dažnai avių arba ožkų. Į padarytus iš odos maišus supila vyną. Jei odos senos, vynui pradėjus rūgti, jos suplyšta. Bet jei jos naujos, jos pasitempia ir išlieka. Tuo Jėzus norėjo pasakyti, kad išviršinė reforma nieko gero neduos, reikia visa pagrindinai pakeisti. Jo evangelija atnaujina visą žmogų. Pakeisti seni papročiai naujomis apeigomis nepasiekia tikslo. Jėzaus skelbiama evangelija pakeitė ne tik išviršines formas, apeigas, bet visą žmogų. Tai buvo ne tik Jėzaus laikais, bet ir vėliau. Taip evangelija pasireiškia iki mūsų dienų. Kur vyksta atbudimai, ten randasi ir nauji papročiai.

VYRESNIOJO DUKRELĖ IR SERGANTI MOTERIS, Mt 9,18-26

18 Jam taip bekalbant, prisiartino vienas vyresnysis, pagarbino Jį ir tarė: "Ką tik mirė mano dukrelė. Bet ateik, uždėk ant jos ranką, ir ji atgis", Mk 5,21-43; Lk 8,40-56. 19 Jėzus tuoj atsikėlė ir sekė jį kartu su savo mokiniais.

20 Ir štai moteris, dvylika metų serganti kraujoplūdžiu, prisiartino iš paskos ir palietė Jo apsiausto apvadą, 3 M 15,25-. 21 Mat, ji pati sau kalbėjo: "Jei tik palytėsiu Jo drabužį — išgysiu", Mt 14,36; 23,5. 22 Jėzus, atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: "Pasitikėk, dukra, tavo tikėjimas išgydė tave". Ir tą pačią valandą moteris pagijo.

23 Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus bei raudančią minią, 24 Jėzus paliepė: "Išeikite, mergaitė nemirūs, o miega". Jie juokėsi iš Jo, Jn 11,11. 25 Kai minia buvo išvaryta, Jis įžengė vidun, paėmė mergaitę už rankos, ir ji atsikėlė. 26 Garsas apie tai pasklido po visą aną kraštą, Lk 7,17.

Kiti evangelistai mini vyresniojo vardą — Jairas (šviesos nešėjas). Sinagogos pradėtos steigti tremtyje, kai Jeruzalės šventovė buvo sunaikinta. Sinagogos įsteigimui buvo reikalinga 10 vyrų. Sinagogos reikšmė, Jėzaus laikais, buvo panaši, kaip mūsų dienomis. Joje meldėsi, skaitė įstatymą ir pranašus, dalinai vertė į aramėjų kalbą ir sakė pamokslą.

Sinagogos vyresnysis ėjo prie Jėzaus pagalbos ieškoti. Jo dukrelė susirgo ir mirė. Gydytojai nepadėjo. Bet jis tikėjo, kad Jėzus gali padėti ir mirus jai. Tėvas ieškojo pagalbos. Jis nesidrovėjo minios, parpuolė prieš Jėzų ir meldė, prašė pagalbos. Jėzus tuojau reagavo ir ėjo. Jėzaus mokiniai ir minia sekė Jį, norėjo pamatyti ką Jėzus darys.

Vyresniojo namuose, vyko pagal mirusių laidojimo papročius, vamzdininkai griežė, raudotojos — raudojo, guodėjai — guodė. Jėzui mergaitė miegojo. Visi tikintys miega. Juos visus prikels Jėzus amžinam gyvenimui. Laidotuvių dalyviai juokėsi iš Jėzaus. Juos išvarė. Jėzus nenorėjo reklamos, pasirodymo. Su Juo liko trys mokiniai ir mergaitės tėvai. Jėzus įsakė. Mergaitė atsikėlė. Visa apylinkė sužinojo ir kalbėjo apie tą nuostabų įvykį. Palaiminti, kurie nemato, bet tiki.

Jėzui einant į vyresniojo namus, pakelėje, įvyko tam tikras trukdymas. Viena vargšė moteris sirgo 12 metų kraujaplūdžiu. Ji visą savo turtą išleido gydytojams. Jie nieko jai nepadėjo. Ji sirgo. Tokia ligonė, pagal anų laikų paprotį, buvo kaip nešvari atskirta nuo šventovės, pamaldų ir kaltinta nusidėjimu. Liga buvo skaitoma Dievo bausme. Ji tikėjo, kad Jėzus gali jai padėti, bet nedrįso viešai eiti prie Jo. Ji, ligonė, buvo skaitoma nešvari, ką ji palietė, tą sutepė. Ji slaptai palietė Jėzų ir norėjo pasišalinti. Palietimas jai padėjo, ji pasveiko. Bet Jėzus matė ir slaptoje. Jėzus viešai paskelbė jos tikėjimą. Apie jos tikėjimą kalbama iki mūsų dienų. Ji turėjo daugiau tikėjimo, negu ji pati manė. Ji tapo išgydyta kūnu ir dvasia. Jėzus yra Viešpats ligų ir mirties.

JĖZUS IŠGYDO DU AKLUS, Mt 9, 27 - 31

27 Jėzui išeinant, du neregiai sekė ir šaukė: "Pasigailėk mūsų, Dovydo Sūnau", Mt 1,1; 15,22; 20,29-34. 28 Kai Jis pasiekė namus, neregiai užėjo pas Jį. Jėzus paklausė: "Ar tikite, kad galiu jus pagydyti?" Šie atsakė: "Taip, Viešpatie!" 29 Tada Jis palietė jų akis ir tarė: "Tebūnie jums, kaip tikite", Mt 8,13; 15,28. 30 Ir atsivėrė jiems akys. Jėzus griežtai įsakė: "Žiūrėkite, kad niekas nesužinotų!" Mt 8,4; 12,16; Mk 1,44. 31 Tačiau jie išėję išgarsino Jį po visą tą kraštą.

Apie šiuos neregius rašo tik Matas. Jėzus išgydė daugybę neregių. Šių dviejų išgydymas aprašytas plačiau. Jėzus išėjo iš Jairo namų ir ėjo į Petro namus. Ten Jis gyveno. Du neregiai sekė Jį ir šaukė, maldavo. Jėzus nieko jiems neatsakė. Jie vadino Jį "Dovydo Sūnumi". Dovydas buvo karalius ir turėjo pažadą, kad iš jo giminės kils Mesijas. Tas reiškė, kad Jis bus Izraelio karalius. Jėzus šiuo vardu savęs niekada nevadino.

Neregiai sekė Jį į namus. Jėzus matė jų tikėjimą, išgydė juos paliesdamas jų akis. Matas labai įvairiai aprašo tikėjimą ir gydymo būdą. Jėzus gydė: žodžiu, palietimu, apkabinimu ir kitokiais būdais. Jis yra šviesos versmė, suteikė šviesą ir šiems neregiams.

Jėzus, pirmiau ir šį kartą, uždraudė skelbti apie išgydymą. Jėzus nenorėjo savęs garsinti ir fariziejus piktinti. Išgydytieji buvo taip paveikti, kad jie negalėjo tylėti. Jie pasakojo visiems, ką Jėzus jiems padarė.

NEBYLIO IŠGYDYMAS, Mt 9, 32 - 34

32 Jiems išėjus, štai atvedė demono apsėstą nebylį, Mt 12,22; Lk 11,14-16. 33 Išvarius demoną, nebylys prakalbėjo. Minios stebėjosi ir sakė: "Dar niekad Izraelyje nebuvo tokių dalykų". 34 O fariziejai kalbėjo: "Jis išvaro velnius su jų kunigaikščio pagalba, Mt 12,24; Mk 3,22; Lk 11,14-.

Neregiams išėjus, atvedė demonų apsėstą nebylį. Šitą įvykį Matas aprašo labai trumpai. Šio žmogaus nebylystė buvo apsėdimas. Demonų apsėsti nesimeldžia ir Dievo negarbina. Jėzus jį išgydė, ir jis išėjo sveikas. Žmonės stebėjosi, bet fariziejai piktinosi. Jie negalėjo įvykusio fakto užginti. Jie sakė, kad Jėzus velnių vyriausiojo kunigaikščio padedamas darė tuos stebuklus. Kur išgydymai mūsų dienomis reiškiasi ir jų neįmanoma paneigti, kai kurie sako, kad tai vyksta velniui veikiant. Jėzus tada nieko neatsakė. Taip Jis daro ir dabar. Kurie Jo malonę patiria, tie garbina Dievą.

JĖZUS GAILISI ŽMONIŲ, Mt 9, 35 - 38

35 Jėzus ėjo per visus miestus ir kaimus, mokydamas sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas įvairias ligas bei negalias, Dan 2,44; Mt 4,23; 3,2. 36 Matydamas minias, Jis gailėjosi žmonių, nes jie buvo suvargę ir apleisti, lyg avys be piemenų, 4 M 27,17; 1 Kar 22,17; Ez 34,4-; Zak 10,2; Mt 14,14; Mk 6,34. 37 Tada Jis tarė mokiniams: "Piūtis didelė, o darbininkų maža, Lk 10,2; Jn 4,35; Rom 15,16; 1 Kor 3,8; 2 Kor 3,4; Gal 1,15-; Ef 2,10. 38 Melskite piūties Viešpatį, kad siųstų darbininkų į savo piūtį".

Matas kartoja beveik pažodžiui ką pirmiau rašė skyriuje 4,23-25 apie Jėzaus veiklą. Jėzaus veikla apėmė: keliavimą, mokymą, evangelizavimą ir gydymą. Jėzus keliavo aplinkui per miestus, miestelius, kaimus. Jis nelaukė, kaip Jonas, kol žmonės pas Jį ateis, bet Jis lankė juos visur, kur jie gyveno. Jis matė, kaip jie gyveno, vargo, kentėjo, ir gelbėjo jiems. Jis elgėsi priešingai negu fariziejai. Jam nebuvo prakeiktų, nieko neišmanančių apie įstatymą, Jn, 7,49.

Jis matė žmones ir gailėjosi jų. Kiek čia buvo vargo, įvairiausių ligų ir kentėjimų! Didžiausias vargas nebuvo medžia-

ginis ir svetimųjų priespauda. Didžiausias vargas buvo dvasinis. Čia trūko vilties, pasitikėjimo, tikėjimo, meilės. Mažai kas tą matė. Jėzus, Išganytojas, tą matė, atjautė, gailėjosi jų ir jiems padėjo.

Taip buvo su žmonėmis, kaip Jėzus matė; jie buvo apleisti, išnaudojami, gudresnių, pačių vadų kerpami ir piaunami, kaip avys neturinčios ganytojo.

Jėzus matė žmonių gyvenimą, jų širdies troškimus ir išsiilgimą tikros pagalbos. Buvo vilties, kad jie supras, ko jiems reikia. Jie buvo pribrendę priimti evangeliją, kaip piūčiai pribrendęs javų laukas. Piūtis reiškia apsisprendimą. Žmonės buvo skatinami priimti evangeliją ir Mesiją. Kiekvienas privalėjo priimti Mesiją arba atmesti Jį. Žmonių sielos išsiilgo Dievo, gyvojo Dievo, bet maža buvo darbininkų, kurie norėjo tikrai rodyti jiems kelią į laimę, išganymą.

Žiūrint į žmonių padėtį yra skaudu. Todėl melskite Dievo pagalbos. Tik Jis gali padėti, siųsti tikrus, nuoširdžius darbininkus, kurie padės, bus tikri guodėjai, ne kaip Jobo, Job 16,2. Melskite. Kur vyko pabudimai, ten visada buvo daug meldžiama. Daugiau yra dvasiškos gyvybės kur besimeldžiant praplyšta drabužių keliai, o ne kur nuo sėdėjimo, studijuojant, praplyšta kelnių sėdynės.

APAŠTALŲ PAŠAUKIMAS, Mt 10, 1 - 4

1 Pasišaukęs dvylika mokinių, Jėzus suteikė jiems galią netyrosioms dvasioms, kad išvarinėtų jas ir gydytų įvairias ligas bei negalias, Mk 3,14-19; Lk 6,13-16; Apd 1,13; Mt 17,19; Lk 10,17; Apd 19,15. 2 Dvylikos apaštalų vardai: pirmasis Simonas, vadinamas Petru, ir jo brolis Andriejus; Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis Jonas; 3 Pilypas ir Baltramiejus; Tomas ir muitininkas Matas; Alpiejaus sūnus Jokūbas ir Tadas (Lebejus — vadinamas Tadu); 4 Simonas Kananietis ir Judas Iskarijotas, kuris išdavė Jį.

Jėzus pasišaukė dvylika mokinių pas save ir suteikė jiems galią. Jėzaus asmeniškas pašaukimas ir įgaliojimas yra labai svarbu. Mūsų laikais mažai kurios bažnyčios bekalba apie asmenišką Jėzaus pašaukimą, bet tik apie išsimokslinimą, laipsnių įsigyjimą. Mokslas yra reikalingas ir naudingas, bet

be Jėzaus pašaukimo ir dvasinės galios suteikimo, nepasireiškia stebuklai ir išgydymai.

Jėzus pašaukė dvylika apaštalų. Izraelis susidėjo iš 12 giminių, padermių. Jėzus pašaukė 12 apaštalų ir, danguje kalbama apie naujosios Jeruzalės 12 vartų.

Visose minimose NT vietose apaštalų sąrašas yra tas pats. Kai kurių rašytojų yra kiek sukeista eilė, bet labai nežymiai. Šioje vietoje apaštalai minimi po du todėl, kad Jėzus siuntė juos po du. Apaštalas Petras visur minimas pirmas. Bet Jėzus nepareiškė jam jokios pirmenybės, taipgi ir jis pats niekur jos nesisavina.

APAŠTALŲ IŠSIUNTIMAS, Mt 10, 5 - 15

5 Šituos dvylika Jėzus išsiuntė, duodamas jiems nurodymų: "Nenueikite pas pagonis ir neužsukite į samariečių miestus. 6 Verčiau lankykite pražuvusias Izraelio namų avis, Mk 6,7-11; Lk 9,1-5; Mt 28,19; Lk 9,52; Jn 10,16; Apd 13,46; Mt 9,36; 15,24; 18,12; Jer 50,6. 7 Eikite ir skelbkite, jog priartėjo dangaus karalystė, Mt 3,2. 8 Gydykite ligonius, prikelkite mirusius, apvalykite raupsuotus, išvarinėkite demonus. Dovanai gavote, dovanai ir duokite! Apd 9,34-40; Mk 16,17. 9 Neapsirūpinkite nei auksu, nei sidabru, nei variokais savo juostose, 2 Kar 5,16; Apd 8,20; 20,33; 10 nei kelionmaišiu, nei dvejais marškiniais, nei kurpėmis, nei lazda, nes darbininkas vertas savo valgio, Lk 10,4; 2 Tes 3,9; 1 Tim 5,18; 4 M 18,31; Mt 24,45; Lk 10,7; Apd 28,10; Jok 5,4.

11 Atėję į kokį nors miestą ar kaimą, susiieškokite patikimą (žmogų) ir apsistokite pas jį, kol išvyksite. 12 Įeidami į namus, sveikinkite juos, Lk 10,5-6. 13 Ir jeigu namai bus verti, teateinie jiems jūsų ramybė, o jeigu nebus verti — jūsų ramybė tesugrįžta jums, Lk 10,10-12; Apd 13,51; 18,6. 14 Jei kur jūsų nepriimtų ir jūsų žodžių neklausytų, tai, išėję iš tokių namų ar tokio miesto nusikratykite ir dulkes nuo kojų. 15 Iš tiesų sakau jums: Sodomos ir Gomoros žemei bus lengviau teismo dieną, negu tokiam miestui", Mt 11,24; 1 M 19,4-; Rom 9,29; 2 Pt 2,6; Jud 7.

Jėzus išsiuntė apaštalus ir įsakė jiems eiti pas izraelitus, pas Izraelio namų prapuolusias avis. Prapuolę buvo visi: muitininkai ir nusidėjėliai — nuodėmėje; fariziejai ir Rašto

aiškintojai — savo pačių teisybėje, kuri po Dievo akių netiko. Jėzus įsakmiai įsakė eiti į visas tautas, po prisikėlimo iš numirusių, Mt 28,19-20.

Jėzus siuntė mokinius skelbti karalystės priartėjimą, panašiai, kaip skelbė Jonas ir pats Jėzus. Tai yra bendra tema. Atsivertimas lieka krikščionijos bendra tema. Šalia šios temos Jėzus pats skelbė daug ką, taip ir mokiniai.

Evangelija visada buvo skelbiama žodžiu ir darbu. Tas pasireiškė: gydymu, stebuklų darymu, demonų išvarymu, mirusių prikėlimu. Kur tikrai evangelija skelbiama, ten seka šie ženklai. Taip Viešpats įsakė ir pažadėjo. Mirusiųjų prikėlimas yra dvejopas: dvasinis ir kūniškas. Jėzus prikėlė mirusius, tą darė ir apaštalai.

Neapsirūpinkite juostose arba diržuose pinigais. Juostos buvo naudojamos ne tik susijuosti, bet ir pinigams susidėti. Jas kartais vadino pinigų maišais. Jėzus įsakė pasitikėti Dievo aprūpinimu ir ką dovanai gavo, tą dovanai ir toliau duoti. Nors Jėzus įsakė nereikalauti atlyginimo, bet Jėzus sakė, kad darbininkas yra savo valgio vertas. Tikinčiųjų pareiga yra savo vedėjus aprūpinti. Jie irgi yra žmonės ir jiems reikia gyventi, kaip ir kitiems.

Jėzus žinojo, kad vieni gerąją žinią priims, o kiti atmes. Evangelijos atžvilgiu neutralių nėra; ji priimama arba atmetama. Jėzus patarė rasti patikimą vietą (žmogų) ir joje laikytis. Taip darė apaštalai Jėzaus laikais ir po Jo.

Dulkių nukratymas. Izraelitai grįždami iš užsienio, iš pagoniško pasaulio, ant sienos nukratydavo dulkes, tuo išreikšdavo, kad jie nieko bendro neturi su pagoniais. Taip ir Jėzus įsakė nieko bendro neturėti su tais, kurie evangeliją atmeta, jos nepriima. Išeinant iš jų nukratyti ir dulkes, mažiausią kas gali būti. Taipgi tas reiškė atsisakyti jų kaltės, jų likimo, teismo, kuris juos ištiks. Kam daug duota, iš to bus ir daug reikalauta. Izraelis turėjo ST, Sodoma ir Gomora jo neturėjo. Evangelija yra daugiau negu ST. Dievas prašys iš mūsų atskaitos.

BŪSIMIEJI PERSEKIOJIMAI, Mt 10, 16 - 25

16 "Štai Aš siunčiu jus, kaip avis tarp vilkų. Todėl būkite išmintingi kaip žalčiai ir neklastingi kaip balandžiai, Mt

24,9-19; Mk 13,9-13; Lk 12,11-12; 21,12-19; 10,3; Apd 20,29; Rom 16,19; Fil 2,15; Ef 5,15; Mt 7,24; 1 M 3,1. 17 Sergėkitės žmonių, nes jie įskųs jus teismams ir plaks sinagogose. 18 Jūs būsite dėl manęs vedžiojami pas valdovus ir karalius liudyti jiems ir pagonims. 19 Kai jie įskųs, nesirūpinkite, kaip arba ką kalbėsite, nes tą valandą jums bus duota, ką jūs turite sakyti. 20 Tada ne jūs kalbėsite, o jūsų Tėvo Dvasia kalbės per jus.

21 Brolis išduos mirti brolį, ir tėvas vaiką, o vaikai sukils prieš gimdytojus ir nužudys juos, Mik 7,6; Mt 10,35; 24,10; Mk 13,12-; 14,27. 22 Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo, bet kas ištvers iki galo, bus išgelbėtas, Apd 5,40; 2 Kor 11,24; Mt 24,9-14; Mk 13,9-13; Lk 21,12-17; Mt, 24,13; Jn 15,18.21; 16,2; Apr 13,10.

23 Kai jus persekios viename mieste, bėkite į kitą. Iš tiesų sakau jums: dar nebūsite išvaikščioję Izraelio miestų, kai ateis Žmogaus Sūnus, Mt 23,34; Apd 8,1; 14,6; Mt 16,28; 24,30; 26,64.

24 Mokinys nėra aukštesnis už savo mokytoją, nei tarnas už šeimininką, Lk 6,40; Jn 13,16; 15,20. 25 Pakanka, jei mokinys prilygsta mokytojui ir tarnas šeimininkui. Tad jei šeimininką jie praminė Belzebubu, tai ką bekalbėti apie namiškius!" Mt 9,34; 12,24-27.

Jėzus siuntė savo mokinius kaip avis tarp vilkų. Jo sekėjai neturėjo gintis nuo savo priešų kumščiu, ginklu, diplomatija, apgaule, kompromisais, bet išmintimi ir nekaltumu. Toks siuntimas buvo pavojinga užduotis. Avis tarp vilkų. Čia nieko kito negalima laukti, kaip kentėjimų. Čia yra kantrumas ir tikėjimas šventųjų, Apr 13,10.

Jėzus įsakė saugotis žmonių. Jis siuntė pas žmones, bet įsakė jų saugotis. Jie buvo ir yra pavojingi. Prieš Jo sekėjus buvo naudojamos įvairiausios priemonės iš žydų pusės: grasinimai, teismai, plakimai, žudymai, padavimai romėnų valdžiai. Sinagogose plakimas buvo daromas taip: plakamasis būdavo pririšamas prie tam tikros kaladės. Jis turėjo pasilenkti, jo rankas ir kojas pririšdavo. Plakamasis įrankis buvo padarytas iš keturių diržų. Visas jo plotis buvo plaštakos pločio. Viso buvo leidžiama kirsti 40 kirčių. Bet kad kartais neapsiskaičiuotų ir per daug neįkirstų, duodavo 39 smūgius.

Vieną trečdalį įkirtus, patikrindavo ar išlaikys. Jei numatydavo, kad neišlaikys, duodavo mažiau kirčių. Romėnų plakimas buvo dar žiauresnis. Jis aprašytas, Mt 27,26.

Jei Jėzaus sekėjas, nežiūrint atsargaus ir išmintingo elgesio, patraukiamas teismo atsakomybėn, tenesirūpina kaip gintis. Tėvas duos reikiamus žodžius, veikiant Šventajai Dvasiai. Dievas tikrai laiko savo pažadus. Tą daugelis patyrė ir aš pats. Betgi praktiškame gyvenime nėra taip lengva pasitikėti, dažnai norima savo išmintimi naudotis.

Jėzaus sekėjų persekiojimas pasireiškė iš visuomenės, bažnyčios, valdžios pusės, bet ir iš savo šeimos. Ir šeimoje pasireiškia neapykanta ir eina iki mirtino žudymo. Nekentimas ir persekiojimas vyksta ne dėl kokių nusikaltimų, bet dėl išganančio tikėjimo į Jėzų. Jėzaus sekėjo pareiga ištverti iki galo. Jis privalo tai daryti mylėdamas, duodamas liudijimą apie išganymą ne tik žodžiu, bet gyvenimo pavyzdžiu. Kas gali tą įvykdyti? Tas, kuriam Jėzus duoda galią.

Kur vyksta dideli persekiojimai, Jėzus pataria bėgti į kitą miestą, ar šalį. Tai nėra netikėjimas ir bailumas, bet išmintingas pasitraukimas. Persekiojimo atvejais reikia išsiprašyti iš Dievo aiškumo, kaip pasielgti.

Nuostabu, kad šita neapykanta, dėl Jėzaus vardo ir persekiojimas iki mirties imtinai, pasireiškė iš žydų ir romėnų pusės, bet greitai pasireiškė ir iš vadinamų krikščionių prieš kitaip tikinčius, dažniausia dėl liudijimo, kad jie patiria Jėzaus išganančią galią. Tas vyksta iki mūsų dienų, 20 amžiuje. Tas pasireiškia komunistiniuose ir "krikščioniškuose" kraštuose.

Jėzus įspėjo savo sekėjus, kad jiems neis geriau, kaip Jam. Jis buvo persekiotas, velnių vyriausiuoju vadintas, nužudytas. Kas Jį tikrybėje seka, tas susilaukia daug nemalonumų. Toks yra krikščionio kelias. Taip jį Viešpats apibūdino ir taip yra.

KO BIJOTIS? Mt 10, 26 - 31

26 "Todėl nebijokite jų. Nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, ir nieko paslėpta, kas nepasidarys žinoma, Lk 12,2-9; Mk 4,22; Lk 8,17. 27 Ką jums kalbu tamsoje, sakykite šviesoje, ir ką šnibždu į ausį, garsiai skelbkite nuo stogų.

28 Nebijokite tų, kurie žudo kūną, bet negali užmušti sielos. Verčiau bijokite to, kuris gali pražudyti ir sielą, ir kūną pragare, Ez 3,9; 1 Pt 3,14; Apr 2,10; Lk 23,40; Žyd 10,31; Jok 4,12; Apr 14,7.10. 29 Argi ne du žvirbliai parduodami už asarją? Ir vis dėlto nė vienas iš jų nekrenta žemėn be jūsų Tėvo valios. 30 O jūsų netgi visi galvos plaukai suskaityti, 1 Sam 14,45; 2 Sam 14,11; Lk 21,18; Apd 27,34. 31 Tad nebijokite! Jūs nepalyginti vertesni už aibes žvirblių, Mt 6,26; 12,12.

Tikinčiųjų vargai ir persekiojimai nėra amžini. Jie kartą pasibaigs. Ištverti įmanoma, Viešpats pažada savo pagalbą. Nors išviršinės ir vidujinės audros siaučia, gyvenimo kelias grubus, bet eina į tėviškę. Ten atilsis bus malonus. Priešai nori evangelijos skelbimą ir jos galios pasireiškimą trukdyti, bet jų galia irgi ribota. Jie nesutrukdys. Evangelija bus paskelbta, visi ją išgirs. Ji bus skelbiama lyg nuo stogų, viešai.

Palestinoje stogai buvo plokšti. Nuo jų buvo gerai kalbėti į minias. O gal tas palyginimas primena paprotį, sabatai prasidedant, sinagogos tarnas pūsdavo dūdą tris kartus nuo aukščiausio stogo, kad laukuose dirbantys išgirstų ir eitų namo.

Jėzus įsako savo sekėjams nebijoti ir skelbti evangeliją drąsiai. Nežiūrint visų vargų ir kentėjimų tiesa laimės. Kas tikrai Dievo bijo, tiki Jį, tas gauna drąsą ir žmonių nebijo. Kuris žmonių daugiau bijo negu Dievo, tam Dievas nėra tikrovė. Kuris yra evangelijos Dvasios paliestas, žino, kas yra nuodėmių atleidimas ir kiek nusikaltimai yra baisūs, kiek jį prikankino, tas nedarys nusikaltimo, bet geriau kentės vargus. Žmogus gina ir saugo tą, kas jam yra brangiausia. Jei žmogus supranta sielos vertę — jis gyvens dėl jos, o ne dėl šio pasaulio turtų ir garbės. Tikra meilė išvaro baimę. Ką tikrai myli, to sieki nebodamas vargų ir kentėjimų. Apaštalai ir visų laikų tikintys skelbė evangeliją nebijodami. Velnio ir netikinčiųjų jėgos yra didelės, jos gali sunaikinti kūną. Milijonai tikinčiųjų mirė kankinių mirtimi. Tai ir yra visa, ką piktybė gali padaryti. Ji sielos, tikrojo žmogaus, negali paliesti, daug mažiau sunaikinti. Dievas yra viso Viešpats. Garbinkime Jį!

Žvirbliai buvo tokie pigūs paukšteliai, kad už vieną asariją, smulkiausią pinigėlį (centą) davė du, o už du pinigėlius davė

penkis paukštelius. Tačiau Dievas aprūpina ir juos. Be Jo žinios nė vienas nežūna. Dievas žino kiekvieną galvos plauką, daug daugiau Jis žino galvą. Be Jo žinios niekas negali įvykti ir Jo vaikui pakenkti.

IŠPAŽINIMAS, Mt 10, 32 - 33

32 Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, ir Aš jį išpažinsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje, 1 Jn 4,2-3,15; 1 Sam 2,30. 33 O kas išsigins manęs žmonių akivaizdoje, ir Aš jo išsiginsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje, kuris yra danguje", Mk 8,38; Lk 9,26; 2 Tim 2,12; 1 Jn 2,22; Jud 4.

Kas pasitiki Dievu, Jo buvimu ir valdymu, tas drąsiai liudija apie išganymą. Tokį liudininką Jėzus žada pripažinti savo Tėvo akivaizdoje. Gali rastis fanatikų, kurie nieko nežino apie gyvą tikėjimą į Dievą ir gali aukoti dėl Jo savo gyvybę. Tikintis nėra fanatikas. Jis yra patyręs Dievo malonės veikimą, nusikaltimų atleidimą, Dievo veikiančią meilę, turi Dievo Dvasios liudijimą, kad jis yra Dievo vaikas. Todėl jis visu nuoširdumu sako: "Dievo reikia daugiau bijotis, klausyti, negu jūsų". Taip sakė apaštalai, Apd 4,19. Taip kalbėjo valdiečiai, kai jiems grėsė mirties pavojus, taip elgiasi tas ir mūsų laike, kuris daugiau myli Dievą, negu šio pasaulio garbę.

NE TAIKA, BET KARDAS, Mt 10, 34 - 39

34 "Nemanykite, jog Aš atėjęs nešti žemėn ramybės. Atėjau nešti ne ramybės, o kalavijo, Lk 12,51-55. 35 Atėjau sukiršinti sūnaus prieš tėvą, dukters prieš motiną ir marčios prieš anytą. 36 Žmogaus namiškiai taps jam priešais, Mik 7,6.

37 Kas myli tėvą ar motiną labiau už mane — nevertas manęs. Kas myli sūnų ar dukterį labiau už mane, nevertas manęs. 38 Kas neima savo kryžiaus ir neseka manęs, tas nevertas manęs, Lk 4,26-27; 5 M 33,9; Mt 16,24. 39 Kas išsaugo savo gyvybę, praras ją, o kas praranda savo gyvybę dėl manęs — atras ją, Lk 9,24.

ST kalba apie Mesiją, kaip taikos kunigaikštį. Jėzui gimstant Betliejuje angelai giedojo apie taiką. Pamoksle ant kalno Jėzus sakė, apie taikos nešėjus. NT kalba apie taiką ir ramy-

bę. Žmonės išsiilgsta taikos, taikos be sąlygų. Taika bus tik tada, kai taikos kunigaikštis viešpataus. Kur Jis viešpatauja, ten yra taika, kurios šis pasaulis nepažįsta ir nenori. Jis reikalauja išsiskirti už ar prieš Jį. Dėl to ir randasi kova — kalavijas. Jėzus sako, kad tik toks tikėjimas turi vertę, kuris dėl Jo visa aukoja. Kurie žmonės dėl Jėzaus visa aukoja, tie patiria Jėzaus palaimą, artybę ir yra kitiems palaima. Jėzaus evangelijos didybė ir reikalavimas išsiskirti, paliečia ir šeimos santykius. Šeimos nariai privalo vienas antrą mylėti. Bet Jėzus yra daugiau, negu šeimos ryšiai. Kur šeimos nariai bendrai Jo neseka, ten randasi skirtumai tokie dideli, kad priešiškumas reiškiasi iki mirties. Kas išpažintos tiesos išsigina dėl šeimos santykių, tas Jo nevertas.

Jėzus prašo laisvai pasirinkti evangeliją. Kur dėl Jo sekimo, dėl Jo vardo kyla kentėjimai, tai yra kryžius dėl Jo. Dažnai tenka girdėti, kad ligos, nelaimės, vargai yra kryžius. Taip, tai yra kryžius. Bet tai nėra Kristaus sekimo kryžius. Kristaus kryžius yra, kai jis kyla, dėl tikėjimo ir darbo Jam. Kas norėdamas išlaikyti savo gyvybę išsigina Jėzaus, tas sunaikina savyje žmoniškumo, tiesos jausmą ir yra nevertas Jo. Bet kuris neišsigina Jėzaus tiesos, nors dėl to ir mirti reikėtų, jis išlaiko savyje tiesą. Tam tikėjimas yra realybė, dėl jo verta gyventi ir mirti.

PAŽADAI, Mt 10, 40 - 42

40 "Kas jus priima, tas mane priima. O kas priima mane, priima Tą, kuris mane siuntė, Mt 18,5; Lk 9,48; 10,16; Jn 13,20; 12,44; 2 Kor 2,10; Gal 4,14. 41 Kas priima pranašą dėl to, kad jis pranašas, gaus pranašo užmokestį. Kas priima teisųjį dėl to, kad jis teisus, gaus teisiojo užmokestį, Mt 13,17; 3 Jn 8. 42 Ir kas paduos bent taurę šalto vandens atsigerti vienam iš šitų mažiausiųjų dėl to, kad jis yra mokinys, — iš tiesų sakau jums, — tas nenustos savo užmokesnio, Mt 6,2; 25,40; Mk 9,41.

Kas priima Jėzaus pasiuntinį, tas priima Jį, o kas priima Jį, tas priima Dievą ir tuo gauna Dievo atpildą.

Paduoti trokštančiam šalto vandens yra geras darbas. Užmokesnis pažadamas tik tam, kas sąmoningai priima Jėzaus

mokinį. Sąmoningai priimdamas, suriša savo likimą su juo. Panašiai kaip Rachaba, priimdama ir paslėpdama Izraelio paslus, susijo savo likimą su jų likimu ir gavo už tai atpildą, Joz 2,1; Jok 2,25.

JONO KRIKŠTYTOJO PASIUNTINIAI, Mt 11, 1 - 15

1 Baigęs nurodymus dvylikai mokinių, Jėzus iškeliavo toliau mokyti ir skelbti evangelijos kituose miestuose, Mt 7,28; 13,53; 19,1; 26,1.

2 Jonas, išgirdęs kalėjime apie Jėzaus darbus, nusiuntė savo mokinius Jo paklausti, Lk 7,18-35; Mt 14,3; Jn 7,31: 3 "Ar Tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?" Mt 3,11; Mal 3,1; Abak 2,3. 4 Jėzus atsakė: "Eikite ir apsakykite Jonui, ką čia girdite ir matote: 5 aklieji praregi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliami, vargdieniams skelbiama geroji naujiena, Mt 15,31; Iz 35,5-6; 29,18; 61,1; Lk 7,22; 2 Kor 1,20. 6 Ir palaimintas, kas nesipiktina manimi", Mt 13,57; 26,31; Lk 7,23; Jn 6,61.

Jiems nueinant, Jėzus kalbėjo minioms apie Joną: "Ko išėjote į dykumą pažiūrėti? Ar vėjo linguojamos nendrės? Mt 3,1.5. 8 Ko išėjote pamatyti? Ar švelniais drabužiais vilkinčio žmogaus? Švelniais drabužiais vilkintys gyvena karalių rūmuose, Mt 3,4. 9 Tai ko gi išėjote? Ar pamatyti pranašo? Taip, sakau jums, ir kur kas daugiau, negu pranašo! Lk 1,76; 20,6. 10 Jis yra tas, apie kurį parašyta: 'Štai siunčiu pirm tavęs savo pasiuntinį, jis nuties tau kelią', Mal 3,1; 2 M 23,20; Mk 1,2; Jn 3,28. 11 Iš tiesų sakau jums: tarp gimusių iš moterų nebuvo didesnio už Joną Krikštytoją, bet ir mažiausias dangaus karalystėje didesnis už jį, Mt 13,17; 18,1; Lk 1,15. 12 Nuo Jono Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė smurtu puolama, ir smurtininkai ją sau grobia, Lk 13,24; 16,16. 13 Visi pranašai ir įstatymas pranašavo iki Jono, 1 Pt 1,10, 14 ir, jeigu norite priimti, jis yra Elijas, kuris ateina, Mt 17,10-13; Lk 1,17; Jn 1,21; Mal 3,23. 15 Kas turi ausis, tesiklauso!"

Jėzus išsiuntęs mokinius ir pats ėjo skelbti evangelijos. Jam taip besidarbuojant, atėjo Jono Krikštytojo mokiniai pas Jį.

Jėzus skelbė evangeliją ir gydė ligonius. Jonas vargo kalėjime jau arti metų. Jėzus nė karto neaplankė jo, nieko nedarė dėl savo pirmtako išlaisvinimo. Pranašas Izaijas sako, kad Jis kalinius išlaisvins, Iz 42,7. Jono mokiniai galėjo lankyti savo mokytoją kalėjime. Jie pasakojo jam apie Jėzaus darbus. Jonas gerai žinojo ST ir tikėjo, kas jame parašyta apie Mesiją. Jonas buvo kantrus ir galėjo laukti, bet jam kilo kai kurie neaiškumai. Jis norėjo juos išsiaiškinti. Jis visai pasitikėjo Jėzumi ir klausė Jo viešai. Žmogus mažai pasikeitė per tūkstančius metų. Žmonės dar ir dabar klausia ar Jėzus yra Išganytojas? Kas abejonių neturėjo? Didieji tikėjimo milžinai kartais suabejojo. Mozė nekantravo, Jobas nusiminė, Jeremijas nerimo. Jie savo didžiausiame varge kreipėsi į Dievą. Todėl jie nėra atpuolėliai ar netikintys.

Kai kas mano, kad Jonas siuntė savo mokinius pas Jėzų, kad jie pažintų Mesiją ir liktų pas Jį. Jono sekėjų skaičius dar buvo didelis ir jie laikėsi prie savo mokytojo. Jonas visą laiką nurodė savo mokinius į Mesiją. Kai jie sakė Jonui: "Tas, kuris buvo atėjęs pas tave, krikštija, ir kiekvienas ateina pas Jį", Jn 3,26. Jonas atsakė: "Jis turi augti, o aš privalau mažėti", Jn 3,30. Jono mokinių būreliai veikė dar ir apaštalų laike, Apd 19,1-7.

Jėzus atsakė Jonui ST, kurį Jonas gerai žinojo. Tas buvo geriausias atsakymas. Jėzus nedarė jokių priekaištų Jonui, bet aiškiai atsakė ko jis klausė.

Kai Jono mokiniai nuėjo, Jėzus sakė žmonėms, kas Jonas yra. Rodos, Jonas suabejojo ir svyravo. Bet Jėzus, kuris pažįsta širdis, žinojo Jono tikėjimą ir viešai kalbėjo žmonėms apie Joną. Jis nėra svyruojantis lyg nendrė vėjo pučiama, bet tvirtas, gali savo gyvybę atiduoti už tą, ką jis skelbė ir tikėjo. Turėti Dievo ramybę širdyje, galėti tikėti Jo vedimu, yra didelė palaima. Dievo palaima pergyvenama giliausiai, kai žmogus yra varge, kaip sakoma, nebeturi pamato po kojų. Ta yra palaima, kai visose abejonėse širdis sako: "Jei mano kūnas ir siela apalpsta, tačiau Tu esi mano dalis", Ps 73,26. "Palaimintas, kuris manimi nesipiktina", buvo paskutinis Jėzaus žodis Jonui. Jėzus matė Joną jo abejonėse, bet ir žinojo jį tikint. Jėzus nesakė "vargas", bet "palaimintas". Jėzus sakė, kad Jonas yra didžiausias iš visų žmonių. Bet kuris atgimęs iš Dvasios, Dievo vaiku tapęs, tas yra didesnis už Joną.

Smurtas. Tie, kurie neturėjo pažadėjimų nei teisės į Dievo karalystę, veržėsi į ją, darė jai smurtą. Dangaus karalystės, išrinktosios tautos, vaikai išskirti, o pagonys iš rytų ir vakarų veržėsi į ją. Ar tai nebuvo smurtas? Muitininkai ir paleistuvės tikėjo ką Jonas mokė ir tapo karalystės dalyviais. Fariziejai atmetė Joną ir jo mokymą. Minia priėmė Jono nurodymus visu rimtumu, vykdė juos visomis pastangomis, veržėsi. Tie, kurie išsiilgsta dangaus karalystės, veržiasi į ją visomis galimybėmis. Jie sako kaip Jokūbas: "Palaimink mane, kitaip tavęs nepaleisiu, 1 M 32,26.

JĖZAUS KARTA, Mt 11,16 - 19

16 "Su kuo galėčiau palyginti šią kartą? Ji panaši į vaikus, kurie sėdi prekyvietyje ir šaukia savo draugams: 17 'Mes jums grojome, o jūs nešokote. Mes giedojome raudas, o jūs neverkėte', Pat. 29,9.

18 Atėjo Jonas, nevalgus ir negeriantis, tai jie kalbėjo: 'Jis demono apsėstas', Mt 3,4. 19 Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, tai jie sako: 'Štai rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių bičiulis'. Ir vis dėlto išmintis pasiteisina savo darbais", Mt 9,11; 8,14-15; Jn 12,37.

Jėzus nuosekliai sprendė apie žmones. Jie buvo nepastovūs, kaip vaikai. Jiems evangelija buvo per daug reikalaujanti, tai vėl per paviršutiniška. Jie žaidė, kur buvo reikalingas rimtumas, ir liūdėjo, kur reikėjo džiaugtis. Minios neturėjo supratimo apie gerąją žinią. Ją suprato tik tikrieji vaikai, Dievo pašauktieji. Pagaliau Dievo išmintis laimės.

Jėzus kalbėjo ir gyrė Jono skelbimą, bet pastebėjo, kad minios nekreipė dėmesio nei į Jono skelbimą, nei į Jo, Jėzaus. Pradžioje minios buvo išjudintos gerosios žinios. Tautos ir bažnyčios vadai atmetė Joną ir Jėzų. Minios patikėjo vadams ir laikė Joną apsėstu demono, o Jėzų rijūnu ir girtuokliu.

Nevisada kreipiamas dėmesys į evangelijos skelbėjų pavyzdingą gyvenimą ir mokymą. Ir aukščiausiomis dovanomis apdovanotieji kartais pajuokiami, niekinami ir jų pastangos atmetamos, kaip netinkamos, piktos. Tam tikrame laipsnyje tiesa, kad Jėzus buvo muitininkų ir nusidėjėlių draugas. Jis buvo tikras draugas, Gelbėtojas. Žmonės tą draugystę panaudojo pajuokai ir paniekai. Jie elgėsi kaip neišmanėliai

vaikai, be supratimo. Jiems evangelija buvo tik žaidimui. Bet kurie priėmė išmintį iš aukšto, Jėzų, tiems evangelija tapo išganančia jėga, Rom 1,16. Tokia padėtis yra iki mūsų dienų.

VARGAS NEATSIVERČIANTIEMS, Mt 11, 20 - 24

20 Tada Jėzus pradėjo barti miestus, kuriuose buvo padaryta daugumas Jo stebuklų, kad jie neatsivertė, Lk 10,12.15; Jn 12,37. 21 "Vargas tau, Chorazine! Vargas tau, Betsaida! Jeigu Tyre ir Sinode būtų įvykę tokie stebuklai, kokie padaryti pas jus, jie seniai būtų apsirengę atgailos maišais ir apsibarstę pelenais bei atsivertę, Jn 3,6; Dan 9,3-. 22 Todėl gi sakau jums: Tyrui ir Sidonui bus lengviau teismo dieną, negu jums! 23 Ir tu Kapernaume, iškeltasis iki dangaus? Tu nugarmėsi iki pragaro! Jeigu Sodomoje būtų įvykę tokie stebuklai, kokie įvyko tavyje, ji būtų išlikusi iki šios dienos, Mt 4,13; 8,5; 9,1; Iz 14,13-15; Ez 26,20. 24 Todėl sakau jums: Sodomos žemei bus lengviau teismo dieną, negu tau", Mt 10,15.

Jonas, Jėzus ir apaštalai skelbė atsivertimą, pasiūlė Dievo malonę. Žmonės reagavo į tai labai paviršutiniškai. Tada Jėzus pradėjo juos pabarti, kad malonės nepriėmus, seks teismas. Chorazine nėra minėta ST. Šis miestas buvo 3 kilometrai į šiaurę nuo Kapernaumo. Betsaida irgi buvo arti Kapernaumo miesto. Iš Betsaidos, kiek žinome, Jėzus pavadino tris savo apaštalus, bet apie Jėzaus veiklą Chorazine nieko nėra užrašyta. Bet gi iš šio pasakymo matyti, kad Jėzus ten daug dirbo. Kapernaume buvo Jėzaus veiklos centras. Žmonėms patiko Jėzaus veikla, bet jie atsakė labai paviršutiniškai, žaisdami. Jie nenešė atsivertimo vaisių. Todėl Jėzus pradėjo juos pabarti. Jėzus sakė, kad jei tokie stebuklai būtų įvykę Sodomoje, ji tebestovėtų. Taipgi Tyras ir Sidonas būtų atsivertę matydami tokius Jėzaus darbus. Kur pirmiau stovėjo Sodoma ir Gomora, ten buvo derlingiausia žemė ir gražiausias kraštas. Dabar ten yra likę tik tyrlaukiai. Panašiai atsitiko ir su Chorazine, Betsaida ir išaukštintuoju Kapernaumu. Iš jų yra išlikę tik griuvėsiai. Jėzaus įspėjimo žodžiai galioja ir mums. Mūsų dienomis pažvelgdami į pasaulį matome, kad kur žmonės yra daugiau persiėmę evangelijos

dvasia, čia klesti kultūra, civilizacija, ekonominė gerovė. Taip yra laikiname gyvenime, po to seks amžinybė ir paskutinysis teismas. Evangelijos skelbimas nėra žaidimui, bet įgyvendinimui. Nežaiskime, kaip Jėzaus karta!

ATEIKITE PAS MANE IR ILSĖKITĖS, Mt 11, 25 - 30

25 Anuo metu Jėzus bylojo: "Aš šlovinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažutėliams, Lk 10,21-22; Apd 17,24; Iz 29,14; Mat 21,16; 1 Kor 1,19-21. 26-29. 26 Taip, Tėve, nes tau taip patiko. 27 Viskas man yra mano Tėvo duota; ir niekas nepažįsta Sūnaus, tik Tėvas, nei Tėvo niekas nepažįsta, tik Sūnus ir kam Sūnus nori apreikšti, Mt 28,18; Jn 3,35; 17,2; Fil 2,9. 28 Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti: Aš jus atgaivinsiu! Mat 12,20; 23,4; Jer 31,25. 29 Imkite mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes esu romus ir nuolankios širdies, ir jūs 'rasite savo sieloms atilsį', Mt 5,5; 21,5; 2 Kor 10,1; Iz 28,12; Jer 6,16. 30 Mano jungas švelnus, ir mano našta lengva", Apd 15,10; Jn 5,3.

Anuo metu, kai Jėzus įspėjo neatsiverčiančius, buvo evangeliją priimančių, nors ir mažas skaičius. Jėzus maldoje garbina Tėvą ir dėkoja Jam už "mažutėlius",; pažodžiui verčiant iš graikų kalbos — nepilnamečius. Tai yra vaikai, kurie dar nėra pilnamečiai. Dievo malonė, išganymas nėra pasiekiama išmintimi, protavimu. Čia reikalingi Dievo apsireiškimai, Dievo Dvasios veikimas. Tas padaro krikščionį.

Jėzus kviečia pas save visus vargstančius ir prislėgtus. Kiti vertimai sako — dirbančius ir išvargusius. Kaip kiekvienas turi dirbti laikiną darbą pragyvenimui, taip panašiai dvasiniai, privalo laikyti įstatymą. Įstatymo laikymas išvargina ir veda į mirtį. Nė vienas netampa išgelbėtas įstatymo darbais. Jėzus yra nuolankios širdies. Jis atėjo gelbėti, išlaisvinti. Jo evangelija tikra atgaiva!

Visi esame pajungti po įstatymo jungu ir prislėgti nusikaltimų našta. Jungas ir našta yra nemalonūs dalykai. Jėzaus jungas yra švelnus ir našta lengva. Visai kitaip, negu įstatymo. Teko matyti dvaro darbininkus dirbančius, vargstančius visą dieną. Vakare jiems buvo leista dirbti dėl savęs.

Kaip jie dirbo! Rodos visai neišvargę. Gal tą geriausiai supranta kolūkių darbininkai, ką reiškia dirbti kolūkyje ir savo sklypelyje. Panašiai pasireiškia dvasiniame gyvenime įstatymas ir evangelija.

SABATA, Mt 12, 1 - 8

1 Anuo metu Jėzus ėjo šeštadienį per javų lauką. Jo mokiniai buvo išalkę, tad skynė varpas ir valgė, Mk 2,23-28; Lk 6,1-5; 5 M 5,14; 23,26. 2 Tai pamatę fariziejai Jam sakė: "Žiūrėk, tavo mokiniai daro, kas šeštadienį draudžiama", 2 M 20,10. 3 Jis atsakė: "Ar neskaitėte, ką darė Dovydas ir jo palydovai, būdami išalkę? 1 Sam 21,7. 4 Kaip jie įėjo į Dievo namus ir valgė padėtinės duonos, nors nevalia buvo jos valgyti nei jam, nei jo palydovams, o vien tik kunigams, 3 M 24,5-9. 5 Arba, ar neskaitėte įstatyme, jog šeštadienį kunigai šventovėje pažeidžia šeštadienio poilsį ir nenusikalsta? 4 M 28,9; Jn 7,22. 6 Todėl sakau jums: čia didesnis, negu šventovė! Mt 24,2; Jn 2,19.21. 7 Jeigu žinotumėte, ką reiškia 'Aš noriu pasigailėjimo, o ne aukos', nebūtumėte pasmerkę nekaltų. 8 Žmogaus Sūnus yra šeštadienio Viešpats", 1 Sam 15,22; Oz 6,6; Mt 9,13; 23,23.

Jėzus ėjo su savo mokiniais, sabatos dieną, per javų lauką; mokiniai skabė varpas ir jas delnais ištrynę valgė. Fariziejai tai skaitė darbu. Šeštadienį dirbti buvo baudžiama mirties bausme. Tikrybėje įstatymas varpas skabyti ir valgyti nedraudė. Įstatyme buvo leidžiama valgį gamintis, 2 M 12,16. Taipgi įstatymas leido svetimame lauke skinti javus ar vaisius ir juos valgyti, bet buvo nusikaltimas neštis namo. Šis fariziejų priekaištas buvo jų dogmomis paremtas. Ir mūsų laikais daug kas yra kitaip parašyta evangelijose, negu bažnyčios moko.

Jėzus nepriminė fariziejams įstatymo, bet rodė iš kitų ŠR vietų, kur įstatymas buvo peržengtas, bet nebuvo laikoma nusikaltimu. Dovydo atveju, kai jis valgė su savo palydovais tik kunigams skirtos duonos, ir kaip kunigai šeštadienį atlieka apeigas šventovėje, ir tai nelaikoma nusikaltimu, nes patarnaujama šventovei. Taip, šventovė svarbesnė už šeštadienį. O Jis, Jėzus, yra didesnis ir už šventovę. Tas, suprantama, pykino fariziejus, bet tikrybėje Jėzus buvo didesnis už

šventovę, tuo ir už šeštadienį. Jis savo prisikėlimu pakeitė šeštadienio šventimą į sekmadienį.

ŽMOGUS NESVEIKA RANKA, Mt 12, 9 - 14

9 Iš ten išėjęs, Jis atėjo į jų sinagogą, Mk 3,1-6; Lk 6,6-11. 10 Čia buvo žmogus padžiūvusia ranka. Jie paklausė Jėzų, kad galėtų apkaltinti: "Ar leistina šeštadienį gydyti?" Lk 14,3. 11 Jis atsakė: "Kas iš jūsų, turėdamas avį, jeigu ji šeštadienį įkris į duobę, nestvers ir neištrauks?! Lk 13,15; 14,5. 12 O kaip daug brangesnis už avį žmogus! Taigi leistina gera daryti šeštadienį". 13 Tada tarė žmogui: "Ištiesk ranką!" Tas ištiesė, ir ji tapo sveika, kaip ir antroji, Mt 10,31. 14 Išėję fariziejai susimokė Jėzų pražudyti, Jn 5,16.18.

Šventės diena. Jėzus sinagogoje. Taip pridera elgtis žydui. Taip reikia ir krikščioniui švesti šventę. Sinagogoje stovėjo žmogus su paralyžiuota ranka. Jį matė žmonės ir gailėjosi vargšo ligonio. Bet jie džiaugėsi, nes čia buvo Jėzus. Jie žinojo, kad Jis gali padėti ligoniui. Fariziejai matė nelaimingą žmogų ir Jėzų. Jie nesigailėjo ligonio, bet galvojo, kaip pakaltinti Jėzų. Jie laikė gydyti leistina tik mirties pavojui esant, kitaip gydyti šeštadienį buvo nusikaltimas, baustinas mirtimi.

Jie klausė Jėzaus, ar leistina šeštadienį gydyti? Jėzus atsakė ne ŠR, bet gyvenimiška patirtimi. Jis galėjo atsakyti ŠR. Pav. apie iškeltąjį žaltį tyruose. Skirtumo nebuvo, ar kas pažiūrėjo į jį šventės ar darbo dieną, tas pagijo. Yra žmonių, kurie supranta ŠR tik taip, kaip jų dogmos aiškina. Jei jiems kas kiek kitaip primena Raštą, tą jie laiko paklydėliu. Tokiems gali padėti tik gyvenimiški pavyzdžiai.

Jėzus žinojo, kad Jis gydydamas šeštadienį juos papiktins. Ar negeriau buvo tą žmogų išgydyti sekančią dieną? Papiktinimų reikia vengti, kur yra dar kiek vilties. Bet kur vilties nebėra, ar yra išmintinga neteisingai elgtis? Tie žmonės ne tik piktinosi, bet jie buvo ir užkietėję. Jie nebeatskyrė kas gera ir kas pikta. Jie skaitė dideliu nusikaltimu šeštadienį gydyti, bet šeštadienį tartis, kaip Jėzų nužudyti nelaikė nusikaltimu. Tikrybėje tai buvo žmogžudystė, Mt 5,21-22.

DIEVO IŠRINKTASIS TARNAS, Mt 12, 15 - 21

15 Tai žinodamas, Jėzus pasitraukė iš ten. Daugelis sekė Jį, ir Jis visus gydė, 16 bet griežtai įspėdavo, kad Jo negarsintų, Mk 3,7-12; Lk 6,17-19. 17 Kad išsipildytų pranašo Izaijo žodžiai, Iz 42,1-4: 18 "Štai mano išrinktasis tarnas, mano mylimasis, kuriuo gėrisi mano siela. Aš suteiksiu Jam savo Dvasios, ir Jis skelbs tautose teisę. 19 Jis nesiginčys, nešūkaus, ir negirdės niekas gatvėje Jo balso. 20 Jis nenulauš palūžusios nendrės ir neužgesins gruzdančio dagčio, kol atneš teisei laimėjimą, Iz 41,9; Mt 3,17; Apd 3,13-26; 4,27.30, 21 o Jo vardas teiks viltį tautose!" Apd 4,12.

Jėzus sužinojo apie fariziejų pasitarimus Jį nužudyti. Jis pasitraukė į nuošalią ramią vietą ir tęsė savo darbą toliau. Žmonės susirado Jį. Jis gydė juos, bet įsakė jiems negarsinti Jo. Matas mato ir čia išsipildymą Rašto, Iz 42,1-4.

Mylimasis. Hebrajų kalboje yra "vienintelis", lotynų kalboje išversta "mylimasis". Taigi, Jis yra vienintelis Dievo Tarnas, kuris, viešai ar pasitraukęs į nuošalią vietą, vykdo Dievo valią ir priartina teisę. Jis yra tautų, visos žmonijos, viltis.

JĖZUS IR BELZEBUBAS, Mt 12, 22 - 30

22 Kartą pas Jėzų atvedė apsėstą, kuris buvo aklas ir nebylys. Jėzus pagydė jį, tada šis kalbėjo ir regėjo. 23 Minios netvėrė iš nuostabos ir klausinėjo: "Ar šitas ne Dovydo Sūnus?!" Mk 3,22-30; Lk 11,14-23; Jn 7,31; Mt 9,27. 24 Tai išgirdę, fariziejai sakė: "Jis išvaro demonus, tik su demonų kunigaikščio Belzebubo pagalba", Mt 9,34; 2 Tes 2,9. 25 Žinodamas jų mintis, Jėzus tarė: "Kiekviena nesutarianti karalystė bus sunaikinta, ir bet koks nesutariąs miestas ar namas neišsilaikys, Mt 9,4. 26 Jeigu tad šėtonas išvarinėtų šėtoną, irgi savyje nesutartų. Kaipgi tada galėtų išsilaikyti jo karalystė? 27 Jeigu Aš išvarau demonus su Belzebubo pagalba, tai su kieno pagalba išvaro jūsų sūnūs?! Todėl jie bus jūsų teisėjai. 28 Bet jeigu Aš išvarau demonus Dievo Dvasios galia, tai tikrai pas jus atėjo Dievo Karalystė, Lk 17,20; 1 Jn 3,8.

29 Argi gali kas nors įsilaužti į galiūno namus ir pasiglemž-

ti jo namų turtą, pirmiau nesurišęs galiūno?! Juk tik tada jis apiplėš jo namus, Iz 49,24; 1 Jn 4,4.

30 Kas ne su manimi, tas prieš mane, ir kas su manimi nerenka, tas barsto", Mk 9,40; Jn 11,52.

Pas Jėzų stovi demono apsėstas nebylys, aklas. Jis negali matyti, nei kitų pagalbos prašyti. Demonas sulaiko akis, kad Dievo garbės nematytų ir kalbą, kad nesimelstų. Jėzus išvarė demoną. Apsėstasis matė ir garbino Dievą. Minios džiūgavo ir klausė ar Jis ne Dovydo Sūnus, Mesijas? Fariziejai laikė save Dievo tarnais. Jie aiškino žmonėms, kad Jėzus yra su šėtonu sąryšyje, todėl Jis gali tą daryti. Per Jėzų pasireiškia ne Dievo galia, bet šėtono. Jėzus, Dievo Sūnus, fariziejams — velnio sąjungininkas! Jėzus rodė gyvenimo pavyzdžiu, kad taip negali būti. Kur nėra vienybės, sutarimo, ten viskas sunyksta.

Jėzaus laikais buvo žydų burtininkų, kurie Dievo vardu demonus išvarinėdavo, Apd 19,13. Jėzus vadina juos "jų sūnumis", kadangi jie buvo iš jų tautos. Jie bus teismo dieną jų teisėjais, kaltintojais. Dievo "pirštas" yra Dievo galia, 2 M 8,19.

Fariziejai laukė išviršinės dangaus karalystės. Jėzus sakė, kad ji yra čia. Fariziejai visai atmetė Jėzų. Ar tai teisinga, juk Jis tiek stebuklų darė! Fariziejai tą visa matė ir žinojo. Jie buvo laikomi Dievo, šventais, žmonėmis, bet tikrybėje jie buvo velnio tarnai. Ar mūsų laikais fariziejizmo dvasia yra visai išnykus? Jėzus nepripažįsta neutralumo. Kas su Juo nerenka, tas barsto. Tiesa yra tik viena, kas jai priešinasi, ten užviešpatauja netiesa.

NUSIKALTIMAS PRIEŠ ŠVENTĄJĄ DVASIĄ, Mt 12, 31 - 32

31 "Sakau jums: kiekviena nuodėmė ir piktžodžiavimas bus žmonėms atleisti, bet piktžodžiavimas Dvasiai nebus atleistas, Žyd 6,4-6; 10,26; 1 Jn 5,16. 32 Jei kas tartų žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas kalbėtų prieš Šventąją Dvasią, tam nebus atleista nei šiame, nei būsimajame gyvenime, Mk 3,28-29; Lk 12,10; 1 Tim 1,13.

Nusikaltimas prieš Šventąją Dvasią. Kas tai yra? Kiek-

vienas tepasiskaito nurodytas ŠR vietas ir dar kitas tesusiranda. Tada jis galės padaryti savo išvadas. Šis nusikaltimas tada įvyksta, kai žmogus pažįsta tiesą ir ją atmeta; žino Dievo išgelbstančią malonę per Jėzų, bet Jį piktžodžiauja ir niekina. Tas įvyksta tam tikrame laipsnyje. Laipsnio didumo nė vienas žmogus negali nustatyti, tą žino tik vienas Dievas.

Šį nusikaltimą Jėzus sieja su fariziejų kaltinimais Jam. Jie gerai žinojo, kad Jis yra iš Dievo, Jn 3,2, bet jie sakė, kad Jis veikia sąjungoje su šėtonu. Jo darbai, šventas elgesys, galia kuri pasireiškė veikiant Šventajai Dvasiai, buvo visų matomi. Fariziejai tyčiomis, pikta valia, priešinos ir priskyrė Jėzaus veiksmus Belzebubui. Fariziejai mokė, kad Mesijas bus didingas, išlaisvins Izraelį iš pagonių valdžios. Jėzus pasirodė kuklus, žemas, nuolankus. Tas galėjo daugelį suklaidinti. Jie galėjo Jėzaus nepažinti ir Jį atmesti. Kai kas galėjo Jėzų atmesti ne iš piktos valios, bet iš nežinojimo, nesupratimo; galėjo tikrai manyti, kad Jėzus yra tikrai šeštadienio laužytojas ir įstatymo niekintojas. Toks buvo apaštalas Povilas prieš atsivertimą. Toks nusikaltimas prieš Jėzų ir Dievą atleidžiamas. Bet kuris žmogus žino, supranta, kad ta veikla yra teisinga, tie veiksmai vyksta Šventajai Dvasiai veikiant, bet pikta valia, priskiria tuos veiksmus šėtonui, tokiam nebus atleista.

Istoriniai matome iš Izraelio tautos likimo. Ji atmetė Jėzų, dauguma nežinodama, tikrybėje, visi tai darė nežinodami. 1 Kor 2,8. Jei jie būtų pažinę Jį, nebūtų garbingiausiojo Viešpaties nukryžiavę. Tauta nebuvo už tai nubausta. Apaštalai veikė, vyresnieji ir tauta turėjo galimybės pasitikrinti. Jie atmetė Dvasios pasireiškimą ir veikimą, atmetė Jėzaus sekėjų skelbiamą evangeliją ir priešinosi Šventosios Dvasios veikimui, Apd 7,51. Tada sekė Jeruzalės sunaikinimas ir tautos tremtis per Romos karo vadą Titą. Nusikaltimas nėra nežinojime, bet piktame atmetime Dievo ir nekentime evangelijos tiesos. Kai kas sako, kad evangelijos pati kilmė yra apgaulė ir Šventosios Dvasios veikimas žmonių mulkinimas. Nusikaltimas prieš Šventąją Dvasią nėra atskiri veiksmai, bet nuolatinis vidujinis būvis, laikysena.

Man dažnai kyla klausimas ar nėra panašiai su lietuvių tauta, kaip buvo su Izraeliu? Dvasiškiai ir eiliniai žmonės skaito evangeliją ir aiškiai mato, kad Jėzus kitaip mokė, bet

laikosi savo dogmų ir nepriima evangelijos tiesos. Ar tai žmonės daro iš nežinojimo, ar nenorėdami paklusti evangelijai? Tą laipsnį žino tik Dievas. Lietuvos istorija rodo, kad nesilaikymas evangelijos, bet bažnyčios nustatytų dogmų, atnešė Lietuvai tą, kad iš Europos didžiausios valstybės liko tas, ką šiandien matome. Jėzuitai, kurie turi tokį gražų vardą (Jėzaus draugija), pakenkė Lietuvai daugiau, negu komunistai. Lietuviai apie tai labai mažai rašo, bet daug ką galima rasti kaimynų raštuose. Kiek lietuvių turėjo nuo jėzuitų pasitraukti į tremtį? Kai kurie istorikai mano, kad procentiniai didesni skaičiai negu dabartinės tremties, lietuvių buvo priversti palikti kraštą. Kiek tada lietuvių tremtinių atsidūrė Olandijoje ir JAV! Lietuvos sunykime veikė daug veiksnių, bet prie to prisidėjo labai daug jėzuitai. Jie paveikė Lietuvos diduomenę taip, kad ji smuko žemiau eilinių tautiečių. Lietuvybę išlaikė eiliniai gyventojai. Ir šiandien eiliniai lietuviai yra sveiki, bet kam tarnauja dalis šviesuomenės ir dvasiškijos?

MEDIS IR JO VAISIAI, Mt 12, 33 - 37

33 Arba sakykite medį esant gerą ir jo vaisių gerą, arba sakykite medį esant netikusį ir jo vaisių blogą, nes medis pažįstamas iš vaisių, Lk 6,43-45; Mt 7,17. 34 Angių išperos, kaip jūs galite kalbėti gera, būdami blogi?! Juk burna kalba iš širdies pertekliaus. 35 Geras žmogus iš gero lobyno iškelia gera, o blogas iš blogo lobyno iškelia bloga, Mt 3,7; 15,11. 36 Todėl sakau jums: teismo dieną žmonės turės duoti atskaitą už kiekvieną pasakytą netikusį žodį. 37 Pagal savo žodžius būsi išteisintas ir pagal savo žodžius būsi pasmerktas", Jok 3,1-6.

Širdis yra šaknis, žodžiai — vaisiai. Iš žodžių pasirodo, kas širdyje yra. Žinoma, galima veidmainiauti ir žmones apgauti. Taip darė fariziejai. Jiems sekėsi. Jie apgavo ne tik atskirus žmones, bet ir visą tautą. Tauta juos laikė šventais, bet Jėzus, kuris pažino širdis, vadino juos veidmainiais, angių išperomis.

Žmogaus būdo pakeitimas įvyksta tik per evangeliją. Panašiai kaip medis per įskiepijimą tampa kitoks. Be įskiepi-

jimo gali medį persodinti į geriausią žemę, tręšti ir lieti geriausiomis trašomis, jis neš vis tos pačios rūšies vaisius.

Šis tekstas įsako mums rimtai vartoti žodžius. Savo žodžiais galime daug gero ar blogo padaryti. Iš gero medžio laukiama gerų vaisių. Koks nusivylimas, jei mūsų "medis" neša blogus vaisius! Kaip dažnai nesilaikoma, kas pažadama, neatliekama, kas reikalinga atlikti. Jėzus sakė, kad paskutiniame teisme už kiekvieną žodį turėsime atskaitą duoti. Jis sakė, kad būsime iš mūsų žodžių išteisinti, ar pasmerkti. Žodis ir žmogaus būdas, žodis ir tikėjimas yra labai tampriai susiėję.

FARIZIEJAI PRAŠO ŽENKLO, Mt 12, 38 - 42

38 Tada kai kurie Rašto aiškintojai ir fariziejai sakė: "Mokytojau, norime, kad parodytum ženklą", Lk 11,29-32; Mt 16,1. 39 Jis atsakė: "Pikta ir neištikima karta reikalauja ženklo, bet nebus jai duota kito ženklo, tik pranašo Jonos ženklas. 40 Kaip 'Jona išbuvo tris dienas ir tris naktis jūrų pabaisos pilve', taip ir Žmogaus Sūnus išbus tris dienas ir tris naktis žemėje, Jon 2,1-2. 41 Ninevečiai teismo dieną prisikels drauge su šita karta ir ją pasmerks, nes jie atsivertė, išgirdę Jonos pamokslus, o štai čia daugiau, negu Jona, Jon 3,5. 42 Pietų karalienė teismo dieną kelsis drauge su šia karta ir ją pasmerks, nes ji ėjo iš žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, o štai čia daugiau, negu Saliamonas", 1 Kar 10,1-13.

Jėzus darė daug stebuklų. Daugybė juos matė ir apie tai kalbėjo. Fariziejų prašymas buvo pridengti savo veidmainystę, pateisinti savo nenorą tikėti. Jėzus sakė, kad jie gaus ženklą. Jis bus kaip pranašo Jonos, kuris buvo išgelbėtas lyg iš mirties, iš jūros pabaisos pilvo. Taip Jis, Jėzus, bus prikeltas iš mirties. Kurie norės, tada tikės į Jį. Jona nedarė stebuklų, bet ninevečiai tikėjo jo siuntimu ir atsivertė. Taip pat Saliamonas nedarė jokių stebuklų, bet Arabijos karalienė norėjo pasimokyti iš jo išminties. Čia yra didesnis ir išmintingesnis už juos, Dievo Sūnus, Mesijas. Kas trokšta gali ateiti prie Jo ir semtis iš Jo pilnystės. To nedarančiuosius pasmerks ninevečiai ir Pietų karalienė.

SUGRĮŽIMAS NEŠVARIOS DVASIOS, Mt 12, 43 - 45

43 "Netyrioji dvasia, išėjusi iš žmogaus, klaidžioja sausose vietose, ieškodama poilsio, ir neranda, Lk 11,24-26. 44 Tada ji sako: 'Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau'. Sugrįžusi randa juos tuščius, iššluotus ir išpuoštus. 45 Tada eina, pasiima kitas septynias dvasias, dar piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Ir paskui tam žmogui darosi blogiau, negu pirma. Taip atsitiks ir šitai piktai kartai", 2 Pt 2,20.

Šis palyginimas sako apie vieną, iš kurio buvo išvaryta pikta dvasia. Ji perkeliavo sausas, karštas vietas, kurios panašios į pragarą, bet nerado jose atilsio. Pikta dvasia grįžta į žmogų, iš kurio ji buvo išvaryta, su daugiau piktų pagelbininkių. Žmogus yra žymiai pasitaisęs, kultūringas, švarus, bet tuščias. Su juo tampa blogiau. Jam yra atsiversti sunkiau, nes jis geras, jo elgesys išlygintas. Jis geras savo paties ir kitų akyse, bet ne Dievo, Rom 3,10-12.

Jonas ir Jėzus skelbė atsivertimą. Žmonės pasigerino. Bet jie rodė mažai tikro atsivertimo vaisių. Jie Dievo Sūnų laikė demono sąjungininku. Jie neatskyrė Dievo ir šėtono darbų ir veiksmų. Tai yra rimtas Viešpaties įspėjimas kiekvienam asmeniui, tautoms ir bažnyčioms. Reikia atskirti kultūrą, civilizaciją, reformuotas apeigas nuo tikro Dievo Dvasios veikimo ir atgimimo.

JĖZAUS ARTIMIEJI, Mt 12, 46 - 50

46 Jėzui dar tebekalbant minioms, štai Jo motina ir broliai stovėjo lauke ir norėjo su Juo pasimatyti, Mk 3,31-35; Lk 8,19-21. 47 Tada kažkas pranešė Jam: "Štai tavo motina ir broliai stovi lauke, ir nori su tavim pasikalbėti". 48 Jis atsakė pranešusiam: "Kas yra mano motina ir kas mano broliai?" Lk 2,49. 49 Ir, ištiesęs ranką į mokinius, tarė: "Štai mano motina ir mano broliai! 50 Kiekvienas, kas vykdo mano dangiškojo Tėvo valią, yra mano brolis, sesuo ir motina", Rom 8,29.

Koks tikslas buvo Marijos ir Jėzaus brolių atsilankymo nėra aišku. Tą aiškiau pasako Morkus 3,21. Juos buvo pasiekęs fariziejų leidžiamas gandas, kad Jėzus išprotėjo ir šėtono galia vykdo neleistinus veiksmus. Greičiausiai jie norėjo

parsigabenti Jėzų į namus. Atrodo, kad Jėzus buvo su savo mokiniais kokiame tai name. Jis kalbėjo į žmones. Jam pranešė kas tai, kad Jo motina ir broliai nori pasimatyti su Juo. Jėzus tuojau suprato jų tikslą. Tai viena skaudžiausių Jėzaus gyvenimo akimirkų. Jis turėjo prieš savo motiną ir brolius iškelti savo dangiškąjį pašaukimą. Jis elgėsi labai taktiškai. Pažvelgė į savo mokinius, kurie aplinkui sėdėjo ir sakė, kad Jo motina, broliai ir seserys yra tie, kurie vykdo dangiškojo Tėvo valią. Tuo Jėzus išreiškė savo giliausius ryšius su savo mokiniais. Jie buvo Jam tikroji šeima. Jis laukė iš savo motinos ir brolių Tėvo valios vykdymo. Po Jėzaus prikėlimo iš mirties, jie tikrai suprato Jį. Jis tapo jiems ne tik broliu, bet ir Viešpačiu, Jok 1,1. Po prisikėlimo Marija ir Jo broliai buvo mokinių tarpe. Dvasiškas šeimos ryšys Jėzui buvo daugiau negu kraujo šeimos. Atgimusieji tą patiria ir mūsų laikais.

PALYGINIMAI. PALYGINIMAS APIE SĖJĖJĄ, Mt 13, 1 - 9

1 Vieną dieną, išėjęs iš namų, Jėzus sėdėjo ant jūros kranto, Mk 4,1-20; Lk 8,4-15. 2 Prie Jo susirinko didžiulė minia; todėl Jis įlipo į valtį ir atsisėdo, o žmonės stovėjo pakrantėje, Mt 13,34; Mk 3,9. 3 Ir Jis daug jiems kalbėjo palyginimais. Jis sakė: "Štai sėjėjas išėjo sėti. 4 Jam besėjant, vieni grūdai nukrito prie kelio, ir atskridę paukščiai juos sulesė. 5 Kiti nukrito ant uolų, kur buvo nedaug žemės. Jie netrukus sudygo, nes neturėjo gilesnio žemės sluoksnio. 6 Saulei patekėjus, daigai nuvyto ir, neturėdami šaknų, sudžiūvo, Jn 15,6; Jok 1,11; 1 Pt 1,24. 7 Kiti grūdai nukrito tarp erškėčių. Erškėčiai išaugo ir nusmelkė juos, Žyd 6,8. 8 Dar kiti nukrito į gerą žemę ir davė derlių: vieni šimteriopą grūdą, kiti šešiasdešimteriopą, dar kiti trisdešimteriopą. 9 Kas turi ausis, tesiklauso!"

Graikų kalboje sakyta tą pačią dieną (ne vieną dieną). Tą pačią dieną, kurioje Jį aplankė Jo motina ir broliai. Gal tai buvo rytas? O po pietų Jis išėjo į paežerę ir iš laivo kalbėjo į minią. Kur yra Jėzus, čia ir bažnyčia. Jėzaus katedros buvo įvairios. Kartą Jis kalbėjo minioms ant kalno, čia paežerėje,

paprastame name ir sinagogose. Jis daug kalbėjo. Ne viskas yra užrašyta, ką Jis kalbėjo. Jėzaus laikais, žydų pamokslininkai dažniausiai kalbėdavo atsisėdę.

Kiek nuostabu yra sėjimo būdas, kad sėkla krito įvairiose vietose; ant tako, erškėtyne, ant uolėtos žemės ir į gerą žemę. Sakoma, kad anais laikais žydai sėdavo pirma ir tik po to ardavo. Tokiu būdu sėklą sėdavo ant suminto tako, tarp žolių, nepastebėdavo ir po negilia žeme uolėnos. Gera žemė irgi yra nevienodo derlingumo. Visi, kurie klausėsi Jėzaus pamokslo, turėjo ausis ir girdėjo ką Jėzus sakė. Ne viską galima suprasti girdint ausimis, reikia turėti ir "širdies" ausis, kad supratus evangelijos tiesas.

PALYGINIMŲ PRASMĖ, Mt 13, 10 - 17

10 Priėję mokiniai klausė: "Kodėl jiems kalbi palyginimais?" 11 Jėzus atsakė: "Jums leista pažinti dangaus karalystės paslaptis, o jiems neleista, 1 Kor 2,10. 12 Mat, kas turi, tam bus duota, ir jis turės su pertekliumi, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis turi, Mt 25,29; Mk 4,25; Lk 8,18; 19,26. 13 Jiems kalbu palyginimais todėl, kad jie žiūrėdami nemato, klausydami negirdi ir nesupranta, Mt 11,4; Mk 8,18; Jn 6,36; Jer 5,21; 5 M 29,3. 14 Jiems pildosi Izaijo pranašystės žodžiai: 'Girdėti girdėsite, bet nesuprasite, žiūrėti žiūrėsite, bet nematysite, Lk 19,42; Jn 9,40; Apd 28,26-27; Iz 6,9-10. 15 Šitų žmonių širdis aptuko. Jie prastai girdėjo ausimis ir užmerkė akis, kad kartais nepamatytų akimis, neišgirstų ausimis, nesuprastų širdimi ir neatsiverstų, ir Aš jų nepagydyčiau'. 16 Palaimintos jūsų akys, nes mato, ir jūsų ausys, nes girdi, Mt 16,17; Lk 10,23; Pat 20,12. 17 Iš tiesų sakau jums: daugelis pranašų ir teisiųjų troško išvysti, ką jūs matote, bet neišvydo, ir girdėti, ką jūs girdite, bet neišgirdo", Lk 10,24; Jn 8,56; 1 Pt 1,10.12; 1 Jn 1,2-3.

Jėzaus mokiniai klausė ne vien dėl savęs, bet ir dėl tautos. Tai yra labai rimtas klausimas ir mūsų laikais. Kokia priežastis, kad žmonės neatsiverčia į Kristų? Kame, kieno kaltė? Evangelijos, aiškinimo, pamokslininko, klausytojo?

Bendrai Jėzaus palyginimai yra labai paprasti ir aiškūs, juos ir vaikai gali suprasti. Visgi jų esmė ne visada lengvai suprantama.

Tai sukrečiantis dalykas, ką pranašas Izaijas pergyveno, Iz 6,9-10. Jis skelbė savo tautai Dievo Žodį, ir tas malonės Žodis sukietino tautą! Taip yra, jei žmogus girdėdamas Žodį nepriima jam pasiūlomos malonės — jo širdis sukietėja, jis atsitolina nuo Dievo. Jėzus viską darė dėl Izraelio tautos. Kokia širdgėla buvo Jam, matyti tautą atmetant jai siūlomą malonę, ir artėjančią Dievo rūstybę. Dievo malonė nėra beribė! Iš nenorėjimo žinoti, seka negalėjimas tikėti!

Dievo malonės pasireiškimas nėra, kaip negyva duona, bet kaip gyvas augimas. Žmogus auga ir įgyja perteklių, arba tampa tuščias. Dievo malonė tampa žmogui pasiūlyta, bet žmogus privalo ją priimti ir pasisavinti, augti, ja džiaugtis. Yra panašiai, kaip su žemės nuosavybe, žemę reikia įdirbti, tik tada ji duoda tinkamą derlių. Neįdirbta neduoda vaisių. Izraelio tautai Dievas davė daug, Jėzus atnešė evangelijos pilnybę, bet tauta jos nepriėmė ir duota malone nesivertė, nesinaudojo. Išsipildė baisus Jėzaus žodis: "Iš neturinčio bus ir tai atimta, ką jis turi". Tai yra teismas, kuris nesinaudoja Dievo Žodžiu, tam tampa tas Žodis neveiklus. Žūna ir tas, ką jis turi.

Alkstantys buvo skatinami palyginimais suprasti geriau evangelijos esmę. Sotieji, pasiklausę palyginimų, pasišalino, jų esmės suprasti nesiekė, neturėjo noro. Taip jie sukietėjo ir jų laukė Dievo rūstybė. Palyginimai, ir bendrai evangelija, vedė prie apsisprendimo. Vieni priėmė ją, naudojosi ja — augo, o kiti atmetė ją ir sukietėjo.

Dievas nenori žmonių užsikietinimo, Jis nori, Jo valia yra, visiems žmonėms pagelbėti, kad kiekvienas suprastų tiesą ir prie Jo ateitų, 1 Tim 2,4.

Jėzus sakė savo mokiniams, kad palaimintos jų akys, kad mato, ir ausys, kad girdi. Dvasiniu požiūriu, šie žodžiai ne vien apaštalams skirti, bet visiems, kurie Jį priima. Jėzus mano ne vien matymą Jo daromų stebuklų ir girdėjimą Jo pamokymų, bet vidinį matymą ir girdėjimą. Senosios sandoros pranašai ir teisieji troško matyti ir girdėti ką Jėzaus mokiniai pergyveno; palaimą dangaus karalystės. Tai nebuvo pačių mokinių nuopelnas, bet Dievo malonės dovana. Ta dovana yra Jis, Kristus, ką mokiniai matė. Apaštalas Jonas daugelį kartų kartojo: "Mes matėme", Jn 1,14. "Mes matėme Jo garbę". Tūkstančiai matė Jėzų, Jo darbus ir girdėjo Jo

žodžius, betgi nematė, nes jie nenorėjo matyti!

PALYGINIMO AIŠKINIMAS APIE SĖJĖJĄ, Mt 13, 18 - 23

18 "Pasiklausykite palyginimo apie sėjėją. 19 Pas kiekvieną, kuris girdi kalbant apie karalystę ir nesupranta, ateina piktasis ir išplėšia, kas buvo pasėta širdyje. Tai yra pasėlys prie kelio. 20 Pasėlys ant uolų — tai tas, kuris, girdėdamas žodį, tuojau su džiaugsmu jį priima. 21 Tačiau jis be šaknų — nepastovus žmogus. Ištikus kokiai negandai ar persekiojimui dėl žodžio, jis lengvai atpuola. 22 Pasėlys tarp erškėčių — tai tas, kuris klauso žodžio, bet šio pasaulio rūpesčiai ir turto apgaulė nustelbia žodį, ir jis lieka nevaisingas, Mt 6,19-34; Lk 14,18-20; Mk 4,19; 1 Tim 6,9; Tit 3,14; 2 Pt 1,8. 23 Pasėlys geroje žemėje — tas, kuris girdi ir supranta žodį; tas duoda derlių: kas šimteriopą, kas šešiasdešimteriopą, o kas trisdešimteriopą".

Sėjėjas. Sėjėjas pirmiausia buvo Jėzus, toliau Jo apaštalai, visi evangelijos skelbėjai visais laikais. Ne tik kunigai, bet kiekvienas krikščionis yra sėjėjas savo šeimoje, giminių ir draugų, bendradarbių tarpe bei savo aplinkoje. Evangelijos skelbimas turėtų būti pirmoje vietoje ne žodžiu, bet darbu, kaip Jėzaus buvo, Apd 1,1.

Keturi būdai, kaip evangelija priimama. Čia nemanyta tokie, kurie evangelijos iš viso nėra girdėję, bet kaip jie ją girdėdami vykdo gyvenime. Vieni yra kieti, kaip sumintas takas. Antri labai paviršutiniški, nori tik pasidžiaugti, bet yra be ištvermės, be šaknų. Trečiųjų tikėjimą nusmelkia rūpesčiai ir turtai. Ketvirti neša tikėjimo vaisius, bet nevienodus; vieni daugiau, kiti mažiau. Pirmoje vietoje nemanyta evangelijos išgirdimas, bet kaip su girdimąja evangelija elgiamasi, kaip ji įgyvendinama. Evangelija persiimti pirmoje vietoje nėra džiaugsmas ir užsidegimas, bet gilesnis išpažinimas savęs paties, savo prapuolimo, reikalingumo išganymo. Be gilesnio išpažinimo nėra pastovumo, dvasinio pamato.

Kas evangelijos tiesą giliau pažįsta, sutinka daug gyvenimo rūpesčių ir kasdieniškų vargų. Tas viskas veikia krikščionį, jis gali juose paskęsti. Todėl Jėzus sakė: "Meskite

visus rūpesčius ant manęs!" Dažnai krikščionis pasisekimą gyvenime ir turtus pervertina ir užmiršta evangelijos vertę. "Ką gelbėtų žmogui, jei jis ir visą pasaulį laimėtų, o turėtų nuostolį savo sielai?" Palaiminti, kurie Dievo Žodį girdi ir jį vykdo! Ne vien lapai ir žiedai reikalingi, bet ir vaisiai!

PIKTŽOLĖS KVIEČIUOSE, Mt 13, 24 - 30

24 Jis pateikė jiems kitą palyginimą: "Su dangaus karalyste yra kaip su žmogumi, kuris pasėjo dirvoje gerą sėklą, Mk 4,26-27. 25 Žmonėms bemiegant, atėjo jo priešas, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo. 26 Kai želmuo paūgėjo ir išplaukė, pasirodė ir raugės. 27 Šeimininko tarnai atėjo ir klausė: 'Šeimininke, argi ne gerą sėklą pasėjai savo lauke? Iš kurgi atsirado raugių?' 28 Jis atsakė: 'Tai padarė priešas'. Tarnai pasisiūlė: 'Jei nori, eisime ir jas išrausime'. 29 Jis atsakė: 'Ne, kad kartais, rinkdami rauges, neišrautumėte kartu su jomis ir kviečių, Mt 15,13. 30 Palikite abejus augti iki piūčiai. Piūties metu įsakysiu piovėjams: 'Pirmiau išrinkite rauges ir suriškite į pėdelius sudeginti, o kviečius sukraukite į mano kluoną' ", Mt 3,12.

Šis palyginimas yra tik vieno Mato užrašytas. Jo aiškinimas yra ne tuojau duodamas, bet po sekančių dviejų palyginimų. Palyginimas apie sėjėją yra vidujinio pobūdžio, kaip žmogus priima evangeliją. Šis palyginimas, apie rauges, yra išviršinis. Raugės pasėjamos, nereikalingas apsisprendimas, jos auga savaime. Galima sakyti, kad tai įvyko nebudint, visiems miegant. Velnias atliko savo darbą nejučiomis. Mūsų laikais mažai kas tiki velnią, mano, kad iš viso tokio sutvėrimo nėra, bet velnio darbų yra pilnas pasaulis ir žmonių širdys!

Piktžolės auga be jokio jų sėjimo. Čia sakoma, kad jos buvo pasėtos. Kaimynai kartais daro vienas kitam įvairiausių skriaudų, net ir piktžolėmis užsėdami dirvą. Romėnai turėjo baudžiamą įstatymą dėl piktžolėmis užsėjimo kito žmogaus lauko. Taigi, tokios piktybės buvo daromos pažodžiui. Kaip Lietuvoje nebuvo įmanoma atskirti dirsių nuo rugių iki išplaukimo, taip Palestinoje nebuvo galima atskirti raugių nuo kviečių. Dažnai veidmainio, netikro krikščionio, neįmanoma

atskirti nuo tikro Jėzaus sekėjo. Skirtumas pasirodys tik pabaigoje pasaulio, Jėzaus atėjimo laiku. Šis palyginimas primena Kristaus atėjimą.

PALYGINIMAS APIE GARSTYČIĄ IR RAUGĄ, Mt 13, 31 - 33

31 Jėzus pateikė jiems dar vieną palyginimą: "Su dangaus karalyste yra kaip su garstyčios grūdeliu, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje, Mk 4,30-32; Lk 13,18-19; Mt 17,20. 32 Nors jis mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs yra didesnis už daržoves ir pavirsta medeliu, taip kad padangių paukščiai atskrenda ir susikrauna lizdus jo šakose", Ez 17,23; Ps 104,12.

33 Jis pasakė dar kitą palyginimą: "Su dangaus karalyste yra kaip su raugu, kurį moteris įmaišė trijuose saikuose miltų, ir nuo jo viskas įrūgo", Mt 16,6; Lk 13,20-21; 1 Kor 5,6.

Mažiausias iš visų sėklų nėra manyta pažodžiui, bet buvo tokia patarlė. Yra mažesnių sėklų už garstyčios sėklą, bet toks buvo įsigyvenęs priežodis, toks jis yra ir dabar. Sakoma: "Mažas, kaip garstyčių grūdas". Su dangaus karalyste nėra taip, kaip su žemiška karalyste. Žemiška karalystė gali prasidėti visai iš mažo ir augti; augdama gali pasiekti galios ir didybės. Dangaus karalystė pasireiškia tarnavimu, pasiaukojimu. Ji sutinka daug vargų, bet ji yra gyva sėkla, auga ir neša vaisių. Jos pradžia yra pačiame Viešpatyje Jėzuje. Žinome koks Jėzaus gyvenimas buvo šioje žemėje. Jis taps viešpačių Viešpačiu. Jame yra visa pilnystė. Per Jį bus išgelbėtos, išganytos, visos tautos.

Palyginimas apie raugą yra labai panašus į garstyčios palyginimą. Kaip nežymi garstyčios sėkla auga ir išsivysto į medelį iki keturių metrų aukščio: raugas veikia tešlą iki visa perrūgsta. Taip ir evangelija paveikia žmogaus širdį, tautų gyvenimą ir visą žmoniją. Evangelija turi galią, kurios neturi žmonių sukurtos bendruomenės ir tikybos.

JĖZAUS KALBA PER PALYGINIMUS, Mt 13, 34 - 35

34 Visa tai Jėzus kalbėjo minioms palyginimais, ir be paly-

ginimų Jis joms nekalbėjo, Mk 4,33-34. 35 Išsipildė, kas pranašo sakyta: "Atversiu savo burną palyginimais, išpasakosiu nuo pasaulio sukūrimo paslėptus dalykus", 1 Kor 2,7; Ps 78,2.

Šie žodžiai yra imti iš psalmės 78. Asafas pasakojo apie Izraelio tautą, apie Dievo nuostabius darbus. Dievo darbai išpasakojami palyginimais. Čia muzikas Asafas vadinamas pranašu. Kiekvieną galima vadinti pranašu, per kurį kalba Dievo Dvasia. Jėzus visada rėmėsi Šventuoju Raštu, taip ir apie palyginimus.

PALYGINIMO AIŠKINIMAS APIE RAUGES, Mt 13, 36 - 43

36 Paleidęs minias, Jėzus parėjo namo. Prie Jo priėjo mokiniai ir prašė: "Išaiškink mums palyginimą apie rauges dirvoje", Mt 13,24-30. 37 Jis atsakė: "Sėjantysis gerą sėklą yra Žmogaus Sūnus. 38 Dirva — pasaulis. Gera sėkla — karalystės vaikai, o raugės — piktojo vaikai, Jn 8,44; 1 Kor 3,9. 39 Jas pasėjęs priešas — velnias. Piūtis — pasaulio pabaiga, o piovėjai — angelai, Mt 13,49; 24,3.31; Žyd 9,26. 40 Taigi, kaip surenkamos ir sudeginamos raugės, taip bus ir pasaulio pabaigoje, Mt 3,10. 41 Žmogaus Sūnus išsiųs savo angelus, tie surankios iš Jo karalystės visus papiktintojus bei piktadarius, Mt 25,31-46; 1 Kor 6,9; Zak 1,3, 42 ir įmes juos į žioruojančią krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas, Mt 8,12; Ps 112,10. 43 Tada teisieji spindės kaip saulė savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis, tesiklauso!" Teis 5,31; 2 Sam 23,4; Dan 12.3.

Nėra paaiškinta kas yra šeimininko tarnai, miegas, pokalbis. Jėzus vadina save Žmogaus Sūnumi. Šiame palyginime kviečių sėkla nėra Žodis, bet tikintieji pasėti pasaulyje. Dirva nėra Jėzaus surinkimas, bet pasaulis. Jėzus kalba tik apie dvi žmonių grupes. Nors sakyta, kad palikti visus drauge augti, ir žmonės negali atskirti gerųjų nuo piktųjų, bet Jėzus aiškiai kalba apie karalystės ir piktojo vaikus. Taipgi kitose vietose suprantamai kalba apie atgimusiuosius ir neatgimusiuosius. Apie tikinčiuosius ir netikinčiuosius sakoma, kad jie pažįstami iš jų darbų. Mums žmonėms atskirti nėra galima, bet Šventoji Dvasia duoda liudijimą žmo-

gaus dvasiai, kas jis yra ir kas yra neatsivertęs. Žmonės neturi teisės vieni kitus išskirti, išrauti, ta prasme — žudyti. Tas teismas pridera tik Viešpačiui. Čia privalo gyventi drauge karalystės ir piktojo vaikai. Atskyrimas įvyks pasaulio pabaigoje, per angelus. Jo angelai surinks abiejus, gerus ir piktus. Piktųjų paskirtis bus pragare (hegenoje) — pasmerktųjų kančių vieta. Teisieji bus tėvo karalystėje. Jie spindės tokia skaistybe, kad ją galima palyginti tik su saulės spindesiu. Dievo ir Jėzaus valia yra tą šlovę suteikti kiekvienam, 1 Kor 1,30. Jėzus primena, kad viskas priklauso nuo mūsų vidujinio girdėjimo, apsisprendimo, mūsų pačių pasirinkimo.

LOBIS DIRVOJE IR PERLAS, Mt 13, 44 - 46

44 "Su dangaus karalyste yra kaip su dirvoje paslėptu lobiu. Atradęs jį, žmogus paslepia; iš džiaugsmo eina, parduoda visa, ką turi, ir perka tą dirvą, Mt 19,21; Lk 14,33; Apd 12,14; Fil 3,7. 45 Vėl su dangaus karalyste yra kaip su pirkliu, ieškančiu gražių perlų, Pat 2,4; 8,10-11. 46 Atradęs brangų perlą, jis eina, parduoda visa, ką turi, ir nusiperka jį".

Šiuose palyginimuose dangaus karalystė rodoma dideliu turtu, lobiu. Jis yra paslėptas, bet kiekvienas gali jį rasti ir įsigyti. Ši vertybė, turtas, yra Jėzus. Jis yra visų vertybių vertybė. Jėzaus evangelija yra turtas. Jis yra paslėptas lauke, kur kiekvienas gali prieiti, be jokių trukdymų. Didinga yra rasti tą vertybę. Brangenybių, kaip aukso, perlų, kasyklos dažniausiai yra nenaudojamuose smiltynuose. Šventasis Raštas yra paprasta knyga, bet joje randama brangenybių brangenybė, Jn 5,39.

Kuris pastebi šią vietą, tas nerimsta iki tą turtą pasisavina. Jis yra tokia didelė brangenybė, kad už ją viską atiduoda. Kuris patiria išganančią malonės galią, tas visa laiko nuostoliu dėl apsto, ką rado Kristuje, Fil 3,8.

Kai kas mato šiame palyginime tam tikrą apgaulę. Radęs turtą lauke, nesako savininkui apie radinį, nuperka lauką ir taip neteisingu būdu įsigyja paslėptą turtą. Palyginimai nėra skirti su visomis smulkmenomis sutikti, bet pabrėžia vieną tikslą. Taigi čia, dėl evangelijoje surasto turto viską palieka, visko atsisako. Jėzus sakė, kas dėl Jo ne visko atsisako, tas

Jo nevertas. Čia turtas surandamas pripuolamai, neieškant. Taip buvo su apaštalu Povilu. Jis nelauktai, netikėtai, sutiko Jėzų. Bet radęs nesitarė su kūnu ir krauju, visa aukojo dėl tos brangenybės.

Palyginimas apie perlą, — perlas ieškomas. Kornelijus ilgai ieškojo, bet kai rado, laikė. Žmonės ieško vertybių, perlų. Vienas mano, kad didžiausia gyvenimo vertybė yra turtas, antras — garbė, trečias — mokslas ir t.t. Brangiausias perlas yra Jėzus. Jis yra gyvenimo prasmė. Jis daro laimingu. Kas patiria išganymą Kristuje, tas atsisako viso, ką turi. Kristui pridera širdis, ir tuo visi turtai, gabumai, viskas.

PALYGINIMAS APIE TINKLĄ, Mt 13, 47 - 50

47 "Vėl su dangaus karalyste yra kaip su jūron metamu tinklu, užgriebiančiu įvairiausių žuvų, Mt 22,9-10; Lk 5,10; Abak 1,14-17. 48 Kai jis pilnas, jį išvelka į krantą, susėda ir surenka gerąsias į indus, o blogąsias išmeta. 49 Taip bus ir pasaulio pabaigoje: išeis angelai, išrankios bloguosius iš gerųjų tarpo, Mt 13,39; 25,32; Ps 1,5, 50 ir įmes juos į žioruojančią krosnį. Ten bus verkimas ir dantų griežimas, Mt 8,12; 13,42.

Šis palyginimas buvo kai kuriems Jėzaus mokiniams labai suprantamas. Mažiausiai keturi apaštalai buvo žvejai. Pasaulis yra jūra. Evangelijos skelbimas yra tinklo metimas. Valksmu pagaunamos įvairiausių rūšių žuvys. Į tinklą patenka ne tik žuvys, bet ir įvairios žolės, nešvarumai. Taip panašiai yra Jėzaus surinkime, gerų ir blogų. Kartais tinklas prisipildo greičiau, kartais lėčiau, bet pagaliau jis ištraukiamas į krantą. Valksmui vykstant nė vienas nežino kas tinkle yra, bet ištraukus į krantą, viskas pasirodo. Gerosios žuvys dedamos į indus, o negyvosios, ir visa kita, išmetamos. Pabaigoje palyginimo sakoma, kad taip bus pabaigoje pasaulio. Čia bus daromas skirtumas. Blogieji bus metami į žioruojančią krosnį — pražudymą. Tas yra skirta velniui ir jo angelams. Visi jo sekėjai pateks ten, Apr 19,20; 20,10. 14-15.

PALYGINIMŲ PABAIGOS ŽODŽIAI, Mt 13, 51 - 52

51 "Ar supratote visa tai?" Jie atsakė: "Taip". 52 Tada Jis

tarė: "Kiekvienas Rašto aiškintojas, tapęs dangaus karalystės mokiniu, panašus į šeimininką, kuris iškelia iš savo lobyno naujų ir senų daiktų", Mt 12,35; Lk 12,42; 1 Kor 4,1.

Kai Jėzaus mokiniai nesuprasdavo palyginimų ar ko kito, jie klausdavo, prašydavo paaiškinti. Čia Jėzus klausia juos, ar jie visa suprato. Jie atsakė, kad suprato. Jėzus juos vadina savo ir dangaus karalystės mokiniais. Jie tokie buvo. Jie suprato dangaus karalystės esmę. Jėzus įsakė jiems tą aiškinti kitiems. Jie tą darė skelbdami evangeliją apie karalystę. Iškelia iš savo lobyno seną ir naują — Senąjį ir Naująjį Testamentą, ką Jėzus juos mokė, ir ką jie žinojo apie Mesiją. Senasis Testamentas turi ryšį su Naujuoju Testamentu. Pav. ST aukos nurodė į tikrąją auką — Jėzų. Taipgi reikia mokyti, pasakoti senus ir naujus patyrimus. Krikščionis ne tik mokosi protu suprasti, bet ir širdimi patiria naujus pergyvenimus su savo Viešpačiu. Vien praeities, istorijos, neužtenka, reikia šiandien gyventi ir veikti, ir patirti vis iš naujo Šventosios Dvasios veikimą.

JĖZUS NAZARETE, Mt 13, 53 - 58

53 Baigęs sakyti tuos palyginimus, Jėzus iškeliavo iš ten. 54 Jis parėjo į savo tėviškę ir mokė žmones sinagogoje, taip kad jie stebėjosi ir klausinėjo: "Iš kur šitam tokia išmintis ir stebuklinga galybė? Mk 6,1-6; Lk 4,16-20; Mt 7,28. 55 Argi Jis ne dailidės sūnus?! Argi Jo motina nesivadina Marija, o Jokūbas, Juozapas, Simonas ir Judas argi ne Jo broliai? Mt 12,46; Lk 3,23; Jn 6,42; Apd 12,17. 56 Ir Jo seserys — argi jos ne visos gyvena pas mus? Iš kur visa Jam tai? Ir jie piktinosi Juo, Jn 7,15. 46.52. 57 O Jėzus jiems atsakė: "Niekur pranašas nebūna be pagarbos, nebent savo tėviškėje ir savo namuose", Mt 11,6; Jn 4,44. 58 Dėl jų netikėjimo Jis ten nedarė daug stebuklų.

Jėzus, baigęs tam tikrą darbą, grįžo į savo tėviškę. Mums žmonėms, kuriems tenka ilgesnį laiką gyventi toli nuo savo tėviškės, malonu yra atsilankyti savo krašte. Ar Jėzus ir tuos pačius jausmus turėjo? Jis atvyko į Nazaretą ir sabatos dieną skelbė evangeliją sinagogoje. Jėzus jau ilgesnį laiką veikė viešai. Nazariečiai girdėjo apie Jo pamokslus ir galingus

darbus. Jie skubėjo išgirsti Jo pamokslo savo sinagogoje. Jo kalba nustebino juos, bet jie pasipiktino Juo. Jie girdėjo, matė, suprato, kad Jis yra daugiau negu jie. Jie tą pripažino. Bet tas ir piktino juos, kaip ir visus kitus, kad Jis sakėsi esąs Dievo Siųstasis. Tas jiems buvo perdaug.

Čia pirmiau Jis pats dirbo kaip dailidė, Mk 6,3. Jo motina, Marija, buvo paprasta moteris. Jo brolius jie gerai pažino ir vardais vadino, taipgi ir Jo seseris. Nors Juozapas ir Marija buvo kilimo iš Dovydo giminės, bet tai buvo seniai. Dabar jie buvo paprasti žmonės. Tikrybėje jie turėjo džiaugtis ir didžiuotis savo tautiečiu.

Kai kurios bažnyčios būtinai nori iš Jėzaus brolių ir seserų padaryti tolimesnius giminaičius. Kodėl taip? Nori įrodyti, kad Marija neturėjo daugiau vaikų. Šventajame Rašte nėra aukščiau laikoma nepaliesta mergaitė už ištekėjusią moterį, turinčią vaikų. Marija buvo šventa moteris, bet Marijos nekaltybė, kaip dabar kai kas moko, yra pagoniškos kilmės. NT Jėzaus broliai ir seserys yra suprantama Marijos vaikai.

Nazariečius piktino, kad Jėzus neturėjo jokių titulų, mokslo pažymėjimų. Mokslas neduoda dvasinių dovanų, jis suteikia tik žinių, bet ne dieviškos galios. Jei žmogus negali tikėti, dažniausiai yra, kad jis nenori tikėti. Nazariečiai piktinosi, nenorėjo ir negalėjo tikėti.

Su skaudančia širdimi Jėzus turėjo sakyti: "Niekur pranašas nebus be pagarbos, tik savo tėviškėje ir savo namuose". Taip, ir savo namuose, Jn 7,5. Dėl jų netikėjimo, Jėzus čia nedarė daug stebuklų. Kas netiki, tas negauna.

JONO KRIKŠTYTOJO MIRTIS, Mt 14, 1 - 12

1 Anuo laiku garsas apie Jėzų pasiekė tetrarcho Erodo ausis, 2 ir jis savo tarnams pareiškė: "Tai Jonas Krikštytojas! Jis prisikėlė iš numirusių, ir todėl jame veikia stebuklingos jėgos", Mk 6,14; Lk 9,7-9; 8,19-20; 16,14. 3 Mat, Erodas buvo įsakęs suimti Joną, sukaustyti jį ir įmesti į kalėjimą dėl savo brolio Pilypo žmonos Erodiados, Mt 4,12; 11,2; 19,9. 4 Nes Jonas jam sakė: "Tau nevalia ją turėti", 3 M 18,16; 20,21. 5 Erodas norėjo nužudyti Joną, bet bijojo žmonių, kurie laikė jį pranašu, Mt 21,26.

6 Erodo gimimo dieną Erodiados duktė šoko svečiams ir

taip patiko Erodui, 7 kad jis su priesaika pažadėjo jai duoti, ko tik ji prašysianti. 8 O ši, savo motinos primokyta, prašė: "Duok man čia dubenyje Jono Krikštytojo galvą". 9 Karalius nuliūdo, bet dėl priesaikos ir dėl svečių įsakė duoti, Mt 17,2. 10 Jis pasiuntė ir nukirsdino kalėjime Jonui galvą. 11 Galvą atnešė dubenyje ir įteikė mergaitei, kuri ją nunešė motinai. 12 Tada Jono mokiniai atėję paėmė kūną, palaidojo ir davė žinią Jėzui.

Anuo metu. Reiškia kartą. Taip Matas dažnai išsireiškia. Tas nieko ypatingo nepasako.

Istoriniai faktai. Erodas tetrarchas buvo Erodo didžiojo sūnus. Jis buvo valdovu tik dalies savo tėvo karalystės. Jis vadinosi Antipas Erodas. Jis buvo šiaurinės Galilėjos ir rytinės Perejos valdovu nuo 3 metų prieš Kr. — 39 metų po Kristaus. Jis, įkūrė Tiberijos miestą arti Genezareto ežero, garbei Romos ciesoriaus Tiberijo, ir daugiausia čia gyveno. Kartais jis gyveno Macharo pilyje, prie Mirties jūros. Kapernaumas priklausė jo valstybei, kuriame buvo Jėzaus veiklos centras.

Erodas Antipas girdėjo apie Jėzaus darbus, bet rimtai nesidomėjo jais. Jis manė, kad Jėzus yra prisikėlęs Jonas Krikštytojas. Kiti jo rūmų pareigūnai galvojo įvairiai, Mk 6,14-15; Lk 9,7-8.

Erodiada buvo Aristobulo, didžiojo Erodo sūnaus, duktė. Erodas didysis nužudė savo sūnų Aristobulą. Erodiadai esant 7 metų ji buvo pažadėta Erodo didžiojo sūnui Pilypui I, ir ji vėliau ištekėjo už jo. Taigi, jos dėdė vedė ją. Matas ir Morkus vadina Erodą Pilypą I — Pilypu. Jis nebuvo valdovas, gyveno Jeruzalėje. Erodiada pagimdė dukterį Salomę, kuri šoko Erodo ir jo svečių akivaizdoje. Tuo laiku Salomė galėjo būti apie 20 metų. Ji vėliau ištekėjo už Erodo Pilypo II, už savo motinos dėdės. Jis buvo rytinės Galilėjos valdovu.

Erodas tetrarchas buvo vedęs karaliaus Areto dukterį. Istorikai žino papasakoti, kad kartą Erodas tetrarchas aplankęs savo brolį, gyvenantį Jeruzalėje, ir čia prasidėjo tarp jo ir Erodiados meilė. Tetrarchas pavarė savo žmoną, Areto dukterį, ir vedė Erodiadą. Jie visi buvo nelaimingi žmonės, paskendę nuodėmėje. Kadangi jie nenorėjo laikytis tiesos, atsiversti, jie patys vargo ir daug kentėjimų pridarė kitiems.

Iš šios evangelijos vietos galime pasimokyti, kad evangelijos veikimas yra panašus į jūrą, jei vienoje vietoje ji pasitraukia, tai kitoje užlieja. Joną nužudė, Kristų atmetė Nazarete, bet evangelijos garsas pasiekė Erodo rūmus. Erodas tikėjo, kad Jonas Krikštytojas prisikėlė ir todėl jame veikia tokia galinga, nuostabi galia. Erodas žinojo, kad Jonas nedarė jokių stebuklų, bet tikėjo, kad jis atsikėlęs iš mirties turėjo ypatingą galią daryti stebuklus. Erodas manė, jog jis atsikratė Jono, bet garsas pasiekė jį ir darė neramų. Evangelijos skelbėjus galima nutildyti, juos įmanoma ištremti, apkalti, nužudyti, bet evangelija vis iš naujo pasireiškia. Erodas tikėjo ir bijojo, bet negirdime jo atsiverčiant. Pikti žmonės, taip pat ir velnias tiki ir dreba, bet neatsiverčia. Erodas buvo vienas Jono klausytojų. Jonas drįso pasakyti jam tiesą, kad jis peržengia įstatymą ir tuo nusikalsta. Dievo įstatymai yra laikytini eiliniams piliečiams, taip pat ir karaliams, valdovams. Dievas nedaro išimčių nė vienam. Evangelijos skelbėjams dažnai tenka nukentėti, jei sako tiesą. Kas evangelijos nepriima, tas priešinas jai. Erodas nekentė Jono dėl tiesos pasakymo jam. Šiaip jis mėgo Joną ir klausė jo patarimų. Jis pataikavo savo žmonai, kurią buvo vedęs neteisėtai, paviliojęs iš savo brolio. Jis suėmė Joną, apkalė, būtų ir nužudęs, bet bijojosi žmonių, Jn 5,5. Jis nesibijojo teisaus Jono ir Dievo, bet tik žmonių, kad nesukeltų prieš jį maišto.

Jei kas pasimaišo piktam galiūnui kelyje, tada pasirodo jo būdas, jis tampa barbaru, žmogžudžiu. Tokiais pasirodė Erodas ir Erodiada. Ji prikalbėjo savo dukterį tapti žmogžudystės dalyve ir aukoti savo garbę. Pas žydus ir romėnus toks šokis buvo laikomas nepadoriu.

Erodas buvo menkas valdovas. Išmintingi valdovai taip lengvabūdiškai nesišvaisto su priesaikomis. Jis nuliūdo, bet tas jo nuliūdimas nevedė prie tikro apsisprendimo. Jis išlaikė priesaiką papildydamas žmogžudystę. Jis nužudė Joną kalėjime, nakties metu, slaptai. Daugelis tikinčiųjų nužudoma ne viešai ir remiantis melagingais parodymais. Teisiuosius verta pagerbti laidotuvėse ir atminimu. Taip darė Jono mokiniai. Šviečianti žvakė tapo užgesinta, NT Elijas nužudytas, bet jo mokiniai atėjo prie pasaulio tikrosios šviesos.

JĖZUS VALGYDINA PENKIS TŪKSTANČIUS,
Mt 14, 13 - 21

13 Tai išgirdęs, Jėzus laiveliu nuplaukė į dykavietę, į nuošalią vietą. Minios sužinojo ir iš miestų pėsčiomis nusekė paskui, Mk 6,31-44; Lk 9,10-17; Jn 6,1-13; Mt 4,12. 14 Kai išlipo į krantą ir pamatė daugybę žmonių, Jėzui pagailo jų, ir Jis gydė sergančiuosius, Mt 9,36; 15,32. 15 Atėjus vakarui, priėjo mokiniai ir tarė: "Vietovė tuščia, ir jau vėlus metas, atleisk žmones, kad, nuėję į kaimus, nusipirktų maisto". 16 Jėzus atsakė: "Nėra reikalo jiems skirstytis. Jūs duokite jiems valgyti". 17 Jie atsiliepė: "Mes čia teturime penkis kepaliukus duonos ir dvi žuvis". 18 Jėzus tarė: "Atneškite man juos". 19 Ir, liepęs miniai susėsti ant žolės, Jis paėmė penkis duonos kepaliukus ir dvi žuvis, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė ir davė mokiniams, o tie dalijo žmonėms, Jn 11,41; 17,1. 20 Ir visi pavalgė iki soties. Ir surinko likusius gabalėlius, iš viso dvylika pilnų pintinių, 2 Kar 4,44. 21 O valgytojų buvo apie penkis tūkstančius vyrų, neskaitant moterų ir vaikų.

Iš evangelijų pranešimų atrodo, kad Jėzų pasiekė žinia apie Jono nužudymą tuo pačiu metu, kada Jėzaus mokiniai grįžo iš evangelizacijos, kai Jėzus buvo juos pasiuntęs po du. Jėzaus pasitraukimas į tyrus buvo susietas su abiejais įvykiais. Jis norėjo rasti ramią vietelę pabūti su savo mokiniais. Anais laikais žmonės neturėjo modernių susižinojimo priemonių, bet jie sugebėjo vienas kitam pranešti žinias neblogiau, kaip mūsų laikais. Jie ne tik sužinojo, bet ir žinojo į kurią vietą Jėzus mano vykti. Jie tą visa taip gerai patvarkė ir įvykdė, kad kai Jėzus su savo mokiniais atplaukė laiveliu, Jį pasitiko didelė minia. Visi norėjo pamatyti Mesiją. Jie visa palikę skubėjo pasitikti Jį. Jėzaus tikslas buvo pabuvoti su savo mokiniais. O čia Jį pasitiko minia. Jis sutiko minią draugiškai ir gailėjosi jos, nes jie buvo, kaip avys be piemenio. Nuostabu, čia nieko nesakoma apie Jėzaus pamokymus, bet tik apie gydymus. Jis išgydė jų ligonis. Garsas apie išgydymą ir piktų dvasių išvarymą buvo plačiai pasklidęs. Ligonių bus čia buvę sugabenta daugybė. Iš evangelistų išsireiškimų atrodo, kad tuo metu buvo žydų Velykos, išvedimas iš

Egipto — Pasa. Taigi tuo laiku keliavo daug žmonių į Jeruzalę. Jų minios galėjo pasekti Jėzų, ir taip minia vis didėjo. Jėzui begydant ligonis, saulė slinko vakarop. Mokiniai susirūpino žmonių likimu. Jie kreipėsi į Jėzų, prašė paleisti minią, kad žmonės kol dar diena nueitų į kaimus ir apsirūpintų maistu. Jėzus liepė jiems aprūpinti minią maistu. Mokiniai buvo pasiėmę maisto tik sau, penkis kepalėlius duonos ir dvi žuvis. Dėl tokios minios tai buvo visai niekai. Jėzus įsakė jiems atnešti tą maistą. Jis dėkojo Tėvui, laimino maistą ir davė mokiniams patiekti žmonėms. Jėzus krūvų nesukrovė, dalinant maistas daugėjo. Taip ir dvasiniu būdu yra, tik duodant, dalinantis, dirbant randasi ištekliai. Kokiais įstatymais Jėzus padaugino maistą nežinome. Bet žinome, kad žemė kas metais padaugina maistą. Sėjama mažai, dagojama daug.

Jonas mini, kad arti buvo Velykos, Jn 6,4. Jėzus šventė Pasą. Tai buvo vieni metai prieš Jo mirtį. Šis įvykis labai paveikė apaštalus. Visi keturi evangelistai užrašė šį įvykį. Visi pasivalgė sočiai ir dar liko kiekvienam apaštalui po pintinę maisto. Sakyta, kad vyrų buvo 5000, neskaitant moterų ir vaikų. Pagal anų laikų Palestinos papročius moterys ir vaikai laikėsi atskirai nuo vyrų. Pagal rytiečių papročius, valgant laikomasi ramiai, nekalbama. Tas davė žmonėms progos visa gerai apmąstyti, įsigilinti.

SUGRĮŽIMAS VALTIMI, Mt 14, 22 - 33

22 Tada Jėzus privertė mokinius sėsti į valtį ir plaukti pirma Jo kitapus jūros, kol Jis atleisiąs minią, Mk 6,45-56; Jn 6,15-21. 23 Atleidęs minią, Jis užkopė nuošaliai į kalną melstis. Ir atėjus vakarui, Jis buvo ten vienas, Lk 6,12; 9,18.

24 Tuo tarpu valtis jau toli nuplaukė nuo kranto, blaškoma bangų, nes pūtė priešingas vėjas, Mt 8,24. 25 Ketvirtos nakties sargybos metu Jėzus atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi, Ps 77,20; Job 9,8; Iz 43,16. 26 Pamatę Jį einantį virš vandens, mokiniai nusigando ir, manydami, jog tai šmėkla, iš baimės šaukė, Lk 24,37; Apd 12,15. 27 Jėzus tuojau juos prakalbino: "Nusiraminkite, tai Aš, nebijokite!" 28 Petras atsiliepė: "Viešpatie, jei čia Tu, liepk man eiti pas

tave vandeniu", Lk 22,33. 29 Jis atsakė: "Eik". Petras, išlipęs iš valties, ėjo vandens paviršiumi ir nuėjo prie Jėzaus. 30 Bet, pamatęs vėjo smarkumą, jis išsigando ir, pradėjęs skęsti, sušuko: "Viešpatie, gelbėk mane!" 31 Tuojau ištiesęs ranką, Jėzus sugriebė jį ir tarė: "Silpnatiki, ko suabejojai!" Mt 6,30; 8,26; 28,17. 32 Jiems įlipus į valtį, vėjas nurimo, Mt 14,14. 33 Tie, kurie buvo valtyje, pagarbino Jį, sakydami: "Tikrai Tu esi Dievo Sūnus!" Mt 16,16.

Jėzus norėjo pabūti su mokiniais. Susirinkusi didelė minia tai sutrugdė. Atrodo, kad po valgymo mokiniai norėjo likti vietoje, bet Jėzus juos privertė eiti į valtį ir plaukti į kitą ežero krantą. Privertimo priežastis, gal buvo todėl, ką Jonas sako 6,14. Minia buvo taip paveikta, kad norėjo prievarta paskelbti Jį karaliumi. Gal buvo pavojus, kad ir mokiniai gali panašiai elgtis? Jis privertė mokinius irtis į kitą krantą, atleido minią ir liko vienas. Ne, ne vienas, Tėvas buvo su Juo nakties glūdumoje ant kalno. Tėvas išsprendė visus klausimus. Kai niekas kitas nesupranta mūsų, Tėvas supranta ir atgaivina.

Mokiniai, priversti Jėzaus, vykdė Jo paliepimą. Jie pateko į audrą, didelį vargą. Jie kovojo vieni, be Jėzaus. Jie manė esą savo likimui palikti. Ir mums yra Jėzus nematomas. Kaip malonu būtų kovose ir varguose turėti ką matomą. Kartais manome, kad daug padėtų brolis, sesuo, draugas. Kristaus sekėjai gyvena nematomu tikėjimu. Kaip dažnai krikščionys, kurie priima Jėzų į savo širdis, patenka į vargą, baimę, neramybę. Krikščionis turėtų žinoti, kad Jėzus visur yra su juo, nelaimėje ir mirties baimėje. Dievas gali išlaikyti nuostabiai, išgelbėti, pervesti per vandenį ir ugnį, bet Jėzaus sekėjas neturi teisės to reikalauti. Krikščioniui nėra pažadėtas geras ir laimingas gyvenimas čia, bet pilnas persekiojimų ir vargų. Krikščionys nėra išskirti iš bendrų gyvenimo vargų ir kentėjimų, — karo, bado.

Buvo padavimas, kad nakties viduryje pasirodanti šmėkla ir nutraukianti laivus į gelmę, paskandinanti. Žinoma, tą pasakojimą žinojo mokiniai. Gal tas paveikė juos, ir jie labai išsigando, taip jog šaukė?

Morkus ir Jonas pasakoja apie Jėzaus vaikščiojimą ant vandens ir staigų priplaukimą prie kranto. Matas aprašo

Petro ėjimą virš vandens prie Jėzaus ir jo išgelbėjimą.

Ketvirta nakties sargyba. Apie nakties įdalinimą ŠR pasakoja labai įvairiai. Babiloniečiai įdalindavo naktį į 6 dalis, vis po dvi valandas. Žydai naktį dalindavo į tris dalis, romėnai, babiloniečių pavyzdžiu, dalindavo į 6 ir į 4 dalis. Ketvirta dalis prasidėdavo 3-čią valandą ryto. Taigi, Jėzaus mokiniai vargo visą naktį.

Kristaus sekėjai dažnai patiria išgelbėjimą iš didžių suspaudimų. Ir priežodis sako: "Kada vargas didžiausias, Dievas arčiausias". Mokiniai išsigandę šaukė. Jėzus atsakė: "Nebijokite, Aš esu!" Kaip dažnai tenka keliauti per gyvenimo bangas ir vargus. Keliaujant per gyvenimo audras ir vilnis, pražūtinguose pavojuose, pasirodo Tas, kuriam visos galios paklusta. Vargstantys mokiniai matė tik pavojų, bet Jis sakė: "Aš esu". Jis išgelbėjo. Ne tik Petras vienas, bet visi valtyje esantys išreiškė Jėzui pagarbą, sakydami: "Tikrai Tu esi Dievo Sūnus!"

JĖZUS GENEZARETE, Mt 14, 34 - 36

34 Perplaukę jie išlipo į krantą Genezarete. 35 Pažinę Jėzų, tos vietos gyventojai išgarsino Jį visoje apylinkėje. Žmonės sugabeno pas Jį visus sergančiuosius. 36 Jie prašė Jį leisti palytėti nors drabužio apvadą. Ir kas tik palietė — pasveiko, Mt 9,21; 4 M 15,38; Mk 6,56; Lk 6,19.

Jėzus atvyko į naują vietą — Genezaretą. Kai kurie vietos gyventojai buvo girdėję apie Jį, o gal ir matę? Jie žinojo ką Jėzus gali daryti. Jie išnaudojo progą. Dažnai neišnaudotos progos nebegrįžta. Jie pranešė ligonims, kad Jėzus yra čia. Kur nėra ligonių ir kenčiančių žmonių?

Žmonės, kurie pažino Jėzų, žinojo, kad Jis turi galią. Jie nepavydėjo kitiems, nenorėjo palaimos pasilaikyti tik sau. Jie pranešė visiems, kuriuos tik sutiko. Tai pavyzdys, kaip turime elgtis. Ligonys laikė save nevertais, kad Jėzus į juos kalbėtų, ar juos paliestų. Jie prašė Jį leisti jiems paliesti tik Jo drabužio apvadą. Kurie palietė Jo drabužį — visai pasveiko. Jėzus išgydė pilnai. Mūsų laikais Jėzus yra danguje, Tėvo dešinėje, bet tikėjimu įmanoma paliesti Jo kutą. Kartą vienas buvo taip sumuštas, kad jam buvo ausies gabalas iš-

plėštas, bet Jėzus jį išgydė taip, kad jokio rando neliko. Jis yra tikras Išganytojas ir tikras Gydytojas.

JĖZUS IR PROSENIŲ PAPROČIAI, Mt 15, 1 - 9

1 Kartą prie Jėzaus atėjo Rašto aiškintojai ir fariziejai iš Jeruzalės ir klausė, Mk 7,1-23: 2 "Kodėl tavo mokiniai laužo prosenių paprotį? Jie prieš valgį nesimazgoja rankų", 5 M 4,2; Lk 11,38; Kol 2,8. 3 Jis atsakė: "O kodėl jūs laužote Dievo įsakymą dėl savo papročio! 4 Dievas įsakė: 'Gerbk savo tėvą ir motiną!', ir: 'Kas keiktų tėvą ar motiną, miršte temiršta!' 2 M 20,12; 21,17; 5 M 5,16; 3 M 20,9; Pat 28,24; 1 Tim 5,8. 5 O jūs sakote: 'Kas pasakė tėvui ar motinai: — Tebūnie dovana šventovei, kuo turėčiau tave sušelpti, — 6 tas gali negerbti tėvo ir motinos'. Taip jūs niekais verčiate Dievo paliepimą dėl savo papročio. 7 Veidmainiai! Gerai apie jus pranašavo Izaijas: 8 'Ši tauta šlovina mane lūpomis, bet jos širdis toli nuo manęs, Iz 29,13; Ps 78,36-37; Jn 5,42; 16,3. 9 Veltui jie mane garbina, mokydami žmonių išgalvotų priesakų' ", Joel 2,22; Tit 1,14.

Galilėjoje, kur Jėzus veikė, buvo Rašto aiškintojų ir fariziejų. Jie turėjo ryšį su Jeruzalėje esančiais vienminčiais. Jeruzalėje gyvenantys buvo žymesni. Čia buvo jų centras. Iš čia jie vadovavo visiems. Tie, kurie turi pirmenybę, pripranta ja naudotis ir nebesiskaito su kitais, reikalauja visų jiems paklusti. Ta liga pasireiškia visur. Tas yra žmoniška. Betgi krikščionys turėtų vadovautis ne savo užimamomis vietomis, o Dievo žodžiu, Jo įsakymais.

Jeruzalės fariziejai girdėjo apie Jėzaus veiklą ir tarėsi ką daryti. Jie siuntė delegaciją pas Jėzų norėdami Jį suniekinti. Tą darė vyriausioji bažnyčios taryba. Jie prikaišiojo Jėzui, kad Jo mokiniai nesilaiko prosenių nuostatų.

Šalia Šventojo Rašto (Toros) buvo Rašto aiškinimai (Talmudas). Tie aiškinimai buvo vadinami prosenių padavimais. Laikui bėgant, šie padavimai buvo daugiau vertinami negu pats Raštas, nes jie smulkmeniškai nusakė, kaip ką vykdyti. 3 M 15 įsakyta neplautomis rankomis nevalgyti aukų. Padavimai tą praplėtė visiems valgiams. Jie reikalavo plauti rankas iki sulenkimo sąnario (gal iki riešo?) du kartus. Jei ant rankos liko kur nors koks nešvarumas, medžio krislelis, skai-

tėsi nešvarios, neplautos rankos. Praktiškame gyvenime daug kur tokių apeigų nebuvo įmanoma įvykdyti. Rankų plovimas yra higienos reikalas. Jis yra naudingas ir jo reikia laikytis kur įmanoma. Fariziejai padarė iš jo tikybines apeigas.

Delegacija prikaišiojo Jėzui, kad Jo mokiniai laužo prosenių padavimus. Jėzus klausė juos, kodėl jie savo padavimais laužo Raštą? Laužyti Raštą yra bloga, bet mokyti laužyti Raštą yra blogiau. Jėzus laikė svarbesniu Raštą už padavimus, kurie laužė Raštą. Jėzus davė pavyzdį kaip laužomas Raštas. Vaikai privalėjo gerbti tėvus ir juos pasenusius išlaikyti, 2 M 20,12; 21,17. Padavimai mokė: jei vaikai aukoja bažnyčiai, jie atleidžiami nuo pašalpos tėvams, turi teisę jų nešelpti ir tuo jų negerbti. Atitraukiant tėvams pašalpą, dažnai kildavo su tėvais nesutarimai ir ginčai, tuo pačiu tėvų negerbimas. Tai buvo Rašto laužymas. Jėzus priminė, kad pranašas Izaijas jau pastebėjo, jog jie garbina Dievą tik lūpomis, o jų širdis yra toli, jie moko žmonių išgalvotus padavimus, priesakus. Jų Dievo garbinimas ėjo tik iki dantų, lūpomis, širdies nepasiekė. Dievas prašo viso žmogaus, širdies. Tą Jėzus pasakė Jeruzalės delegacijai. Jie to nelaukė ir niekad nebuvo girdėję tokio akiplėšiškumo. Jie jautėsi labai įžeisti.

Suprantama, mes pritariame Jėzui ir Raštui. Jei sugebėtume įžvelgti į Rašto tiesas, tada ir mes pastebėtume mūsų laikų ydas ir matytume, kad pas mus yra labai, labai daug Raštui (evangelijai) priešingų prosenių padavimų, žmonių išgalvotų dogmų.

Kartą daug galvojau apie tai ir viename susirinkime išdrįsau pasakyti visai nekaltą dogmą, žmonių pažiūrą, kad angelai turi sparnus. Gi Šventasis Raštas sako, kad jie neturi sparnų. Sakiau, jei kuris įrodys Šventuoju Raštu, kad angelai turi sparnus, tam duosiu $100.00. Nė vienas nebandė įrodyti, bet labai daug kalbų buvo, kad niekinu angelus ir panašiai. Kas būtų, jei kas išdrįstų paliesti kunigų rūbus, jų galią nuodėmes atleisti, skaistyklą ir daugybę prasimanymų pinigus vilioti iš nesuprantančių ir nuoširdžiai tikinčių kunigų apgaulėmis? Tikrai reikia sakyti, kas turi ausis tesiklauso, ką Dvasia sako!

SUTEPIMAS, Mt 15, 10 - 20

10 Sušaukęs minią, Jis kalbėjo: "Klausykite ir supraskite! 11 Ne kas patenka į burną, suteršia žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai suteršia žmogų", Mt 12,34; Apd 10,15; 11,8; 1 Tim 4,4; Tit 1,15; Ef 4,29; Jok 3,6.

12 Tada priėję mokiniai pranešė: "Ar žinai, kad fariziejai pasipiktino, išgirdę tuos žodžius?" 13 Jis atsakė: "Kiekvienas augalas, kurio nesodino mano dangiškasis Tėvas, bus išrautas, Mt 13,29; Apd 5,58. 14 Palikite juos ramybėje! Jie akli aklųjų vadai. O jeigu aklas aklą ves, abu į duobę įkris", Mt 13,14; 23,16.24; Lk 6,39; Jn 9,40; Rom 2,19.

15 Petras paprašė: "Išaiškink mums palyginimą". 16 Jėzus atsakė: "Ar jūs dar nesuvokiate! 17 Argi nesuprantate, kad visa, kas patenka į burną, eina į pilvą ir išmetama laukan? 18 O kas išeina iš burnos, tai eina iš širdies, ir tai suteršia žmogų, Jok 3,6. 19 Iš širdies išeina pikti sumanymai, žmogžudystės, svetimavimas, vagystės, melagingi liudijimai, piktžodžiavimai, 1 M 8,21; Rom 1,28. 20 Šitie dalykai suteršia žmogų, o valgymas nemazgotomis rankomis žmogaus nesuteršia".

Jeruzalės delegacijai pasitraukus, Jėzus sušaukė minią ir sakė: "Klausykitės ir supraskite". Klausytis neužtenka, reikia ir suprasti kas sakoma. Jėzus aiškino, kad ne maistas, ką valgome, sutepa žmogų, bet kas yra mūsų viduje, blogi polinkiai. Kai jie prasiveržia žodžiais ir darbais, tada jie sutepa mus.

Jėzaus mokiniai girdėjo Jėzaus pastabas aukščiausios tarybos delegacijai. Jiems atrodė, kad tai buvo per daug grubiai atsakyta. Jie gerai žinojo, kaip švelniai Jėzus elgėsi su nusidėjėliais, o čia buvo aukščiausieji autoritetai! Mokiniai pasakė Jėzui, kad delegacijos nariai labai užsigavo. Su neišmanančiais ir nuoširdžiais žmonėmis Jėzus tikrai labai švelniai elgėsi, bet veidmainiams Jis pasakė tiesą.

Į mokinių klausimą Jėzus atsakė palyginimu, kad fariziejai su savo padavimais nėra Tėvo sodinti. Jie nesiremia Dievo Žodžiu, bet savo išgalvojimais. Jie mano esą išminčiai, bet tikrybėje, jie yra atsitraukę nuo Tėvo tiesos. Jie yra akli ir aklųjų vadai. Jų ir jų sekėjų galas bus pražūtingas. Žmonijos

istorijoje daugelį kartų pasikartojo, kad aukščiausieji vadai tikrai buvo akli ir atnešė pražūtį sekėjams.

Dvasiniai akli vadai yra pavojingesni už pasauliškius. Pasauliniame gyvenime greičiau pastebimos klaidos. Dvasiniams vadams žmonės daugiau tiki negu tiesai. Žmonės mano, kad jų vadai sako ir daro tiesą.

Kartą kalbėjosi du jaunuoliai apie tikėjimą. Vienas sakė, kad Šventas Raštas yra tikėjimo pagrindas ir, kaip jis moko, taip reikia gyventi. Antrasis atsakė, kad kunigai atsakys, jei jie klaidingai moko. Pirmasis jam paaiškino sekančiai: "Jei paklausi kelio. Paklaustasis tau nurodys klaidingą kelią ir tu juo nueisi, pagaliau pastebėsi, kad eini klaidingu keliu. Kas atsakys už klaidą?

Mokiniai manė, kad Jėzaus kalba yra palyginimas. Petras prašė paaiškinti tą palyginimą. Jėzus atsakė, kad taip yra, kaip Jis sakė. Piktas neglūdi maiste, bet pačiame žmoguje.

KANANIETĖS TIKĖJIMAS, Mt 15, 21 - 28

21 Iš ten išėjęs, Jėzus pasitraukė į Tyro ir Sidono sritį, Mk 7,24-30. 22 Ir štai iš ano krašto atėjo moteris kananietė ir šaukė: "Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovydo Sūnau! Mano dukterį baisiai kankina demonas!" 23 Bet Jėzus neatsiliepė. Tada priėjo mokiniai ir Jį prašė: "Išklausyk ją, ji sekioja iš paskos rėkdama!" 24 Jėzus tarė: "Aš esu siųstas tik pas prapuolusias Izraelio avis", Mt 10,6; Rom 15,8. 25 Tada moteris pribėgusi puolė ant žemės, maldaudama: "Viešpatie, padėk man!" 26 Jis atsakė: "Nedera imti vaikų duoną ir mesti šunyčiams", Mt 7,6. 27 O ji atsakė: "Taip, Viešpatie, bet ir šunyčiai ėda trupinius, nukritusius nuo šeimininko stalo". 28 Tada Jėzus tarė jai: "O moterie, didis tavo tikėjimas! Tebūnie tau, kaip prašai". Ir tą pačią valandą jos duktė pasveiko.

Jėzus su savo mokiniais pasitraukė toli į Tyro ir Sidono sritį, pagonių kraštą. Morkus sako, kad Jėzus norėjo pasitraukti į ramią vietelę, kurioje nė vienas Jo nepastebėtų. Viena moteris išgirdo, kad Jėzus čia atsilankė. Matas sako, kad ši moteriškė buvo kananietė, o Morkus ją vadina graike. Ji buvo pagonė. Ji ne tik girdėjo apie Jėzaus didžius darbus, bet ir žinojo apie Izraeliui pažadėtą — Dovydo Sūnų. Jos

duktė buvo apsėsta demono. Ji buvo jos duktė. Ji mylėjo savo dukterį ir rūpinosi ja. Kokia daugybė jaunuolių yra apsėsti demonų! Moteriškė prašė malonės savo dukrai. Malonė yra dovana, pasigailėjimas. Kai išrodoma malonė vaikams, ja džiaugiasi ir tėvai. Jėzus pažino širdis, Jis žinojo ir šios moteriškės tikėjimą. Jis elgėsi lyg negirdįs jos šauksmo. Jis visada girdi ir atsako, bet dažnai kitaip negu mes laukiame.

Jėzaus mokinius erzino jos šauksmas. Jie prašė už ją Jėzaus, kad Jis jos prašymą patenkintų. Tuo jai buvo teikiama kiek vilties, kad Jėzus jai padės dėl mokinių prašymo. Jų prašymas nebuvo nuoširdus. Jie norėjo ne jai padėti, bet patys sau turėti ramybę. Jėzus atsakė mokiniams: "Esu siųstas tik pas prapuolusias Izraelio namų avis". Ir moteriškei Jis atsakė: "Nedera imti vaikų duoną ir mesti ją šunyčiams". Mokinių prašymas nepadėjo. Jėzaus atsakymas jai, visai ją atstūmė. Čia duona nėra manyta, kurią Tėvas duoda visiems; geriems ir piktiems, bet išrinktosios Dievo tautos vedimas, stebuklai. Žydai laikė pagonis šunimis. Jėzus išsireiškė gražiau — šunyčiai. Šunys yra lauke — šunyčiai kambariuose. Jėzus buvo saistomas savo siuntimo. Jo pareiga buvo gelbėti Izraelio namų avis, o ne pagonis. Moteriškė žinojo, kad ji neturi teisės į Izraelio "duoną". Bet ji žinojo taipgi, kad trupiniai priklauso ir pagonims. Jis yra ir pagonių Gelbėtojas. Ji sutiko, kad ji tik šunytis. Kiekvienas neatsivertęs, ateinantis prie Kristaus, jaučiasi visai nevertas. Jei visa, kas parašyta, yra ne tik istorija, bet parašyta dėl mūsų, tai čia tikrai yra dėl mūsų. Mokiniai, kurie prašė už ją — nutilo. Jėzus sakė, kad jai duona (stebuklai) nepridera. Ji nesipiktino Dovydo Sūnaus kietumu, neužsigavo paniekinimu, bet tikėdama, parpuolus, prie Jėzaus dar nuoširdžiau meldė, prašė pagalbos. Tai tikėjimas ir malda! Moteriškė sutiko, kad ji yra tik šuo. Bet Jis yra ir jos Viešpats. Jis išlaiko ir maitina savo šunis. Ji patenkinta gulėti prie durų slenksčio.

Ne pradžia, bet galas vainikuoja. Ji ištvėrė. Jėzus tapo jai Gelbėtoju. "Moteriške, didis yra tavo tikėjimas!" Ji neturėjo savyje gerų savybių, bet iš tikėjimo radosi: pasižeminimas, kuklumas, nuolankumas, ištvermė, meilė, pasitikėjimas. Viešpats kartais užtrunka, bet tikinčiam duoda, Jis sako žodį ir įvyksta!

JĖZUS GYDO, Mt 15, 29 - 31

29 Iš ten išėjęs, Jėzus atvyko prie Galilėjos jūros. Jis užkopė ant vieno kalno ir atsisėdo, Mk 7,31-37; Mt 5,1. 30 Prie Jo susirinko didžiulė minia, kuri atsigabeno su savimi raišų, luošų, aklų, nebylių ir daugel kitokių. Žmonės suguldė juos prie Jėzaus kojų, o Jis gydė juos, Mt 19,2; Mk 3,10. 31 Minia stebėjosi, matydama nebylius kalbančius, raišus tiesiai vaikščiojančius ir akluosius reginčius. Ir žmonės garbino Izraelio Dievą.

Jėzus sugrįžo prie Galilėjos jūros (ežero), užkopė ant kalno. Ant kalno vienuma, aukščiau pasikeliama nuo kasdienybės. Prie Jo tuojau susirinko minia. Jie atsigabeno daug ligonių, juos suguldė prie Jėzaus kojų. Pasaulio vargas ir kentėjimas numetamas prieš Jį. Jis tą visa matė, gailėjos, gydė. Ligonys pasveiko, minia buvo paveikta. Visi garbino Izraelio Dievą. Jėzus prie Tyro ir Sidono padėjo moteriškei ir jos dukrai. Čia Jis padėjo minioms.

JĖZUS VALGYDINA KETURIS TŪKSTANČIUS, Mt 15, 32 - 39

32 Pasišaukęs mokinius, Jėzus tarė: "Gaila man minios, nes jau tris dienas žmonės pasilieką su manimi ir neturi ko valgyti. Nenoriu paleisti jų alkanų, kad nenusilptų kelyje", Mk 8,1-10; Mt 9,36; 14,14. 33 Mokiniai Jam atsakė: "Iš kur mums imti tiek duonos dykumoje, kad galėtume pasotinti šitokią minią?" 34 Jėzus paklausė: "Kiek turite duonos?" Jie atsakė: "Septynis kepaliukus ir kelias žuveles". 35 Jėzus liepė žmonėms susėsti ant žemės. 36 Tada paėmė septynis duonos kepaliukus ir žuvis, padėkojo, laužė ir davė mokiniams, o mokiniai žmonėms. 37 Ir visi pavalgė, pasisotino. Ir surinko likusius gabalėlius, iš viso septynias pilnas pintines. 38 O valgytojų buvo apie keturis tūkstančius vyrų, neskaitant moterų ir vaikų. 39 Paleidęs minią, Jis sėdo į valtį ir nuplaukė į Magadano sritį.

Čia Matas pasakoja apie antrąjį valgydinimą. Daug smulkmenų sutinka su pirmuoju minios valgydinimu, bet yra ir skirtumų. Skirtumai: laikas, vieta, žmonių skaičius, duonos ir

pintinių skaičius. Tas pats pakartojimas: Jėzus mato trūkumus ir gailisi žmonių. Jis žino kaip pagalbą suteikti, Jis dėkoja, visi prisivalgo sočiai, lieka trupinių, atleidžia žmones.

FARIZIEJAI IR SADUKIEJAI PRAŠO ŽENKLO, Mt 16, 1 - 4

1 Vieną dieną atėjo pas Jį fariziejų ir sadukiejų Jo bandyti. Jie prašė parodyti jiems ženklą iš dangaus, Mk 8,11-21; Mt 12,38; 15,32. 2 Jis atsakė: "Atėjus vakarui, jūs sakote: 'Bus giedra, nes dangus raudonas', Lk 12,54-56, 3 ir rytmetį: 'Šiandien bus lietaus, nes rausta apsiniaukęs dangus'. Taigi jūs mokate aiškinti dangaus veidą, o laiko ženklų — ne. 4 Pikta ir neištikima karta reikalauja ženklo, tačiau jai nebus duota kitokio ženklo, kaip tik Jonos ženklas. Ir, palikęs juos, nuėjo šalin, Mt 12,39-40; 17,17; Jn 2,1.

Fariziejai ir sadukiejai atėjo ne ženklo prašyti iš Jėzaus, bet Jo gundyti. Tai buvo abi tautai vadovaujančios grupės. Jos savo tarpe nesutarė, bet prieš Jėzų veikti susitarė vieningai. Jie prašė ženklo. Jėzus darė daug ženklų. Tie jiems buvo netinkami. Jie norėjo gauti ženklą iš dangaus taip, kaip jiems patinka. Ne tik fariziejai taip elgėsi, daug žmonių yra, kurie nori suprasti ir panaudoti Jėzaus evangeliją taip, kaip jiems patinka. Jėzus vadino juos veidmainiais, nes jie neieškojo tiesos, bet gundė, norėjo suvedžioti, atkreipti patį Jėzų nuo Dievo sekimo taip, kaip velnias pradžioje darė. Jėzus atsakė, kad jiems bus tik vienas ženklas duotas; Jo nukryžiavimas ir prisikėlimas. Taip, kaip Jona tris dienas išbuvo žuvies viduriuose ir po to vėl išėjo, taip su Juo bus. Jėzus čia nebeaiškino smulkiau, kaip 12,38-, bet paliko juos ir nuėjo.

FARIZIEJŲ IR SADUKIEJŲ RAUGAS, Mt 16, 5 - 12

5 Keldamiesi kitapus jūros, mokiniai užmiršo pasiimti duonos. 6 Jėzus jiems tarė: "Žiūrėkite, saugokitės fariziejų ir sadukiejų raugo", Lk 12,1; 1 Kor 5,6; Gal 5,9. 7 O jie manė: "Tai todėl, kad nepasiėmėme duonos". 8 Tai išgirdęs, Jėzus tarė: "Mažatikiai! Ko nerimaujate, kad nepasiėmėte duonos? Mt 6,31. 9 Argi dar neišmanote? Ar neprisimenate penkių duonos kepalėlių penkiems tūkstančiams vyrų ir kiek pintinių surinkote likučių?! Mt 14,17-21; Mk 6,52. 10 Arba septy-

nių duonos kepaliukų keturiems tūkstančiams ir kiek pintinių surinkote likučių?! Mt 15,34-38. 11 Tad kaipgi nesuvokiate, jog kalbėjau jums ne apie duoną. Fariziejų ir sadukiejų raugo saugokitės!" 12 Tada jie suprato, kad Jis liepė saugotis ne duonos raugo, bet fariziejų ir sadukiejų mokslo, Jn 6,37.

Jėzus staiga paliko fariziejus ir sadukiejus. Mokiniai skubėdami pamiršo nusipirkti ir drauge pasiimti duonos. Jėzus mąstė apie fariziejų ir sadukiejų veidmainystę, jų įstatymišką mokslą ir visą jų galvoseną. Jėzus įspėjo savo mokinius saugotis jų raugo. Mokiniai iš pat kūdikystės buvo auginami ir mokomi fariziejų įtakoje. Jie nepastebėjo ir nesuprato jų pavojaus. Jėzus tai permatė ir juos įspėjo. Kalbantis paaiškėjo, kad mokiniai nesuprato Jo. Jie manė, kad Jėzus sako jiems dėl duonos neparūpinimo. Jėzus juos subarė dėl jų netikėjimo. Jie neseniai pergyveno keturių ir penkių tūkstančių pavalgydinimo stebuklą. Jei kiltų reikalas, Jis galėtų tą vėl pakartoti. Matas rašo, kad mokiniai suprato Jėzų. Dėl fariziejų klaidingo mokslo žiūrėk Mt 5,20. Žmonėms buvo visada ir yra suprantamiau ir lengviau ką nors daryti, laikyti įstatymą, o ne priimti Jėzaus malonę ir turėti Jo draugystę, Šventosios Dvasios veikimą.

TIKRASIS PAMATAS, Mt 16, 13 - 20

13 Atėjęs į Pilypo Cezarėjos apylinkes, Jėzus paklausė mokinius: "Kuo žmonės laiko Žmogaus Sūnų? Mk 8,27-30; Lk 9,19-21; Jn 18,34. 14 Jie atsakė: "Vieni Jonu Krikštytoju, kiti Eliju, kiti Jeremiju ar vienu pranašų", Mt 14,2; 17,10; 21,11. 15 Jis vėl klausė: "O kuo jūs mane laikote?" Mt 14,33; 26,63; 27,54. 16 Tada Petras prabilo: "Tu esi Mesijas, gyvojo Dievo Sūnus", Jn 4,9; 6,69. 17 Jėzus jam atsakė: "Palaimintas Simonai, Jonos sūnau, nes kūnas ir kraujas tai tau neapreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje, Gal 1,15-16. 18 Ir Aš tau sakau: tu esi Petras — uola; ant tos uolos statysiu savo surinkimą, ir pragaro vartai jo nenugalės, Jn 1,42; Ef 2,20; Job 38,17; Iz 38,10; Ps 9,14. 19 Tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje", Mt 18,18; 23,13; Mk 13,34; Lk 11,52; Jn 20,23; Apr 1,18; 3,7; Iz 22,22; Job 12,14.

20 Tada Jis griežtai įsakė savo mokiniams niekam neskelbti, kad Jis yra Mesijas, Mt 17,9.

Jėzus užbaigė savo veiklą Galilėjoje. Jis parengė savo mokinius Jeruzalės įvykiams. Buvo reikalinga vienuma išsikalbėti su mokiniais. Jėzus bandė rasti tokią vietą prie Tyro ir Dekapolyje. Nepavyko. Dabar Jėzus pasitraukė su savo mokiniais prie Hermono kalno, kur išteka Jordanas, Cezarėjos apylinkėje. Čia jie rado ramią vietelę. Jėzus klausė mokinius, kuo žmonės laiko Jį, Žmogaus Sūnų. Žiūrėk Mt 8,20.

Mokiniai atsakė, kad žmonės kalba įvairiai. Dažniausia sako, kad Jis yra Jonas Krikštytojas prisikėlęs iš numirusių, pranašas Elijas ar pranašų vienas. Mokiniai pasakė ką žmonės kalba iš gerosios pusės. Neigiamų kalbų jie visai neminėjo. Mes žinome iš evangelijų, kad fariziejai ir sadukiejai laikė Jėzų visų blogybių skleidėju, net pačiu velniu. Geriausi žmonių atsiliepimai buvo — Jėzus yra pranašas. Nė vienas neišpažino Jo Mesiju. Mūsų laikais, 20 šimtmetyje, dauguma žmonių ir mokslininkų pripažįsta Jėzų geniju, krikščionybės steigėju, didžiausiu mokytoju. Tuo manoma Jėzui pripažįstama didžiausia garbė. Su vardais nesivaržoma, Jis vadinamas Išganytoju ir Gelbėtoju. Kas išpažįsta Jį Tėvo siųstuoju į pasaulį, paskutiniu ir vieninteliu, pačiu Dievu?

Jėzus nepasitenkino ką žmonės apie Jį kalba. Jis klausė juos, kuo jie Jį laiko. Petro atsakymas, visų mokinių vardu, buvo visai kitas negu minėti žmonių atsakymai. "Tu esi Kristus, Sūnus gyvojo Dievo". Tas reiškė: "Tu esi Kristus — Mesijas — Dievo Pateptasis karalius, Pranašas, Kunigas". Mokiniai išpažino Jėzų Viešpačiu, o save ir visus kitus tik tarnais. Tuo užsibaigė ST sandora ir prasidėjo Kristaus surinkimo laikas. Šis Petro išpažinimas yra didžiausias posūkis Jėzaus gyvenime, Izraelio istorijoje ir žmonijos likime.

• Šiuo išpažinimu gimė NT surinkimas. Žmonijoje prasidėjo naujas gyvenimas, kurio ir pragaras nenugalės. Mokiniai tą ne tik manė, bet tikėjo ir savo širdyse jautė, — Jis yra Viešpats, o jie Jo sekėjai.

Jėzus pabrėžė, kad tą išpažinimą mokiniams davė dangiškasis Tėvas. Tą Jėzaus didybę mokiniai suprato ne iš savęs, bet iš Dievo malonės. Izraelio tauta to nesuprato. Tik vieni Jėzaus mokiniai žinojo Jį tokiu esant.

Petras galėjo būti surinkimo uola tik savo tikėjimu į Jėzų. Pastatas, kuris ant uolos, Jėzaus Kristaus, stovi yra Jėzaus surinkimas arba bažnyčia. "Pastatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, kur pats kertinis akmuo yra Jėzus Kristus", Ef 2,20. Pirmiausia yra Kristus, po to Petras su apaštalais ir toliau surinkimas. Kristus yra ne tik kampinis akmuo, bet ir statytojas savo surinkimo, jo savininkas, savo krauju jį išpirkęs. Petras pats rašo: "Ženkite prie Jo, gyvojo akmens, tiesa, žmonių atmesto, bet Dievo išrinkto, brangaus. Ir jūs patys, kaip gyvi akmenys, statydinkitės į dvasinius namus, kad būtumėte šventa kunigystė ir aukotumėte dvasines aukas, priimtinas Dievui per Jėzų Kristų, 1 Pt 2,4-8.

Petras buvo pirmasis žmogus, kuriam Tėvas davė šį išpažinimą ir tikėjimą. Kristaus surinkimas yra tik ten, kur ši uola, šis tikėjimas yra. Niekur nėra mokoma, kad Jėzus būtų davęs Petrui vyriausią galią surinkime, padaręs Petrą Jėzaus ar Dievo vietininku žemėje ir suteikęs kitas savybes, kurias savinasi popiežius, Mt 16,18; Lk 22,32; Jn 21,15-17. Šventojo Rašto mokymas yra, kad Kristus yra surinkimo arba bažnyčios galva ir toks Jis lieka visais laikais. Įvairūs žodžių išsireiškimai NT rodo, kad surinkimo nariai yra tik tie, kurie asmeniškai "susitiko", pergyveno Jėzų, atgimė naujam gyvenimui".

ŠR išsireiškimas apie "raktus" yra suprantamas palyginant surinkimą su pastatu. Kas turi pastato raktą, tas turi ir tarnybą atrakinti ir užrakinti pastatą. Petro ir kitų apaštalų skelbiamas Žodis vieniems buvo gyvybės kvapu, o kitiems — mirties. Kaip apaštalų laikais, taip ir mūsų dienomis skelbiamas Žodis pasireiškia malone tiems, kurie Jį priima, o pasmerkimu tiems, kurie Jį atmeta. Tuo būdu vieniems atidaroma dangaus karalystė, o kitiems uždaroma. Panašiai yra ir su atrišimu ir surišimu. Tą vaizdžiai matome, kas Sekminių dieną įvyko Jeruzalėje. Kurie įtikėjo skelbiamam žodžiui, tiems buvo atidaryta dangaus karalystė ir suteiktas išrišimas, o kurie tos siūlomos malonės nepriėmė, tie veikiančios Dievo malonės nepatyrė ir liko už surinkimo ribų. Jėzaus surinkime vyksta tas ir dabar. Per skelbiamą Žodį, Evangeliją, žmonės apsisprendžia už ar prieš Jėzų.

Jėzus uždraudė šitą išpažinimą skelbti. Pirma buvo reikalinga visa atlikti, Jėzui kentėti, mirti ir prisikelti, tik po to

buvo visiems skelbiama, kad Jėzus yra Kristus.

Tebūnie priminta kelių garsių surinkimo mokytojų posakiai apie šią ŠR vietą. Garsusis Augustinas rašė savo "Pamokslai apie Viešpaties žodžius": "Mūsų Viešpats Jėzus Kristus tarė Petrui: 'Tu esi Petras, ir ant šitos uolos, kurią tu išpažinai, ant šitos uolos, kurią tu pripažinai, kai tu sakei: "Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus" — Aš statysiu savo surinkimą — bažnyčią' " Augustinas perdėm sutartinai su apaštalu Povilu mokė, kad vienas Kristus yra pamatas ir uola, ant kurios surinkimas pastatytas. Tokiam sąryšyje apaštalas Petras sako: "Priženkite prie Jo, gyvojo akmens, žmonių, tiesa, atmesto, bet Dievo "išrinkto ir brangaus", ir patys, kaip gyvi akmenys, statydinkitės į dvasinius namus šventai kunigystei, aukoti dvasinėms aukoms, kurios priimtinos Dievui per Jėzų Kristų", 1 Pt 2,4-5.

Vyskupas Remigijus, iš Auxerre, kuris gyveno pabaigoje 9 ir pradžioje 10 šimtmečio, sako: "Apaštalų, pranašų ir visų tikinčiųjų pamatas yra Kristus, nes jie yra nutvirtinti ir savo pamatu atsirėmę į Jį. Nes kiekvienas, kas tiki Kristų, yra į Jį nutvirtintas, būtent, Kristų Jėzų, kuris yra kertinis pamato akmuo. Kaip gi yra Kristus ir pats pamatas ir pats kertinis akmuo? Tai tuo būdu, kad pats tikėjimas yra pradedamas su Juo ir užbaigiamas Jame ir per Jį".

Kristus, vaizdine kalba kalbant, yra pats pamatas, nes paties surinkimo statyba prasideda nuo Jo ir užbaigiama Jame ir per Jį. Jis yra pradžia ir galas — alfa ir omega.

PIRMASIS PRANEŠIMAS APIE MIRTĮ IR PRISIKĖLIMĄ, Mt 16, 21 - 23

21 Nuo to meto Jėzus pradėjo aiškinti savo mokiniams, kad Jam reikės eiti į Jeruzalę ir daug iškentėti nuo tautos vyresniųjų, aukštųjų kunigų ir Rašto aiškintojų, būti nužudytam ir trečią dieną prisikelti, Mk 8,31-9,1; Lk 9,22-27; Mt 12,40; 17,22; 20,18; 26,2; Lk 12,33; Jn 2,19; 12,24; 1 Kor 15,4; Oz 6,2. 22 Tada Petras, pasivadinęs Jį į šalį, ėmė drausti: "Nieku būdu, Viešpatie, tau neturi tai atsitikti!" Apd 21, 12. 23 O Jėzus atsisukęs subarė Petrą: "Eik iš mano akių, šėtone! Tu man papiktinimas, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis", Mt 4,10; 2 Sam 19,23.

Po apaštalų išpažinimo, kad Jėzus yra gyvojo Dievo Sūnus, Jis pradėjo jiems aiškinti apie savo mirtį Jeruzalėje, kaip Jis bus atmestas ir nužudytas, bet trečią dieną prisikels. Tas buvo apaštalams visai svetimas, nesuprantamas dalykas. Ir tas turėjo įvykti sostinėje! Tą padarys ne kokie žmogžudžiai ar pagonys, bet tautos vyresnieji, aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai! Ar tai įmanomas dalykas? Apaštalai galvojo, kad taip negali atsitikti Dievo Sūnui. Taip ir mes galvojame. Bet dažnai buvo ir yra: bažnyčios vadovybė yra išdavikiška ir Dievo reikalų priešininkė. Šėtonas supranta taip suvedžioti vadovaujančiuosius, kad jie nemąsto kas Dievo, bet tik kas žmonių. Labai dažnai eiliniai tikintys yra nuoširdūs Jėzaus garbintojai ir sekėjai, bet vadovybė yra išdavikiška ir suvedžiojanti. Apaštalams buvo ir tikintiesiems yra tokie dalykai nesuprantami. Jėzus tai gerai žinojo, suprato ir visai nesijaudino.

Petras ėmė Jėzų į šalį, kad kiti apaštalai negirdėtų, ir pradėjo Jėzų mokyti ir net barti. Jis sakė, kad Jam jokiu būdu tai negali nusiduoti. Žinoma, Petras galvojo visai žmogiškai ir jam atrodė, kad kitaip būti negali, turi įvykti, kaip jis mąsto. Jėzus tame matė šėtono gundymą ir liepė Petrui eiti iš akių, iš priekio į užpakalį, nemokyti Jo, bet mokytis iš Jo, ne Jį vesti, bet sekti. Kas yra žmogus? Petras išpažino Jėzų gyvojo Dievo Sūnumi, o čia bandė atitraukti Jėzų nuo Dievo valios vykdymo. Kur surinkimas nueitų, jei jis būtų statomas ant žmogaus, ant Petro, o ne ant kertinio akmens, to vienintelio pamato — Jėzaus, gyvojo Dievo Sūnaus? Petras išpažino per Dievo malonę, Dievo apreiškimą, Jėzų — Mesiją, bet per šėtono gundymą tiek buvo suvedžiotas, kad vadovavosi žmogiškomis, o ne dieviškomis mintimis.

JĖZAUS SEKIMAS, Mt 16, 24 - 28

24 Jėzus kalbėjo savo mokiniams: "Jei kas nori sekti mane, teišsižada pats savęs, teima savo kryžių ir teseka mane, Mt 10,38-39; 1 Pt 2,21. 25 Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudo gyvybę dėl manęs, tas ją atras, Jn 12,25. 26 Kokia gi žmogui nauda, jeigu jis laimėtų visą pasaulį,o pakenktų savo gyvybei? Arba kuo žmogus galėtų išsipirkti savo gyvybę? Lk 12,20; Ps 49,8-9.

27 Žmogaus Sūnus ateis Tėvo garbėje su savo angelais, ir tada Jis atlygins kiekvienam pagal jo darbus, Jn 5,29; Rom 2,6; 1 Pt 1,17; Apr 2,23; Ps 62,13; Pat 24,12. 28 Iš tiesų sakau jums: kai kurie iš čia stovinčių neragaus mirties, kol pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį savo karalystėje", Mt 10,23; Lk 23,42; Jn 8,52; Žyd 2,9.

Jėzus visur padėjo visiems įvairiausiu būdu. Žmonės tą mielai priėmė ir galvojo, tikinčiam šiame pasaulyje turi viskas gerai sektis. Jėzus reikalauja sekti Jį. Jis pats žiūri kas yra Tėvo valia. Jis išpažino Tėvo valią kentėti ir mirti. Jis galėjo išvengti mirties, bet Jis ją priėmė. Jis sakė, kad Dievo išpažintu gyvenimo keliu reikia eiti, nors gręstų kentėjimai ir mirtis. Nes tikras gyvenimas yra vykdyti Tėvo valią. Kas to nesilaiko, tas prapuldo, pražudo savo tikrąjį "aš".

Kai kas laiko gyvenime sutinkamus vargus Kristaus kryžiumi. Vargai, nelaimės, ligos, nėra Jėzaus sekimo kryžius. Jie yra bendri žmonių kentėjimai. Jie gyvenime yra neišvengiami. Jėzus kalba apie laisvą kryžiaus pasirinkimą dėl Jo sekimo. Žmogus gali išvengti to kryžiaus išsigindamas Jėzaus. Milijonai tikinčiųjų kentėjo ir mirė dėl Jėzaus. Jiems dažnai buvo duodama galimybė atsisakyti Jėzaus ir tuo išvengti nemalonumų. Jie to nedarė, jie kentėjo ir mirė, pasirinko laisvai sekti Jėzų. Tuo jie ėmė Jėzaus kryžių ir sekė Jį. Yra vienintelis išsigelbėjimo kelias, tai laisvai apsispręsti už Jėzų ir Jį gyvenime sekti. Apaštalai sakė: "Spręskite patys, ko daugiau reikia klausyti jūsų ar Dievo? Apd 4,19.

Kas savo gyvenimą dėl Jėzaus atiduoda, paaukoja, tas randa Jį, o kas nori išlaikyti savo gyvenimą, išsigindamas Jėzaus, tas sunaikina savo tikrąjį gyvenimą. Nuo mūsų pačių priklauso, ar mes apsisprendžiame už Tiesą — Jėzų, ar tiesos išsiginame ir gelbime šį savo vargingą gyvenimą. Kiekvienas turi savo skirtingą kryžių, pareigas dėl Jėzaus. Jis gali jas vykdyti, arba jų atsisakyti. Laimėti pasaulį, nors ir visą jo garbę, ir tuo prarasti gyvybę, kokia nauda iš to? Mūsų gyvenimas yra trumpas. Laimėti kai ką pasaulyje ir naudotis tuo kelis ar keliolika metų ką tai reiškia prieš amžinybę?

Jėzus kalbėjo apie savo prisikėlimą iš mirties ir antrąjį atėjimą, kada Jis laikys teismą. Tada Jis atlygins ne pagal laimėjimą, pasisekimą, bet pagal darbus, ar neišsiginta tie-

sos, Jo.

Išsireiškimas "kai kurie čia stovinčiųjų neragaus mirties" Jėzus patvirtina, sakydamas "iš tiesų" — amen. Kaip tai suprasti? Kai kas mano, kad tai buvo Jėzaus peršvietimas — pasikeitimas, ant kalno, kai pasirodė Mozė ir Elijas, Mt 17,3. Kiti sako, kad čia galėjo būti manyta tiktai Jėzaus antrasis atėjimas, kurio apaštalai laukė, bet nesulaukė. Kai kas mato tame Jeruzalės sunaikinimą 70 metais. Kiti vėl galvoja apie pagonių evangelijos priėmimą ir Šventosios Dvasios išliejimą Sekminių dieną.

JĖZAUS ATSIMAINYMAS, Mt 17, 1 - 2

1 Po šešių dienų Jėzus pasiėmė su savimi Petrą, Jokūbą ir jo brolį Joną ir užsivedė juos nuošaliai į aukštą kalną, Mk 9,2-8; Lk 9,28-36; Mt 26,37; Mk 5,37; 13,3; 14,33; Lk 8,51. 2 Ten Jis atsimainė jų akivaizdoje. Jo veidas sužibo kaip saulė, o drabužiai tapo balti kaip šviesa, Mt 28,3; 2 Pt 1,16-18; Apr 1,16; 2 M 34,29.

Praėjus savaitei (6 ar 8 dienoms), po apaštalų išpažinimo ir Jėzaus pranešimo apie savo mirtį, sekė Jėzaus peršvietimas, persimainymas. Ką Jėzus su savo mokiniais tas dienas veikė nėra pasakyta. Galimas dalykas, kad mokiniai buvo labai nusiminę. Kur Viešpaties persimainymas įvyko nepasakyta. Vieni sako, kad tai buvo arti Cezarėjos Pilypo ant vieno iš Hermono kalnų. Tradicija sako, kad tai buvo ant Taboro kalno prie Nazareto. Evangelistai nemini kalno vardo. Lukas sako, kad Jėzus ėjo su savo 3 mokiniais melstis. Tai buvo vienumoje ieškojimas Tėvo draugystės. Vienumoje, ant kalno ji buvo suteikta. Dievo ypatingi palietimai ir apsireiškimai dažnai įvyksta nelauktai ir netikėtai. Jų pačiam pasiimti negalima. Tai yra Viešpaties Dievo ypatinga dovana. Jiems besimeldžiant pasaulis "pranyko", dangaus šviesa pasirodė. Jėzaus persimainymo niekas neišaiškins. Tai buvo Dievo ypatingas apreiškimas, panašiai, kaip Mozei ant kalno, arba Steponui jį žudant akmenimis. Tas Jėzaus persimainymas, peršvietimas, buvo toks stiprus, kad ne tik Jo veidas spindėjo kaip saulė, bet ir Jo drabužiai tapo balti kaip šviesa.

MOZĖ IR ELIJAS PASIRODO, Mt 17, 3 - 4

3 Ir štai jiems pasirodė Mozė ir Elijas, kurie kalbėjosi su Juo, Mt 17,10. 4 Tada Petras kreipėsi į Jėzų: "Viešpatie, gera mums čia būti! Jei nori, padarysiu čia tris palapines: vieną Tau, kitą Mozei, trečią Elijui".

Pasirodė Mozė, įstatymo davėjas, ir Elijas, vienas svarbiausių pranašų. Jie abu buvo ST atstovai — Jėzus turėjo ryšį su ST. Lukas sako, kad jie kalbėjosi apie Jeruzalės įvykius, kas turėjo įvykti, apie Jėzaus kentėjimus, mirtį ir prisikėlimą, Lk 9,31. Tie įvykiai yra centrinis žmonijos išgelbėjimas. Mozė ir Elijas buvo seniai "mirę", atsiskyrę nuo šio pasaulio. Jie stebėjo šio pasaulio eigą ir kalbėjosi su Jėzumi. Apaštalai juos pažino. Šis įvykis rodo, kad žmogaus dvasia nemari.

Petras norėjo pastatyti Jėzui, Mozei ir Elijui po palapinę. Evangelistas Lukas sako, kad jis nežinojo ką kalba, Lk 9,33. To pergyvenimo apaštalai buvo taip paveikti, kad šaltai, sąmoningai nebegalėjo mąstyti. Jiems atrodė, kad čia labai gera būti. Tikrovė buvo ta, kad jiems jokios palapinės nebuvo reikalingos. Jie čia susitiko pasikalbėti tik apie Jeruzalės įvykius. Jėzus sakė, kad Jis turi laisvą pasirinkimą kentėti ar nekentėti, Jn 10,18. Čia Mozė atstovavo įstatymą ir rodė, jog įstatymas nėra pakankamas, Rom 3,20, išgelbėti žmonijai. Elijas taipgi rodė, kad vien pranašiško skelbimo neužtenka. Reikia ne tik klausymo, bet ir įvykdymo, Šventosios Dvasios dovanos, kurią suteikė tik Jėzaus nuėjimas, Jn 14,17.

DIEVO BALSAS, Mt 17, 5 - 8

5 Dar jam tebekalbant, štai šviesus debesis apsiautė juos, ir balsas iš debesies prabilo: "Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo labai gėriuosi; Jo klausykite!" Mt 3,17; 16,16; Ps 2,7; Iz 42,1; 5 M 18,15.19. 6 Tai išgirdę, mokiniai parpuolė kniūpsti, labai išsigandę. 7 Bet Jėzus priėjo, palietė juos ir tarė: "Kelkitės, nebijokite!" Apr 1,17. 8 Pakėlę akis, jie nieko daugiau nematė, tik vieną Jėzų.

Po pasirodymo dangaus svečių, juos apdengė šviesus debesis. Tai nebuvo lietaus debesis, bet Dievą dengiantis apsiaustas. ST Dievas pasirodydavo tamsiame debesyje, NT šviesiame. Iš debesies pasigirdo Dievo balsas, panašiai, kaip prie Jėzaus krikšto. Dievas sakė, kad Jėzus yra Jo mylimasis Sūnus ir liepė Jo klausyti. Visi kiti, įskaitant ir Mozę su Eliju, buvo tik tarnai. Čia mylimasis Sūnus, per kurį Dievas kalba galiausiai. Jis yra tas, kuris atvėrė kelią į Tėvą.

Mokiniai išsigando ir kniūpsti parpuolę garbino Dievą. Jėzus priėjo prie jų, palietė savo gydančia ir laiminančia ranka, ir švelniai prabilo į juos. Visas didingas pasirodymas buvo praėjęs. Prieš juos stovėjo tik Jėzus. Jis lieka visada. Taip ir žmogaus gyvenime praeina apsireiškimai ir palaimos, bet Jėzus lieka pastoviai. Jis pažadėjo būti iki pasaulio galo. Jis tęsi savo žodį.

Tai buvo didingas apaštalų pergyvenimas, bet Jėzus uždraudė tai pasakoti iki Jis prisikels iš mirties.

ELIJO SUGRĮŽIMAS, Mt 17, 9 - 13

Besileidžiant nuo kalno, Jėzus jiems įsakė: "Niekam nepasakokite apie regėjimą kol Žmogaus Sūnus prisikels iš numirusių", Mk 9,9-13; Mt 16,20. 10 Tada Jo mokiniai klausė: "Kodėl Rašto aiškintojai sako, jog pirmiau turįs ateiti Elijas?" Mt 11,14; 16,14. 11 Jis atsakė: "Tiesa, Elijas turi ateiti ir viską atstatyti, Apd 1,6; Mal 3,23. 12 Bet Aš jums sakau, kad Elijas jau buvo atėjęs, ir jie jo nepažino, bet padarė su juo, ką norėjo. Taip nuo jų turės kentėti ir Žmogaus Sūnus", Mt 14,9-10; Lk 23,25. 13 Tada mokiniai suprato Jį kalbėjus apie Joną Krikštytoją, Mt 11,13; Lk 1,17.

Ant kalno mokiniai pergyveno amžinybės palaimą. Laikas atėjo leistis žemyn į kasdienybę. Praeina visos palaimos valandos ir vietos su žmonėmis ir Dievo apreiškimais. Kol čia gyvename, turime reikalo su kasdienybe. Mokiniai klausė Jėzaus, kaip reikia suprasti Rašto aiškinimus, kad pirma turi ateiti Elijas? Rašto aiškintojai tvirtino, kad Jėzus nėra Mesijas, nes pirma turi ateiti Elijas. Jėzus atsakė jog Elijas jau buvo atėjęs, bet Rašto aiškintojai jo nepastebėjo. Jėzus nesakė, kad jis buvo Jonas Krikštytojas, bet mokiniai suprato, kad Jonas atėjo Elijo dvasioje ir atsivertimo skelbimu viską

atstatė. Jėzus sakė, kad jie nepažino Elijo, taip jie nepažįsta ir Mesijo. Jis turės daug nuo jų kentėti. Įstatymo ir pranašų atstatymas eis per kentėjimus ir kryžiaus mirtį.

JĖZUS IŠGYDO, DEMONO APSĖSTĄ, BERNIUKĄ, Mt 17, 14 - 21

14 Jiems atėjus prie minios, priėjo vienas vyras, puolė prieš Jėzų ant kelių, Mk 9,14-29; Lk 9,37-42 15 ir maldavo: "Viešpatie, pasigailėk mano sūnaus! Jis yra lunatikas ir labai kankinasi. Dažnai įpuola į ugnį ir vandenį, Mt 4,24; Ps 12,6. 16 Aš atvedžiau jį pas tavo mokinius, bet jie nesugebėjo išgydyti". 17 Tada Jėzus atsakė: "Oi, netikinti ir sugedusi karta! Iki kol man reikės su jumis būti! Kaip ilgai man reikės jus kęsti? Atveskite jį pas mane", Mt 16,4; 5 M 32,5; Lk 2,15. 18 Jėzus sudraudė demoną, jis išėjo, ir tą pačią akimirką berniukas pasveiko.

19 Likę vieni, mokiniai priėjo prie Jėzaus ir klausė: "Dėl ko mes negalėjome jo išvaryti?" Mt 10,1; Lk 10,17. 20 Jis atsakė: "Dėl silpno tikėjimo. Iš tiesų sakau jums: jei turėtumėte tikėjimą, kaip garstyčios grūdelį, jūs tartumėte šitam kalnui: 'Persikelk iš čia į ten', ir jis persikeltų. Jums nebūtų nieko negalimo", Mt 6,30; 21,21; Lk 17,6; Mk 11,23; 1 Kor 13,2. 21 ("O šita veislė kitaip neišeina, kaip tik malda ir pasninku", Mk 9,29).

Šį įvykį aprašo visi trys pirmieji evangelistai. Kiekvienas atpasakoja kiek skirtingai. Jėzus, su trimis apaštalais, buvo ant kalno. Jis tarėsi su Senojo Testamento atstovais apie Jeruzalės įvykius, kurie turėjo greitai prasidėti. Jie buvo pasitraukę nuo kasdienybės, turėjo draugystę su dangiškomis esybėmis. Pakalnėje buvo likę 9 mokiniai. Jie buvo prislėgti Jėzaus pranešimo apie kentėjimus Jeruzalėje. Be to, atvyko Rašto aiškintojų delegacija, neradusi Jėzaus, kalbėjosi su mokiniais ir pradėjo ginčytis. Tuo laiku atvyko tėvas

su sergančiu berniuku, ir prašė išgydyti jį. Mokiniai vykdė prašymą. Bet jiems nesisekė, berniukas nepasveiko. Mokiniai ir minia pradėjo jaudintis.

Tuo laiku Jėzus nusileido nuo kalno ir sutiko kasdienybę, vargus. Minia, pamačius Jėzų, paliko mokinius su fariziejais ir pasitiko Jėzų sveikindama. Berniuko tėvas atskubėjo prie Jėzaus ir maldavo pagydyti sūnų. Jis pasakojo, kad berniukas serga nuomaru, labai kenčia, priepuoliai taip staigūs ir pavojingi, kad jis dažnai įkrenta į ugnį ir vandenį. Jėzus darė priekaištus, vadindamas tėvą, minią ir fariziejus netikusia ir netikinčia karta. Jis klausė, kaip ilgai Jis turės juos kęsti ir pas juos būti? Jėzus išgydė berniuką. Jis staiga visai pasveiko.

Mokiniai likę vieni klausė Jėzų, kodėl jie negalėjo išgydyti berniuko? Jie pirmiau daug tokių ligonių išgydė. Jėzus atsakė jiems, kad dėl jų silpno tikėjimo. Čia nemanyta išganantis tikėjimas, bet stebuklų daromas, 1 Kor 12,9-13. Kalnus perkeliantis tikėjimas. Dievas sutvėrė žemę ir Jis gali perkelti kalnus. Jis gali tą galią suteikti ir mokiniams. Kalnai perkeliami žemės drebėjimais. Jėzaus laikais buvo Palestinoje toks priežodis. "Kalnus perkelti" reiškė įvykdyti neįvykdomą dalyką. Šiuo atveju — išvaryti demoną ir išgydyti berniuką. Tą Jėzus padarė, tą daug kartų padarė ir mokiniai, Lk 10,17. 21 skirsnelis yra ne visuose graikų rankraščiuose. Jis atitinka kitoms Naujojo Testamento vietoms, Mk 9,29.

ANTRASIS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS, Mt 17, 22 - 23

22 Būdamas su mokiniais Galilėjoje, Jėzus jiems sakė: "Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas, Mk 9,30-32; Lk 9,43-45; Mt 16,21; 2 Sam 24,14, 23 ir jie nužudys Jį, o trečią dieną Jis prisikels". Tada jie labai nuliūdo, Jn 16,6.

Mokiniams neužteko vieno pasakymo apie Jėzaus kentėjimus, mirtį ir prisikėlimą. Jėzus tą pakartojo. Žmonės sieks Jo nužudymo. Tik Jo mirtis juos patenkins. Toks buvo žmonių sprendimas. O Dievo sprendimas buvo: Jo kraujas ir mirtis bus suderinimo auka. Mokiniai girdėjo apie Jėzaus mirtį. Jei jie taip pat būtų girdėję ir apie Jo prisikėlimą, kad Jis tik tris dienas bus atskirtas nuo jų, ir po to garbingai

kelsis, jie nebūtų nuliūdę. Tik gerai klausantis, tikrai suprantama.

ŠVENTOVĖS MOKESTIS, Mt 17, 24 - 27

24 Atėjus jiems į Kapernaumą, prie Petro priėjo didrachmų rinkėjai ir klausė: "Ar jūsų mokytojas moka didrachmą? Mt 22,19; 2 M 30,13. Jis atsakė: "Taip". Kai parėjo į namus, Jėzus pirmas jį prakalbino: "Kaip manai, Simonai? Iš ko žemės karaliai ima muitą ar mokestį: iš savo vaikų ar iš svetimųjų?" 26 Jis atsakė: "Iš svetimųjų". Jėzus jam tarė: "Taigi vaikai laisvi. 27 Tačiau, kad jų nepiktintume, nueik prie jūros, išmesk meškerę, paimk pirmą užkibusią žuvį; ją pražiodęs, rasi staterą. Paimk ją ir atiduok jiems už mane ir už save", Rom 14,13; 1 Kor 8,13.

Kiekvienas žydas vyriškis, virš 20 metų, privalėjo mokėti šventovei didrachmą. Dvi drachmos sudarė didrachmą, o dvi didrachmos vieną staterą. Jėzaus laikais už didrachmą buvo galima nupirkti avį. Jėzus mokėjo šventovės mokesčius. Kunigai buvo atleisti nuo šio mokesčio. Jėzus nesirėmė kunigystės įstatymu, bet Jis klausė Petro, iš ko karaliai ima mokestį, iš savo vaikų ar iš svetimųjų? Jėzus žinojo esąs Dievo Sūnus, daugiau negu karaliaus vaikas. Taip pat ir Petras buvo tapęs Dievo vaiku. Tuo remiantis jie galėjo atsisakyti šventovės mokesčio. Jie savo teisių nesiekė, kad nepiktintų jų, mokesčio rinkėjų. Jėzus liepė Petrui sumokėti už Jį ir už save. Staterą įsigijo nuostabiu būdu.

KAS DIDŽIAUSIAS? Mt 18, 1 - 5

1 Aną valandą prie Jėzaus priėjo mokiniai ir klausė: "Kas yra didžiausias dangaus karalystėje? Mk 9,33-37; Lk 9,46-48. 2 Pasišaukęs vaikutį, Jėzus pastatė tarp jų 3 ir tarė: "Iš tiesų sakau jums: jeigu neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę, Mt 19,14; 5,20; 1 Pt 2,2; Jn 3,35. 4 Taigi, kas pasižemina, kaip šis vaikelis, tas bus didžiausias dangaus karalystėje, Lk 18 17.25. 5 Kas priima tokį vaikelį mano vardu, tas mane priima", Mt 10,40.

Jėzaus mokiniai skelbė dangaus karalystę. Dabar jie klau-

sė kas yra didžiausias dangaus karalystėje? Žemės galiūnai siekia galios ir puošmenų. Tą žinojo Jėzaus mokiniai, tą ir mes žinome. Jėzus į klausimą atsakė: "Atsiverskite ir tapkite kaip vaikai". Atsivertimas, visiškas pasikeitimas, viso žmogaus, buvo ir yra pirmoje vietoje. Be atsivertimo nėra galimybės pasiekti dangaus karalystę. Po atsivertimo seka gyvenimas. Atsivertusio gyvenimas yra panašus į vaiko. Panašiai yra kaip Jėzus mokė apie dvasios varginguosius. Vaikas priklauso nuo kitų, jam reikalingas išlaikymas ir priežiūra, meilė. Jis tą mielai priima, neatstumia, kaip suaugusieji, kurie gali patys savimi rūpintis. Vaikai nesididžiuoja, jie nedaro skirtumo tarp varguolio ir turtuolio. Vaikai tiki kas jiems sakoma. Trumpai: didžiausias dangaus karalystėje yra atsivertęs ir leidžiąs savyje veikti Dievo malonei.

PAPIKTINIMAI, Mt 18, 6 - 11

6 "O kas papiktintų vieną iš šitų mažutėlių, kurie mane tiki, tam būtų geriau, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užkabintas jam ant kaklo ir jis būtų paskandintas jūros gelmėje, Mk 9,42-47; Lk 17,1-2. 7 Vargas pasauliui dėl papiktinimų! Papiktinimai neišvengiami, bet vargas tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina, Mt 26,24; Lk 17,1.

8 Jei tavo ranka ar koja gundo tave nusidėti, nukirsk ją ir mesk šalin. Geriau tau sužalotam ar raišam įeiti į gyvenimą, negu, turint abi rankas ir abi kojas, būti įmestam į amžiną ugnį, Mt 5,29-30; Rom 6,19; 8,13; Kol 3,5. 9 Ir jeigu tavo akis gundo tave nusidėti, išlupk ir mesk ją šalin. Tau geriau vienakiui įeiti į gyvenimą, negu, turint abi akis, būti įmestam į pragaro ugnį.

10 Žiūrėkite, kad nepaniekintumėte nė vieno iš šitų mažutėlių, nes, sakau jums, jų angelai danguje visuomet mato dangiškojo Tėvo veidą, Lk 2,13; 16,22; Apd 5,19; 12,7.15; Žyd 1,14. (11 Žmogaus Sūnus atėjo gelbėti, kas pražuvę"), Mt 16,18-19.

Šis 11 skirsnelis yra nevisuose graikų kalbos rankraščiuose. Kas piktina, atitraukia nuo tikėjimo, pakenkia vienam tikinčiųjų — mažutėlių, tam geriau būtų, kad jis būtų paskandintas jūros gelmėje, tada pražūtų tik jo kūnas. Papiktindamas jis pražudo kitą ir pats save. Žydai nežudydavo

nusikaltėlių paskandinimu. Jiems tas atrodė priešinga žmoniškumui, labai barbariška. Paskandinti ką nors asilo sukamomis girnomis, kurios buvo didesnės ir sunkesnės už rankomis sukamas girnas, toks skenduolis niekada nebeiškils, buvo baisu. Papiktinimai vyko ir vyksta. Todėl budėk, kad neduotumei papiktinimo! Geriau sužalok kūną, nukentėk, bet nepiktink kito.

Angelai tarnauja mažutėliams. Jie žiūri į Dievo veidą ir laukia iš Jo įsakymo. Jėzus pats atėjo gelbėti pražuvusiųjų. Kiekvieno krikščionio pareiga yra padėti ir gelbėti, bet jokiu būdu ne piktinti.

PAKLYDUSI AVIS, Mt 18, 12 - 14

12 "Kaip jums atrodo: jeigu kas turėtų šimtą avių ir viena nuklystų, argi jis nepaliktų devyniasdešimt devynių kalnuose ir neitų ieškoti nuklydusios? Lk 14,4-7; 1 Pt 2,25. 13 Ir jei surastų, — iš tiesų sakau jums, — jis džiaugtųsi dėl jos labiau, negu dėl devyniasdešimt devynių, kurios nebuvo nuklydusios. 14 Taip ir jūsų dangiškasis Tėvas nenori, kad pražūtų bent vienas iš šitų mažutėlių".

Jėzus davė pavyzdį iš gyvenimo, ne tik papiktinimų vengti, bet ir ieškoti paklydusių, kaip piemuo ieško nuklydusios avies. Tuo Jėzus rodė, kad Dievui yra brangus kiekvienas. Ta dvasia turėtų reikštis surinkime (bažnyčioje). Šis palyginimas rodo, kad kiekvienas žmogus yra paklydęs. Jėzus, gerasis Ganytojas, ieško kiekvieno. Dėl surasto ne tik Jis džiaugiasi, bet ir visas dangus, Lk 15,7.

NUSIKALTĘS BROLIS, Mt 18, 15 - 18

15 "Jei tavo brolis (tau) nusikalstų, eik ir graudenk jį prie keturių akių. Jeigu jis paklausys, laimėjai savo brolį, 3 M 19,17; Lk 17,3; Gal 6,1; 2 Tim 4,2; Tit 3,10. 16 O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais, 5 M 19,15; Jn 8,17; 2 Kor 13,1; 1 Tim 5,19; Žyd 10,28. 17 Jeigu jis jų nepaklausytų, pranešk bendruomenei. O jei nepaklus nė bendruomenei, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas, 1 Kor 5,13; 2 Tesl 3,15. 18 Iš tiesų sakau jums: ką jūs surišite žemėje,

bus surišta ir danguje, ir ką atrišite žemėje, bus atrišta ir danguje", Mt 16,19; Lk 6,37; 13,16; Jn 20,23.

Tikintieji yra žmonės, jie yra gundomi ir nusikalsta. Krikščionio pareiga yra skelbti evangeliją ir įtikėjusius išlaikyti. Kas pastebi nusikalstant krikščionį, jo pareiga yra nusikaltėlį įspėti asmeniškai. Jei įspėtasis neprisipažįsta kaltės, tada įsakyta pasiimti vieną ar du liudininkus ir bendrai įrodyti nusikaltėliui jo kaltę. Kalbėti už nugaros, jį apkalbėti, yra nusikaltimas. Tas labai dažnai daroma, bet tas nėra evangeliška. Jei nusikaltęs nepriima meilingo ir rimto įspėjimo ir įrodymo, tada reikia jo bylą pranešti surinkimui. Jei ir surinkimo neklauso, įsakyta pašalinti jį iš surinkimo. Jis tada tebūnie surinkimo laikomas kaip pagonis ir muitininkas — svetimas. Jėzus ieškojo ir muitininkų bei nusikaltėlių. Atgailaujančiam visada turi būti atdaros durys. Povilas panašiai mokė, 1 Kor 5,5.

Visą atsakomybę neša ne vienas asmuo, bet surinkimas, 1 Kor 5,6; 2 Kor 2,5-11. Surišimas ir atrišimas patikėtas ne vien apaštalams, bet kiekvienam surinkimo nariui.

BENDRA MALDA, Mt 18, 19 - 20

19 "Ir dar sakau jums: jeigu kas iš jūsų susitars žemėje dviese melsti bet kokio dalyko, jiems mano dangiškasis Tėvas jį suteiks, Mk 11,24; Jn 16,24. 20 Kur du ar trys susirenka mano vardu, ten ir Aš esu jų tarpe", Mt 28,20; Lk 24,15; Jn 14,23.

Juo didesnis skaičius, tuo sunkiau yra susitarti. Kur reikia tartis, ne vienas esi, mažiausias vienetas yra du. Jei jie nuoširdžiai susitaria ko melsti, kas pagal Tėvo valią, yra pažadas duotas, ir Dievas savo pažadus laiko. Jis išklausė daugybę maldų, tą Jis darys ir toliau. Jei susieina tik du ar trys, ar tikinčiųjų toje vietoje iš viso tik tiek tėra, arba dėl vyriausybės draudimo ir pavojų daugiau neįmanoma susirinkti, Jėzus yra jų tarpe ir duoda savo palaimą dažnai daugiau, negu kur tūkstančiai susirenka.

KIEK KARTŲ ATLEISTI? Mt 18, 21 - 22

21 Tuomet priėjo Petras ir klausė: "Viešpatie, kiek kartų turiu atleisti savo broliui, kai jis man nusikalsta? Ar iki septynių kartų?" 22 Jėzus jam atsakė: "Nesakau iki septynių, bet iki septyniasdešimt septynių kartų", Lk 17,4; 1 M 18,22.

Surinkime turi būti susiklausymas ir malda. Petras manė, čia turėtų pasireikšti ir atleidimas. Bendrai žmonės visai neatleidžia. Jei kas nusikalto — šalin su juo! Jei kas atleidžia vieną kartą, yra labai daug. Petras turi labai atleidžiančią širdį. Bet riba turi būti. Septyni kartai yra labai daug. Jėzus atsakė į klausimą: "Septyniasdešimt septynis kartus!" Atleisk be skaičiaus!

NEATLAIDUS SKOLININKAS, Mt 18, 23 - 35

23 "Todėl dangaus karalystė prilygsta karaliui, kuris sumanė atsiskaityti su savo tarnais, Mt 6,14; 25,19; Ef 4,32; Kol 3,13. 24 Jam pradėjus apyskaitą, atvedė pas jį vieną, kuris buvo jam skolingas dešimt tūkstančių talentų. 25 Kadangi šis neturėjo iš ko grąžinti, valdovas įsakė parduoti jį, žmoną ir vaikus bei visą nuosavybę, kad būtų sumokėta. 26 Tada, puolęs jam po kojų, tarnas maldavo: 'Turėk man kantrybės! Aš visa atiduosiu'. 27 Pasigailėjęs ano tarno, valdovas paleido jį ir dovanojo skolą, Lk 7,42. 28 Vos išėjęs, tas tarnas susitiko vieną savo draugų, kuris buvo jam skolingas šimtą denarų, ir nutvėręs smaugė jį, sakydamas: 'Atiduok skolą!' 29 Puolęs ant kelių, draugas maldavo: 'Turėk man kantrybės! Aš tau viską atiduosiu'. 30 Bet tas nesutiko, ėmė ir įmesdino jį į kalėjimą, iki atiduos skolą. 31 Matydami, kas nutiko, kiti tarnai labai nuliūdo. Jie nuėjo ir papasakojo valdovui, kas įvyko. 32 Tada, pasišaukęs jį, valdovas tarė: 'Piktasis tarne, visą aną skolą tau dovanojau, nes mane maldavai, Mt 7,2; Lk 6,36-38. 33 Argi nereikėjo ir tau pasigailėti savo draugo, kaip aš pasigailėjau tavęs?!' Mt 5,7; 6,12; 1 Jn 4,11. 34 Užsirūstinęs valdovas pavedė jį budeliams, iki atiduos visą skolą, Mt 22,7; 5,26; Jok 2,13. 35 Taip ir mano dangiškasis Tėvas darys jums, jeigu kiekvienas nuoširdžiai neatleisite savo broliui", Mt 6, 14-15.

Jėzaus laikais, už skolos negrąžinimą, mesdavo į kalėjimą. Vienas talentas buvo apie 34 kilogramai aukso arba sidabro. Vienas denaras — darbininko dienos uždarbis. Palyginimas rodo, kad žmogus Dievui yra prasikaltęs begaliniai ir niekada negali atsiteisti. Mūsų kaltes gali pašalinti tik Kristaus kraujas, Jo malonė. Žmonės nusikalsta mums mažai ir jie gali mums atsilyginti. Čia parodyta, kas "Tėve mūsų" maldoje prašoma. Jei mes neatleidžiame savo kaltininkams, nė mums Dievas neatleidžia. Teisė reikalauja atlyginti. Teisę patenkinti gali malonė. Tik dvasiniai pabudintas ir atsiverčiantis nusidėjėlis išpažįsta savo kaltę. Nepabudęs žmogus mano esąs teisus arba jis pats galįs atsiteisti. Dievas atleidžia kaltes, bet reikalauja Jam tarnauti, neatleidžia iš pareigų.

SANTUOKOS KLAUŞIMAS, Mt 19, 1 - 9

1 Pabaigęs šias kalbas, Jėzus pasitraukė iš Galilėjos ir atėjo į Judėjos sritį, anapus Jordano, Mk 10,1-12; Mt 7,28; 11,1; 13,53; 26,1. 2 Jį sekė didelės minios žmonių. Jis ten juos gydė, Mt 15,30.

3 Tada pas Jį atėjo fariziejai. Spęsdami pinkles, jie klausė: "Ar galima vyrui dėl bet kokios priežasties atleisti žmoną?" Mt 5,31-32. 4 Jis atsakė: "Argi neskaitėte, jog Kūrėjas iš pradžių 'sutvėrė vyrą ir moterį', 1 M 1,27 5 ir pasakė: 'Todėl vyras paliks tėvą ir motiną ir glausis prie žmonos, ir du taps vienu kūnu'. 1 M 2,24; Ef 5,31. 6 Vadinasi, yra jau nebe du, o vienas kūnas. Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria", 1 Kor 6,16; 7,10. 7 Tada jie klausė: "Kodėl Mozė liepė duoti skyrybų raštą ir atleisti ją?" 5 M 24,1. 8 Jis atsakė: "Mozė leido jums atleisti savo žmonas dėl jūsų širdies kietumo, bet pradžioje taip nebuvo. 9 O Aš jums sakau: kas atleidžia žmoną, jei ne ištvirkavimo atveju, ir veda kitą, svetimauja", Mt 14,4; Lk 16,18.

Jėzus užbaigė savo kalbas, veiklą, Galilėjoje ir atėjo į Judėją. Tuo Jis pradėjo savo kentėjimų kelią. Jis daugiau nebegrįžo į Galilėją iki savo prisikėlimo.

Jį sekė didelės minios. Jėzus augo ir veikė Galilėjoje, tame atsilikusiame krašte, iš kurio nieko gero nekilo.

Jėzus atėjo į Judėją ir darė gera, gydė ligonis. Jis skelbė evangeliją ir padėjo žmonėms. Fariziejai atėjo prie Jo truk-

dyti darbą ir spęsti Jam pinkles. Jie pasirinko klausimą apie skyrybas. Jie nenorėjo klausyti Jo pamokymų, bet norėjo gundyti Jį. Dėl skyrybų klausimo nebuvo vienos nuomonės Rašto aiškintojų tarpe. Todėl buvo nesvarbu, kaip Jėzus atsakys, jie turės galimybę dalį žmonių nuteikti prieš Jį.

Jėzus priminė jiems, kad pradžioje Dievas sutvėrė tik vieną vyrą ir moterį. Skyrybos iš viso nebuvo galimos. Tvėrime buvo įdiegta toks sąryšys tarp vyro ir žmonos, kokio nėra tarp tėvų ir vaikų. O visgi tėvai turi pareigą vaikams ir vaikai tėvams, juo labiau vedusieji turi pareigą vienas kitam. Jei žmogus tvėrime duotą eigą ardo, jis nusikalsta Dievui, Jo įstatymui ir pats sau. Tada fariziejai klausė, jei taip yra, tad kodėl Mozė davė atsiskyrimo įstatymą? Jėzus atsakė, kad tai buvo daroma dėl jų širdies kietumo. Evangelija širdis atnaujina, todėl tikintys neturėtų skirtis. Jėzus pasakė, kad skyrybos yra leidžiamos tik ištvirkavimo atveju. Kas tą daro, ten santuoka jau yra suardyta.

JĖZUS ATSAKO Į MOKINIŲ KLAUSIMĄ, Mt 19, 10 - 12

10 Tada mokiniai sakė: "Jei toks vyro ir žmonos santykis, tai neverta vesti". 11 Jis atsakė: "Ne visi išmano tuos žodžius, o tik tie, kuriems duota išmanyti, 1 Kor 7,7.17. 12 Nes yra eunuchų, kurie gimė tokie. Yra eunuchų, kuriuos tokius padarė žmonės. Ir yra eunuchų, kurie patys save tokiais padarė dėl Dievo karalystės. Kas pajėgia išmanyti, teišmano".

Ne tik fariziejai, bet ir Jėzaus mokiniai nesuprato santuokos taip, kaip Jėzus mokė. Mokiniams atrodė, jei taip yra su santuoka, jei ji nesuardoma, tada geriau visai nevesti. Žydai mokė iš 1 M 1,27, kad vyras ir moteris pilnu žmogumi tampa per santuoką. Apaštalas Povilas sakė, kad gerai nevesti, 1 Kor 7,7-8.

Jėzus į mokinių pastabas neatsakė taip, arba ne. Jis sakė: "Kas pajėgia išmanyti, teišmano". Jėzus sakė, kad yra žmonių iš prigimties nelinkusių ir netinkamų vedyboms. Kai kurie tokiais tampa gyvendami (susižeidžia) arba tokiais žmonių padaromi. Kiti tokiais tampa dėl dangaus karalystės, dėl pareigų dvasiniame darbe. Tokiais buvo Jonas Krikštytojas, apaštalas Povilas. Čia nėra manyta draudimas kunigams vesti.

JĖZUS IR VAIKAI, Mt 19, 13 - 15

13 Anuomet atvedė pas Jį vaikučių, kad uždėtų rankas ant jų ir pasimelstų, o mokiniai draudė, Mk 10,13-16; Lk 18,15-17; Mt 9,18. 14 Bet Jėzus tarė: "Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems ateiti pas mane, nes tokių yra dangaus karalystė", Mt 18,2-3. 15 Ir, uždėjęs ant jų rankas, Jis ėjo toliau.

Jėzaus laikais buvo paprotys atnešti kūdikius prie įstatymo mokytojų palaiminti. Gal todėl ir šie tėvai nešė vaikučius prie Jėzaus? Mokiniai galvojo kitaip, negu Jėzus. Apaštalams atrodė, kad tai yra tik laiko gaišinimas ir Jėzaus varginimas. Jėzus sutiko vaikučius priimti ir juos laiminti. Gal Jėzaus laiminimas turėjo reikšmės? Jis uždėdamas rankas gydė, laimino.

Šie vaikučiai buvo kaip ir visi kiti. Gerai yra kūdikius atnešti prie Jėzaus ir patiems prie Jo ateiti. "Tokių yra dangaus karalystė", dėl jų kūdikiško tikėjimo ir pasitikėjimo. Žiūrėk Mt 18, 2-4.

TURTINGAS JAUNUOLIS, Mt 19, 16 - 22

16 Štai vienas jaunuolis atėjo prie Jėzaus ir klausė: "Mokytojau, ką gero turiu daryti, kad įgyčiau amžinąjį gyvenimą?" Mk 10,17-31; Lk 18,18-30; Rom 2,7. 17 Jis atsakė: "Kam manęs klausi kas geras? Tik vienas yra tikrai geras. O jei nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų", Lk 10,26-28. 18 Tas paklausė: "Kokių?" Jėzus atsakė: "Nežudyk, nesvetimauk, nevok, melagingai neliudyk, 2 M 20,12-16; 3 M 19,18; 19 gerbk savo tėvą ir motiną; mylėk savo artimą kaip pats save". 20 Jaunuolis tarė: "Viso šito laikausi. Ko dar man trūksta?" 21 Jėzus atsakė: "Jei nori būti tobulas, eik parduok nuosavybę, išdalink vargšams, tai turėsi lobį danguje. Tada ateik ir sek mane", Mt 6,20; 5,48; Lk 12,33; 16,9. 22 Išgirdęs tuos žodžius, jaunuolis nuliūdęs pasišalino, nes turėjo daug turto, Ps 62,11.

Prie Jėzaus atėjo turtingas ir doras jaunuolis. Jis norėjo daryti ką nors daugiau negu įstatymas reikalavo. Kaip fariziejai, taip ir jis manė, kad įstatymą galima pilnai įvykdyti. Kaip Jėzus įstatymą suprato, žiūrėk pamokslą ant kalno. Šis jaunuolis nesuprato, nepastebėjo, kad jo turtas yra jo dievas.

Jis klausė gerą klausimą ir Jėzų vadino geru mokytoju. Jis nespendė pinklių, kaip fariziejai, bet tikrai norėjo mokytis iš Jėzaus. Jėzus davė garbę Dievui ir sakė, kad tik vienas yra geras — Dievas. Jaunuolis norėjo įsigyti amžiną gyvenimą. Jėzus rodė jam kelią į gyvenimą. Jį įmanoma pasiekti per įstatymų laikymą, 1 Jn 3,23. Jėzus yra kelias ir gyvenimas. Jėzus sakė jaunuoliui laikyti įsakymus, kurie kalba apie žmones, artimą. Išviršiniai jaunuolis laikė juos iš jaunystės ir nepastebėjo, kad jis juos visus peržengė. Visa parduoti ir išdalinti vargšams, buvo praktiškai mylėti savo artimą, kaip pats save. Jaunuolis mylėjo daugiau savo turtą negu artimą. Jaunuolis pareiškė, kad jis norėjo mokytis iš Jėzaus, bet sekti Jį atsisakė. Turtų žavinti apgaulė daugelį sulaiko nuo Jėzaus sekimo. Jaunuolis buvo nuosaikus žmogus. Jis atsitraukė nuo Jėzaus nuliūdęs. Daugybė žmonių visai neliūdi dėl Jėzaus reikalavimų.

TURTŲ PAVOJUS, Mt 19, 23 - 26

23 Tada Jėzus tarė savo mokiniams: "Iš tiesų sakau jums: turtuoliui nelengva patekti į dangaus karalystę. 24 Ir dar kartą jums sakau: lengviau kupranugariui išlįsti per adatos ausį, negu turtuoliui patekti į dangaus karalystę", Mt 7,14; Lk 6,24. 25 Tai išgirdę, mokiniai labai nustebo ir klausė: "Kas tad gali būti išgelbėtas?" Mt 7,28. 26 Pažvelgęs į juos, Jėzus tarė: "žmonėms tai negalimas daiktas, o Dievui viskas galima", 1 M 18,14; Job 42,2; Zak 8,6; Lk 1,37.

Fariziejai ir visi žydai laikė turtą Dievo palaima. Jėzus mokė, kad turtas yra Dievo palaima, bet jis gali tapti kliūtimi patekti į dangaus karalystę. Negalima tarnauti Dievui ir mamonai. Turtas privalo tarnauti Dievo garbei, o ne būti sau tikslu. Palaiminti beturčiai dvasioje. Pasitikint turtu, dažnai atsitraukiama nuo Dievo. To mokiniai nesuprato ir todėl klausė: "Kas begali būti išgelbėtas?"

Bendrai apie įėjimą į dangaus karalystę sakyta, kad reikia įeiti per ankštus vartus ir eiti siauru keliu. Daug sunkiau yra turtuoliams. Mažai yra žmonių, kurie turi didelius turtus, ir yra visai laisvi nuo jų. Kas vidujiniai nėra laisvas nuo turtų, negali įeiti į dangaus karalystę. Panašiai kaip kupranugaris negali pralįsti pro adatos ausį. Kai kas šį Jėzaus išsireiškimą

skaito tik palyginimu. Jėzus sakė, kad tai žmogui neįmanoma, ir apaštalai taip suprato. Tas galima tik Dievui, Šventajai Dvasiai veikiant. Žmogui neįmanoma savo pastangomis atgimti — Dievas atgimdo. Žmogui neįmanoma atsikelti iš mirusių — Dievas prikels visus.

ATLYGINIMAS, Mt 19, 27 - 30

27 Tada Petras Jį paklausė: "Štai mes viską palikome ir sekame tave. Kas mums bus už tai?" 28 O Jėzus jiems atsakė: "Iš tiesų sakau jums: kurie pasekėte mane atgimime, kai Žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, mano sekėjai, taipgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio giminių, Mt 20,21; 25,31; Lk 22,30; Jn 3,5; Apr 3,21; 20,4; Dan 7,9. 29 Ir kiekvienas, kas paliko namus, brolius, seseris, tėvą, motiną, vaikus, dirvas dėl manęs, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą, Mt 13,44; Žyd 10,34. 30 Tačiau daugelis pirmųjų bus paskutiniai, ir daugelis paskutiniųjų — pirmi, Mt 20,16; Lk 13,30.

Turtingas jaunuolis nenorėjo skirtis su savo turtu. Jis pasitraukė nuo Jėzaus. Petras manė, kad jis ir visi mokiniai paliko visa ir seka Jėzų. Teisiniai jie nebuvo viso palikę. Petras tebeturėjo namus, kuriuose ir Jėzus gyveno. Jie tebeturėjo ir šeimas. Tikrybėje jie buvo visa palikę, viso atsisakę, nes jie mylėjo Jėzų daugiau negu visa, kas jiems teisiniai priklausė. Žmonėms gali atrodyti, kad milijonierius, jei jis visus savo turtus paaukoja Jėzui, daro daugiau, negu elgeta, kuri paaukoja Jėzui visa, ką turi (savo krepšius). Svarbu ne daugumas, bet vidujinis laisvumas, Mk 12,42.

Jėzus sakė, kad jie, kurie dėl Jo visa paliko, Jo karalystėje valdys (teis) Izraelį. Asmeniškai jie paveldės amžiną gyvenimą ir, už čia paliktus turtus ir asmenis, jei tai daroma dėl Jo, Jėzaus sekimo, jau čia ant žemės atgaus šimteriopai. Dažnai žmonės palieka savuosius ne dėl Jėzaus, bet dėl kitų priežasčių. Bet jei Jėzaus sekėjas tikrai dėl Jėzaus turi palikti savuosius, tada jam yra pažadas jau čia visa atgauti šimteriopai. Taip ir yra, jei kuris dėl Jėzaus išstumiamas savųjų, jis randa Kristaus sekėjų tarpe daugiau "savųjų" Kristuje, negu jis turėjo kraujo giminaičių. Jie ir yra nuoširdesni už kūniškus giminaičius.

DARBININKAI VYNUOGYNE, Mt 20, 1 - 16

1 "Su dangaus karalyste yra panašiai, kaip su šeimininku, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui, Lk 7,40-47; Mt 21,33; Iz 5,1-7. 2 Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusamdė juos į savo vynuogyną, Mt 20,13. 3 Išėjęs apie trečią valandą, jis pamatė kitus, stovinčius turgavietėje be darbo. 4 Jis tarė jiems: 'Eikite ir jūs į mano vynuogyną, ir, kas bus teisinga, jums užmokėsiu!' Kol 4,1. Jie nuėjo. Ir vėl išėjęs apie šeštą ir devintą valandą, jis taip pat padarė. 6 Išėjęs apie vienuoliktą, jis rado dar kitus bestovinčius ir sakė jiems: 'Ko čia stovite visą dieną be darbo?' 7 Jie atsakė: 'Kad niekas mūsų nepasamdė'. Jis tarė jiems: 'Eikite ir jūs į vynuogyną'. 8 Atėjus vakarui, vynuogyno šeimininkas liepė ūkvedžiui: 'Pašauk darbininkus ir išmokėk jiems atlyginimą, pradėdamas nuo paskutinių ir baigdamas pirmaisiais!' 3 M 19,13. 9 Atėję pasamdytieji apie vienuoliktą valandą, kiekvienas gavo po denarą, 5 M 24,14. 10 Atėję pirmieji manė daugiau gausią, bet irgi gavo po denarą. 11 Imdami jie murmėjo prieš šeimininką 12 ir sakė: 'Šitie paskutinieji tedirbo vieną valandą, o tu sulyginai juos su mumis, kurie nešėme dienos naštą kaitroje'. 13 Bet jis vienam atsakė: 'Bičiuli, aš tavęs neskriaudžiu! Argi ne už denarą susiderėjai su manimi? 14 Imk, kas tavo, ir eik. Aš noriu ir šitam paskutiniam duoti tiek, kiek tau. 15 Nejaugi man nevalia daryti su savais (pinigais), kaip noriu? Ar todėl šnairuoji, kad aš geras?' Mt 6,23; Mk 7,22. 16 Taip paskutinieji bus pirmi, o pirmieji — paskutiniai". (Daug yra pavadintų, bet maža išrinktų), Mt 19,30.

Palestinoje, Jėzaus laiku, laiką skaitė nuo saulės užtekėjimo pradėdami pirma valanda. Saulei leidžiantis buvo 12 valanda.

Šis palyginimas sako apie Dievo malonę, o ne apie žmogaus užsitarnavimą. Žydai manė, kad jie, turėdami įstatymą, turi ir pirmenybę pas Dievą. Jėzus sakė, kad Dievas nė vienam neskolingas ir neįpareigotas. Viskas yra Dievo malonė. Pirmi gali būti paskutiniais ir atbulai. Šeimininkas yra Dievas. Jis samdo kiekvieną dienai — visam amžiui. Jis siunčia į savo vynuogyną — gyventi dėl Jo. Dievas pavadina žmones atgi-

mimui ir Jo tarnybai labai nevienodai; vienus vaikystėje, kitus jaunystėje, viduramžiuje ir senystėje. Nė vienas tenemano, kad jis gali pasirinkti laiką. Kada Jis vadina — eik! Murmėjimas nereiškia, kad danguje bus nepasitenkinimas. Nepasitenkinimas yra šiame amžiuje. Mums kartais atrodo, kad kitam yra lengviau negu man, iš manęs daugiau reikalaujama, negu iš kito. Nepatenkintasis vadinamas bičiulis. Dievas kiekvieną vadina maloniai, Lk 15,30-32.

TRETYSIS PRANEŠIMAS APIE MIRTĮ, Mt 20, 17 - 19

17 Išvykdamas į Jeruzalę, Jėzus ėmė skyrium dvylika mokinių ir kelyje kalbėjo jiems, Mk 10,32-34; Lk 18,31-33; 9,51: 18 "Štai keliaujame į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas į aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų rankas. Jie pasmerks Jį mirti, Mt 16,21; 17,22-23, 19 atiduos pagonims tyčiotis, nuplakti ir nukryžiuoti, bet trečią dieną Jis prisikels iš numirusių", Mt 27,29; Jn 18,36; 19,1.

Sunkią pamoką reikia daug kartų kartoti. Jėzus kalbėjo mokiniams apie kentėjimus jau trečią kartą. Jis nusakė tą vis plačiau ir aiškiau. Tautos ir bažnyčios vyresnieji pasmerks Jį ir išduos pagonims. Tie tyčiosis iš Jo ir Jį nukryžiuos. Jis kentės ir mirs. Bet tas tęsis neilgai. Trečią dieną Jis kelsis!

ZEBEDIEJAUS SŪNŲ MOTINOS PRAŠYMAS, Mt 20, 20 - 23

20 Tada prie Jėzaus priėjo Zebediejaus sūnų motina kartu su savo sūnumis ir, parpuolusi prie Jo, norėjo kažko prašyti, Mk 10,35-45; Mt 4,21; 10,2; 27,56. 21 Jėzus paklausė: "Ko nori?" Toji atsakė: "Pažadėk, kad šiuodu mano sūnūs tavo karalystėje sėdėtų vienas tavo dešinėje, o kitas kairėje", Mt 19,28; Lk 23,42. 22 Jėzus atsakė: "Nežinote ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią Aš gersiu (ir būti krikštijami krikštu, kuriuo Aš būsiu krikštijamas?) Jie atsakė: "Galime", Mt 26,39. 23 Tada Jis tarė: "Mano taurę, tiesa, gersite, (ir krikštu būsite krikštijami), bet sėdėti mano dešinėje ar kairėje — ne mano reikalas jums duoti; tai bus tiems, kuriems mano Tėvo paskirta", Apd 12,2; 1 Pt 5,1; Apr 1,9.

Ji buvo vardu Salomė, Mt 27,56, Jėzaus motinos sesuo, Jn 19,15.

Jėzus pažadėjo savo mokiniams, kad jie Jo karalystėje valdys Izraelio gimines. Čia Zebediejaus sūnų motina, drauge su apaštalais, skubinosi užsitikrinti garbės vietas Jo karalystėje. Morkus sako, kad jie patys prašė Jėzaus, Mk 10,35-45. Atrodo, jie vis dar mąstė apie žemišką karalystę.

Nežinote ko prašote. Jie tikrai nežinojo, kas yra Jo dešinėje ir kairėje sėdėti. Tos garbės nei viena akis neregėjo, nei ausis negirdėjo. Dar daug pavojų seks. Jie manė, kad jau galas artėja, o čia buvo tik pradžia. Jie manė, viską galį dėl Jo, bet gyvenime buvo daug kas kitaip.

Gerti taurę ir būti krikštijami, reiškė kentėjimus. Vieni geria nedaug — kiti iki dugno. Vieni krikštijami tik pašlakstant — kiti visai panardinant. Jie atsakė: "Galime". Jie nežinojo, ko jie prašė; dabar jie nežinojo, ką atsakė. Jie nesuprato, kokie bandymai jų laukia. Jėzus atsakė, kad jie gers — kentės dėl Jo, bet kokia garbė jų laukia, ir kas jiems bus suteikta, tą paskirs tik Tėvas. Mažiausia dangaus karalystės garbė bus didesnė, negu kas įsivaizduoja, 1 Kor 2,9.

DEŠIMTIES REAGAVIMAS, Mt 20, 24 - 28

24 Tai išgirdę, kiti dešimt mokinių supyko ant tų dviejų, Lk 22,24-26. 25 O Jėzus, pasivadinęs juos pas save, tarė: "Jūs žinote, kad pagonių valdovai viešpatauja tautoms, ir didikai jas valdo, 1 Kor 2,6; 1 Sam 8,5. 26 Jūsų tarpe neturi taip būti, jei kas iš jūsų nori būti didesnis, tebūnie jūsų tarnas, Mt 23,11; 1 Kor 9,19, 27 ir kas nori būti pirmasis, tebūnie jūsų vergas, Mk 9,35; 3, Jn 9. 28 Žmogaus Sūnus irgi atėjo, ne kad Jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybę atiduoti užmokesčiu už daugelį", Lk 22,27; Fil 2,7; 1 Tim 2,6; Ps 49,8; Iz 53,10.

Žmogiškai galvojant, mokiniai pamatė, kad tie du Zebediejaus sūnūs nori sau užsitikrinti pirmenybę prieš juos, dėl to jie supyko. Draugystė buvo suardyta. Abi pusės nusikalto, nors nevienodu būdu. Jėzus nebarė jų, bet ėjo gelbėti. Jis sakė, kad jie žino, kaip pasaulyje yra. Jėzus nė vieno nekaltino ir neteisino. Bet Jis sakė, kad jų tarpe, surinkime, privalo veikti kitos pažiūros — tarnavimas. Surinkimo pareiga

yra ne politikuoti, bet tarnauti. Tik tarnavimu pasiekiama didybė Kristaus surinkime. Kur siekiama užimamų vietų ir titulų, ar ten yra Kristaus surinkimo dvasia? Jėzus savo gyvenimu ir mirtimi davė tarnavimo pavyzdį. To Jis reikalauja ir iš savo sekėjų. Už daugelį — už kiekvieną, už visus!

JĖZUS IŠGYDO DU NEREGIUS, Mt 20, 29 - 34

29 Jiems išeinant iš Jericho, **Jėzų sekė didelė minia**, Mk 10,46-52; Lk 18,35-43. 30 **Pakelėje sėdėjo du neregiai.** Išgirdę praeinant Jėzų, jie šaukė: **"Viešpatie,** Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų", Mt 9,27. 31 **Minia draudė juos, kad tylėtų.** Bet anie dar garsiau šaukė: "Viešpatie, Dovydo Sūnau, pasigailėk mūsų!" 32 **Jėzus sustojo, pašaukė juos ir klausė:** "Ko norite, kad jums daryčiau?" 33 Neregiai atsakė Jam: "Viešpatie, kad atsivertų mūsų akys". 34 Pasigailėjęs Jėzus palietė jų akis; jie tučtuojau praregėjo ir, sekė Jį.

Jėzus išgydė tūkstančius. Evangelistai aprašo tik kelių asmenų išgydymus. Čia Matas pasakoja apie du neregius, kiti rašo apie vieną. Į smulkmenas nekreipė dėmesio nei rašytojai, nei surinkimas. Svarbu yra Jis, Viešpats, Gelbėtojas. Čia parodomas neregių tikėjimas, minios neišmintingas draudimas, neregių dar nuoširdesnis meldimas ir garsesnis šaukimas, Jėzaus sustojimas ir klausimas, ligonių atsakymas, Jėzaus pasigailėjimas, kūniškas ir dvasinis išgydymas.

JĖZUS ĮJOJA Į JERUZALĘ, Mt 21, 1 - 11

1 Kai jie prisiartino prie Jeruzalės ir atėjo į Betfagę prie Alyvų kalno, Jėzus pasiuntė du mokinius, Mk 11,1-10; Lk 19,29-38; Jn 12,12-16, 2 liepdamas: "Eikite į priešais esantį kaimą ir tuojau rasite pririštą asilę su asilaičiu. Atriškite ir atveskite juos man. 3 O jeigu kas imtų dėl to teirautis, atsakykite: 'Jų reikia Viešpačiui', ir iš karto juos leis", Mt 26,18; Jn 13,13. 4 Taip turėjo išsipildyti pranašo žodžiai: 5 "Sakykite Siono dukrai: štai atkeliauja tavo karalius. Jis romus, joja ant asilės, ir asilaičio, darbinio gyvulio jauniklio", Iz 62,11; Zak, 9,9. 6 Mokiniai nuėjo ir padarė, kaip Jėzus įsakė. 7 Jie atvedė asilę su asilaičiu, apdengė juos savo drabužiais, o Jėzus užsėdo ant jų. 8 Didelės minios tiesė drabužius Jam ant

kelio. Kiti kirto ir klojo ant kelio medžių šakas, 2 Kar 9,13. 9 Iš priekio ir iš paskos einančios minios šaukė: "Osana Dovydo Sūnui! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu! Osana dangaus aukštybėse!" Ps 118,25; 1 Kar 1,38. 10 Jam įžengus į Jeruzalę, sujudo visas miestas ir klausinėjo: "Kas Jis toksai?" 11 O minios sakė: "Tai pranašas Jėzus iš Galilėjos Nazareto", Mt 21,46; 16,14; Mk 6,15; Lk 7,16; 24,19.

Šį įvykį aprašo visi keturi evangelistai. Jėzus įjojo į Jeruzalę, kaip pranašas Zakarijas sakė, 14,4. Viskas vyko taip, kaip Izaijas išpranašavo, 62,11. Jėzus viską žinojo ir darė, kad Raštas išsipildytų, Mt 26,54; Jn 13,8. Jėzaus mokymas ir gyvenimas buvo kitoks negu ano laiko Rašto aiškintojų. Jo ir įjojimas į sostinę buvo kitoks. Mesijas jojo ant pasiskolinto asilo, karalius be vainiko, be kardo; kelias nuklotas ne brangiais kilimais, bet žmonių prakaituotais, nešvariais rūbais ir skubiai nukirstų medžių šakomis.

Osana pirmykštė reikšmė buvo — gelbėk, 2 Sam 14,4. Laikui bėgant, šis žodis pasikeitė į garbinimo išsireiškimą. Visas miestas sujudo. Apie Jėzaus gyvenimą, ir apie Jį buvo daug įvairiausių nuomonių, bet negirdime, kad žmonės būtų išpažinę Jį Mesiju. Jis buvo jiems tik garsus pranašas iš Nazareto.

ŠVENTOVĖS VALYMAS, Mt 21, 12 - 17

12 Įėjęs į šventovę, Jėzus išvarė visus prekiautojus iš šventovės; išvartė pinigų keitėjų stalus bei karvelių pardavėjų suolus, Mk 11,15-19; Lk 19,45-48; Jn 2,14-16 13 ir sakė: "Parašyta: 'Mano namai vadinsis maldos namai', o jūs pavertėte juos plėšikų lindyne!" Iz 56,7; Jer 7,11. 14 Šventovėje susirinko prie Jo aklų ir raišų, ir Jis gydė juos, Mt 11,5. 15 Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai, matydami stebuklus, kuriuos Jis darė, ir vaikus, šaukiančius šventovėje: "Osana Dovydo Sūnui", Mt 21,9; Lk 19,39; Jn 12,19; Ps 118,26, 16 įpyko ir sakė: "Ar girdi, ką jie sako?" Jėzus atsiliepė: "Girdžiu. Ar niekad neskaitėte: 'Iš vaikų ir žindomųjų kūdikių burnos pasidarei tobulą gyrių?' " Mt 11,25; Ps 8,3. 17 Ir palikęs juos, Jis išėjo iš miesto į Betaniją ir ten nakvojo.

Matas sako, kad Jėzus, įjojęs į Jeruzalę, ėjo į šventovę. Kiti evangelistai sako, kad Jis vėliau, kitą dieną, aplankė šventovę. Ta visa prekyba vyko šventovės šventoriuje. Daugeliui buvo patogiau atsinešti pinigus ir čia nusipirkti aukai gyvulį. Atvykusiems iš užsienio buvo patogu išsikeisti pinigus. Visa tai buvo gera ir patogu. Bet tai prekybai netiko šventorius. Tą buvo galima atlikti kitur. Čia buvo Dievo garbinimo ir maldos vieta.

Čia matome Jėzų tvirtos valios. Jam nedrįso pasipriešinti nei prekybininkai, nei šventovės vadovybė. Jėzus rodė iš Rašto, Iz 56,7, ką jie padarė iš šventovės — plėšikų lindynę. Prekyboje visur yra daug apgaulės, bet tą daryti šventovėje, yra visai ne vieta.

Jėzus visur padėjo žmonėms, taip, ir šventovėje Jis gydė juos. Šventovės vadovybei labai nepatiko vaikų osanos Jėzui. Jie manė, kad tokia garbė Jėzui nepridera. Vaikai labai pastebi, ką daro suaugusieji, ir pamėgdžioja juos. Jei jie girdi suaugusius meldžiantis ir giedant, tą ir jie mielai daro.

PADŽIŪVĘS FIGMEDIS, Mt 21, 18 - 22

18 Anksti rytą, grįždamas į miestą, Jėzus buvo alkanas, Mk 11,12-14; Mt 21,12. 19 Pamatęs pakelėje figmedį, priėjo prie jo, bet nieko nerado, vien tik lapus. Ir tarė: "Tegu per amžius ant tavęs neaugs vaisiai!" Ir figmedis bematant padžiūvo, Lk 13,6; Abak 3,17. 20 Tai pamatę, mokiniai nustebo ir sakė: "Kaip galėjo tas figmedis taip ūmai nudžiūti?" 21 Jėzus atsakė: "Iš tiesų sakau jums: jeigu turėtumėte tikėjimo ir nesvyruotumėte, ne tik galėtumėte taip padaryti su figmedžiu, bet sakytumėte šitam kalnui: 'Pasikelk ir griūk į jūrą!', ir taip atsitiktų, Mt 17,20; Mk 11,19-; Rom 4,20; Jok 1,6. 22 Visa, ko tikėdami melsite, — gausite", Mt, 7,7; 17,20.

Daugelis žiūri į šį įvykį, kaip į palyginimą. Jėzus ieškojo tikėjimo vaisių Izraelio tautoje, bet rado šventovėje tik lapus. Taip Jėzus kalbėjo apie Izraelį, Lk 13,6-9. Apie kalno perkėlimą žiūrėk Mt 17,20.

ĮGALIOJIMAS, Mt 21, 23 - 27

23 Kai Jėzus atėjo į šventovę ir pradėjo mokyti, priėjo prie

Jo aukštųjų kunigų ir tautos vyresniųjų, kurie klausė: "Kokia galia tai darai? Kas tau davė šitą galią?" Mk 11,27-33; Lk 20,1-8; Jn 2,18; Apd 4,7. 24 Jėzus atsakė: "Ir Aš noriu paklausti jus vieno dalyko. Jei man atsakysite, ir Aš atsakysiu, kieno įgaliotas tai darau. 25 Iš kur buvo Jono krikštas? Iš dangaus ar iš žmonių?" Jie samprotavo: "Jei sakysime — iš dangaus, Jis mums prikiš: 'Tai kodėl juo netikėjote?' Mt 21,32; Jn 1,25.33. 26 O jei sakysime — iš žmonių, reikia bijotis minios, nes visi laiko Joną pranašu", Mt 14,5; 21,46; Mk 11,28; 12,12; Lk 20,19; 22,2. 27 Todėl jie atsakė Jėzui: "Nežinome". Tada ir Jis atsakė: "Tai nė Aš nesakysiu, kokia galia tai darau".

Jėzus mokė šventovėje. Delegacija aukštųjų kunigų ir tautos vyresniųjų priėjo prie Jo ir klausė: "Kieno įgaliotas tai darai?" Šį klausimą jie buvo iš anksto gerai apsvarstę. Kiekvienas, kuris mokė, privalėjo turėti įgaliojimą, leidimą, ordinaciją. Ordinuoti — išduoti įgaliojimą turėjo teisę vyriausioji taryba: bažnyčios ir tautos vyriausybė. Jie atėjo prie Jėzaus kaip teisinė delegacija. Šis jų veiksmas buvo rimtesnis, kaip kiti pirmiau klausimai, Mt 16,1; 19,3.

Jei Jėzus būtų rėmęsis Dievo įgaliojimu, tada būtų iškilęs klausimas ne tik mokymo, bet ir Dievo siuntimo — Mesijo. Jėzus atsakė panašiai, kaip į mokesčio klausimą, Mt 22, 15-, klausimu. Delegacijai nepavyko "sugauti" Jėzaus. Jis ją "sugavo". Ir teisme niekas nepajėgė Jėzaus apkaltinti. Jis ėjo mirti ne dėl apkaltinimo, bet kad tai buvo Tėvo valia, Jis vykdė ją. Jėzus siejo save jau anksčiau su Jonu Krikštytoju, Mt 11,10. Jėzus reikalavo pasisakyti tarybos, ar jie tiki į Dievo siuntimą? Taigi, klausimas buvo ne apie teisę, bet iš viso apie tikėjimą, ar taryba ir Izraelio vyriausybė tiki Dievą? Ir mūsų laike, iš visų tikėjimo klausimų, vis iškyla klausimas: "Kas tau yra Jėzus?" Tauta tikėjo į Jono skelbimą ir darė atgailą. Bažnyčios ir tautos vyriausybė (taryba) pasisakė, kad jie netiki. Jie turėjo teisinę teisę, bet neturėjo dvasiško siuntimo ir Jo palaiminimo.

PALYGINIMAS APIE SKIRTINGUS SŪNUS, Mt 21, 28 - 32

28 "Kaip jūs manote? Vienas žmogus turėjo du sūnus.

Kartą jis kreipėsi į pirmąjį, sakydamas: 'Vaike, eik ir padirbėk šiandien vynuogyne', Lk 15,11. 29 Šis atsakė: 'Nenoriu', bet vėliau apsigalvojo ir nuėjo dirbti. 30 Paskui tėvas kreipėsi į antrąjį sūnų tais pačiais žodžiais. Šis jam atsakė: 'Einu, viešpatie', bet nenuėjo, Mt 7,21; 23,3; Lk 6, 46. 31 Katras iš jų įvykdė tėvo valią?" Jie atsiliepė: "Pirmasis". Tada Jėzus tarė jiems: "Iš tiesų sakau jums: muitininkai ir ištvirkėlės greičiau už jus pateks į Dievo karalystę, Lk 3,12; 18,14; 7,36-50. 32 Jonas atėjo pas jus teisybės keliu, bet jūs netikėjote juo. O muitininkai ir ištvirkėlės tikėjo. Betgi jūs, nors tai ir matėte, nė vėliau neapsigalvojote ir netikėjote juo", Mt 9,9; 21,25; Lk 7,29; 23,13; Jn 7,48; 2 Pt 2,21.

Palyginime tėvas kreipėsi į sūnų. Šis buvo nemandagus. Atsakė stačiokiškai: "Nenoriu". Tai buvo nusidėjėliai, kurie nieko nenorėjo žinoti apie Dievą, dar mažiau vykdyti Jo valią. Bet vėliau apsigalvojo, atsivertė. Antrasis sūnus buvo mandagus, prižadėjo, bet nevykdė. Kunigai ir fariziejai pritarė įstatymui, bet gyvenime jo nevykdė. Pumpurai ir žiedai dar nėra vaisiai. Jonas atėjo teisybės keliu, atsivertimo ir gyvenimo. Nusidėjėliai atsivertė ir pakeitė savo gyvenimą. Bet veidmainiai liko veidmainiais. Geriau yra apsimąstyti ir daryti, negu pritarti ir nedaryti. Kas buvo Jono laikais, galioja ir mums.

PALYGINIMAS: ŽMOGŽUDIŠKI VYNUOGYNO NUOMININKAI, Mt 21, 33 - 46

33 Pasiklausykite kito palyginimo. Buvo šeimininkas, kuris įveisė vynuogyną, aptvėrė jį, įrengė spaustuvą, pastatė bokštą, išnuomojo vynininkams, Mt 20,1; 25,14; Iz 5,1-; 27,2 34 ir iškeliavo į svetimą šalį. Atėjus vaisių metui, jis siuntė tarnus pas vynininkus atsiimti savosios vaisių dalies. 35 Bet vynininkai, nutvėrę jo tarnus, vieną primušė, kitą nužudė, o trečią užmušė akmenimis, Mt 22,6. 36 Jis vėl siuntė tarnų, daugiau negu pirmųjų. Bet vynininkai ir su šitais pasielgė, kaip su anais, 2 Ch 24,21; 36,15; Mt 22,4. 37 Pagaliau jis išsiuntė pas juos savo sūnų, manydamas: 'Jie drovėsis mano sūnaus'. 38 Tačiau vynininkai, išvydę sūnų, kalbėjosi: 'Tai įpėdinis! Eime, užmuškime jį ir turėsime palikimą, Mt 27,18;

Lk 19,14; Jn 1,11. 39 Nutvėrę jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. 40 Tad ką gi atvykęs vynuogyno šeimininkas darys su tais vynininkais?" 41 Jie atsakė: "Jis žiauriai nužudys piktadarius ir išnuomos vynuogyną kitiems vynininkams, kurie atėjus metui, duos vaisių". 42 Tada Jėzus tarė: "Ar neskaitėte, kas parašyta Raštuose: 'Akmuo, kurį statybininkai atmetė, tapo kertiniu akmeniu. Tai Viešpaties padaryta, ir nuostabu mūsų akyse', Lk 9,22; Apd 4,11; Rom 9,33; 1 Pt 2,6-8; Ef 2,20; Iz 28,16; Ps 118,22-23. 43 Todėl sakau jums: Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir duota tautai, kuri duos vaisių, Gal 5,22. 44 Jei kas kris ant to akmens, tas suduš, o ant ko tas akmuo užgrius, tą sutriuškins", Dan 2,34-35. 44-45.

45 Išgirdę palyginimus, vyriausieji kunigai ir fariziejai suprato, kad Jėzus kalbėjo apie juos. 46 Jie stengėsi Jį suimti, tačiau bijojo minių, nes jos laikė Jį pranašu.

Palyginimas apie vynuogyną buvo gerai žinomas visiems izraelitams iš Iz 5,1-. Vynuogynas — Izraelis. Tarnai — pranašai. Sūnus — pats Jėzus. Vaisių metas — teismas. Vynuogynas bus išnuomotas kitiems — Izraelis bus atmestas ir jo vietoje iššauktas surinkimas (bažnyčia). Šiuo palyginimu Jėzus iššaukė juos apsispręsti. Kaltę išpažinti liudininkų nereikia, kiekvienam pasako jo sąžinė. Jie suprato. Jėzus priminė jiems rimtas pasekmes, Ps 118,22-23. Jie atmetė Jėzaus pasiūlytą ir sąžinės paliudytą kvietimą. Dievas atmetė juos. Jėzaus kvietimas apsispręsti galioja visais laikais: bažnyčioms, bendruomenėms ir kiekvienam asmeniui.

PALYGINIMAS APIE KARALIAUS SŪNAUS VESTUVES, Mt 22, 1 - 14

1 Jėzus vėl kalbėjo palyginimais, Lk 14,16-24; Mt 21,45: 2 "Su dangaus karalyste yra panašiai, kaip su karaliumi, kuris kėlė savo sūnui vestuves, Mt 9,15; 18,23; Jn 3,29; Apr 19, 7.9. 3 Jis išsiuntė tarnus šaukti pakviestųjų į vestuvių pokylį, bet tie nenorėjo ateiti. 4 Tada jis vėl siuntė kitus tarnus, liepdamas: 'Sakykite pakviestiesiems: štai surengiau pokylį, mano jaučiai ir penėtini veršiai papiauti, ir viskas surengta. Ateikite į vestuves!' Mt 21,36. 5 Tačiau kviečiamieji to nepaisė ir nuėjo kas sau: vienas į ūkį, kitas į prekybą,

Žyd 2,3. 6 o kiti tarnus nutvėrę išniekino ir užmušė, Mt 21,35; 23,37. 7 Tai išgirdęs karalius užsirūstino, ir išsiuntęs kariuomenę, sunaikino anuos žmogžudžius ir padegė jų miestą, Mt 18,34; 24,2. 8 Pagaliau jis tarė tarnams: 'Vestuvės, tiesa, surengtos, bet pakviestieji nebuvo verti, Apd 13,46. 9 Todėl eikite į kryžkeles ir, ką tik rasite, kvieskite į vestuves', Mt 13,47; 21,43. 10 Tie tarnai išėjo į kelius ir surinko visus, ką tik sutiko, blogus ir gerus. Vestuvės prisipildė svečių. 11 Karalius atėjo pasižiūrėti svečių ir pamatė žmogų, neapsirengusį vestuviniu drabužiu, Par 19,8. 12 Jis tarė jam: 'Bičiuli, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio?' Tas tylėjo. 13 Tada karalius paliepė tarnams: 'Suriškite jam rankas ir kojas ir išmeskite jį laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas', Mt 8,12; Ps 112,10. 14 Nes daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų", Mt 20,16.

Palestinoje dar ir dabar svečius pakviečia iš anksto, ir puotai prasidedant praneša, kad yra laikas atvykti. Izraelis buvo Dievo pakviestas seniai, dabar prasidėjo tikrasis pokylis — Mesijo laikas. Palyginimą galima taip paaiškinti: karalius — Dievas, pokylis — Dievo karalystė, tarnai — Dievo pasiuntiniai, pranašai ir apaštalai. Svečiai iš patvorių ir nuo kelių — pagonys. Vestuvių drabužis — Jėzaus atpirkimas. Svečias be vestuvinio drabužio — neatgimęs krikščionis. Kristus yra jaunasis, surinkimas — nuotaka, jaunoji. Viskas yra priruošta per Jį. Kiekvienas yra kviečiamas ateiti. Tik tas negali ateiti, kuris nenori. Atmetantiems Jo pasiūlytą malonę — gręsia bausmė.

MOKESTIS CIESORIUI, Mt 22, 15 - 22

15 Tada fariziejai pasitraukė ir tarėsi, kaip Jį sugauti kalboje, Jn 8,6. 16 Jie nusiuntė pas Jį mokinių su Erodo šalininkais, klausdami: "Mokytojau, mes žinome, kad esi tiesakalbis, mokai tikrai Dievo kelio ir niekam nepataikauji, neatsižvelgi į asmenis, Mk 3,6; Jn 3,2. 17 Tad pasakyk, kaip manai: valia mokėti ciesoriui mokesčius ar ne?" 18 Suprasdamas jų klastą, Jėzus tarė: "Kam spendžiate man pinkles, veidmainiai? 19 Parodykite man mokesčių pinigą!". Jie padavė Jam denarą, Mt 17,24. 20 Jis paklausė: "Kieno čia paveikslas ir

įrašas?" 21 Jie atsakė: "Ciesoriaus". Tada Jėzus tarė: "Atiduokite tad, kas ciesoriaus, ciesoriui, o kas Dievo — Dievui", Rom 13,7; 1 Pt 2,17. 22 Tai girdėdami, jie stebėjosi ir palikę Jį, pasišalino, Jn 8,9.

Fariziejai ir vyresnieji matė, kad jie negali atsilaikyti prieš Jėzų kalboje. Jie nusistatė prieš Jį ir susiėjo pasitarti, kaip Jį sugauti Jo paties kalboje? Pasitarime jie neieškojo tiesos, bet kaip įvykdyti savo piktus planus. Tarp kitų klausimų jie svarstė mokestį ciesoriui. Izraelio nacionalistai buvo už tai — nemokėti ciesoriui asmens mokesčio. Erodo šalininkai vertė visus mokėti mokesčius ciesoriui. Pagaliau taryba nutarė pasiųsti savo mokinius, drauge su Erodo šalininkais pas Jėzų, ir prašyti Jį pasisakyti mokesčio klausimu. Jei Jis pasisakys už mokestį, bus įmanoma sukiršinti minią prieš Jį. Jei Jis pasisakys prieš mokestį, bus įmanoma kaltinti Jį, kaip ciesoriaus priešą. Abiejų partijų pažiūros buvo visai priešingos, bet abi sutarė kenkti Jėzui. Buvo panašiai, kaip Simsono surištos lapės žiūrėjo į priešingas puses, bet abiejų uodegose degė ugnis, Teis 15,4.

Jie, atėję prie Jėzaus, kalbėjo labai gražiai. Kreipėsi į Jį: "Tikro Dievo kelio mokytojau, tiesakalbi". Bet širdyje manė su Juo pasielgti, kaip su nusikaltėliu. Jis suprato jų veidmainystę. Pavadino juos tikru vardu, ir pirmiau negu jie susivokė, suniekino jų kėslus. Jėzus paprašė parodyti Jam mokesčio pinigą. Jie jį turėjo. Jie naudojosi ciesoriaus pinigais ir tuo pripažino jo valdžią. Jėzus klausė, kieno tas paveikslas ir įrašas. Jie atsakė: "Ciesoriaus". Jis liepė atiduoti ciesoriui, kas ciesoriaus, ir pridėjo, ko jie visai nelaukė: "Atiduokite Dievui — kas Dievo". Tai girdėdami jie stebėjosi, bet nesekė Jo, nuėjo šalin. Daug kas stebisi Kristumi. Jis yra tik tų Viešpats, kurie Jį seka. Tiems Jis suteikia galią tapti Dievo vaikais, Jn 1,12.

PRIKĖLIMAS MIRUSIŲJŲ, Mt 22, 23 - 33

23 Aną dieną atėjo pas Jį sadukiejai, kurie nepripažįsta mirusiųjų prisikėlimo, ir klausė, Apd 4,2; 23,6.8; 1 Kor 15,12: 24 "Mokytojau, Mozė yra pasakęs: 'Jei kas mirtų bevaikis, tegul jo brolis veda jo žmoną ir pažadina savo broliui palikuonių', 5 M 25,5-6; 1 M 38,8. 25 Štai pas mus buvo septyni

broliai. Pirmasis vedęs mirė ir, neturėdamas vaikų, paliko savo žmoną broliui. 26 Taip atsitiko antrajam ir trečiajam iki septintojo. 27 Visų paskiausiai mirė ir ta moteris. 28 Tad, kai mirusieji prisikels, kuriam iš septynių ji bus žmona? Juk visi yra ją turėję". 29 Jėzus jiems atsakė: "Jūs klystate, nepažindami nei Raštų, nei Dievo galybės, 1 Kor 15,34; 2 Tim 3,7. 30 Prisikėlę nei ves, nei tekės, bet bus kaip Dievo angelai danguje. 31 O apie mirusiųjų prisikėlimą ar nesate skaitę, kas jums Dievo pasakyta, Lk 20,34-35: 'Aš Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas'. Jis ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas!" 2 M 3,6; Mt 8,11; 17,3. 33 Tai girdėdamos, minios stebėjosi Jo mokslu.

Sadukiejai rėmėsi Mozės įstatymu, pirmomis penkiomis Biblijos knygomis. Jie mažai vertino pranašus, kurie daugiau kalba apie prisikėlimą. Mozės knygose nedaug apie prisikėlimą mirusiųjų sakoma. Tad sadukiejai visai netikėjo į prisikėlimą iš numirusių nei pomirtinį gyvenimą. Jie iš to viso juokėsi. Jie išgalvojo pasakaitę apie septynis brolius, kurie buvo vedę vienas po kito tą pačią moterį, kad įvykdytų įstatymą 5 M 25,5-6. Jie atėjo prie Jėzaus ir norėjo pasijuokti iš mirusiųjų prisikėlimo. Jėzus atsakė jiems, kad jie nepažįsta Rašto nei Dievo galybės. Jei jie turėtų tikėjimą, kokį turėjo Abraomas, Izaokas ir Jokūbas, kuriems Dievas apsireiškė gyvai ir suprantamai, tada jie visai kitaip galvotų. Jėzus jiems atsakė Mozės Raštais, nes jie į kitus, Senojo Testamento daug aiškesnius Raštus, netikėjo. Gal mūsų proto žingeidumą Jėzaus atsakymas nevisai patenkina, nes mes daug daugiau žinome, negu ano laiko žmonės žinojo. Sadukiejus ir minią Jėzaus paaiškinimas visai patenkino. Sadukiejai nutilo, o minia stebėjosi Jėzaus giliu Rašto supratimu ir aiškinimu. To jie niekad nebuvo girdėję. Jėzus pats yra gyvybė ir gyvenimas.

DIDYSIS ĮSAKYMAS, Mt 22, 34 - 40

34 Fariziejai išgirdę, kad Jėzus nutildė sadukiejus, susirinko draugėn, Mk 12,28-34; Lk 10,25-28, 35 ir vienas iš jų, įstatymo mokytojas, mėgindamas Jį, paklausė: 36 "Mokytojau, koks įsakymas yra didžiausias įstatyme?" 37 Jėzus jam

atsakė: 'Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visu protu', 5 M 6,5. 38 Tai didžiausias ir pirmasis įsakymas. 39 Antrasis — lygus jam: 'Mylėk savo artimą, kaip save patį', 3 M 19,18; Jok 2,8; Mt 5,43. 40 Šitais dviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai", Mt 7,12; Rom 13,9-10; Gal 5,14.

Visi trys pirmieji evangelistai rašo skirtingai apie šį pokalbį. Kiekvienas turėjo savo tikslą. Matas rodo Jėzų tokį, kuris į visus klausimus atsakė, nutildydamas savo priešus. Fariziejai ir sadukiejai dėl daug klausimų nesutiko. Fariziejai išgirdę, kad Jėzus nutildė sadukiejus, nėjo už tai Jam padėkoti. Jų tikslas buvo Jėzų mėginti ir Jį sukompromituoti. Ne visi įsakymai turi vienodą reikšmę. Fariziejai labai rėmėsi 3 M 18,5, laikyti įstatymą ir taip išpildyti Dievo valią, pasiekti gyvenimą. Jėzus visą įstatymą ir pranašus suglaudė į vieną žodį — meilė. Meilė į Dievą ir į artimą. Tą visą fariziejai žinojo. Jėzus suprato meilę ir mokė apie ją kitaip, negu fariziejai. Ir mes krikščionys, gal daugiau suprantame meilę, kaip suprato fariziejai, o ne kaip Jėzus? Jėzus mokė, kad mes tik tada galime mylėti, kai Dievas savo meilę, kaip dovaną, išlieja mumyse, mūsų širdyse. Apaštalas Povilas rašė apie meilę 1 Kor 13 labai vaizdžiai.

MESIJAS, Mt 22, 41 - 46

41 Kol fariziejai buvo susirinkę, Jėzus juos paklausė, Mk 12,35-37; Lk 20,41-44: 42 "Ką jūs manote apie Mesiją? Kieno Jis sūnus?" Jie atsakė: "Dovydo", Jn 7,42. 43 Jis tarė jiems: "O kodėl gi Dovydas, Dvasios įkvėptas, vadina Jį Viešpačiu, sakydamas, 2 Sam 23,2: 44 'Viešpats tarė mano Viešpačiui: sėskis mano dešinėje, kol patiesiu tavo priešus tarsi pakojį po tavo kojų' Mt 26,64; Apd 2,34-35; 1 Kor 15,25; Žyd 1,13; 2,8; 10,13; Ps 110,1. 45 Jei tad Dovydas vadina Jį Viešpačiu, kaipgi tada gali Jis būti jo sūnus!?" 46 Ir nė vienas negalėjo Jam atsakyti nė žodžio, nei kas nors drįso nuo tos dienos Jį beklausti, Lk 20,40.

Klausimams išsisėmus, Jėzus klausė fariziejus: "Kieno sūnus yra Mesijas?" Šis klausimas buvo visiems žinomas ir lengvai atsakomas — Dovydo. Į sekantį klausimą fariziejai

negalėjo atsakyti. Jie buvo sukompromituoti. Jėzus klausimo nepaaiškino. Savo prisikėlimu Jis įrodė, kad Jis yra ne tik Dovydo sūnus, bet ir jo Viešpats. Jis yra Dievas ir žmogus. Į šį klausimą dar ir dabar daugybė krikščionių nežino atsakymo. Kuriam Jis tampa Viešpačiu, tas atsako su Tomu: "Mano Viešpatie ir mano Dieve", Jn 20,28.

FARIZIEJAI, Mt 23, 1 - 12

1 Tada Jėzus kalbėjo į minias ir savo mokinius, Mk 12,38-40; Lk 11,37-54; 20,45-47; 5 M 17,9-.: 2 "Į Mozės krasę atsisėdo Rašto aiškintojai ir fariziejai. 3 Todėl visa, ką jie liepia, darykite ir laikykite, tačiau nesielkite, kaip jie elgiasi, nes jie kalba, bet nedaro, Mal 2,7-8; Rom 1,21-22. 4 Jie riša sunkias, nepakeliamas naštas ir krauna žmonėms ant pečių, o patys nenori jų nė pirštu pajudinti, Mt 11,29-30; Lk 11,46; Apd 15,10.28. 5 Jie visa daro, kad būtų žmonių matomi. Jie pasiplatina maldos diržus ir pasididina apsiaustų spurgus, Mt 6,1-; 2 M 13,9; 5 M 11,18; 4 M 15,38; 5 M 6,8. 6 Jie mėgsta pirmąsias vietas pokyliuose bei pirmąsias kėdes sinagogose, Lk 14,7; Mt 6,5, 7 mėgsta sveikinimus turgaus aikštėse ir, kad žmonės juos vadintų rabi.

8 O jūs nesivadinkite rabi, nes turite vienintelį Mokytoją, o jūs visi esate broliai, Jn 13,13; Jer 31,34. 9 Ir nė vieno savo tarpe, nevadinkite tėvu, nes turite vienintelį Tėvą danguje. 10 Taip pat nesivadinkite vadovais, nes jūsų vienintelis Vadovas yra Kristus. 11 Kas iš jūsų didesnis, tebūnie jums tarnas, Mt 20,26-27. 12 Nes kas save aukština, bus pažemintas, o kas save žemina, bus išaukštintas", Pat 29,23; Job 22,29; Ez 21,31; Lk 18,14; 1 Pt 5,5; Lk 14,11; Jok 4,6.10.

Jėzus perspėjo, 23 skyriuje, savo sekėjus, saugotis fariziejų raugo. Skyriaus pradžioje, Jėzus pripažįsta jų mokymo reikšmę, bet atmeta jų charakterio būdą. Kartais ir blogas gali gero pamokyti. Gera reikia priimti. Pranašui Elijui atnešė maisto angelas, bet taipgi ir varnai. Jėzus įsakė savo mokiniams ir miniai daryti, ką jie mokė. Jėzus pripažino gerą mokymą, bet atmetė netinkamą jų elgesį. Jų mokymas ir darymas buvo du skirtingi dalykai. Jie buvo veidmainiai. Ar gali būti didesnė veidmainystė, kitus mokyti tiesos, o pačiam jos nevykdyti? Panašiai, kaip apaštalas Povilas rašė 1 Kor

13: varis, varpas skamba, kviečia žmones į bažnyčią, bet pats neturi jokios gyvybės. Fariziejai buvo dideli kalbėtojai, bet ne darytojai. Jie mokė kitus daryti, bet patys ir pirštu nenorėjo prisidėti. Kristus įsakė daryti gerus darbus, kad tie, kurie juos mato, garbintų Tėvą danguje. Fariziejai visa darė tik savo pasirodymui, o ne Dievo garbei. Geri darbai reikalingi Dievo garbei iškelti, o ne save.

Dievas įsakė izraelitams atsiminti didingus įvykius, juos nešioti ant savo kaktos (mintyse) ir ant širdies (širdyje). Jie tą suprato visai išviršiniai. Jie užrašė žodžius iš 2 M 13,2-16, 5 M 6,9 ir 11,13-21 ant pergamento, juos įdėjo į mažutę dėžutę ir ją pritvirtino ant diržo, kad ji stovėtų ant kaktos, ir ant kairės rankos taip, kad kabėtų visai prie širdies. Tas yra gražu, bet jei iš to lieka tik amuletas, pasirodymas, kokia tada nauda? 4 M 15,38, įsakyta izraelitams nešioti ant apsiaustų apvadas prisiminti, kad jie yra išrinktoji tauta. Iš kuklaus prisiminimo jie pradėjo daryti plačius diržus ir apvadus, kad išsiskirtų iš kitų. Jie tuo didžiavosi. Taipgi jie mėgo melstis turgavietėse, kad žmonės matytų, ir mėgo pirmąsias vietas pokyliuose ir sinagogose. Malda yra reikalinga, ir kas nors turi sėdėti pirmoje vietoje, bet to siekti ir taip mokyti kitus to siekti yra nuoboda Dievui. Tą Jėzus atmetė ir įsakė savo sekėjams saugotis tos dvasios (raugo).

Naujajame Testamente yra minimi vardai, bet tai buvo vardai atliekamo darbo arba užimamos vietos, bet ne garbės titulų. Jėzus mokė, kad visi esame broliai, ir kaip tokie turėtume jaustis savo tarpe. Mokytojas ir Viešpats yra tik vienas — Mesijas, Dievo siųstasis. Ir vienas tik yra Tėvas danguje. Jis yra gyvybės šaltinis. Jėzaus sekėjų tarpe tik tas yra didis, kuris tarnauja, o ne tas, kuris siekia ir turi titulus.

VARGAS VEIDMAINIAMS, Mt 23, 13 - 33

13 "Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs užrakinate žmonėms dangaus karalystę ir nei patys neinate, nei norinčių į ją patekti neleidžiate, Mt 16,19; Lk 11,52; 3 Jn 10. 14 (Vargas jums veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs suryjate našlių namus, ir dedatės kalbą ilgas maldas; todėl būsite itin rūsčiai teisiami!) Ez 22,25; Mk 12,40; Lk 20,47.

15 Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs perkeliaujate jūrą ir sausumą, kad laimėtumėte vieną naujątikį, o kai toks atsiranda, jūs padarote iš jo pragaro vaiką, dvigubai blogesnį už jus pačius.

16 Vargas jums, aklieji vadai, kurie mokote: 'Jei kas prisiektų šventove, tai nieko, o jei kas prisiektų šventovės auksu, tai jis įsipareigoja', Mt 15,14. 17 Kvaili jūs ir akli! Kas gi didesnis — auksas ar šventovė, kuri pašvenčia auksą? 18 Arba, anot jūsų: 'Jei kas prisiektų aukuru, tai nieko, o jei kas prisiektų auka ant aukuro, tai jis įpareigotas'. 19 Akli! Kas gi didesnis — auka ar aukuras, kuris pašvenčia auką? 2 M 29,37. 20 Todėl, kas prisiekia aukuru, tas prisiekia ir tuo, kas ant jo padėta, 21 o kas prisiekia šventove, prisiekia ir Tuo, kuris joje gyvena, 1 Kar 8,13; 2 Ch 6,2. 22 Taipogi kas prisiekia dangumi, prisiekia Dievo sostu ir Tuo, kuris jame sėdi, Mt 5,34.

23 Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs duodate dešimtinę nuo mėtų, krapų ir kmynų, o pamirštate, kas svarbiausia įstatyme, — teisingumą, gailestingumą ir ištikimybę. Reikia tai daryti ir ano nepalikti! 3 M 27,30; Lk 18,12; Jn 7,24; Lk 12,57; Mt 12,7; Mik 6,8; 1 Tim 1,5. 24 Akli vadai, jūs iškošiate uodą, o praryjate kupranugarį, Mt 15,14; 23,16.

25 Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs valote taurės bei dubenio išorę, o viduje esate pilni gobšumo ir nesivaldymo, Mk 7,4. 26 Aklasai fariziejau! Pirmiau išvalyk taurės ir dubens vidų, kad būtų švari ne tik išorė! Jn 9,40; Tit 1,15.

27 Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs panašūs į pabaltintus antkapius, kurie iš paviršiaus gražiai atrodo, o viduje pilni mirusiųjų kaulų ir visokių nešvarumų, Apd 23,3; Lk 11,44.47. 28 Taip ir jūs iš paviršiaus atrodote žmonėms teisūs, o viduje esate pilni veidmainystės ir nedorumo, Lk 6,15.

29 Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs statote pranašams antkapius, puošiate teisiųjų paminklus 30 ir sakote: 'Jei būtume gyvenę savo protėvių dienomis, nebūtume kartu su jais susitepę pranašų krauju'. 31 Taigi jūs patys prieš save liudijate, jog esate pranašų žudytojų vaikai, Apd 7,52; Apr 6,11; Jer 26,15.

32 Pripildykite gi savo tėvų saiką!" 1 Tes 2,16.
33 "Gyvatės! Angių išperos! Kaip jūs ištrūksite nuo pasmerkimo į pragarą!?" Mt 3,7.

Mt 5,3 Jėzus iššaukė palaiminimus. Čia Jis iššaukia vargą! Tarp Jėzaus mokymo ir fariziejų buvo skirtumas. Jėzus mokė, kad išganymas įgyjamas tik iš Dievo malonės. Žmogui, kuris pamato, supranta, savo beviltišką padėtį, Dievas dovanai suteikia išgelbėjimą. Žmogus tikėjimu turi tai priimti. Fariziejai mokė, kad žmogus gali įgyti išganymą, išpildydamas Dievo duotą įstatymą. Tikrybėje — nė vienas žmogus negali išpildyti įstatymo. Ką fariziejai darė ir mokė buvo tik vaidinimas, tikra veidmainystė. Jėzus tą aiškiai pasakė ir iššaukė jiems: "Vargas!" Jau į Jono skelbimą, atsiversti, Rašto aiškintojai ir fariziejai atsakė veidmainyste. Jie patys nėjo į dangaus karalystę ir kitus sulaikė savo mokymu ir elgesiu.
14 skirsnelis ne visuose rankraščiuose yra. Kitose evangelijose jis yra. Jis tinka ir čia. Jėzus neatmetė ilgų maldų. Jos kartais yra reikalingos. Jėzus pats kartais meldėsi visą naktį. Yra daug dalykų už kuriuos reikia Dievui dėkoti ir daug ko prašyti. Jėzus atmetė parodines, nenuoširdžias maldas. Kai kurie fariziejai tikrai ilgai meldėsi. Sakoma, kad kai kurie meldėsi kas dieną po tris kartus ir kiekvieną kartą po tris valandas. Daugelis žmonių, ypač senos našlės, tokiems šventiems žmonėms viską patikėjo. Bet fariziejų maldos dažnai buvo, kaip aro skraidymas padangėse. Jis aukštai pakyla, bet jis žiūri žemyn, ieško grobio. Ar nėra daug fariziejiškumo ir krikščionijoje? Ar mišios nesuryja daug našlių namų? Kartais našlės dėl savo mirusiųjų atiduoda paskutinį duonos kąsnį.
Misijos darbas, evangelijos skelbimas, yra labai reikalingas ir naudingas darbas. Evangelija yra išganantí jėga žydams ir pagonims. Bet ieškojimas atversti žmones prie savo bendruomenės ar bažnyčios, o ne prie Kristaus, yra tik vardo pakeitimas. Mažai mąstančius žmones patraukia apeigos, blizgučiai. Kur nepasireiškia atgimdanti evangelijos galia, ten pakeitimas vardo, perėjimas iš vienos bažnyčios į kitą, yra nenaudingas, pražūtingas. Jokia bažnyčia neturi išgelbstančios galios. Ją turi tik Jėzus — Mesijas.
Priesaika visose tautose laikoma šventa ir įpareigojanti.

Visi priesaiką taip supranta. O jie, Rašto aiškintojai ir fariziejai, priesaiką suskirstė į daug skyrių taip, kad eilinis žmogus nebegalėjo susigaudyti. Priesaikos buvo: į šventovę, auksą šventovėje, aukurą, auką ant aukuro ir t.t. Ar tai nebuvo aklumas ir veidmainystė apgaudinėti žmones ir Dievą?

Įstatymas reikalavo mokėti dešimtinę (10 dalį pajamų) bažnyčiai. Į smulkmenas nebuvo kreipiamas dėmesys. Mėtos, krapai, kmynai nebuvo laikoma daržovėmis ir už jas nereikėjo duoti dešimtinės. Fariziejai reikalavo ir už jas duoti dešimtinę. Jėzus sakė, kad tai reikalinga daryti, bet įstatymas reikalavo vykdyti dar svarbesnius dalykus: teisingumą, gailestingumą, ištikimybę. Tas yra svarbiau, negu pinigai ir daiktai. Jėzus tai palygina su uodų košimais ir kupranugarių prarijimais.

Išoriniai Rašto aiškintojai ir fariziejai atrodė labai šventi ir dori. Jėzus matė jų vidų, širdį, kad čia buvo apgaulė. Jis juos palygino su iš viršaus nuvalytomis taurėmis, dubeniais ir kapais.

Jie, Rašto aiškintojai ir fariziejai, gerbė nužudytus pranašus, statė jiems paminklus, puošė jų kapus. Jie sakė, kad jie nebūtų pasielgę, kaip jų tėvai, jei būtų tais laikais gyvenę. Bet jie nepastebėjo, kad jie patį Mesiją ir Jo apaštalus žudo. Ar begalėjo būti didesnis aklumas ir veidmainystė? Jie savo elgesiu parodė, kad jie nebuvo iš Dievo, bet gyvačių išperos, to pirmojo gundytojo sekėjai. Jų laukia bausmė už jų darbus.

ĮSPĖJIMO ŽODIS RAŠTO AIŠKINTOJAMS, FARIZIEJAMS IR JERUZALEI, Mt 23, 34 - 39

34 "Todėl štai siunčiu pas jus pranašų, išminčių ir Rašto aiškintojų. Vienus iš jų užmušite ir nukryžiuosite, kitus plaksite sinagogose ir persekiosite nuo miesto iki miesto, Lk 20,45-47; 13,34-; Mt 10,23; 1 Tes 2,15; Apd 5,40; 7,58; 12,2. 35 kad ant jūsų kristų visas nekaltas kraujas, išlietas žemėje, pradedant teisiojo Abelio krauju ir baigiant krauju Barachijo sūnaus Zacharijo, kurį nužudėte tarp šventovės ir aukuro, Mt 27,25; Žyd 11,4; 12,24; Apr 18,24; 1 M 4,8-10; 2 Ch 24,20-21. 36 Iš tiesų sakau jums: visa tai ištiks šitą kartą", Lk 13,34-35.

37 "Jeruzale, Jeruzale! Tu žudai pranašus ir užmuši akme-

nimis tuos, kurie pas tave siųsti. Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, o tu nenorėjai! Mt 22,6; Jn 8,59; Apd 7,58-59; 1 Tes 2,15; Žyd 11,37; Apr 11,8. 38 Štai jūsų namai jums palikti tušti, 1 Kar 9,7-8; Jer 22,5; 12,7; Apd 1,20; 6,14. 39 Taigi sakau jums: nuo dabar jūs manęs nebematysite, kol tarsite: 'Palaimintas tas, kuris ateina Viešpaties vardu!' " Mt 21,9; Ps 118,26; Jn 8,58; 14,19.

Jėzus pasakė, kokie yra Rašto aiškintojai ir fariziejai, Dievo, ne žmonių, akivaizdoje. Betgi Jis prižadėjo dar siųsti pas juos savo tarnus, nors Jis iš anksto žinojo, kad Izraelio vadai jų nepriims, bet juos persekios ir žudys.

Dievo malonės laikas užsibaigs greitai. Ši karta, kuri gyveno Jėzaus laikais, pergyvens bausmę. Žmonės, dėl tikėjimo kentėjo ir, buvo žudomi pradedant Abeliu. Jis buvo užmuštas už tai, kad jis garbino Dievą geriau, negu Kainas. Ir baigiant Barachiju. Tais laikais chronikos knygos buvo paskutinės Senojo Testamento padalinime. Todėl Barachijas skaitomas paskutiniu. Bet persekiojimas ir žudynės ėjo toliau. Naujojo Testamento darbuotojai buvo persekiojami. Kai krikščioniškoje bažnyčioje pradėjo pasireikšti pagoniškas mokymas ir pagoniška dvasia, tada krikščionys pradėjo persekioti ir labai žiauriai žudyti tikinčius krikščionis pagal Naujojo Testamento Dvasią. Persekiojimai ir žudymai eina ir mūsų dienomis, ir jie tęsis iki Kristaus atėjimo, taip sako Šventasis Raštas.

Jeruzalė buvo šventas miestas, bet kadangi bažnyčios ir tautos vadovybė nesilaikė Šventojo Rašto Dvasios tiesų, bet tik raidės, ji tapo Dievo siųstųjų žmonių žudytoja. Jėzus pats, kaip Jonas rašo evangelijoje, daug kartų lankėsi Jeruzalėje ir norėjo juos gelbėti, bet jie nenorėjo.

Jie atsisakė priimti Jėzų. Jis pasitraukė. Jis nė vieno prievarta neverčia. Jis gerbia žmogaus valią, laisvą pasirinkimą. Jis paliko jiems šventovę. Jie galėjo daryti, ką norėjo. Šventovė be šventojo, Jėzaus, tapo tikrai tuščia, tik plėšikų ir žmogžudžių lindynė. Kur Jėzaus Dvasia nepriimama, ten ir švenčiausia vieta yra tuščia. Kur Jėzus yra, ten yra dangus, nors ten būtų lūšna, miško tankynė, tyrai ar tvartas.

Jėzus pasitraukė iš šventovės. Jis paliko juos ramybėje.

Greitai sekė Jeruzalės baisusis sunaikinimas ir tautos išsklaidymas po visą pasaulį. Betgi Jėzaus meilė nepasibaigė. Jis sakė, kad ateis laikas, kada Izraelis sakys: "Palaimintas, kuris ateina Viešpaties vardu".

ATEINA NELAIMĖS, Mt 24, 1 - 3

1 Išėjęs iš šventovės, Jėzus ėjo tolyn. Čia priėjo mokiniai, rodydami Jam šventovės pastatus, Mk 13,1-37; Lk 21,5-36; Jn 2,20. 2 O Jis sakė: "Ar matote visa tai? Iš tiesų sakau jums: čia neliks akmens ant akmens!" Mt 12,6; 22,7; Lk 19,44; Apd 6,16; Jer 7,14. 3 Jam atsisėdus Alyvų kalne, priėjo vieni mokiniai ir klausė: "Pasakyk mums, kada tai įvyks? Ir koks tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?" Mt 5,1; 24,27; 23,39.

Jėzus paliko šventovę ir daugiau nebegrįžo į ją. Įvyko tas, ką Ezakielis matė vizijoje. Dievo šlovė pasitraukė iš šventovės. Jėzus ėjo šalin. Mokiniai sekė Jį. Gerai yra pasitraukti su Jėzumi ir Jį sekti. Mokiniai suvokė, kad šventovė tampa tuščia. Jie kopė į Alyvų kalną. Šventovės pastatas buvo gerai matomas. Mokiniai negalėjo išsilaisvinti minčių, kad ši miela, brangi, šventovė tampa tuščia. Jų laimei, Jėzus sustojo ir atsisėdo Alyvų kalne. Jie išnaudojo progą, priėjo prie Jo ir sakė Jam: "Žiūrėk, koks šventovės pastatas". Jėzui buvo šventovė brangi, kaip ir mokiniams. Jis jau buvo laisvas ir atsakė, kad ji bus visai sugriauta. Mokiniai norėjo žinoti, kada tai įvyks. Jie buvo tikri, kad su šventovės sunaikinimu, bus ir pasaulio pabaiga. Tad kada bus pasaulio pabaiga, ir koks bus Jo atėjimo ženklas?

VARGAI IR PERSEKIOJIMAI, Mt 24, 4 - 14

4 Jėzus jiems atsakė: "Dabokitės, kad jūsų kas nesuklaidintų. 5 Daug kas ateis mano vardu ir sakys: 'Aš esu mesijas!', ir jie daugelį suklaidins, Mt 24,24; Jn 5,43; Apd 5,36; 1 Jn 2,18; 4,1; 2 Pt 2,1. 6 Girdėsite apie karus ir karų gandus. Dabokitės, nes tai turi įvykti, bet tai dar ne galas, Ch 15,6. 7 Tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Šen ir ten bus badmečiai, marai ir žemės drebėjimai. 8 Tačiau visa tai — tik kentėjimų pradžia.

9 Tada jus atiduos priespaudai. Jūs būsite dėl manęs visų

tautų nekenčiami, Mt 10,17-22; Jn 16,2. 10 Daugelis nupuls, vieni kitus išdavinės ir nekęs. 11 Kils daug netikrų pranašų, kurie daugelį suvedžios, Mt 7,15; 1 Jn 4,1. 12 Kadangi įsigalės neteisybė, daugelio meilė atšals, 2 Tęs 2,10; 2 Tim 3,1-5. 13 O kas ištvers iki galo, bus išgelbėtas, Mt 10,22; Apr 13,10. 14 Ši geroji naujiena apie karalystę bus paskelbta visame pasaulyje, visoms tautoms. Ir tada ateis galas", Mt 28,19; 10,18; Rom 10,18.

Mokiniai klausė, kada tas viskas įvyks ir, kokie ženklai bus Jo atėjimo? Į pirmą klausimą Jėzus neatsakė, bet apie ženklus daug pasakė. Jėzaus gimimo laiku buvo taika pasaulyje, bet po Jo mirties prasidėjo labai dideli neramumai. Jėzus įsakė savo mokiniams saugotis. Jėzus perspėjo, kad kils netikri pranašai. Kad tokių buvo, žinome iš apaštalų darbų. Kilo daug politinių neramumų. Trumpu laiku Romoje pasikeitė net penki imperatoriai. Palestinoje, ypač Sirijoje, vyko didelės kovos ir sukilimai. Vien tik Cezarėjoje krito 20,000 žydų, o kiek Jeruzalės sunaikinime? Iš to kilo ligos, badai, marai. Taipgi vyko žemės drebėjimai. Prisiminkime Pompėjos miesto sunaikinimą. Tai tik pradžia vargų.

Jėzus sakė, kad mokiniams vargai kils dėl Jo vardo, tikėjimo į Jį. Jie bus visų nekenčiami ir persekiojami. Tada daugelis atpuls nuo tikėjimo ir atpuolusieji išduos tikinčiuosius. Daug kuriuos suvedžios netikri pranašai. Surinkimo žmonės nustos meilės ir pasitikėjimo vieni kitiems. Toks laikas nebus amžinai, jis praeis. Tikinčiųjų būreliai išsilaikys, evangelija bus apsakoma. Tokie laikai buvo prieš Izraelio sunaikinimą. Tokie įvykiai kartojasi. Jie ypatingai stipriai pasireikš prieš Kristaus atėjimą.

JERUZALĖS LIKIMAS, Mt 24, 15 - 22

15 "Kai pamatysite pranašo Danieliaus paskelbtą sunaikinimo pabaisą, stovinčią šventoje vietoje, — kas skaito, teišmano, Dan 9,26-27; 11,31; 12,11, 16 tada, kas bus Judėjoje, tebėga į kalnus, Ez 7,16, 17 kas ant stogo, tenelipa žemėn pasiimti iš namų savo daiktų, Lk 17,31, 18 o kas laukuose, tenegrįžta pasiimti apsiausto. 19 O vargas laukiančioms ir maitinančioms anomis dienomis! Lk 23,29. 20 Melskitės, kad jums netektų bėgti žiemą ar šeštadienį. 21 Tada bus didelis

suspaudimas, kokio nėra buvę nuo pasaulio pradžios iki dabar, ir kokio daugiau nebebus, Dan 12,1; Apr 7,14. 22 Ir jeigu tos dienos nebūtų sutrumpintos, neišsigelbėtų nė vienas žmogus. Bet dėl išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos, 2 Tim 2,10.

Sunaikinimo pabaisa. Dėl šio išsireiškimo yra daug skirtingų nuomonių. Vieni mano, kad tai buvo Romos ciesoriaus Augusto paveikslo pastatymas šventovėje. Kiti — Romos kariuomenės Jeruzalės miesto apgulimas. Vėl kiti — kiaulės aukojimas ant aukuro. Greičiausiai tai buvo kovos pačioje šventovėje žydų partijų. Kovos savo tarpe buvo tokios baisios, kad jie sunaikino savo pačių maisto sandėlius ir visi turėjo kentėti badą. Kunigas Elezaras buvo įsitvirtinęs šventovėje. Jo priešas, nacionalistas Gisala, apgaulingu būdu įsiveržė į šventovę. Žmonių kraujas plūdo šventovėje ir ant aukuro.

Kai romėnai buvo apgulę Jeruzalę, kovoms vadovavo Vespasianas. Tuo laiku jį išrinko imperijos ciesoriumi. Jis perdavė Jeruzalės apgulimo vadovybę savo sūnui Titui. Tuo metu susilpnėjo apgulimas. Krikščionys prisiminė Kristaus žodžius, ir vadovaujant vyskupui Simeonui, visi pasitraukė iš Jeruzalės į antrą pusę Jordano, į miestą Pelą.

Jėzus priminė laukiančias ir maitinančias motinas, žiemą ir sabatą. Jis liepė melstis dėl šitų dalykų. Daugeliui iš mūsų teko karo laiku bėgti žiemos metu, ir motinoms su mažais vaikais. Kiek jų žuvo? Sabata žydams buvo šventa, ir jiems įstatymas leido eiti tik apie vieną kilometrą, bet neleido nieko neštis.

Žydų istorijoje šis sunaikinimas buvo pats baisiausias, kokį pergyveno valstybė ir tauta. Tai buvo baisūs ir šiurpūs pergyvenimai, kokius tik žmogus gali pergyventi. Mieste siautė badas ir vyko tarpusavės kovos. Kas bėgo iš miesto, tuos gaudė romėnai ir kryžiavo. Miestą visai sudegino. Žmones žiauriai išžudė arba pardavė vergais. Tokių baisių žudynių gali būti platesniu mastu, bet ne žiaurumu.

TOLESNĖS ATEITIES ŽENKLAI, Mt 24, 23 - 31

23 Jei tada kas nors jums sakytų: 'Štai čia mesijas', arba: 'Jis tenai!', — netikėkite, Lk 17,21.23. 24 Atsiras netikrų

mesijų ir netikrų pranašų, ir jie darys didelių ženklų bei stebuklų, bandydami suklaidinti, kiek tai įmanoma, net išrinktuosius, 2 Tes 2,8-9; 2 Pt 2,1; 1 Jn 2,18; 4,1; Apr 2,2. 25 Štai Aš jums tai iš anksto pasakiau!" Jn 13,19; 16,1-4.

26 "Tada jeigu jums sakytų: 'Štai jis tyruose!', neikite. 'Štai jis namuose!', netikėkite. 27 Kaip žaibas tvysteleja iš rytų ir nušvinta iki vakarų, taip bus ir su Žmogaus Sūnaus atėjimu, Lk 17,23-24. 28 Kur maita, ten sulekia ir ereliai.

29 Netrukus po tų priespaudų aptems saulė, mėnulis praras spindėjimą, žvaigždės kris iš dangaus, ir dangaus galybės bus sukrėstos, Žyd 12,26; Apr 6,12; Iz 13,10; 34,4; 2 Pt 3,10. 30 Tada danguje pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas, o visos tautos raudos ir pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį dangaus debesyse su didžia galybe ir šlove, Mt 26,64; Apr 1,7; 19,11; Dan 7,13-14. 31 Jis pasiųs savo angelus, kurie skardžiais trimitų garsais surinks Jo išrinktuosius iš visų keturių vėjų, nuo vieno dangaus pakraščio iki kito", 1 Kor 15,52; 1 Tes 4,16; Apr 8,1-2; Iz 27,13; 5 M 30,4.

Jėzaus kalbėti žodžiai išsipildė Jeruzalės sunaikinime. Tolesni Jo žodžiai liečia Jo atėjimą, pasaulio pabaigą. Jėzus sakė, kad kelsis daug netikrų pranašų. Visų netikrų pranašų tikslas yra klaidinti, kenkti, žudyti. Jie siekia savo tikslų ir nesiskaito su tikrove. Jie darys ženklus, kurie stebins žmones ir nurodys vietas, kur mesijas yra.

Jėzaus atėjimas bus staigus, visiems matomas ir suprantamas. Kaip saulės šviesa pasirodo rytuose, taip ir Jo atėjimas sušvis iš rytų. Yra žinoma, kad gyvuliui kritus, suskrenda arai. Taip tikrai ateis visos nelaimės, klaidinimai, vargai, — tas, ką Jėzus pasakė.

Kai kas mano, kad saulė reiškia evangeliją, mėnulis — įstatymą, žvaigždės — tikinčiuosius. Taip galima aiškinti. Bet Jėzus aiškiai kalbėjo apie saulės, kitų planetų ir žvaigždžių pakitimą. Kaip visa tai įvyks, neįmanoma pasakyti, bet kad pakitimai gali įvykti, yra suprantama ir mokslininkai tą sako. Kai kurie žmonės laiko saulės ir žemės pakitimą neįmanomu. Bet kas turėjo pradžią — turės ir pabaigą. Mums yra žinoma, kad ašigaliuose yra buvę šilta ir atbulai. Daug kam atrodo, jei saulė nebešvies, visas gyvenimas ant žemės pasibaigs. Taip būtų, dabar mums žinomais gamtos dėsniams veikiant. Jėzus

sakė, kad Jis ateis su didele galia ir jėga. Jo jėgos bus didesnės už saulės sistemos jėgas. Jėzus įvykdys tą, ką Jis pasakė, apie ką neįmanoma nė svajoti.

Tokie ženklai daugybę žmonių išgąsdins. Jėzaus sekėjai, matydami tuos ženklus, džiaugsis, nes jų išgelbėjimas artės. Jėzaus žodžiams jie tiki ir, ką Jis sakė, tas įvyks. Koks Žmogaus Sūnaus ženklas bus, nesakyta. Jis pasirodys su didele galia ir šlove. To užtenka! Angelai surinks visus tikinčiuosius iš visų keturių vėjų, iš visų pasaulio kraštų, visų tautų ir rasių. Tada tikinčiųjų išsklaidymas (Jn 11,52) pasibaigs ir bus vienas Ganytojas ir viena kaimenė.

FIGMEDŽIO IR NOJAUS LAIKO ŽENKLAS, Mt 24, 32 - 44

32 Iš figmedžio išmokite suprasti palyginimą: kai jo šaka suminkštėja ir sprogsta lapai, žinote, jog artėja vasara, Jer 1,11. 33 Taip pat, visa tai išvydę, žinokite, jog Jis arti, prie durų. 34 Iš tiesų sakau jums, jog nepraeis ši karta, iki visa tai įvyks, 35 dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis, Mt 5,18; 2 Pt 3,7; Iz 40,8; Jn 12,50. 36 Tačiau tos dienos ir valandos niekas nežino, nei dangaus angelai, nei Sūnus, o vien tik Tėvas", Mk 13,32; Apd 1,7; 1 Tes 5,1-2.

37 "Kaip buvo Nojaus dienomis, taip bus ir Žmogaus Sūnui ateinant, Lk 17,26-27; 1 M 6,11-13. 38 Kaip dienomis prieš tvaną žmonės, nieko nemanydami, valgė, gėrė, tuokėsi ir tuokė iki tos dienos, kurią Nojus įžengė į laivą, 2 Pt 2,5; 3,5-6; 1 M 7,7; Iz 54,9, 39 kai užėjo tvanas, visus nunešė; taip bus ir Žmogaus Sūnaus atėjimo metu. 40 Tada iš dviejų, kartu esančių laukuose, vienas bus paimtas, o kitas paliktas. 41 Dvi mals girnomis, viena bus paimta, o kita palikta, Lk 17,35-36. 42 Todėl budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats, Mt 25,13; Lk 21,36; Mk 13,33-35. 43 Supraskite tai: jeigu šeimininkas žinotų, kurią nakties sargybą ateis vagis, jis budėtų ir neleistų jam įsilaužti į namus, Lk 12,39-46; 1 Tes 5,2, 44 todėl ir jūs būkite pasirengę, nes Žmogaus Sūnus ateis valandą, kurią nemanote", Apr 16,15; 3,3.

Vasara neateina pagal kalendoriuje parašytą datą, bet kada pasireiškia pavasaris. Viena lietinga, šilta diena, ji labai

priartina. Kai kur figmedis palyginamas Izraelio tautai, o kiti medžiai kitoms tautoms, Lk 21,29. Kai figmedis sprogsta, žinomas vasaros priartėjimas. Taip, kai Izraelio valstybė, tauta, atsisteigs, bus ženklas Jo artaus atėjimo. Jėzus sakė, kad Jo laiku gyvenanti karta pergyvens Jeruzalės sunaikinimą ir tautos išsklaidymą. Panašiai ir čia, Izraelio valstybės atsteigimo laike gyvenanti karta sulauks Jo atėjimo. Taip daug kas aiškina ir tiki.

Nojaus laiku gyvenantys žmonės nedarė ypatingų blogybių. Jie tik atmetė Dievo Dvasios pamokymus, gyveno be Dievo, 1 M 6,3. Panašiai ir Jėzaus atėjimo laiku, gyvenimas eis įprasta vaga. Žmonės gers ir valgys, tuoksis. Bet viskas vyks labai paviršutiniškai, be gyvo, išganančio tikėjimo.

Per Žodį, per Jėzų yra leista visa visata. Jo žodis yra svarbesnis ir galingesnis negu žemė ir dangus. Kada Jo atėjimas bus, nė vienas nežino, bet tikintys nujaus, 1 Tes 5,4-5. Povilas rašė apie tikinčiųjų paėmimą (pagavimą), 1 Tes 4,17. Tas įvyks staiga, nelauktai. Šis išskyrimas nepaisys šeimos ryšių, darbo, pareigų. Jis bus radikalus, kaip mirtis. Budėkite!

IŠTIKIMAS IR NEIŠTIKIMAS TARNAS, Mt 24, 45 - 51

45 "Kas yra ištikimas bei protingas tarnas, kurį šeimininkas paskyrė savo metu maitinti šeimynos? 46 Laimingas toksai tarnas, kurį sugrįžęs šeimininkas ras gerai besidarbuojantį, 2 Tim 4,5. 47 Iš tiesų sakau jums: jį paskirs valdyti visų savo turtų, Mt 25,21.23. 48 O jei anas tarnas būtų blogas ir tartų pats sau: 'Mano šeimininkas užtruks', 2 Pt 3,4, 49 ir pradėtų mušti savo draugus, valgyti, ūžti su girtuokliais, Lk 21,34, — 50 to tarno šeimininkas sugrįš dieną, kai jis nelauks, ir tokią valandą, kurią jis nesitiki, Mt 25,42. 51 Jis žiauriai nubaus jį ir paskirs jam dalį su veidmainiais. Ten bus verksmas ir dantų griežimas", Mt 8,12; 13,42; 22,13; 25,30; Ps 112,10.

Kiekvienas yra, tam tikra prasme, Jėzaus tarnas, Jo išpirktas vergas. Jis yra atsakingas pats už save ir už kitus. Pagrindinė krikščionio pareiga yra ištikimybė. Jei krikščionis turi aukštas pareigas surinkime ir garbingus titulus, tie jam nieko nepadės, jei jis nebus ištikimas savo Viešpačiui.

DEŠIMT MERGAIČIŲ, Mt 25, 1 - 13

1 Su dangaus karalyste bus panašiai, kaip su dešimtimi mergaičių, kurios, pasiėmusios žibintus, išėjo pasitikti jaunikio, Lk 12,35; Apr 19,7. 2 Penkios iš jų buvo paikos ir penkios protingos. 3 Paikosios pasiėmė žibintus, o nepasiėmė alyvos. 4 Protingosios kartu su žibintais pasiėmė induose ir alyvos. 5 Jaunikiui vėluojant, visos pradėjo snausti ir užmigo, Mt 26,40; Mk 13,36. 6 Vidurnaktį pasigirdo balsai: 'Štai jaunikis! Išeikite pasitikti!' 7 Tada visos mergaitės atsikėlė ir taisė žibintus. 8 Paikosios sakė protingosioms: 'Duokite mums alyvos, nes mūsų žibintai gęsta'. 9 Protingosios atsakė: 'Kad kartais nepristigtų ir mums, ir jums, verčiau eikite pas prekiautojus ir nusipirkite'. 10 Joms beeinant pirkti, atėjo jaunikis. Kurios buvo pasiruošusios, įėjo kartu su juo į vestuvių puotą, ir duris užrakino, Apr 19,7. 11 Vėliau atėjo ir anos mergaitės ir prašė: 'Viešpatie, viešpatie, atidaryk ir mums!' Lk 13,25.27. 12 O jis atsakė: 'Iš tiesų sakau jums: aš jūsų nepažįstu!' Mt 7,23. 13 Taigi budėkite, nes nežinote nei dienos, nei valandos, (kurią Žmogaus Sūnus ateis)", Mt 24,42.50; Mk 13,35.

Šis palyginimas yra užrašytas tik vieno Mato. Panašus aiškinimas yra Mt 7,21-23. Jaunasis yra Jėzus. Mergaitės — surinkimas. Alyva — Šventoji Dvasia. Visos laukė. Visos užsnūdo ir sumigo. Visos buvo atgimusios, turėjo Šventąją Dvasią, bet paikosios kasdieniame gyvenime nesiekė pašventinimo, Žyd 12,14.

PALYGINIMAS APIE TALENTUS, Mt 25, 14 - 30

14 "Bus taip, kaip žmogui iškeliaujant į svetimą šalį, jis pasišaukė tarnus ir pavedė jiems savo turtą, Lk 19,12-27; Mt 13,34; 21,33. 15 Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, trečiam vieną — kiekvienam pagal jo gabumus — ir iškeliavo, Mt 18,24; Rom 12,3-6; 1 Kor 12,4. 16 Tas, kuris gavo penkis talentus, tuojau nuėjęs vertėsi ir pelnė kitus penkis. 17 Taip pat kuris gavo du talentus, pelnė kitus du. 18 O kuris gavo vieną, nuėjo, iškasė žemėje duobę ir paslėpė šeimininko pinigus.

19 Praslinkus ilgam laikui, anų tarnų šeimininkas grįžo ir

darė su jais apyskaitą, Mt 18,23. 20 Atėjo tas, kuris buvo gavęs penkis talentus; jis atnešė kitus penkis ir tarė: 'Šeimininke, davei man penkis talentus, štai pelniau kitus penkis' 21 Šeimininkas atsakė: 'Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, pavesiu tau didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!' Mt 25,23; 24,45-47; Lk 16,10; 12,44; 2 Tim 2,12; 1 Pt 1,8. 22 Taipogi tas, kuris buvo gavęs du talentus, atėjęs sakė: 'Šeimininke, davei man du talentus, štai pelniau kitus du'. 23 Šeimininkas tarė: 'Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, pavesiu tau didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!' Mt 25,21. 24 Priėjęs tas, kuris buvo gavęs vieną talentą, sakė: 'Šeimininke, žinojau, kad tu — žmogus kietas: piauni, kur nesėjai, ir renki, kur nebarstei. 25 Pabijojęs nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėje. Še, imk, kas tavo'. 26 Šeimininkas jam atsakė: 'Blogas tarne, tinginy! Tu žinojai, kad piaunu, kur nesėjau, ir renku, kur nebarsčiau. 27 Taigi, turėjai pavesti mano pinigus pinigmainiams, o sugrįžęs būčiau atsiėmęs kas mano su palūkanomis. 28 Todėl atimkite iš jo talentą ir duokite tam, kuris turi dešimt talentų. 29 Kiekvienam, kas turi, bus duota, ir jis turės su perteklium, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis turi, Mt 13,12. 30 Šitą netikusį tarną išmeskite į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas' ", Lk 17,10; Mt 8,12; 24,51; Ps 112,10.

Viešpats duoda kiekvienam dovanas pagal jo gabumą. Dovanos yra įgimtos ir dvasinės, gautos po atgimimo. Kiekvieno pareiga yra jas naudoti, jomis verstis. Jėzus panašiai kalbėjo, Mt 13,12. Ten buvo kalbama apie Izraelį, čia apie kiekvieną krikščionį.

Šis palyginimas daugiau tinka miesto gyventojams. Palyginimas yra iš ano laiko gyvenimo aplinkybių ir papročių.

PASKUTINYSIS TEISMAS, Mt 25, 31 - 46

31 "Kai ateis Žmogaus Sūnus savo šlovėje ir kartu su Juo visi angelai, tada Jis sėsis savo garbės soste, Mt 13,41; 16,27; 19,28; 24,30; Jud 14; Apr 20,11-13; 1 Tes 4,16; 2 Tes 1,7. 32 Jo akivaizdoje bus surinktos visos tautos, ir Jis atskirs

juos, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių, Ez 34,17; Rom 14,10. 33 Avis Jis pastatys dešinėje, o ožius — kairėje, Mt 13, 48-49.

34 Ir tars karalius stovintiems dešinėje: 'Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę! 35 Aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte, buvau keleivis, ir mane priglaudėte, Iz 58,7; Teis 19,18; Jok 1,27; 2,15-16. 36 buvau nuogas — mane aprengėte, ligonis — mane aplankėte, kalinys — atėjote pas mane', Žyd 13,23. 37 Tada teisieji klaus: 'Viešpatie, kada gi matėme tave alkaną ir pavalgydinome, ištroškusį ir pagirdėme? Mt 6,3. 38 Kada gi matėme tave keliaujantį ir priglaudėme, ar nuogą ir aprengėme? 39 Kàda gi matėme tave sergantį ar kalinį ir aplankėme?' Pat 19,17; Mt 10,42; Jok 2,13; Žyd 2,11. 40 Ir atsakys jiems karalius: 'Iš tiesų sakau jums, kiek tai padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, man padarėte'. 41 Tada Jis tars į stovinčius kairėje: 'Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji į amžinąją ugnį, kuri prirengta velniui ir jo angelams! Mt 7,23; Apr 12,7-9; 14,10; 20,10,15; 22,15. 42 Aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote, buvau ištroškęs, ir nepagirdėte, 43 buvau keleivis, ir manęs nepriglaudėte, nuogas — neaprengėte, ligonis ir kalinys — ir manęs neaplankėte'.

44 Tada jie atsakys: 'Viešpatie, kada gi matėme tave alkaną, ar ištroškusį, ar keleivį, ar nuogą, ar ligonį, ar kalinį ir tau nepatarnavome?' 45 Tada Jis atsakys jiems: 'Iš tiesų sakau jums: kiek kartų taip nepadarėte vienam šitų mažiausiųjų, nė man nepadarėte'. 46 Ir eis šitie į amžinąjį kentėjimą, o teisieji į amžiną gyvenimą", Jn 5,29; 6,40; Rom 2,7-; Dan 12,2.

Jėzus užbaigė savo kalbas. Ši Jo vieša kalba buvo paskutinė. Jis užbaigė savo kalbas ir viešą veiklą. Prasidėjo Jo pasmerkimas, kentėjimai, mirtis. Jis kalbėjo apie paskutinįjį teismą, kurio teisėju Jis bus. Jėzus savo veiklą užbaigė. Kartą bus užbaigtas ir šios žemės gyvenimas. Evangelija bus paskelbta visoms tautoms. Kiekvienam duota galimybė evangeliją priimti. Po to viso seks teismas. Žmonės bus surinkti tautomis. Jėzus — Karalius. Jo šlovė — angelai, sostas. Jėzus kreipsis į evangeliją priėmusius ir jos darbus kasdieniame gyvenime vykdžiusius: "Paveldėkite karalystę, kuri dėl jūsų priruošta prieš pasaulio įkūrimą". Jėzus viską darė

pagal planą. Gyvas krikščionis ne tik nesigiria savo gerais darbais, bet dažnai ir pats jų nepastebi. Jie klausia, kada jie tą darė?

Pasmerkimas evangelijos nepriėmusiems ir jos reikalavimų nevykdžiusiems: "Eikite šalin, į amžiną ugnį". Amžina ugnis — prapuolimas buvo skirta tik velniui ir jo angelams. Kurie žmonės apsisprendė atmesti tiesą — evangeliją, ir gyvenime darė velniškus darbus — sekė velnią, jie bus pagal jų pačių apsisprendimą pasmerkti.

VYRIAUSIOS TARYBOS NUTARIMAS, Mt 26, 1 - 5

1 Baigęs visas kalbas, Jėzus tarė savo mokiniams, Mt 7,28; 11,1; 13,53; 19,1. 2 "Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus Velykos, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas nukryžiuoti", Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Mt 20,18.

3 Tada aukštieji kunigai bei tautos vyresnieji susirinko į rūmus vyriausiojo kunigo, kuris vadinosi Kaifas, 4 ir nusprendė suimti Jėzų klasta ir nužudyti, Mt 16,21; 26,57; Jn 11,49.53. 5 Bet jie sakė: "Tik ne per šventes, kad liaudyje nekiltų maištas".

Visi evangelistai išsamiai, beveik kiekvieną valandą, aprašė Jėzaus kentėjimus. Jėzus užbaigė viešą mokymą. Sekė žmonijos suderinimo auka, per Jėzaus kentėjimus ir mirtį ant kryžiaus. Jėzus žinojo, kad Jis bus nukryžiuotas Didįjį Penktadienį, Pasa šventės metu. Jis pasakė apie tai savo mokiniams.

Velykos — Pasa — Praėjimas. Šios šventės vardas kilo iš angelo praėjimo, aplenkimo Izraelitų, kai Egipto pirmagimiai mirė. Pasa vadino Velykų avinėlio valgymo šventę. Vėliau visa ta šventė įgavo Pasos vardą.

Taryba susirinko ir nusprendė Jėzų suimti ir nužudyti klasta. Jie nebūtų drovėjęsi tą įvykdyti šventės metu, sudrumsčiant šventės rimtį. Jie bijojo tik žmonių, kad nekiltų maištas. Todėl jie nusprendė savo nutarimą įvykdyti po šventės. Dievo planas buvo, kad Jėzus mirtų šventės metu, viešai. Įvyko, kaip Dievas patvarkė, o ne ką žmonės nutarė.

JĖZAUS PATEPIMAS BETANIJOJE, Mt 26, 6 - 13

6 Kai Jėzus viešėjo Betanijoje, Simono raupsuotojo namuose, Mk 14,3-9; Lk 7,36-50; Jn 12,1-8, 7 atėjo moteris, alebastriniu brangaus aromatinio aliejaus indu nešina, ir, Jam sėdint prie stalo, išpylė ant Jo galvos. 8 Tai pamatę, mokiniai pasipiktino ir kalbėjo: "Kam toks eikvojimas? 9 Juk buvo galima aliejų brangiai parduoti ir išdalyti pinigus vargšams". 10 Tai išgirdęs, Jėzus tarė: "Kam skraudinate moterį? Ji man padarė gerą darbą! 11 Vargšų jūs visada turėsite savo tarpe, o mane — ne visada, Mt 9,15; 5 M 15,11. 12 Išpildama aliejų ant mano kūno, ji tai padarė mano laidotuvėms. 13 Iš tiesų sakau jums: visame pasaulyje, kur tik bus skelbiama ši evangelija, jos atminimui bus pasakojama, ką ji padarė".

Kokia nuostabi puota. Šeimininkas buvęs raupsuotas, greičiausiai Jėzaus išgydytas. Kaimynas Lozarius, Jėzaus prikeltas iš mirusių. Lozariaus sesuo Marija patepė Jėzų mirčiai. Lk 7,36-50 yra aprašytas visai kitas nuotykis. Tas įvyko Galilėjoje. Ten minimas šeimininkas Simonas yra kitas asmuo, taipgi ir moteris yra kitas asmuo. Anas įvykis buvo Galilėjoje, o šitas Betanijoje, arti Jeruzalės.

Jn 12,1-8 šis svečiavimasis aprašytas kiek skirtingai negu Mato. Jonas mini kojų patepimą, Matas galvos. Bendrai būdavo pirma patepama galva ir paskui kojos. Tai buvo brangus tepalas. Rašytojai sako, kad jis kainavo apie 300 sidabrinių, apie darbininko metinę algą. Mokiniai pasipiktino, greičiausiai įtaigoti Judo? Jis sugebėjo įsigyti sau mokinių pritarimą, bet ir slapta sugebėjo vogti pinigus.

Jėzus užstojo Mariją. Gera daryti visada buvo ir bus progų. Yra ypatingų progų, kurios nesikartoja. Tokios progos gali atrodyti nevertos dėmesio. Jėzus priėmė Jo pagerbimą.

JUDO IŠDAVYSTĖ, Mt 26, 14 - 16

14 Tada vienas iš dvylikos, vardu Judas Iskarijotas, nuėjo pas aukščiausius kunigus ir tarė, Mk 14,10-11; Lk 22,3-6: 15 "Ką man duosite, jeigu Jį jums išduosiu?" Tie pasiūlė trisdešimt sidabrinių, Jn 11,57; Zak 11,12. 16 Ir nuo to meto jis ieškojo progos išduoti Jį, 1 Tim 6,9-10.

Lukas, 22,3, sako, kad velnias įėjo (apsėdo) į Judą. Matas to nemini. Jis sako, kad Judas išdavė Jėzų. Piktasis visada gundo, bet žmogus turi laisvą valią ir privalo budėti. Iš evangelistų aprašymo atrodo, kad Judas visą laiką nebuvo nuoširdus Jėzaus sekėjas. Minima, kad jis buvo neištikimas, vagis, išdavikas, savižudys. Kai Judas suprato, kad Jėzus eina mirti, Jo siekimas yra kitoks negu Judas laukė, tada jis norėjo pagerinti santykius su kunigais ir kiek pasipelnyti. Kunigams radosi gera proga suimti Jėzų. Jie ją tuojau išnaudojo, dar prieš šventę.

PASKUTINĖ VAKARIENĖ, Mt 26, 17 - 25

17 Pirmąją Neraugintos Duonos dieną mokiniai priėjo prie Jėzaus ir klausė: "Sakyk, kur paruošti tau Velykų avinėlį?" Mk 14,12-16; Lk 22,7-13; 2 M 12,14-20; 1 Kor 5,7. 18 Jis atsakė: "Eikite į miestą pas tokį žmogų ir sakykite jam: 'Mokytojas sako: mano metas jau atėjo. Pas tave valgysiu Velykų vakarienę su savo mokiniais' ", Mt 21,3. 19 Mokiniai padarė, kaip Jėzus įsakė, ir paruošė Velykų vakarienę.

20 Atėjus vakarui, Jėzus su dvylika sėdosi, Mk 14,17-21; Lk 22,14.21-23; Jn 13,21-30. 21 Jėzus bevalgant tarė: "Iš tiesų sakau jums: vienas iš jūsų mane išduos". 22 Jie labai nuliūdo ir klausė kiekvienas Jo: "Nejaugi aš, Viešpatie?" 23 Jis atsakė: "Mane išduos dažantis su manim duoną dubenyje, 2 M 12,8; Ps 41,10. 24 Žmogaus Sūnus, tiesa, nueina (miršta), kaip apie Jį parašyta, bet vargas tam žmogui, kuris išduos Žmogaus Sūnų. Geriau būtų buvę tam žmogui negimti". 25 Jo išdavikas, Judas, paklausė: "Nejaugi aš, rabi!" Jis atsakė: "Tu tai pasakei".

Mokiniams buvo visai suprantama, kad Jėzus švęs Pasą. Jie klausė Jo, kur paruošti vakarienę? Jėzus neminėjo šeimininko vardo. Bet suprantama, kad šeimininkas buvo Jėzui artimas žmogus, Jo sekėjas ar vienas išgydytųjų, kaip Simonas Betanijoje.

Paruošus vakarienę, Jėzus atėjo su mokiniais. Bevakarieniaujant Jis sakė, kad vienas iš jų išduos Jį. Mokiniai labai nustebo ir nuliūdo. Jie buvo taip sukrėsti, kad kiekvienas klausė, ar jis bus tas? Jėzus tiek paaiškino, kad vienas iš čia esančių ir drauge valgančių. Judas tiek veidmainiavo, kad

kiti mokiniai nesuprato, jį esant išdaviku. Kaip visi, taip ir Judas klausė, ar jis bus tas? Jėzus jam atsakė taip, kad jis suprato. Jėzus žinojo, kad sprendimas ateina iš Tėvo. Todėl Jis viešai neprikaišiojo Judui, bet labai sielojosi išdaviku, sakė, kad jam būtų geriau visai negimus. Tas buvo Judui įspėjimas susimąstyti ir atsiversti. Žmogus gali veidmainiauti žmonėms, bet ne Dievui.

ŠVENTA VAKARIENĖ, Mt 26, 26 - 30

26 Vakarieniaujant Jėzus ėmė duoną, laimino ją, laužė ir davė mokiniams, sakydamas: "Imkite ir valgykite: tai yra mano kūnas", Mk 14,22-25; Lk 22,15-21; 1 Kor 11,23-25; 10,16. 27 Paskui ėmęs taurę, padėkojęs, davė jiems, tardamas: "Gerkite iš jos visi, 28 tai yra mano kraujas — naujosios sandoros, kuris už daugelį išliejamas nuodėmių atleidimui, 2 M 24,8; Iz 53,12; Jer 31,31; Zak 9,11; Žyd 7,22. 29 Ir sakau jums: nuo šiol nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kada su jumis gersiu jį naują savo Tėvo karalystėje", Apd 10,41. 30 Pagiedoję liaupsės giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną, Mk 14,26; Lk 22,39; Jn 18,1; Ps 113-118.

Vakarieniaujant Jėzus įsteigė šventą Vakarienę naujosios sandoros ir įsakė ją dažnai vartoti. Nuodėmių atleidimas rišamas ne su Šventa Vakariene, bet su Jėzaus krauju, su Jo auka. Dėl Šventos Vakarienės labai daug ginčų buvo, yra ir gal bus? Gal teisingiausiai apie Šventą Vakarienę yra išsireiškęs Gosneris: "Išganytojas įsteigė Šventą Vakarienę, savo kūno ir kraujo sakramentu. Ji skirta ne pamokymui, svajonėms, abejonėms, bet naudojimui: valgyti ir gerti, malonėje augti, turėti tikėjimo draugystę su tikinčiaisiais ir meilę į Jį". Viešpats sakė: "Imkite, valgykite, gerkite". Priimkite taip, kaip Jis mums pasiūlė suderinimą. Žiūrėti į gražiausiai papuoštus stalus ir skaniausiai prirengtą valgį nieko mums nepadės, reikia imti, valgyti bei gerti. Tikėti į Kristų, reiškia priimti Jį, Jn 1,12.

Nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki... Vieni supranta Jėzaus draugystę po prisikėlimo su savo mokiniais, kiti amžinojo gyvenimo džiaugsmą. Pasos vakarienė būdavo baigiama psalmėmis 115-118.

JĖZAUS ĮSPĖJIMAS PETRUI, Mt 26, 31 - 35

31 Tada Jėzus jiems kalbėjo: "Šitą naktį jūs visi manimi pasipiktinsite, nes parašyta: 'Smogsiu piemenį, ir avių kaimenė išsisklaidys', Mk 14,17-31; Lk 22,31-34; Zak 13,7; Mt 9,36; Jn 16,32. 32 O kai būsiu prisikėlęs, nueisiu pirma jūsų į Galilėją", Mt 28,7. 33 Petras atsiliepė: "Jei net visi tavimi pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu!" Mt 26,69-75; Jn 18, 36-38. 34 Jėzus jam tarė: "Iš tiesų sakau tau: šią naktį, dar gaidžiui nepragydus, tris kartus manęs išsiginsi", Mt 26,75. 35 Bet Petras tvirtino: "Jei man net reikėtų mirti su tavimi, vis tiek tavęs neišsiginsiu!" Taip kalbėjo ir visi mokiniai.

Vakarienė pasibaigė. Jėzus įsteigė naujos sandoros vakarienę. Jie pagiedojo užbaigos psalmę. Po to jie visi ėjo į Alyvų sodą. Einant Jėzus pasakė jiems, kas šią naktį įvyks. Jie visi pasipiktins Juo ir išsisklaidys, kaip avys be piemens. Jėzus matė dar toliau ir sakė: Jis po prisikėlimo nueis pirma jų į Galilėją ir ten juos surinks!

Petras buvo labai paveiktas vakarienės metu. Jis buvo tikras, kad jis nuoširdžiai myli savo Viešpatį. Jis Jo niekad neišduos ir nesipiktins Juo, nors reikėtų ir gyvybę atiduoti dėl Jo, kartu su Juo mirti. Petras žinojo, kad yra išdavikas, gali rastis ir tokių, kurie pasipiktins ir paliks Jėzų. Net visi gali tai padaryti. Bet jis niekada to nepadarys. Bet Tas, kuris geriau jį pažino, negu jis pats save, sakė visiems girdint, kad tai labai greitai įvyks. Dar šiąnakt, gaidžiui nepragydus, jis išsigins Jo tris kartus. Kas yra žmogus, ir jo geriausi pasiryžimai, jei Dievo galia jo nesulaiko!?

KOVA ALYVŲ SODE, Mt 26, 36 - 46

36 Jėzus su jais atėjo į vietą, vadinama Getsemane, ir tarė mokiniams: "Pasėdėkite čia, kol Aš ten nuėjęs melsiuos", Mk 14,32-42; Lk 22,39-46; Jn 18,1. 37 Paėmęs Petrą ir abu Zebediejaus sūnus, pradėjo liūdėti ir sielvartauti, Mt 4,21; 17,1; Žyd 5,7. 38 Tada tarė jiems: "Mano siela mirtinai nuliūdusi. Likite čia ir budėkite su manimi", Ps 42,6; 53,5; Lk 12,50; Jn 12,27. 39 Truputį toliau paėjęs, Jėzus parpuolė kniūpsčias ir

meldėsi: "Mano Tėve, jeigu įmanoma, teaplenkia mane ši taurė. Tačiau ne kaip Aš noriu, bet kaip Tu!" Mt 20,22; Jn 6,38; 18,11; Žyd 5,8; 10,9-10. 40 Jis sugrįžo pas mokinius ir, radęs juos miegančius, tarė Petrui: "Negalite nė vienos valandos pabudėti su manimi? Mt 25,5. 41 Budėkite ir melskitės, kad nepatektumėte į pagundą. Dvasia ryžtinga, bet kūnas silpnas", Žyd 2,18; 2,14; 4,15; Ef 6,18; 1 Pt 5,8; Apr 3,2; 16,15. 42 Ir vėl nuėjo antrą kartą ir meldėsi: "Mano Tėve, jei ši taurė negali praeiti mano negerta, tebūnie tavo valia!", Mt 6,10; 18,11; Jn 6,38; Ps 40,9. 43 Sugrįžęs vėl rado juos miegančius, — jų akys buvo mieguistos. 44 Tada, palikęs juos, Jėzus nuėjo ir trečią kartą meldėsi tais pačiais žodžiais, Lk 9,32; 2 Kor 12,8. 45 Jis sugrįžo pas mokinius ir tarė: "Jūs vis dar miegate ir ilsitės... Štai atėjo valanda, kai Žmogaus Sūnus atiduodamas į nusidėjėlių rankas, Rom 13,11; 2 Sam 24,14. 46 Kelkitės, eime! Štai mano išdavikas čia pat", Jn 14,31.

Tai didžiausia kova, kokia kada nors buvo kovota ant šios žemės. Išoriniai Žmogaus Sūnus ieškojo pagalbos pas žmones, savo mokinius. Jis klaupėsi, krito ant žemės savo veidu. Jis kovojo su mirtimi, tiršti kraujo lašai vietoj prakaito veržėsi. Aplinka buvo visai rami, mokiniai miegojo, naktis. Bet Jėzus kovojo baisią kovą.

Jėzus buvo visai ramus. Jis kalbėjo ramiai apie savo mirtį, ir ramus ėjo į Jeruzalę mirti ant kryžiaus. Bet čia Jis buvo sukrėstas!!!

Skaitant šią Viešpaties kovą, visada jaučiu, kad nesuprantu kas čia dėjosi. Čia tik primenu ką kiti žmonės galvoja apie šią kovą. Vieni mano labai žmogiškai, kad Jėzus baiminosi dėl mirties ant kryžiaus ir visų kančių susijusių su ta mirtimi. Taip galvojant, Viešpats yra artus mūsų žmogiškumui, mums suprantamas. Kiti žmonės mano, kad Viešpats čia kariavo su mirtimi ir buvo visai arti jos. Bet Jo paskirtis buvo ne čia mirti sode, bet ant kryžiaus atnešti suderinimo auką. Jis meldė Tėvo, kad leistų praeiti šiai taurei, mirčiai, ir Jam būtų suteikta galimybė mirti ant kryžiaus. Šiuo atveju Jo malda buvo išklausyta, Žyd 5,7. Ar žmogui įmanoma suprasti Viešpaties didybę, kovą, laimėjimą!? Iz 55,9. Dievo mintys ir keliai yra aukštesni negu mūsų.

JĖZAUS SUĖMIMAS, Mt 26, 47 - 50

47 Dar Jam tebekalbant, štai pasirodė Judas, vienas iš dvylikos, o su juo didelis būrys, ginkluotas kalavijais ir vėzdais, atsiųstas aukštųjų kunigų ir tautos vyresniųjų, Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Jn 18,3-11. 48 Jo išdavikas buvo nurodęs jiems ženklą, sakydamas: "Kurį pabučiuosiu, tai tas! Suimkite Jį!" 49 Ir tuojau priėjęs prie Jėzaus, tarė: "Sveikas rabi!", ir pabučiavo Jį. 50 O Jėzus jam tarė: "Bičiuli, ko atėjai?" Tada jie pripuolę nutvėrė Jėzų ir suėmė Jį.

Jėzus kovą laimėjo. Tėvas maldą išklausė. Jėzus ramus sutiko suėmimą. Judas draugystės ir meilės ženklu — pabučiavimu išdavė Jėzų. Nuo to laiko, iki mūsų dienų, Judo pabučiavimas yra tapęs šlykščiausiu išdavimo priežodžiu. Jėzus vadino Judą bičiuliu. Jėzus draugišku žodžiu priminė jam jo išdavimą.

Matas sako, kad atėjęs būrys suimti Jėzaus, buvo siųstas vyriausios tarybos; vyriausių kunigų ir tautos vyresniųjų. Jie buvo ginkluoti kalavijais ir vėzdais. Bet Jonas sako, kad jų tarpe buvo ir Romos kareivių. Judas žinojo Jėzaus galią. Jis tikriausiai papasakojo tai kunigams. Taryba galėjo prašyti kareivių, ir tuo romėnams sukelti įspūdį, kad čia turima reikalo su labai pavojingu politiku.

JĖZAUS GYNIMAS, Mt 26, 51 - 54

51 Ir štai vienas iš Jėzaus palydovų ištiesė ranką, išsitraukė kalaviją, puolė vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam ausį. 52 Bet Jėzus jam tarė: "Kišk kalaviją atgal į jo vietą, nes visi, kurie griebiasi kalavijo, žus nuo kalavijo, 1 M 9,6; Rom 13,2-4; Apr 13,10. 53 Gal manai, jog negaliu prašyti savo Tėvą ir Jis bematant atsiųstų man daugiau kaip dvylika legionų angelų? Mt 4,11; Lk 2,13; Jn 1,51; 18,36; Apr 13,10; 1 M 9,6; Zak 4,6. 54 Bet kaipgi išsipildytų Raštai, kad šitaip turi įvykti?!"

Pirmieji trys evangelistai nesako kas buvo Jėzaus gynėjas kardu. Priežastis ta, kai jie rašė evangelijas, Petras buvo gyvas, ir jam galėjo kilti pavojus. Tuo laiku Jeruzalė nebuvo

sunaikinta ir taryba turėjo galią. Jonas rašė, kad Jėzaus gynėjas kardu buvo Petras. Kai Jonas rašė evangeliją, Petras jau buvo miręs ir Jeruzalė sugriauta.

Petras tikrai norėjo ginti Jėzų kardu. Jėzus neleido jam to daryti. Buvo pavojus nuo kardo žūti. Atrodo, kad Jėzaus mokiniai turėjo du kardus, o ginkluotas būrys buvo didelis. Jei būtų reikalinga buvę, Jėzus žinojo, kad Jis turi teisę prašyti Tėvą apgynimo. Tėvas atsiųstų angelų. Jėzus nenorėjo ginklų apsaugos, bet norėjo kad Raštas būtų įvykdytas. Jėzaus karalystė nebuvo ir nėra šio pasaulio. Kartais Jėzaus sekėjai daro klaidas, norėdami remti evangelijos skelbimą pasauline galia. Taipgi jie daro klaidas nukapodami ausis, duodami papiktinimą. Dėl to žmonės nenori ir negali girdėti evangelijos.

JĖZUS KREIPĖSI Į BŪRĮ, Mt 26, 55 - 56

55 Tą valandą Jėzus tarė būriui: "Atėjote manęs suimti su kalavijais ir vėzdais, tarsi plėšiko. Aš kasdien sėdėjau šventovėje mokydamas, ir manęs nesuėmėte, Jn 7,26; 18,20; Lk 19,47; 2,46. 56 Bet viskas šitaip dedasi, nes turi išsipildyti pranašų Raštai". Tada visi mokiniai, palikę Jį, pabėgo, Mt 26,31; Lk 24,26-27; Jn 16,32; Iz 53.

Jėzus priminė būriui, kad Jis viešai mokė šventovėje. Jei buvo reikalas, jie galėjo suimti Jį ten. Dabar jie atėjo prie Jo nakties metu, tai nėra teisė, bet smurtas. Smurtininkas, žudikas, tamsoje gali žymų asmenį užpulti ir nužudyti. Jėzus matė ir čia Rašto išsipildymą dėl savęs ir dėl mokinių, Zak 13,7. Mokiniai padarė nusikaltimą pabėgdami ir palikdami Jėzų vieną.

TARYBA APKLAUSINĖJA JĖZŲ, Mt 26, 57 - 68

57 Tie, kurie suėmė Jėzų, nuvedė Jį pas vyriausiąjį kunigą Kaifą, kur buvo susirinkę Rašto aiškintojai ir tautos vyresnieji, Mk 14,53-72; Lk 22,54-71; Jn 18,12-27; Mt 26,3. 58 Petras sekė Jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo rūmų ir, įėjęs į kiemą, atsisėdo su tarnais pasižiūrėti kuo viskas baigsis.

59 Tuo tarpu aukštieji kunigai, vyresnieji ir visa teismo taryba ieškojo neteisingo parodymo prieš Jėzų, kad galėtų nuteisti Jį mirti, Mt 21,23, 60 tačiau nerado, nors daug išėjo

priekin neteisingų liudininkų. Pagaliau išėjo priekin du ir tarė, 5 M 29,15; Jn 9,10: 61 "Šitas sakė: 'Aš galiu sugriauti Dievo šventovę ir per tris dienas ją vėl atstatyti' ", Mt 27,40; Jn 2,19-21; Apd 6,14. 62 Tada atsistojęs vyriausiasis kunigas klausė Jėzų: "Nieko neatsakai į šiuos kaltinimus?!" 63 Bet Jėzus tylėjo. Tada vyriausiasis kunigas Jam tarė: "Prisaikdinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar esi Mesijas, Dievo Sūnus?!" Mt 16,16; 27,12; Jn 10,24; 1 Kar 22,16. 64 Jėzus atsakė: "Taip tu sakai. Bet Aš jums sakau: jūs pamatysite Žmogaus Sūnų, sėdintį Visagalio dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse!" Mk 16,19; Mt 10,23; 16,27; 24,30; Lk 21,27; 2 Kor 13,4; Ps 110,1; Dan 7,13. 65 Tada vyriausiasis kunigas perplėšė savo drabužius ir sušuko: "Jis piktžodžiauja! Kam dar mums liudytojai?! Štai girdėjote piktžodžiavimą, Mt 9,3; Apd 14,14; 22,23; Jn 10,33. 66 Kaip jums regisi?" Jie atsakė: "Jis vertas mirties!" Jn 19,7; 3 M 24,16.

67 Tada jie spiaudė Jėzui į veidą ir daužė Jį delnais. Kiti mušė Jį per veidą ir tyčiojosi, Mt 27,30; 4 M 12,14; 5 M 25,9; Iz 50,6; 1 Pt 2,20: 68 "Pranašauk mums, Mesijau, kas tave mušė!" Mk 14,65.

Pirmiausia nuvedė Jėzų į vyriausiojo kunigo Kaifo rūmus. Atrodo, kad čia jau buvo susirinkusi taryba ir laukė atvedant Jėzų. Įstatymas reikalavo, kad teismas vyktų dienos metu. Tikrybėje taryba susirinko ne į teismą, bet tik sprendimą patvirtinti, kurį pirmiau buvo priėmus. Įstatymas reikalavo mažiausia dviejų liudininkų. Taryba ieškojo netikrų liudininkų, nes ji buvo tikra, kad tikrų neras. Pagaliau surado du liudininkus, bet ir jie liudijo neteisingai ir netvarkingai. Jie sakė, kad Jėzus sakęs: "Galiu sugriauti Dievo šventovę ir į tris dienas ją vėl atstatyti". Jėzus nesakė, kad Jis gali sugriauti šventovę. Jis sakė, kad Izraelis šventovę išniekino, padarė ją plėšikų lindyne.

Jėzus visą laiką tylėjo. Tas labai erzino tarybą. Jei Jis būtų kalbėjęs, būtų dar daugiau ją erzinęs. Jis būtų galėjęs save apginti, išsiteisinti. Jis to nedarė. Jis žinojo, kad Tėvo valia yra Jam mirti.

Vyriausias kunigas (vyskupas) priesaika reikalavo Jėzų pasisakyti, ar Jis yra Mesijas. Į tai Jėzus atsakė: "Tu taip

sakai". Tas reiškė: "Taip yra, kaip tu sakai". Jis dar pridėjo, kad jie matys Jį (Žmogaus Sūnų) sėdintį Visagalio dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse. Vyskupas tai laikė Dievo piktžodžiavimu. Taryba jam pritarė. Jie pasmerkė Jėzų mirti. Teisėjų pareiga buvo nusikaltėlį nuteisti, bet neišniekinti. Dažnai aukšti pareigūnai elgėsi kaip plėšikai ir niekšai. Taip ir čia, tarybos nariai neparodė orumo. Jie niekino Jėzų, spiaudė į Jį, mušė; uždengę akis, liepė atspėti, kas Jį mušė ir kuria ranka. Jie visaip tyčiojosi iš Jo.

PETRO IŠSIGYNIMAS, Mt 26, 69 - 75

69 Tuo tarpu Petras sėdėjo kieme. Viena tarnaitė priėjo prie jo ir tarė: "Ir tu buvai su Jėzumi galilėjiečiu". 70 Bet jis išsigynė visų akivaizdoje: "Aš nežinau ką sakai". 71 Einantį link vartų, jį pastebėjo kita tarnaitė ir kalbėjo aplinkiniams: "Šitas buvo su Jėzumi nazariečiu". 72 Jis ir vėl išsigynė, priesaika: "Aš nepažįstu to žmogaus!" Jn 8,55. 73 Po valandėlės priėjo ten stovėjusieji ir sakė Petrui: "Tikrai tu vienas iš jų, nes ir tavo tarmė tave išduoda", Mt 26,69; Mk 14,70. 74 Tada jis ėmė keiktis ir prisiekinėti: "Aš nepažįstu to žmogaus!" Ir tuojau pragydo gaidys. 75 Tada Petras prisiminė Jėzaus žodžius: "Dar gaidžiui nepragydus, tris kartus manęs išsiginsi". Jis išėjo laukan ir graudžiai verkė.

Jėzų suėmus, visi mokiniai pabėgo. Petras greitai susivokė, ką daro. Jis sustojo, susitiko su Jonu. Juodu iš tolo sekė paskui būrį, kuris nusivedė Jėzų. Jonas turėjo pažintį vyriausiojo kunigo rūmuose. Jis ja pasinaudodamas įėjo į rūmus. Petro neįleido į vidų. Čia rinkosi tik žinomi ir patikimi žmonės. Jonas pastebėjo, kad Petro nėra. Jis jį rado lauke už vartų. Jonas pakalbėjo su vartininke, ir ji įleido Petrą.

Vienai mergaitei atrodė, kad Petras yra Jėzaus mokinys. Petras atsakė, kad jis nežino ką ji kalba. Antrą kartą Petras atsakė priesaika nepažįstąs Jėzaus. Trečią kartą jis pradėjo keiktis. Juo toliau, tuo jis puolė giliau. Jėzaus žvilgsnis, ir gaidžio giedojimas, priminė Petrui Jėzaus žodžius: "Gaidžiui nepragydus, išsiginsi manęs tris kartus". Ne visada žodis pažadina sąžinę; dažnai užtenka žvilgsnio, gyvulėlio ar daikto priminimo. Po to Petras išėjo laukan ir graudžiai verkė. Atgailos ašaros visada yra graudžios.

JĖZUS ATIDUOTAS PASAULINIAM TEISMUI, Mt 27, 1 - 2

1 Rytui išaušus, visi aukštieji kunigai ir tautos vyresnieji padarė sprendimą, kad Jėzus turįs būti nužudytas, Mk 15,1; Lk 22,66; 23,1; Jn 18,28.31-32. 2 Surišę nuvedė ir atidavė Jį valdytojui Pilotui, Jn 18,12.

Naktis praėjo, kurioje Viešpatį suėmė ir pasmerkė mirti. Ryto metą susirinko visas tarybos sąstatas. Pagal įstatymą dienos metu teismas buvo teisėtas. Jis patvirtino nakties sprendimą. Žydai neturėjo teisės bausti mirtimi. Tą daryti turėjo teisę Romos vietininkas Pilotas. Taryba nutarė atiduoti Jėzų romėnams.

Kokia naktis ir diena!? Kol žmonės gyvens ant šios žemės — minės Viešpaties trigubą pasmerkimą. Įvyko ką Jėzus sakė: "Jie atiduos Žmogaus Sūnų pagonims". Tuo atidavimu Jėzus tapo visų Išganytoju;. izraelitų ir pagonių. Jis yra pasaulio suderintojas su Dievu. Jėzų surištą, kaip nusikaltėlį, vedė Jeruzalės gatvėmis į romėnų pilį. Jis yra tas, kuris padaro kiekvieną laisvą, kuris tiki Jį.

JUDO GALAS, Mt 27, 3 - 10

3 Kai išdavikas Judas pamatė, jog Jėzus pasmerktas, gailesčio pagautas, nunešė atgal aukštiesiems kunigams ir vyresniesiems trisdešimt sidabrinių ir tarė, Apd 1,18-19; Mt 26,15: 4 "Nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują". Tie atsakė: "Kas mums darbo? Tu žinokis!" 5 Nusviedęs šventovėje pinigus, jis išbėgo ir pasikorė, Apd 1,18; 2 Sam 17,23. 6 Aukštieji kunigai paėmė sidabrinius ir kalbėjo: "Jų negalima dėti į šventovės iždą, nes tai užmokestis už kraują", Mk 13,41; 5 M 23,19. 7 Jie pasitarė ir už tuos nupirko puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. 8 Todėl ta dirva iki šios dienos vadinasi Kraujo dirva, Apd 1,19. 9 Taip išsipildė pranašo Jeremijo žodžiai: "Ir paėmė trisdešimt sidabrinių, — įkainotojo kainą, už kurią buvo Jį suderėję iš Izraelio vaikų, Zak 11,13-, 10 — ir atidavė juos už puodžiaus dirvą; taip man Viešpats paskyrė", 2 M 9,12.

Judo galas įtrauktas į tarpą Jėzaus teismo eigos. Judo nusikaltimas primena ir Petro nusikaltimą. Petras staiga nusikalto. Tas gali įvykti kiekvienam. Petras viešai neišpažino nusikaltimo. Bet jis ėjo tikru keliu. Jis ne vien tik gailėjosi, bet ieškojo ir rado atleidimą, išsigelbėjimą pas Dievą.

Judo nusikaltimas buvo iš anksto, šaltai apgalvotas ir įvykdytas. Gal jis buvo ir savo išvadas pasidaręs: Jėzus išsilaisvins, taryba nieko nelaimės, jis pats pasipelnys. Kai jis pamatė, kad jo išvados neišsipildė, Jėzus atiduotas romėnams, jie Jį nužudys. Judas gailėjosi. Jo gailestis buvo tikras. Jis ėjo viešai pas tuos, pas kuriuos nusikaltimą padarė, išsipažino savo kaltę, paliudijo Jėzaus nekaltybę. Judo klaida buvo tame, kad jis manė panašiai, kaip Kainas; jo kaltė yra per didelė, neatleidžiama. Judas visą laiką darė sprendimus vienas pats. Vogė. Jis ir dabar neieškojo atleidimo pas Dievą. Jis ėjo savo pasirinktu keliu į pražūtį.

Taryba buvo Judą nusamdžius nusikaltimui. Judas išpažino savo kaltę. Taryba nieko nenorėjo žinoti apie Judą. "Tu pats žinokis!" Dažnai nusikaltimai padaromi susitarus, bet vienam išpažinus kaltę, kitas nieko nepadeda. Taryba nepriėmė nusikaltimo pinigų. Judas juos numetė. Vėliau ji juos paėmė. Tarybos nariai žinojo, kad tie pinigai yra nekalto kraujo, todėl netinka juos dėti į šventovės iždą. Tie pinigai buvo panaudoti geram dalykui. Jais nupirko kapines ateiviams laidoti. Ar taip elgiantis tarybos sąžinė buvo rami?

Matas matė ir čia Rašto išsipildymą, Zak 11,12-. Sakyta Jeremijo. Ar čia vardai buvo sukeisti, ar Matas citavo iš kito šaltinio, kito vertimo?

PILOTO KLAUSIMAI, Mt 27, 11 - 14

11 Jėzus stovėjo valdytojo akivaizdoje. Valdytojas Jį klausė: "Ar esi žydų karalius?" Jėzus atsakė: "Tu tai sakai", Mk 15,2-5; Lk 23,2-3; Jn 18,29-38; Mt 26,64; 1 Tim 6,13.. 12 Aukštųjų kunigų ir vyresniųjų skundžiamas, Jis visai neatsiliepė, Mt 26,63; Iz 53,7. 13 Tada Pilotas klausė: "Ar negirdi, kaip baisiai tave kaltina?". 14 Bet Jis neatsakė nė į vieną kaltinimą ir tuo labai nustebino valdytoją, Jn 19,8-9.

Jonas aprašo plačiau Jėzaus teismą Piloto akivaizdoje.

Matas pasako visa labai suglaustai. Matas nemini tarybos politinio kaltinimo Jėzui. Taryba gerai žinojo, kad romėnams neužtenka tikybinio kaltinimo, ką nors pasmerkti mirti. Nors Matas nieko neužrašė apie tarybos politinį kaltinimą, bet iš Piloto klausimo: "Ar esi žydų karalius?", matyti, kad taryba kaltino Jėzų politika. Žydai labai nekentė romėnų okupantų. Nuostatu, taryba dėjosi daugiau atjaučianti Romos ciesorių, ištikimesnė jam, negu valdytojas Pilotas. Pilotas nematė jokio pavojaus Romai iš Jėzaus pusės. Taryba grąsino jam, jei jis Jėzų paleis, jis nėra ciesoriaus draugas.

Čia susitiko dvi galybės: Roma, galingiausia pasaulio valstybė, ir Jėzus, kuris pakeitė pasaulio istorijos eigą. Pilotas neklausė Jėzų, ar esi Mesijas? Bet ar Jis karalius? Romėnams nebuvo svarbus Mesijo klausimas, bet tik karaliaus.

Žydai sunkiai kaltino Jėzų. Pilotas davė Jėzui progą pasiteisinti, atremti kaltinimus. Jėzus būtų galėjęs tą lengvai padaryti. Bet Jis nieko neatsakė į kaltinimus. Pilotas gerai suprato, kad Jėzus gali atremti kaltinimus. Bet Jėzus tylėjo. Pilotas dėl to labai stebėjosi. Dėl mūsų išgelbėjimo Jėzus atėjo į pasaulį, dėl mūsų Jis neatsakė į kaltinimus ir nekaltas mirė už mus kaltus.

JĖZUS AR BARABAS? Mt 27, 15 - 26

15 Šventės proga valdytojas buvo pratęs paleisti miniai vieną kalinį, kurio jį norėjo, Mk 15,6-15; Lk 23,17-25; Jn 18,39-19,1. 16 Tada jis turėjo pagarsėjusį kalinį, vardu Barabą. 17 Taigi, žmonėms susirinkus, Pilotas klausė: "Katrą norite, kad jums paleisčiau: Barabą ar Jėzų, vadinamą Mesiju?" 18 Jis žinojo, kad Jėzų jie buvo išdavę iš pavydo, Mt 21,38; Jn 11,47-48; 12,19; Apd 5,17; 7,9. 19 Pilotui sėdint teismo krasėje, jo žmona atsiuntė įspėjimą: "Nieko nedaryk šitam teisiajam! Šiąnakt sapne labai dėl Jo kentėjau", Lk 23,47; Apd 3,14; 7,52.

20 Aukštieji kunigai ir vyresnieji perkalbėjo žmones, kad prašytų paleisti Barabą, o Jėzų pražudytų. 21 Tada valdytojas jiems tarė: "Katrą norite, kad jums paleisčiau?" Jie šaukė: "Barabą!" 22 Pilotas klausė: "Ką gi man daryti su Jėzumi, kuris vadinamas Mesiju?" Jie visi rėkė: "Ant kryžiaus Jį!" Apd 3,13-14. 23 Jis klausė: "Ką gi pikta Jis padarė?" Bet jie dar garsiau šaukė: "Ant kryžiaus Jį!"

24 Pilotas pamatęs, kad nieko nepasiekia ir kad sąmyšis tik didėja, ėmė vandens, nusiplovė rankas minios akivaizdoje, ir tarė: "Aš nekaltas dėl šio teisiojo kraujo. Jūs žinokitės!" Mt 27,4-5; Ps 26,6; 73,13; 5 M 21,6. 25 O visi žmonės šaukė: "Jo kraujas tekrinta ant mūsų ir mūsų vaikų!" Mt 23,32-36; Apd 5,28; 18,6; 1 Tes 2,15; Ps 109,17. 26 Tada jis paleido jiems Barabą, o Jėzų nuplakdinęs atidavė nukryžiuoti.

Visi evangelistai aprašo šį įvykį kiek skirtingai. Žydai šventė išlaisvinimo šventę, — Nepriklausomybę. Romėnai atsižvelgė į tautinius jausmus ir šia proga dovanodavo bausmę vienam kaliniui, kurio minia prašydavo. Buvo pagarsėjęs maištininkas, vardu Barabas. Viename susidūrime jis papildė žmogžudystę. Taigi, jis buvo toks, dėl ko žydų vadovybė skundė Jėzų.

Pilotas sėdėjo teismo krasėje. Jis žinojo, kad Jėzus nekaltas, bet nedrįso pavartoti teisės ir paleisti nekaltą Jėzų. Jis žinojo, kad eiliniai žmonės džiaugsmingai sutiko Jėzų įjojantį į Jeruzalę prieš kelias dienas. Pilotas sugalvojo išnaudoti tą Jėzui paleisti. Susirinko minia. Ji prašė paleisti vieną kalinį šventės proga. Pilotas klausė, kurio jie norėtų, Jėzaus ar Barabo? Kaip tik tuo metu priėjo prie Piloto sargybinis ir padavė jam jo žmonos raštelį. Žmona rašė, kad ji sapne labai kentėjo dėl to Teisiojo ir prašė vyrą Jo nekaltinti. Nuostabus ženklas. Pagonė, kai ką girdėjusi apie Jėzų, žinojo, kad Jis yra teisus. Žydų kunigai ir Rašto aiškintojai kaltino Jėzų ir siekė Jį nužudyti! Jie turėjo Raštą ir daug ką žinojo apie Jėzų. Jie labai vykusiai išnaudojo progą, kai Pilotas skaitė žmonos raštelį. Jie perkalbėjo žmones prašyti paleisti Barabą. Žmonės visada klausė ir klauso kunigų patarimų. Dievo akyse kiekvienas yra atsakingas už savo veiksmus.

Pilotas norėjo savo pareigų neatlikimą pateisinti prietaringu rankų nusiplovimu. Minia šaukė: "Jo kraujas tekrinta ant mūsų ir mūsų vaikų!" Kokia nepastovi minia! Ji prieš porą dienų džiaugsmingai sutiko Jėzų. Dabar ji šaukia: "Ant kryžiaus Jį!" Pilotas pripažino Jėzaus nekaltybę, bet pasmerkė Jį mirti. Minia šaukė. Teisėjas atidavė Jėzų minios valiai. Ar tai panašu į teismą? Ar nebaisu prisiimti nekaltojo kraują ant savęs ir savo vaikų? Po 40 metų tas įvyko, Jeruzalė buvo sunaikinta.

Romėnai labai žiauriai plakdavo nusikaltėlius prieš kryžiavimą. Pilotas leido ypatingai tyčiotis iš Jėzaus ir Jį žiauriai nuplakti. Jis manė, kad žmonės tokiu Jėzaus nuplakimu pasitenkins ir prašys Jį paleisti. Piloto planas nepavyko. Jis pasmerkė Jėzų mirti.

TYČIOJIMASIS – VAINIKAVIMAS, Mt 27, 27 - 30

27 Valdytojo kareiviai nusivedė Jėzų į įgulos būstinę ir surinko apie Jį būrį, Mk 15,16-20; Jn 19,2-3. 28 Jie išrengė Jį ir apsiautė raudona skraiste. 29 Nupynė vainiką iš erškėčių, uždėjo Jam ant galvos, o į dešinę įspraudė nendrę. Po to tyčiodamiesi klūpčiojo prieš Jį ir sakė: "Sveikas žydų karaliau!" Mt 20,13. 30 Spiaudydami Jį, stvėrė nendrę ir mušė per galvą, Mt 26,67; Iz 50,6.

Sprendimas padarytas. Barabas paleistas. Jėzus pasmerktas, atiduotas kariams tyčiotis ir plakti.

NUŽUDYMAS, Mt 27, 31 - 50

31 Pasityčioję iš Jėzaus, kareiviai nusiautė skraistę, apvilko Jo paties drabužiais ir išsivedė nukryžiuoti.

32 Eidami jie sutiko vieną žmogų iš Kirėnės, vardu Simoną. Tą privertė nešti Jo kryžių, Mk 15,21-41; Lk 23,26.33-49; Jn 19,16-30. 33 Atėję į vietą, vadinamą Golgotą, tai yra: "Kaukuolės vieta", 34 davė Jam gerti vyno, sumaišyto su tulžimi, bet Jėzus tik paragavo ir negėrė, Ps 69,22. 35 Prikalę prie kryžiaus, pasidalijo Jo drabužius, mesdami burtą; kad išsipildytų kas pranašo sakyta: 'Jie dalinosi mano rūbus ir dėl mano apsiausto metė burtą', Ps 22,19; Jn 19,23. 36 Ir ten pat susėdę sergėjo Jį.

37 Viršum Jo galvos jie prisegė užrašytą Jo kaltinimą: "Šitas yra Jėzus, žydų karalius". 38 Kartu su Juo buvo nukryžiuoti du plėšikai, vienas iš dešinės, kitas iš kairės, Iz 53,12.

39 Einantys pro šalį užgauliojo Jėzų, kraipydami galvas ir sakydami, Žyd 12,3; Ps 22,8; 109,25; Iz 37,22: 40 "Še tau, kuris sugriauni šventovę ir per tris dienas atstatai; gelbėkis pats! Jei esi Dievo Sūnus, nužengk nuo kryžiaus!" Mt 4,3; 26,61; Jn 2,19. 41 Taip pat tyčiojosi aukštieji kunigai su Rašto aiškintojais ir vyresniaisiais, 42 kalbėdami: "Kitus išgelbėdavo, o pats negali išsigelbėti. Jeigu Jis Izraelio kara-

lius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, ir mes Juo tikėsime, Lk 4,23. 43 Jis pasitikėjo Dievu, tad teišvaduoja Jį dabar, jeigu Juo rūpinasi, nes Jis sakė: 'Aš Dievo Sūnus' ", Ps 22,9. 44 Taip pat Jį užgauliojo ir kartu nukryžiuotieji plėšikai.

45 Nuo šeštos iki devintos valandos apgaubė tamsa visą kraštą, Am 8,9. 46 O apie devintą valandą Jėzus garsiai sušuko: "Eli, Eli, lama sabachtani!", tai reiškia: "Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!" Ps 22,2; Jn 8,29. 47 Kai kurie iš ten stovinčių, tai išgirdę, sakė, jog Jis šaukiąsis Elijo. 48 Ir tuoj pat vienas iš jų pribėgęs paėmė kempinę, primirkė ją rūgštaus vyno, užmovė ant nendrės ir padavė Jam gerti, Ps 69,22; 19,28. 49 Kiti kalbėjo: "Liaukis! Pažiūrėsime, ar ateis Elijas Jo gelbėti". 50 Tada Jėzus, dar kartą sušukęs garsiu balsu, atidavė dvasią.

Jie tyčiojosi iš Jėzaus ir kankino Jį taip ilgai, kol jiems patiko. Po to jie nuvilko skraistę ir aprengė Jo paties drabužiais. Apie erškėčių vainiką čia nieko tikslaus nepasakyta. Kai kurie mano, kad Jėzų su erškėčių vainiku nukryžiavo.

Jėzų vedė į nukryžiavimo vietą. Didelė minia ėjo paskui Jį. Jis nešė savo kryžių iki miesto vartų. Kareiviai pastebėjo, kad Jėzus silpnas ir nepajėgia nešti kryžiaus toliau. Pasmerktasis pats privalėjo nunešti kryžių į žudymo vietą. Jėzus buvo perdaug iškankintas ir nusilpęs. Išėjus už miesto vartų, minia ėjo į Golgotos kalną. Vienas žmogus ėjo priešais. Buvo keista, vienas ėjo priešinga kryptimi. Kariai privertė jį nešti Jėzaus kryžių. Tai buvo Simonas iš Kirėnės, Rom 16,13 minima, kad jo žmona ir du sūnūs laikėsi prie surinkimo.

Nukryžiavimo vieta buvo arti miesto. Ji buvo vadinama Kaukuolės vieta, greičiausiai dėl panašios išvaizdos į kaukuolę? Prieš kryžiuojant, žudomiesiems duodavo gerti vyno su priemaišomis. Tas gėrimas apmarindavo kiek skausmus ir žudomasis nejausdavo taip labai kančių. Jėzus paragavo ir negėrė. Dauguma mano, kad Jėzus norėjo mirti be jokio apmarinimo. Tą baisųjį įvykį, nukryžiavimą, Matas aprašo tik vienu sakiniu. Nukryžiuotojo drabužius pasidalindavo kareiviai už darbą. Nukryžiavimą vykdydavo keturi kariai.

Žodžiu ir raštu pranešdavo kryžiuojamojo kaltę. Jėzaus kaltinimas nebuvo joks nusikaltimas. Jėzų nukryžiavo tarp dviejų plėšikų, lyg Jis būtų didžiausias nusikaltėlis.

Iš Jėzaus tyčiojosi daugybė įvairiausiu būdu. Vieni eidami pro šalį kraipė ir kratė galvas, sakydami: "Tai Tu, kuris sugriauni šventovę ir ją atstatai per tris dienas". Kiti kartojo velnio žodžius, gundymo metu: "Jei esi Dievo Sūnus". Net ir aukštieji kunigai su tautos vyresniaisiais tyčiojosi iš Jo. Jie sakė: jei Jis nužengtų nuo kryžiaus, jie tikėtų į Jį. Kam, jau kam, bet kunigams šiuo laiku buvo vieta šventovėje. Juk buvo didžiosios šventės pirmoji diena. Ir drauge nukryžiuotieji plėšikai, paveikti kitų piktžodžiavimais, tyčiojosi iš Jėzaus.

Nuo šeštos iki devintos valandos, mūsų laiku nuo 12 iki 15 valandos apgaubė tamsa visą kraštą. Tai nebuvo saulės aptėmimas, bet Dievo siųsta tamsa. 15 valandą Jėzus garsiai šaukė: "Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai". Jį paliko visi: mokiniai, Tėvas. Jėzus šaukė šiuos žodžius aramėjų kalba. Romėnų kariai galėjo nesuprasti žodžių reikšmės ir manyti, kad Jis šaukiasi Elijo pagalbos. Vienas matė Jėzaus troškulį ir davė Jam gerti. Jėzus, garsiai šaukdamas, atidavė savo dvasią į Tėvo rankas.

ĮVYKIAI PO MIRTIES, Mt 27, 51 - 53

51 Ir štai šventovės uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačios, žemė drebėjo, ir uolos skeldėjo, 2 M 26,31; Žyd 6,19; 9,3; 10,19-20; 12,26. 52 Atsidarė kapai, ir daug užmigusių šventųjų kūnų prisikėlė, Dan 12,2. 53 Išėję iš kapų po Jėzaus prisikėlimo, jie atėjo į šventąjį miestą ir daug kam pasirodė, Apd 26,23.

Jėzus mirė. Dievas prakalbėjo. Ketvirtadienio vakare žydai valgė Velykų avinėlį. Penktadienis baigėsi. 15 valandą buvo aukojamos žymios aukos. Tuo laiku mirė Jėzus ant kryžiaus, tikrasis Velykų avinėlis. Senoji sandora pasibaigė. Šventovėje kabėjo užkaba tarp šventosios ir švenčiausiosios. Į švenčiausiąją įeidavo vyriausias kunigas kartą į metus su didžiausiomis apeigomis (ceremonijomis). Užkaba buvo apie 15 metrų ilgio ir plaštakos storio. Jėzui mirštant ji perplyšo taip, kad visai atidengė švenčiausiąją. Nuostabu, kad vėliau, sunaikinus Jeruzalę ir aukos pasibaigė, jos nebeaukojamos iki šiai dienai. Jėzaus aukos užtenka visiems laikams. Įvyko smarkus žemės drebėjimas, taip kad uolos skeldėjo. Tai buvo

nepaprastas žemės drebėjimas, bet Dievo atsakymas į Jėzaus mirtį. Matas pasakoja apie kapų rūsių atsivėrimą ir daugelio mirusiųjų prisikėlimą, ėjimą į Jeruzalę ir pasirodymą žmonėms. Apie tai nėra plačiau aprašyta ir nieko išsamiau nežinome. Tiek yra aišku; Jėzus mirė, mirtį nugalėjo ir visiems davė prisikėlimo viltį.

ROMĖNŲ KARIŲ LIUDIJIMAS, Mt 27, 54

54 Šimtininkas ir kiti su juo sergentys Jėzų, pamatę žemės drebėjimą ir visa, kas dėjosi, labai išsigando ir sakė: "Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus!"

Žydai atmetė Jėzų, jie laikė Jį Dievo piktžodžiautoju. Mokiniai išsigandę, pasislėpę, tylėjo. Romėnų kariai, pripratę prie žiaurumų, jei ne karo lauke, tai prie kryžiavimų, išpažino Jėzų Dievo Sūnų buvus. Nežinome kiek jie apie Jėzų žinojo. Jėzaus laikysena nukryžiavimo metu įtikino juos, kad Jis yra visai kitoks, negu kiti žmonės. Jie sakė: "Jis tikrai Dievo Sūnus!"

MOTERYS PRIE KRYŽIAUS, Mt 27, 55 - 56

55 Tenai buvo daug moterų, kurios žiūrėjo iš tolo. Jos buvo pasekusios Jėzų iš Galilėjos, Jam patarnaudamos, Lk 8,2-3. 56 Tarp jų buvo Marija Magdalietė, ir Marija Jokūbo ir Juozapo motina, ir Zebediejaus sūnų motina, Mt 27,61; 28,1.

Kai kurios moterys sekė Jėzų visur, iš Galilėjos į Judėją ir Jeruzalę. Jos patarnavo Jėzui įvairiausiu būdu. Kai Jėzaus mokiniai pabėgo, ir kiti Jo sekėjai nedrįso pasirodyti, šios moterys buvo prie Jėzaus nukryžiavimo. Jos stovėjo iš tolo. Trys iš jų minimos vardais. Jn 19,26 minimas ir Jonas prie kryžiaus.

VIEŠPATIES LAIDOTUVĖS, Mt 27, 57 - 61

57 Vakarui atėjus, atvyko vienas turtingas žmogus iš Arimatėjos, vardu Juozapas, kuris irgi buvo Jėzaus mokinys, Mk 15,42-47; Lk 23,50-55; Jn 19,38-42; Mk 15,43; 2 M 34,25; 5 M 21,22-23. 58 Jis nuėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. Pilotas įsakė Jį atiduoti. 59 Juozapas paėmė kūną, įvyniojo į

tyrą drobulę 60 ir paguldė savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje; ir užritęs didelį akmenį ant kapo angos, nuėjo, Iz 53,9; Jn 11,38. 61 Ten buvo Marija Magdalietė ir kita Marija, kurios sėdėjo priešais kapą, Mt 28,1.

Jėzus mirė apie 15 valandą. Jėzaus mokiniai nedrįso artintis prie kryžiaus. Dievas paragino Juozapą iš Arimatėjos palaidoti Jėzų. Jis buvo tam tinkamas žmogus, greičiausiai jis turėjo pažintį su Pilotu. Arimatėja neminima Senajame Testamente. Greičiausiai tai buvo Rama, Samuelio tėviškė. Juozapas buvo turtingas ir įtakingas tarybos narys. Jis buvo slaptas Jėzaus gerbėjas, kaip ir Nikodemas. Juozapas, sužinojęs apie Jėzaus mirtį, kreipėsi į Pilotą prašydamas Jo kūno. Nukryžiuoti nusikaltėliai buvo laikomi prakeiktais. Tokio nusikaltėlio kūną laidoti buvo skaitoma protestu prieš jo pasmerkimą. Juozapas nebojo to. Juozapas turėjo sodą arti Golgotos kalno ir jame uolojė iškaltą kapą. Čia jis su Nikodemu ir keliomis moterimis palaidojo Jėzaus kūną.

SARGYBA PRIE KAPO, Mt 27, 62 - 66

62 Kitą dieną, kuri yra po Prisirengimo dienos, susirinko pas Pilotą aukštieji kunigai bei fariziejai 63 ir kalbėjo: "Valdove, mes prisimename, jog tasai suvedžiotojas, dar gyvas būdamas sakė: 'Po trijų dienų prisikelsiu', Mt 12,40; Lk 23,5.14; Jn 7,12,47; 2 Kor 6,8. 64 Įsakyk tad saugoti kapą iki trečios dienos, kad kartais atėję mokiniai neišvogtų Jo ir nepaskelbtų liaudžiai: 'Jis prisikėlė iš numirusių'. Ta pastaroji apgavystė būtų blogesnė už pirmąją", Mt 28,13. 65 Pilotas jiems atsakė: "Štai jums sargyba — eikite ir saugokite, kaip išmanote". 66 Jie nuėję paženklino antspaudu akmenį ir pastatė sargybą, Dan 9,18.

Pilotui galėjo atrodyti keistai Juozapo prašymas Jėzaus kūno. Kai vyriausieji kunigai išgirdo, ką garbingieji tarybos nariai, Juozapas ir Nikodemas, padarė, jie labai nerimo. Jie net sabatos nebešventė. Jie posėdžiavo ir ėjo pas Pilotą prašyti sargybos. Pas Pilotą lankėsi Jėzaus draugai ir priešai. Ar Pilotas pastebėjo pas Jėzaus draugus nors kiek vilties? Pas priešus jis tikrai pastebėjo baimę. Pilotas norėjo patenkinti abi puses. Bet jis nenorėjo pasidaryti juokingu — sta-

tyti sargybą prie mirusio kapo. Jis davė jiems sargybą ir liepė daryti, kaip jiems tinka.

Jėzaus mokiniai, nusiminę bailiai, ar jie galėjo galvoti apie Jėzaus kūno išvogimą? Sargyba ir antspaudas buvo įrodymu Jėzaus prisikėlimo.

VIEŠPATIES PRISIKĖLIMAS, Mt 28, 1 - 10

1 O šeštadieniui praėjus, auštant savaitės pirmajai dienai, Marija Magdalietė ir kita Marija ėjo aplankyti kapo, Mk 16,1-10; Lk 24,1-12; Jn 20,1-18; Mt 27,61. 2 Staiga kilo smarkus žemės drebėjimas: Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, nurito šalin akmenį ir atsisėdo ant jo. 3 Jo išvaizda buvo tarsi žaibo, o drabužiai balti kaip sniegas. Mt 17,2; Lk 11,36; Apd 1,10; Dan 7,9. 4 Išsigandę jo, sargybiniai drebėjo ir pastiro lyg negyvi, Mt 27,66. 5 O angelas tarė moterims: "Nebijokite! Aš žinau, kad ieškote Jėzaus, nukryžiuotojo. 6 Jo čia nėra. Jis prisikėlė, kaip sakė. Įeikite, apžiūrėkite vietą, kur jis gulėjo, Mt 12,40; 16,21; 17,23; 20,19. 7 Ir skubiai duokite žinią Jo mokiniams: 'Jis prisikėlė iš numirusių ir eina pirma jūsų į Galilėją; tenai Jį matysite'. Štai aš jums tai paskelbiau". Mt 26,32; Jn 16,16,22. 8 Jos skubiai paliko kapą, apimtos išgąsčio bei didelio džiaugsmo, ir bėgo pranešti mokiniams.

9 Štai priešais pasirodė Jėzus ir tarė: "Sveikos!" Jos prisiartino ir, puolusios žemėn, apkabino Jo kojas, Mt 28,17; Lk 24,52. 10 Jėzus joms sakė: "Nebijokite! Eikite ir pasakykite mano broliams, kad keliauju į Galilėją; ten jie mane matys", Mt 28,7.16; Jn 20,17; Žyd 2,11.

Didžiųjų ir garsiųjų, kaip ir visų žmonių, gyvenimas pasibaigia jų mirtimi. Su Jėzumi buvo kitaip. Jis kėlės, ir tuo duoda mums viltį — mirtis nugalėta!

Sargybiniai niekada neturėjo tokių lengvų pareigų — sergėti mirusį kape! Mirtis užtenkamai gerai saugo mirusius. Bet pasirodžius dangiškam pasiuntiniui; kariams neužteko drąsos. Jis pastiro lyg mirę ir pareigos neatliko.

Visi evangelistai aprašo prisikėlimą skirtingai. Tas skirtumas ir rodo tikrą įvykio aprašymą. Vienas evangelistas rašo,

kad moterys ėjo pažiūrėti Kristaus kapo. Kitas sako, kad jos ėjo nešinos tepalu patepti Jėzaus kūno. Žodžiai yra skirtingi, bet esmė yra ta pati. Jos ėjo prie Jėzaus kapo.

Jėzus prisikėlė pirmąją dieną po subatos. Tai mūsų skaičiavimas — sekmadienį. Pirmi krikščionys vadino tą dieną: Viešpaties prisikėlimo diena. Jie Viešpaties dieną rinkosi pamaldoms. Krikščionys švenčia ne žydų sabatą ir, ne pagonių saulės dieną, bet Viešpaties dieną — Jėzaus prisikėlimo dieną.

Jėzaus prisikėlimo nė vienas žmogus nematė, ir pats prisikėlimas nėra aprašytas. Yra surašyti tik įvykiai: žemės drebėjimas, angelo akmens nuritimas nuo kapo angos, sargybinių išsigandimas, drebėjimas, moterų pasikalbėjimas su angelu. Viešpaties pasirodymas.

Angelo pasirodymas labai išgąsdino karius, taipgi ir moteris. Angelo kalba pakeitė moterų baimę į džiaugsmą. Jėzaus staigus pasirodymas išgąsdino jas. Bet Jo žodžiai ir kojų palietimas papildė jas dideliu džiaugsmu. Jėzus vadina savo bailius mokinius — broliais.

JĖZAUS PRIEŠAI, Mt 28, 11 - 15

11 Joms beeinant, keli sargybiniai atėjo į miestą ir pranešė aukštiesiems kunigams, kad įvyko. 12 Tie susitiko su vyresniaisiais, pasitarę davė kareiviams geroaki pinigų ir primokė: 13 "Sakykite, kad jums bemiegant, Jo mokiniai atėję naktį Jį išvogė, Mt 27,64. 14 O jeigu apie tai išgirstų valdytojas, mes jį perkalbėsime ir apsaugosime jus nuo nemalonumų". 15 Šie, paėmę pinigus, taip ir padarė, kaip buvo pamokyti. Tas gandas yra pasklidęs žydų tarpe iki šios dienos.

Sargybiniai atėjo pas tuos, kuriems jie buvo atsakingi už sargybą, ir raportavo, kad žemė drebėjo, angelas nusileido, nurito akmenį. Jėzus išėjo iš kapo; jie buvo taip sukrėsti, kad negalėjo pajudėti. Kunigai girdėjo sargybinių raportą ir matė jų pergyvenimą (išgąstį). Kunigai buvo taip įtikinti, kad jie nėjo prie kapo pasitikrinti. jie tuojau sušaukė tarybos posėdį. Taryba buvo taip pat įtikinta Jėzaus prisikėlimu. Nuostabu, taryba nesilenkė po gyvojo Dievo galinga ranka, bet nutarė papirkti sargybinius. Tarybai buvo reikalingi pinigai. Jie mėgo pinigus, kaip ir kiekvienas žmogus. Bet

papirkimui jie negailėjo pinigų. Žmonės dažnai nesigaili pinigų dėl nuodėmių. Tarybos nutarimas buvo, sakykite: "Mums miegant atėjo Jėzaus mokiniai ir išvogė lavoną". Romėnų kariuomenės nuostatai buvo griežti. Sarbybiniai buvo baudžiami mirtimi už netvarkingą budėjimą. Kariams buvo pavojus meluoti. Todėl jiems davė daug pinigų ir prižadėjo Pilotą nutildyti, jei tas sužinotų tiesą ir patrauktų karius atsakomybėn. Taryba statė sargybą prie kapo, norėdama išvengti tokio gando: Jo mokiniai išvogė kūną ir sako — Jis prisikėlė. Dabar taryba pati šį gandą platina. Antra: "Mums miegant išvogė..." Kaip miegodami galėjo matyti? Žydai tiki tam iki šiai dienai. Skleidžiant melus nė vienas nežino, kiek toli jis eis, ir kokias pasekmes turės.

JĖZAUS GALIA IR ARTYBĖ, Mt 28, 16 - 20

16 Vienuolika mokinių nuvyko į Galilėją, ant kalno, kurį jiems buvo nurodęs Jėzus, Lk 24,9.33; Apd 1,26; 1 Kor 15.5. 17 Jį pamatę, mokiniai parpuolė ant žemės, tačiau kai kurie dar abejojo. 18 Tuomet priėjęs Jėzus kalbėjo jiems: "Man duota visa galia danguje ir žemėje, Mt 11,27; Lk 5,24; Jn 3,27; 13,3; 17,2; Dan 7,14; Ef 1,20-22; Fil 2,9; Apr 12.10. 19 Tad eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, Mt 24,14; Mk 16,15; Apd 18,12; 14,21 20 mokydami laikytis viso, ką jums įsakiau. Ir štai Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos", Mt 5,19; 18,20; Apd 18,10; Ag 1,13.

Jėzus sakė savo mokiniams, kad jie Jį matys Galilėjoje. Čia Jėzus pradėjo ir tęsė evangelijos skelbimo darbą. Jis kentėjo, mirė ir prisikėlė Jeruzalėje. Jis sutiko mokinius Galilėjoje ant kalno. Kalno vardas neminimas. Mokiniai pamatę Jį, vieni tikėjo, kiti abejojo. Jis priėjo prie jų. Visos abejonės išnyko. Jėzus sakė: "Man duota visa galia danguje ir žemėje". Žmonės supranta galią, visa nugalėti ir bloga (priešus) sunaikinti. Tai yra žmogiškas galvojimas. Jėzaus galia yra nesunaikinti, bet išgelbėti. Jis yra vienintelis Suderintojas. Tarpininkas. Išganytojas. Kito vardo nėra, kuriame būtų išgelbėjimas, nei žemėje, nei danguje. Jis tą galią paliko mokiniams. Žmonės mano, kad ta galia duota kunigams ir evange-

listams. Kas nuodugniau skaito apaštalų darbus ir seka atbudimų istoriją, mato, kad evangeliją pirmoje vietoje išplatino ne profesionalai — kunigai, bet eiliniai tikintieji.

Pirmoje vietoje Jėzus įsakė skelbti evangeliją, gerąją žinią, kaip Jis pats darė, atsivertimą. Jėzus įsakė eiti į visas tautas ir jų žmonėms skelbti evangeliją. Krikštyti vardan Tėvo, ir Sūnaus Šventosios Dvasios; tai yra neatlikti tik apeigas, bet leisti pasireikšti dangiškai galiai. Mokyti ne bažnyčių dogmas ir žmonių papročius, bet visa, ką Jėzus mokė ir įsakė. Esu su jumis, kaip prisikėlęs Viešpats, savo Dvasios liudijimu ir toks liksiu visą laiką, gyvai ir asmenišai pasireikšdamas.

EVANGELIJA PAGAL MORKŲ

Morkus turėjo du vardus: Joną ir Morkų. Jonas yra žydų kilmės. Morkus — romėnų. Jis daugiau žinomas Morkaus vardu, negu Jono. Panašiai kaip apaštalas Povilas — Saulius. Morkus augo ir jaunystės dienas praleido Jeruzalėje. Jo tėvų name rinkdavosi krikštionys. Apd 12,12. Greičiausiai ir Jėzus su mokiniais čia šventė paskutinę vakarienę.

Morkus lydėjo apaštalą Povilą ir Barnabą jų pirmoje misijos kelionėje. Apd 13,5.13; 15,37.39. Antroje misijos kelionėje, Povilas nesutiko imti jo drauge. Vėliau Povilo ir Morkaus santykiai buvo geri, Kol 4,10; Fm 24.

Kiek žinoma iš Šventojo Rašto ir sentėvių raštų, Morkus buvo apaštalo Petro palydovas. Atrodo, kad Morkus turėjo progų pažinti Jėzų, bet jis nebuvo apaštalas. Jis daugiausia sužinojo iš Petro pasakojimų apie Jėzaus darbus ir kalbas. Jis užrašė, ką Petras pasakojo, ir jam mirus, parašė evangeliją, kuri iki mūsų dienų vadinama jo vardu.

Evangelijos parašymo laikas gali būti 65 — 70 metai. Evangelija yra skirta pagonims. Morkus vartojo daug aramėjiškų žodžių, kaip: talita, kumi, karbon, abba ir kitų. Tie žodžiai žydams buvo žinomi. Morkus juos paaiškino, kad skaitytojai suprastų. Žydams nereikėjo jokio jų paaiškinimo.

Morkus skelbė evangeliją Palestinoje, Mažojoje Azijoje, Europoje ir Afrikoje. Daugelis mano, kad jis evangeliją parašė Romoje. Jis lankė Afriką ir dirbo Aleksandrijoje. Po Petro mirties jis apsigyveno Aleksandrijoje ir čia darbavosi. Manoma, kad jis čia ir mirė.

Evangelija pagal Morkų yra trumpiausia iš visų evangelijų. Kai kas mano, kad ji buvo pirmoji parašyta Betgi joje yra keli pasakojimai, kurių nėra kitose evangelijose, 4,26-29; 13-34-36.

Tie patys aprašymai, kurie yra Mato ir Morkaus evangelijose, nors jie ir kiek skirtingi, bet neesminiai, čia neaiškinami. Viską plačiai aprašyti ir aiškinti, užimtų per daug laiko ir vietos. Šio rašymo tikslas nėra, kaip pamokslų, kuriuose viskas išsamiai aprašoma.

JONO KRIKŠTYTOJO VEIKLA, Mk 1, 1 - 8

1 Jėzaus Kristaus, (Dievo Sūnaus), gerosios naujienos pradžia, 2 kaip pranašo Izaijo parašyta: "Štai Aš siunčiu pirma tavęs savo pasiuntinį, kuris nuties Tau kelią, Mt 3,1-6; Lk 3,3-6; Jn 1,19-23; 2 M 23,20; Mal 3,1; Mt 11,10; Lk 1,76; 7,27; Jn 3,28. 3 Dykumoje šaukiančiojo balsas: taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite Jam takus!" Iz 40,3.

4 Jonas pasirodė dykumoje. Jis krikštijo ir skelbė atsivertimo krikštą nuodėmėms atleisti.Apd 13,24; 19,4; Lk 3,3. 5 Pas jį traukė visa Judėjos šalis ir visi Jeruzalės gyventojai. Jie išpažindavo nuodėmes ir buvo jo krikštijami Jordano upėje.

6 Jonas vilkėjo kupranugario vilnų apdaru, o strėnas buvo susijuosęs odiniu diržu. Jis valgė žiogus ir laukinį medų, 2 Kar 1,8; Mt 11,8. 7 Jis skelbė: "Po manęs ateina galingesnis už mane, aš nevertas pasilenkęs atrišti Jo kurpių dirželio, 8 Aš jus krikštiju vandeniu, o Jis krikštys jus Šventąja Dvasia". Mt 3,11; Lk 3,15-17; Jn 1,20-28; Apd 1,5; 13,25.

Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, gerosios naujienos, arba evangelijos pradžia, yra evangelija pagal Morkų. Ši tema yra viso Naujojo Testamento.

Jėzus — reiškia Dievo pagalba. Kristus yra Pateptinis. Dievas norėjo ir nori visiems žmonėms padėti, pagelbėti, 1 Tim 2,4. Tai yra viltis kiekvieno nusidėjėlio.

Morkus pradėjo rašyti evangeliją Senojo Testamento citata, Mal 3,1 ir Iz 40,3. Senasis Testamentas yra pagrindas Naujojo Testamento. Morkus rodė, kad Senojo Testamento pranašavimai išsipildė. Jis rašė labai suglaustai, pradėjo pranašu Malakiju ir baigė Izaiju. Pasiuntinio pareiga buvo paruošti kelią Mesijui į Izraelio tautą ir žmonių širdis. Kurią dykumą, tyrus Morkus turėjo mintyje, rašydamas šią evangeliją, nepasakė.

Jonas vilkėjo panašiai, kaip Senojo Testamento pranašai, 2 Kar 1,7-8. Jis maitinosi tik tyruose randamu maistu. Dėl gilaus Mesijo išpažinimo jam buvo beverčiai visi turtai ir malonumai, ko pasaulio žmonės visuomet siekia. Jis skelbė atgailą, nuodėmių atleidimą ir Mesijo didybę. Jis sakė apie save: jei jis pats palygina savo su Juo, jis nėra vertas būti Jo

nereikšmingiausiu vergu. Jono nepaveikė didelis pasisekimas. Nors visa Judėja ir Jeruzalė ėjo klausytis jo, jis nurodė juos į Mesiją. Tik Mesijas yra Viešpats ir Išgelbėtojas. Plačiau žiūrėk Mt 3, 1 - 11.

JĖZAUS KRIKŠTAS, Mk 1,9 - 11

9 Tomis dienomis atėjo Jėzus iš Galilėjos Nazareto, ir Jonas pakrikštijo Jį Jordane, Mt 3,13-17; Lk 3,21-22; Jn 1,32-34; Lk 2,51. 10 Vos tik išbridęs iš vandens, Jis pamatė prasiveriant dangų ir Dvasią, tarsi balandį, nusileidžiantį ant Jo, Ez 1,1; Mt 3,16; Apt 10,11. 11 Ir iš dangaus pasigirdo balsas: "Tu esi mano mylimasis Sūnus, tavimi gėriuosi", Mk 9,7; 1 M 22,2; Ps 2,7; Iz 42,1.

Matas aprašo šį įvykį plačiau. Jis pasakoja, kaip Jonas nenorėjo Jėzaus krikštyti ir, Jėzui reikalaujant, nusileido. Morkus daug ką išleidžia. Jam yra svarbu pats asmuo — Jėzus. Jėzus buvo be nuodėmės. Jam nereikėjo nei atsivertimo, nei krikšto. Bet Jis ėjo pasižeminimo keliu, už mus, prisiėmė mūsų kaltes. Jam atsivėrė dangus. Dvasia nusileido ant Jo, ir Tėvas išreiškė savo pasitenkinimą Juo.
Žiūrėk Mt 3, 13-17.

JĖZAUS GUNDYMAS, Mk 1, 12 - 13

12 Tuojau Dvasia Jį išvarė į dykumą, Mt 4,1-11; Lk 4,1-13; 13 Jis praleido dykumoje keturiasdešimt dienų ir buvo šėtono gundomas, buvojo kartu su žvėrimis, ir angelai tarnavo Jam, Job 5,22-23; Ps 91,11-13.

Morkus aprašo labai trumpai Jėzaus gundymą. Matas tai aprašo daug plačiau, Mt 4,1-11). Morkus sako, kad po Jėzaus krikšto ir didingo apreiškimo, Jis buvo Dvasios nuvestas į tyrus. Minimi angelai, žvėrys, keturios dešimtys parų, šėtonas. Atrodo, tyruose pasireiškė tvėrimo pradžios draugystė: žvėrys draugavo, angelai tarnavo Žmogaus Sūnui. Bet šėtonas irgi buvo čia, ardė draugystę, gundė. Gundymas nėra nusidėjimas. Gundymui pritarimas veda prie puolimo ir nusikaltimo.

JĖZAUS VEIKLOS PRADŽIA, Mk 1, 14 - 15

14 Kai Jonas buvo suimtas, Jėzus atėjo į Galilėją ir skelbė gerąją Dievo naujieną, Mt 4,12.17; Lk 4,14-15: 15 "Atėjo metas, priartėjo Dievo karalystė. Atsiverskite ir tikėkite evangelijai!" Gal 4,4.

Joną suėmė. Jo veiklos laikas pasibaigė. Jėzaus laikas prasidėjo. Apaštalas Jonas pasakoja, 3,24, apie Jėzaus veiklą šalia krikštytojo veiklos. Jėzaus plati veikla prasidėjo Joną suėmus. Laikai ir pasikeitimai įvyksta Dievo paskyrimu.

Jėzus skelbė: "Atėjo metas, priartėjo Dievo karalystė". Tai buvo Dievo malonės metas. Jėzaus skelbimo tema buvo: "Atsiverskite ir tikėkite evangelijai!" Žmonės laukė Mesijo ir Dievo karalystės. Jie laukė didingo ir garbingo Mesijo. Jie būtų mielai kariavę už laukiamą Mesiją. Jėzus nebuvo toks, kokio jie laukė. Jėzus skelbė atsivertimą ir tikėjimą. Atsivertimas nėra gyvenimo pagerinimas, ar blogybių atmetimas. Jis yra žmogaus širdies pakeitimas, žmogaus vidujinis atnaujinimas. Po atnaujinimo seka tikėjimas ir tikėjimo darbai. Tie du terminai eina drauge. Atnaujinti žmonės patiria tikėjimo galią. Kur tikėjimo galia pasireiškia, ten vyksta atleidimas nusikaltimų ir įvairūs ženklai, stebuklai. Kur atsivertimas ir tikėjimas pasireiškia plačiau, ten vyksta pasikeitimai ir tautoje teigiama prasme; atbudimai, teisingesnis gyvenimas, evangeliška veikla.

JĖZUS PAŠAUKIA PIRMUS MOKINIUS, Mk 1, 16 - 20

16 Eidamas palei Galilėjos jūrą, Jėzus pamatė Simoną ir Simono brolį Andriejų, metančius tinklus į jūrą; jie, mat, buvo žvejai, Mt 4,18-22; Lk 5,1-11. 17 Jėzus tarė: "Sekite mane! Aš jus padarysiu žmonių žvejais", Mt 13,17. 18 Ir tuojau, palikę tinklus, jie sekė Jį.

19 Paėjėjęs truputį toliau, Jis pamatė Zebediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną valtyje betaisant tinklus. Tuoj pat Jis pašaukė ir juos, Mt 4,21; 20,20; 10,35; Lk 5,10; 9,54; Jn 21,2. 20 Palikę savo tėvą Zebediejų su samdiniais, jie sekė Jį.

Jėzus pažino juos jau iš anksčiau, Lk 5,1-5; Jn 1,35-. Jėzus

nesikreipė į aukščiausią žydų tarybą ir neieškojo jos pripažinimo. Jis pašaukė žmones naujam gyvenimui ir darbui Dievo galia. Jie visi keturi buvo paprasti žmonės, žvejai. Bet Jėzus pašaukė juos evangelijai skelbti. Taryba galėjo išduoti leidimus, pažymėjimus. Tai buvo viskas, ką ji galėjo daryti. Jėzus teikė dievišką galią. Jau seniai sentėvis Orentas rašė, kad kunigai yra gerai išmokslinti, bet maža jų yra pašauktų. Garsiajam evangelistui Moody kai kas prikišo, kad jis nėra gerai išsimokslinęs, jis nemoka gerai anglų kalbos. Moody patarė tiems mokslininkams skelbti evangeliją, tada jis tylėsiąs. Evangelistas Veslys sakydavo: "Duokite man šimtą vyrų, kurie bijo Dievo ir nuodėmės, nesvarbu ar jie yra mokyti, ar nemokyti, ir aš sujudinsiu (paveiksiu) pasaulį!" Jėzus pakeičia žmones, padaro juos naujais. Jis pavadino savo mokinius būti žmonių žvejais. Jie patyrė dievišką galią savo širdyse, viską palikę, sekė Jėzų, nes Jis tapo jiems Išganytoju ir Viešpačiu. Įdomu, kad pirmųjų krikščionių ženklas (emblema) buvo žuvis. Galilėjos jūra. Tikrai tai yra ežeras. Graikų kalboje parašyta — jūra.

JĖZAUS PIRMASIS ŽODIS SINAGOGOJE,
Mk 1, 21 - 22

21 Jie atvyko į Kapernaumą, ir netrukus, šeštadienį, nuėjo į sinagogą, Jėzus mokė, Mt 4,13. 22 Žmonės stebėjosi Jo mokymu, nes Jis mokė kaip turintis galią, o ne kaip Rašto aiškintojai, Mk 11,18; Mt 7,28-29.

Morkus, 1,21-34, aprašo vieną praleistą sabatą Kapernaume. Jėzus sakė pamokslą sinagogoje. Ką Jis skelbė, neparašyta. Iš 1,15 žinome, kad Jėzus skelbė atsivertimą ir tikėjimą. Rašto aiškintojų tarpe buvo labai gerų kalbėtojų. Jie stebindavo žmones savo iškalba, bet Jėzus paveikė žmones taip, kad juos apėmė siaubas. Jie išsigando. Jie pajuto visai naują Dievo Žodžio veikimą. Kur evangelija skelbiama Dievo galia, ten pasireiškia Dievo Dvasios veikimas. Pirma randasi apkaltinimas, įtikinimas dėl kalčių, Jn 8,16. Jėzaus pamokslai nebuvo tik gražios kalbos, bet Dievo galios pasireiškimas.

JĖZAUS PIRMA VEIKLA SINAGOGOJE, Mk 1, 23 - 28

23 Sinagogoje buvo netyrosios dvasios apsėstas žmogus. Jis sušuko, Mk 5,6-7; Mt 8,29: 24 "Ko tau iš mūsų reikia, Jėzau Nazarieti? Gal atėjai mūsų sunaikinti? Aš žinau, kas Tu esi: Dievo šventasis!" Mt 27,19; Lk 4,34; Mk 5,7; Lk 8,28; 1 Kar 17,18; Jn 6,69. 25 Jėzus sudraudė jį: "Nutilk ir išeik iš jo!" Mk 3,27. 26 Tada netyroji dvasia pradėjo jį tąsyti ir, baisiai šaukdama, išėjo iš jo, Mk 9,20.26; Lk 9,29. 27 Visi labai nustebo ir klausinėjo vienas kitą: "Kas gi čia? Naujas mokslas su galia?! Jis netgi netyriosioms dvasioms įsakinėja, ir tos Jo klauso!" Mk 4,41; Mt 7,29. 28 Garsas apie Jį greitai pasklido po visą Galilėjos šalį.

Sinagogoje buvo vienas žmogus demono apsėstas. Jis lankė pamaldas, kaip ir kiti. Jie visi pasiklausydavo gražių pamokslų, pagiedodavo, dalyvaudavo įprastoje liturgijoje. Taip viskas vyko be jokio pasikeitimo. Bet sakant pamokslą Jėzui, apsėstajame demonas nerimo. Jis pradėjo šaukti, Jėzų vadino Dievo šventuoju. Jis pažino Jėzų geriau, negu visi kiti. Jėzus jį sudraudė ir išvarė. Žmonės labai nustebo ir klausinėjosi, kas tai per mokslas, kuris pasireiškia su galia? Visame mieste ir apylinkėje buvo kalbama apie tai.

Ką galime iš to pasimokyti? Dabar mažai kas betiki velnio buvimu, dar mažiau — demonų apsėdimu. Net ir Dievas, daug kam, yra tik filosofijos ir etikos sąvoka. Žmonės lanko bažnyčias, pamaldas, bet kokie įeina, tokie ir išeina. Visa gražu ir gera. Kiek kas tiki į gyvą Dievą ir Jo pasireiškimą? Pažiūrėkime į gyvenimą atvirai, realiai. Visi žino, kad alkoholis nieko gero žmogui neduoda, bet dažnai labai daug blogo. Ir visgi jį vartoja ne tik liaudis, bet ir turintieji daktarų ir kunigų titulus. Kiek subuvimų ir parengimų yra be alkoholio? Panašiai būtų galima kalbėti apie narkotikus, rūkymą, studentų riaušes, namų ir universitetų deginimą, net teologijos profesorių siūlymą tuoktis ne pavieniams asmenims, bet grupėmis, nuogų studentų vaikščiojimą ir daug ką panašaus. Juk tokius veiksmus daro ne kvailiai, bet studentai, tautos pažiba. Tai ne kvailybė, bet tikras apsėdimas. Tokių apsėstų neatveda į protą mokslas. Mažai jiems padeda ir me-

dicina. Betgi yra tikra: kas išgirsta apie gyvąjį Išganytoją, prisikėlusį Jėzų iš Nazareto, tas tampa sukrėstas ir išgelbėtas. Narkotikai gydomi ilgą laiką, ir tik labai mažas nuošimtis jų pasveiksta. Bet kurie įtiki evangelijai, tie vienoj akimirkoj pasveiksta, tampa laisvi. Tokių ir JAV yra tūkstančiai, anuo laiku, kai Jėzus išlaisvino aną apsėstąjį, garsas apie tai pasklido plačiai. Mūsų dienomis toks baisus apsėdimas yra, kad nė garsas plačiau nebepasklinda. Kiek spauda apie tokius dalykus berašo?

JĖZAUS VEIKLA NAMUOSE, Mk 1, 29 - 31

29 Išėjęs iš sinagogos, Jėzus kartu su Jokūbu ir Jonu nuėjo į Simono ir Andriejaus namus, Mt 8,14-16; Lk 4,38-41; Mt 4,21. 30 Simono uošvė gulėjo karščiuodama, ir jie tuojau apie tai Jam pasakė, Apd 28,8. 31 Jis priėjęs pakėlė ją ištiesdamas ranką; karštis paliovė, ir ji galėjo jiems patarnauti.

Po pamaldų Petras pasikvietė Jėzų ir Jo mokinius į savo namus pietums. Petro uošvė karščiavo. Jėzus ištiesė jai savo gelbstančią ir gydančią ranką. Ji tuojau visai pasveiko ir galėjo patarnauti. Jėzus yra tas pats bažnyčioje ir namuose, viešumoje ir privačiai.

JĖZUS PADEDA VISIEMS, Mk 1, 32 - 34

32 Atėjus vakarui, kai saulė nusileido, pas Jėzų sugabeno visus ligonius ir demonų apsėstuosius; 33 visas miestas buvo susirinkęs prie durų. 34 Jis pagydė daugelį sergančių įvairiomis ligomis, išvarė daug demonų. Ir neleido demonams kalbėti, nes jie žinojo Jį, Apd 16,17-18; Lk 4,41.

Kai sabata pasibaigė, saulė nusileido, buvo nebe šventė, pas Jėzų sugabeno viso miesto ligonius, ir visi žmonės susirinko prie Petro namų. Dienos metu žmonės kalbėjo apie Jėzaus veiksmą sinagogoje. Vakare jie veikė: ėjo, gabeno ligonius! Jėzus gydė visas ligas. Nepagydomų ligų Jam nebuvo. Demonai, puolę angelai, daugiau žinojo apie Jėzų, negu žmonės. Jėzus demonus sudraudė ir neleido jiems kalbėti. Jis norėjo likti paslėptas Mesijas iki mirties ant kryžiaus, kol visai nugalėjo tamsybės jėgas.

Šiais laikais Jėzus yra tas pats, koks Jis buvo Kaper-

naume. Jis gydo ir dabar. Šiame laisvame krašte, JAV, kas nori, gali klausytis išgydytųjų liudijimų radijo bangomis ir matyti televizijos programose.

JĖZUS MELDŽIASI ANKSTI RYTĄ, Mk 1, 35 - 39

35 Labai anksti, dar neišaušus, Jėzus atsikėlęs nuėjo į nuošalią vietą ir tenai meldėsi, Lk 4,42-44; 5,15. 36 Simonas ir jo draugai nusekė iš paskos 37 ir, suradę Jį, sakė: "Visi tavęs ieško", Lk 8,40; Jn 6,24. 38 Jis atsakė: "Eikime kitur, į gretimus miestelius, kad ir ten skelbčiau (žodį), nes tam atėjau". 39 Ir keliavo po visą Galilėją, skelbdamas žodį jų sinagogose ir išvarinėdamas dẽmonus.

Pats kartą daug mąsčiau ir kalbėjausi su žmonėmis, kuriuo laiku daugiausia pavieniai meldžiamasi. Iš pasikalbėjimų patyriau, kad dauguma pavieniai meldžiasi nakties metu, kai kiti miega. Daugelis meldžiasi lovose gulėdami. Kai kurie meldžiasi taip nuoširdžiai, kad pagalvės visai sušlampa nuo ašarų.

Jėzus turėjo labai darbingą ir daug jėgų pareikalavusį šeštadienį. Visgi Jis atsikėlė labai anksti, dar tamsoje, ir neturėdamas ramaus kampelio, išėjo laukan, susirado nuošalią vietą ir čia meldėsi. Jis maldoje bendravo su Tėvu, išsiprašė Jo vedimo.

Jėzus patarė eiti į kamarėlę ir užsirakinus ten melstis. Iš Jėzaus maldos pavyzdžių matome, kad "kamarėlė" — nuošali vieta. Iš šio pavyzdžio matome, kad Jis ėjo melstis labai anksti rytą nuošalioje vietoje. Mt 14,23 Jis atleido žmones, įkopė į kalną, liko vienas melstis vėlai vakare. Lk 6,12 Jis meldėsi ant kalno visą naktį.

Jėzus išėjo anksti rytą melstis. Petras ir kiti dar miegojo ir nepastebėjo Jo išeinant. Jie ieškojo Jo ir rado Jį nuošalioje vietoje besimeldžiantį. Ne tik Petras su savo draugais, bet ir kiti, ieškojo Jo. Visi norėjo turėti Jį savo tarpe, kad Jis padėtų jiems. Jėzus žinojo esąs siųstas visiems skelbti evangeliją. Todėl Jis vaikščiojo po visą Galilėją, skelbė gerąją žinią ir gydė.

RAUPSUOTO IŠGYDYMAS, Mk 1, 40 - 45

40 Pas Jį atėjo vienas raupsuotas ir (atsiklaupęs) maldavo:

"Jeigu nori, gali mane apšvarinti", Mt 8,2-4; Lk 5,12-16; Mt 8,2. 41 Jėzus, pasigailėjęs jo, ištiesė ranką, palietė jį ir tarė: "Noriu, būk švarus!" 42 Tuojau pat raupsai pranyko, ir jis tapo švarus. 43 Jėzus liepė jam tuojau pasišalinti ir griežtai įspėjo, Mt 9,30; Mk 3,12; 8,26: 44 "Žiūrėk, kad niekam nieko nesakytumei! Eik pasirodyk kunigui ir už apšvarinimą aukok Mozės įsakytą auką jiems paliudyti", 3 M 13,49; 14,2-32. 45 O šis išėjęs pradėjo taip plačiai skelbti ir skleisti įvykį, jog Jėzus nebegalėjo viešai pasirodyti mieste. Jis laikėsi už miesto, negyvenamose vietose, bet žmonės iš visur rinkosi pas Jį.

Raupsuotasis atėjo pas Jėzų pasižemindamas ir tikėdamas. Jėzus mielai sutiko jį apšvarinti. Įstatymas draudė paliesti raupsuotą. Jėzus paliesdamas apšvarino jį ir tuo įstatymo neperžengė, bet įvykdė. Nuostabu, išgydytasis gerbė Jėzų ir patyrė Jo galią, bet Jo įsakymo nevykdė. Jėzus įsakė niekam nepasakoti apie apšvarinimą. Priešingai Jėzaus įsakymui, anas kalbėjo apie tai labai plačiai. Nors jis manė gerai, bet visgi nepakluso Jėzaus paliepimui. Jėzus gerbė įstatymą, todėl įsakė pasirodyti kunigui ir aukoti paskirtą auką. Jau pačioje Jėzaus veiklos pradžioje, žmonės taip vargino Jį, kad Jis turėjo ieškoti nuošalios vietos ne tik maldai, bet ir poilsiui. Žiūrėk Mt 8,2-4.

PARALYŽIUOTO IŠGYDYMAS, Mk 2, 1 - 12

1 Po kelių dienų, kai Jėzus vėl atėjo į Kapernaumą, žmonės išgirdo Jį esant namuose, Mt 9,1-8; Lk 5,17.26, 2 ir taip daug susirinko, jog prie durų nebeliko vietos. O Jis skelbė jiems žodį, Mk 2,15; 3,20; 6,31. 3 Tada keturi vyrai atnešė paralyžiuotą žmogų. 4 Negalėdami dėl minios prinešti jo prie Jėzaus, jie praplėšė namo stogą, kur Jis buvo, padarę skylę, nuleido žemyn patalą, ant kurio gulėjo paralyžiuotasis. 5 Išvydęs jų tikėjimą, Jėzus kreipėsi į paralyžiuotąjį: "Sūnau, tau atleidžiamos nuodėmės!" 6 Tenai sėdėjo keletas Rašto aiškintojų, kurie svarstė savo širdyse: 7 "Kaip Jis drįsta taip kalbėti? Juk Jis piktžodžiauja! Kas gi gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?!" Iz 43,25. 8 Jėzus, iš karto savo dvasia supratęs jų mintis, tarė: "Kam taip manote savo širdyse? Jn

2,25. 9 Kas lengviau — ar sakyti paralyžiuotam: 'Tau atleidžiamos nuodėmės', ar liepti: 'Kelkis, imk patalą ir vaikščiok'? 10 Bet, kad žinotumėte Žmogaus Sūnų turint galią atleisti žemėje nuodėmes, — Jis tarė paralyžiuotajam, 11 — sakau tau: kelkis, imk savo patalą ir eik namo!", Jn 5,8. 12 Šis atsikėlė, tuojau ėmė patalą ir visų akyse nuėjo. Visi labai stebėjosi ir šlovino Dievą, sakydami: "Tokių dalykų niekad nesame matę", Mt 9,33.

Šį įvykį labai panašiai, tik su mažais pakeitimais, aprašo Matas 9,1-8.

MUITININKO LEVIO PAŠAUKIMAS, Mk 2, 13 - 17

13 Jėzus vėl nuėjo į pajūrį. Ištisa minia susirinko prie Jo, o Jis mokė juos, Mt 9,9-13; Lk 5,27-32. 14 Praeidamas Jis pamatė Levį, Alfiejaus sūnų, sėdintį muitinėje, ir tarė jam: "Sek mane!" Šis atsikėlė ir sekė Jį, Jn 1,43.

15 Jėzus jo namuose sėdėjo (prie stalo), ir muitininkai bei nusidėjėliai kartu su Jėzumi ir Jo mokiniais, nes daug buvo tų, kurie sekė Jį, Mk 2,2. 16 Rašto aiškintojai iš fariziejų tarpo, išvydę Jį valgantį su nusidėjėliais ir muitininkais, sakė Jo mokiniams: "Kodėl Jis valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?" Mk 2,24. 17 Tai išgirdęs, Jėzus atsiliepė: "Ne sveikiesiems reikia gydytojo, bet ligonims! Aš atėjau ne teisiųjų šaukti, o nusidėjėlių", 2 M 15,26; Jn 3,17; 12,47.

Žiūrėk Mato 9, 9-13.

PASNINKAS, Mk 2, 18 - 22

18 Jono mokiniai ir fariziejai pasninkavo. Jie atėję klausė Jėzų: "Kodėl Jono ir fariziejų mokiniai pasninkauja, o tavieji ne?" Mt 9,14-17; Lk 5,33-38. 19 Jėzus atsakė: "Argi gali vestuvių svečiai pasninkauti, kol su jais yra jaunikis? Kol jie turi savo tarpe jaunikį, jie negali pasninkauti, Jn 3,29. 20 Bet ateis dienos, kai jaunikis bus iš jų atimtas, tomis dienomis, jie pasninkaus, Mk 14,7; Lk 17,22; Jn 16,19-20.

21 Niekas nesiuva lopo naujo milo ant išdėvėto drabužio; kitaip lopas atplėštų nuo jo gabalą, ir pasidarytų didesnė skylė. 22 Taipogi niekas nepila šviežio vyno į senas odines. Antraip, vynas suplėšytų odines, ir nueitų niekais vynas ir

odinės. Šviežiam vynui — naujos odinės!" Job 32,19.

Žiūrėk Mato 9, 14-17

ŠEŠTADIENIS, Mk 2, 23 - 28

23 Vieną šeštadienį Jėzus ėjo per javų lauką, ir Jo mokiniai eidami skabė varpas, Mt 12,1-8; Lk 6,1-5; 5 M 23,26. 24 Fariziejai priekaištavo: "Žiūrėk, jie daro šeštadienį tai, kas draudžiama", Mk 2,16. 25 Jėzus atsakė: "Nejau neskaitėte, ką prireikus darė Dovydas, kai jis ir jo palydovai neturėjo maisto ir buvo išalkę, 1 Sam 21,7; 26 prie vyriausiojo kunigo Abiataro jis įėjo į Dievo namus ir valgė padėtinės duonos ir davė jos valgyti savo palydovams, nors jos niekam nevalia valgyti, tik kunigams", 3 M 24,5-9. 27 Ir pridūrė: "Šeštadienis padarytas žmogui, o ne žmogus šeštadieniui, 5 M 5,14; 28 taigi Žmogaus Sūnus yra ir šeštadienio Viešpats".

Žiūrėk Mato 12,1-8.

ŠEŠTADIENIO KLAUSIMAS, Mk 3, 1 - 6

1 Jis vėl įėjo į sinagogą, o ten buvo žmogus su padžiūvusia ranka, Mt 12,9-14; Lk 6,6-11; 14,1-6. 2 Jie stebėjo Jį, ar Jis gydys šeštadienį, kad galėtų Jį apkaltinti. 3 Ir Jėzus tarė žmogui su padžiūvusia ranka: "Stok į vidurį!" 4 Ir Jis sakė jiems: "Ar šeštadienį leistina gera daryti, ar bloga? Gelbėti gyvybę ar žudyti?" Bet anie tylėjo. 5 Tada, rūsčiai į juos pažvelgęs ir nuliūdęs dėl jų užsispyrimo, tarė tam žmogui: "Ištiesk ranką!" Šis ištiesė, ir ranka pagijo, Mk 10,23; Jn 11,33; Rom 11,25; Ef 4,18. 6 Išėję fariziejai tuojau pradėjo tartis su erodininkais, kaip Jėzų pražudyti, Mk 12,13; Mt 22,16; Jn 5,18.

Šis įvykis yra aprašytas Mato 12,9-14. Abu evangelistai aprašo panašiai šeštadienio klausimą ir Jėzaus apkaltinimą. Skirtumai yra neesminiai. Matas sako, kad fariziejai klausė Jėzų, o Jis atsakė jiems palyginimu apie avį. Fariziejai susimokė nužudyti Jėzų. Morkus sako, kad fariziejai sekė, ką Jėzus darys. Jėzus klausė fariziejų, ar šeštadienį leistina gera daryti? Fariziejai tarėsi su Erodo šalininkais, kaip Jėzų nužudyti.

ŽMONIŲ MINIOS PRIE JĖZAUS PAEŽERĖJE,
Mk 3, 7 - 12

7 Jėzus su mokiniais pasitraukė prie jūros. Įkandin sekė didelė minia iš Galilėjos. Taip pat iš Judėjos, Mt 12,15-16; Lk 6,17-19; Mt 4,23-25, 8 Jeruzalės ir Idumėjos, iš anapus Jordano bei Tyro ir Sidono šalies atvyko daugybė žmonių, kurie buvo girdėję apie Jo darbus, Mk 7,24. 9 Ir Jėzus liepė mokiniams laikyti Jam paruoštą valtį, kad minia nespaustų, Mk 5,24; Mt 13,2. 10 Mat, Jis buvo daugelį išgydęs, ir visi, ką tik vargino ligos, veržėsi, norėdami prisiliesti, Mt 15,30; Mk 6,56. 11 Ir netyrosios dvasios, vos tik Jį išvydusios, parpuldavo priešais ir šaukdavo: "Tu Dievo Sūnus!" Lk 4,41. 12 Bet Jėzus griežtai jas drausdavo, kad Jo negarsintų, Mk 1,43-44.

Fariziejai nusprendė nužudyti Jėzų. Jis pasitraukė iš jų tarpo į paežerę. Ir ten toliau darė gera: mokė ir gydė. Žmonės, išgirdę apie Jėzaus darbus, skubėjo iš viso krašto pas Jį. Vieni norėjo įsitikinti, ar Jėzus tikrai daro tokius nuostabius darbus, kiti ieškojo pagalbos pas Jį. Žmonės veržte veržėsi prie Jo. Jėzus liepė mokiniams laikyti paruoštą valtį. Jis negalėjo dėl minios laisvai judėti, ir buvo pavojus, kad žmonės gali suspausti Jį.

Demonai pažino Jėzų. Jėzus neleido kalbėti jiems, sudraudė ir išvarė juos. Magija ir okultizmas nėra tik juokai, tai yra tamsybės galių pasireiškimas. Mūsų laikais tos tamsybės galios pasireiškia labai gyvai. Panašiai, kaip jos reiškėsi Jėzaus laikais, taip jos veikia ir prieš Jo atėjimą. Biblinis apsireiškimas irgi nėra tik filosofinė sąvoka. Tai yra apsireiškimas gyvojo Dievo ir Jėzaus Kristaus, veikiant Šventajai Dvasiai. Neatgimę, kartais ir atgimę, žmonės neskiria biblinio nuo okultinio pasireiškimo. Biblinis apsireiškimas, jei jam paklausoma, duoda palaimą. Okultinis — veda į chaosą ir sunaikinimą. Galima duoti toks palyginimas dieviško ir demoniško pasireiškimo:

Biblinis

Dieviškas apsireiškimas, Lk 1,26
Senojo ir Naujojo Testamento pranašystės
Pranašavimas, Lk 1,76

Dvasių ištyrimas, 1 Jn 4,1-
Tikėjimo malda, Jok 5,14-
Tikėjimo gydymas (dieviškas), Mk 16,17
Šventosios Dvasios išliejimas, Apd 2
Kristaus sekimas, Lk 5,28
Pasitikėjimas Dievo apsauga, Mt 28,20
Dieviška būtybė, Apd 12,7

Okultinis

demonų — spiritizmas
aiškiaregystė
burtininkystė
medijos gabumai
magija
apkalbėjimai
ekstazė
krauju pasižadėjimas velniui
prietarai
šmėkla, vaiduoklis.

DVYLIKOS APAŠTALŲ PAŠAUKIMAS, Mk 3, 13 - 19

13 Jėzus užkopė ant kalno ir pasišaukė, kuriuos norėjo, ir jie atėjo pas Jį, Lk 6,12-16; Mt 10,2-4. 14 Ir Jis paskyrė dvylika, kad jie būtų kartu su Juo ir, kad galėtų siųsti juos skelbti (žodžio) 15 ir jie turėtų galią išvarinėti demonus. 16 Paskyrė dvylika: Simoną, pavadinęs jį Petru, Jn 1,42; 17 Zebediejaus sūnų Jokūbą ir Jokūbo brolį Joną, juos pavadinęs Boanergės, tai yra "griaustinio vaikai", Mt 4,21; Lk 9,54; 18 Andriejų, Pilypą, Baltramiejų, Matą, Tomą, Alpiejaus sūnų Jokūbą, Tadą, kananietį Simoną, Mt 9,9; Jn 11,16 19 ir Judą Iskarijotą, kuris Jį išdavė.

Žiūrėk Mato 10, 1-4. Jėzus pasišaukė 12 mokinių ir su jais užkopė ant kalno. Jis juos parinko ne pagal jų tinkamumą, bet pagal Tėvo valią, kaip Jam Tėvas nurodė. Tuo pašaukimu buvo sudarytas vienetas iš 12 vyrų, pagal Izraelio giminių skaičių.

Tikslas: 1. Kad jie būtų visada su Juo. 2. Kad Jis galėtų pasiųsti juos visada ten, kur reikalinga. 3. Kad jie skelbtų žodį. 4. Kad demonus išvarinėtų. Jėzus suteikė jiems galią. Šis apaštalų sąrašas skiriasi kiek savo eile nuo Mato 10,1-4 ir kitų sąrašų Šventajame Rašte. Bet asmenys yra visi tie patys. Apaštalas reiškia — pasiuntinys. Pirminė reikšmė yra dvylika apaštalų. Platesne reikšme apaštalais vadinami ir kiti Jėzaus mokiniai ir sekėjai, Gal 1,19; Kor 9,5; Fil 2,25; 2 Kor 8,23; Apd 14,4.14.

JĖZUS IR JO ARTIMIEJI, Mk 3, 20 - 21

20 Jėzui sugrįžus namo, susirinko tiek žmonių, kad jie nebegalėjo nė pavalgyti, Mk 2,2; 2,15; 3,20; 6,31. 21 Saviškiai, apie tai išgirdę, ėjo sulaikyti Jo, sakydami, kad Jis išėjęs iš proto, Jn 10,20.

Jėzus buvo taip užsiėmęs mokymu ir gydymu, kad neturėjo laiko nei tinkamai pailsėti, nei pavalgyti. Jo valgis buvo — daryti Tėvo valią, Jn 4,34. Jėzaus darbai ir ginčai su fariziejais, kunigais ir vyresniaisiais pasiekė Jo motiną Mariją ir Jo brolius, ir juos nuteikė taip, kad jiems atrodė, jog Jis taip elgdamasis išprotėjo. Jie norėjo sulaikyti Jį ir parsivesti į namus prievarta. Ką Jėzus sakė apie nesutikimus šeimose, tą čia Jis pats pergyveno, Mt 10,34.

JĖZUS IR JERUZALĖS RAŠTO AIŠKINTOJAI, Mk 3, 22 - 30

22 Atvykę iš Jeruzalės Rašto aiškintojai sakė: "Jis turi Belzebubą", ir: "Su demonų kunigaikščio pagalba išvaro demonus", Mt 12,24-29; 12,31-32; Lk 11,15-22; Mk 12,10; Mt 9,34. 23 O Jėzus, pasivadinęs juos, kalbėjo palyginimais: "Kaip gali šėtonas išvaryti šėtoną? 24 Jei karalystė susiskaldžiusi, tokia karalystė neišsilaiko. 25 Ir jei namai suskilę, tie namai neišlieka. 26 Ir jei šėtonas sukyla pats prieš save ir tampa susiskaldęs, jis neišsilaikys, jam ateis galas. 27 Niekas neįsiveržia į galiūno namus ir nepasiglemžia jo turto, pirmiau nesurišęs galiūno. Tik tada apiplėšia jo namus", Mt 12,29.
28 "Iš tiesų sakau jums: bus atleista žmonėms visi nusikal-

timai ir piktžodžiavimai, kiek jie bepiktžodžiautų, 1 Jn 5,16; 29 bet jei kas piktžodžiautų Šventajai Dvasiai, tam amžiais nebus atleista, ir jis bus kaltas amžina nuodėme". 30 Nes jie sakė: "Jis turi netyrią dvasią".

Belzebulas ar Belzebubas? Vieni rankraščiai rašo Belzebulas, kiti — Belzebubas. Kadangi tarimas lietuvių kalba yra lengvesnis Belzebubas — lieku prie jo. Šis vardas turi keturis aiškinimus. 1. Musių dievas (ponas), 2 Kar 1,2-. Musės darė daug žalos, užkrėsdavo ligomis. Joms buvo skirtas dievas. 2. Buto (gyvenimo) dievas, kuris apsigyvendavo žmoguje, apsėsdavo jį, Mt 10,25. 3. Mėšlo dievas. Taip žydai pajuokdavo šį pagonių dievą. 4. Priešas — skundėjas, velnias.

Rašto aiškintojų delegacija iš Jeruzalės. Gal ji buvo atsiųsta tarybos? Ši delegacija matė Jėzų gydant ligonius ir išvarant demonus. Ji negalėjo to išsiginti. Tada ji pareiškė: "Jėzus velnio apsėstas, ir su vyriausiojo velnio pagalba daro tuos stebuklus". Jėzus jiems atsakė, kad jie patys mato ardant velnio darbus, demonus išvarant, velnio karalystę naikinant. Tą įmanoma daryti, tik tamsybės kunigaikštį nugalėjus. Jėzus jiems priminė, kad reikia laikytis logikos. Jei jie, matydami Dievo darbus, užsispyrusiai laikysis prieš Dievą, jie priešinsis Šventosios Dvasios veikimui, padarys neatleistiną nuodėmę. Apie neatleistiną nusikaltimą Šventasis Raštas kalba, 1 Jn 5,16; Žyd 6,4-8; 10,26-29. Surinkime žmonės daug kalba apie tai. Kai kam sudaro tas daug kančių, sąžinės neramumo. Kada padaromas nebeatleidžiamas nusikaltimas, žino tik vienas Dievas. Tik Jis tikrai žino, kas yra žmogaus širdyje. Jei žmogus siekia ir ieško atleidimo, tikėdamas Jėzaus kraujo auka, jis gali būti tikras, kad jis nepadarė nusikaltimo prieš Šventąją Dvasią. Nusikaltęs prieš Šventąją Dvasią, nebenori ir nebeieško atleidimo.

TIKROJI JĖZAUS GIMINYSTĖ, Mk 3, 31 - 35

31 Atėjo Jėzaus motina ir broliai ir, lauke sustoję, prašė Jį iškviesti, Mt 12,46-50; Lk 8,19-21. 32 Aplink Jį sėdėjo minia, kai Jam pranešė: "Štai tavo motina ir broliai bei seserys lauke stovi ir ieško tavęs, Mk 6,3. 33 O Jis atsakė: "Kas yra

mano motina ir broliai?" 34 Ir, apžvelgęs aplinkui sėdinčius, sakė: "Štai mano motina ir broliai! Jn 20,17. 35 Kas vykdo Dievo valią, tas man brolis, sesuo ir motina".

Šitą įvykį labai panašiai aprašo Matas 12,46-50. Žiūrėk ten. Jėzui buvo svarbesni tikėjimo ryšiai, negu kraujo giminystė. Jėzus vertino daugiau Tėvo valios vykdymą, negu įstatymo pildymą. Jėzui buvo lygūs vyrai ir moterys; broliai, seserys ir motina. Pagonys ir žydai laikė didelį skirtumą tarp vyrų ir moterų; moterų nenaudai.

KETVERIOPA ŽEMĖ, Mk 4, 1 - 9

1 Jis vėl pradėjo mokyti pajūryje. Prie Jo susirinko didžiausia minia, taip kad Jis įlipo į valtį jūroje ir sėdėjo ant vandens, o visa minia liko sausumoje palei jūrą, Mt 13,1-25; Lk 8,4-15. 2 Jis mokė juos daugelio dalykų palyginimais. Mokydamas bylojo: 3 Paklausykite! Antai sėjėjas išėjo sėti. 4 Jam besėjant, dalis grūdų nukrito ant kelio, ir atskridę paukščiai juos sulesė. 5 Kiti grūdai nukrito į uolėtą dirvą, kur buvo mažai žemių, ir greit išleido daigus, nes nebuvo gilesnio žemės sluoksnio. 6 Saulei užtekėjus, daigai išdegė ir, neturėdami šaknų, sudžiūvo, Jok 1,11; 1 Pt 1,24. 7 Kiti krito tarp erškėčių; erškėčiai užaugo ir nusmelkė juos, ir jie nedavė derliaus. 8 Dar kiti nukrito į gerą žemę, sudygo, užaugo ir davė derlių: vieni trisdešimteriopą grūdą, kiti šešiasdešimteriopą, treti šimteriopą". 9 Jis dar pridėjo: "Kas turi ausis, tesiklauso!"

Matas šį palyginimą atpasakoja su visai mažais pakeitimais. Žiūrėk Mato 13,1-9. Dvasiški, abstraktū, daiktai yra sunkiai suprantami. Palyginimai, konkretūs pavyzdžiai, padeda suprasti. Kas deda pastangas suprasti, tas turi ausis ir pradeda klausytis.

PALYGINIMO IŠAIŠKINIMAS, Mk 4, 10 - 20

10 Kai Jėzus pasiliko vienas, Jo palydovai kartu su dvylika klausinėjo apie palyginimus. 11 Jis atsakė: "Jums duota Dievo karalystės paslaptis, o pašaliniams viskas sakoma palyginimais, Mk 3,34; 1 Kor 14,21-22; 5,12-13; Kol 4,5; 1 Tes 1,4; 1 Tim 3,7, 12 kad jie 'regėti regėtų, bet nematytų, gir-

dėti girdėtų, bet nesuprastų, kad neatsiverstų ir nebūtų jiems atleista' ", Iz 6,9-10; Jn 12,40; Apd 28,26. 13 Ir Jis paklausė: "Nejau nesuprantate šito palyginimo?! Tai kaipgi suprasite visus kitus palyginimus? 14 Sėjėjas — tai sėjantis žodį. 15 Ant kelio sėjamas žodis — žmonės, kuriems vos išgirdus žodį, ateina šėtonas ir išplėšia juose pasėtąjį žodį. 16 Panašiai su tais, kurie pasėti uolynėje. Išgirdę žodį, jie tuojau su džiaugsmu jį priima. 17 Bet jie neturi savyje šaknų ir yra nepastovūs. Ištikus kokiai negandai ar persekiojimui dėl žodžio, jie bematant pasipiktina, 2 Tes 1,4. 18 Ir kiti — sėjami tarp erškėčių. Jie išgirsta žodį, 19 bet pasaulio rūpesčiai, turtų apgaulė ir įvairios sukilusios aistros nusmelkia žodį, ir jis tampa nevaisingas, Mk 10,23-24; Lk 21,34; 2 Tes 2,10; Žyd 3,13; 2 Pt 2,13; Tit 3,14; 2 Pt 1,8. 20 Geroje žemėje pasėta sėkla — tai tie, kurie išgirsta žodį, priima jį ir duoda vaisių: trisdešimteriopą, šešiasdešimteriopą ir šimteriopą".

Bendrai, apie palyginimų reikšmę ir šio palyginimo aiškinimą, Matas aprašo kiek plačiau. Žiūrėk Mato 13, 10-23.

PALYGINIMAS APIE ŽIBINTĄ IR SAIKĄ, Mk 4, 21 - 25

21 Ir Jis sakė jiems: "Argi žibintas atnešamas pakišti po ryku ar po lova? Argi ne įstatyti į žibintuvą?! Lk 8,16-18; Mt 5,15. 22 Juk nėra nieko slapta, kas nebūtų atidengta, ir nieko paslėpta, kas neišeitų aikštėn, Mt 10,26. 23 Kas turi ausis, tesiklauso!"

24 Jis sakė jiems: "Įsidėmėkite, ką girdite, kokiu saiku seikėjate, tokiu ir jums bus atseikėta ir dar pridėta, Mt 7,2. 25 Kas turi, tam bus duota, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką turi", Mt 13,12.

Apie tai rašo Matas, 5,15-16; 7,1-2 ir 13,12. Mato aprašymai turi kiek kitokią reikšmę, bet esmė yra ta pati.

SĖKLA AUGA SAVAIME, Mk 4, 26 - 29

26 Ir Jis kalbėjo: "Su Dievo karalyste yra kaip su žmogumi, kuris beria dirvon sėklą. 27 Ar jis miega ar keliasi, ar naktį ar dieną, sėkla dygsta ir auga, jam visiškai nežinant

kaip, Jok 5,7; Mt 13,24-25. 28 Žemė savaime duoda vaisių: pradžioje želmenį, paskui varpą, pagaliau pribrendusį grūdą varpoje. 29 Derliui prinokus, žmogus tuojau ima piautuvą, nes piūtis atėjo".

Šis palyginimas yra užrašytas tik vieno Morkaus. Pasėta sėkla dygsta, auga ir vaisių duoda pati savaime. Tai gamtos (Dievo įstatymo) paslaptis, kaip tas vyksta. Panašiai yra su įsėtu evangelijos žodžiu žmonių širdyse. Neįmanoma išaiškinti, kaip tas vyksta. Žodis turi galią. Jis atnaujina žmogų.

GARSTYČIOS GRŪDELIS, Mk 4, 30 - 34

30 Jis sakė: "Su kuo galima palyginti Dievo karalystę? Arba kokiu palyginimu ją pavaizduosime? Mt 13,31-32.34; Lk 13,18-19. 31 Ji yra tarytum garstyčios grūdelis, kuris, sėjamas dirvon. Jis yra mažiausias iš visų sėklų žemėje, Mt 17,20, 32 bet pasėtas užauga ir tampa didesnis už visas daržoves, išleidžia plačias šakas, taip kad jo pavėsyje gali susikrauti lizdą padangių paukščiai", Dan 4,9.18; Ez 17,23; 31,6; Ps 104,12. 33 Daugeliu tokių palyginimų Jėzus skelbė žmonėms žodį, kiek jie sugebėjo suprasti. 34 Be palyginimų Jis jiems nekalbėdavo, o savo mokiniams skyrium viską išaiškindavo, Mt 13,34; 1 Kor 3,1; Jn 6,20; 16,12; Mk 4,11; 2 Pt 1, 20.

Šis palyginimas yra pas Matą, 13,31-34.

AUDROS NUTILDYMAS, Mk 4, 35 - 41

35 Tą pačią dieną, atėjus vakarui, Jis tarė mokiniams: "Irkimės į aną pusę!" Mt 8,18; Lk 8,22-25. 36 Atleidę žmones, jie taip Jį ir paėmė, kaip Jis valtyje sėdėjo. Drauge plaukė kelios kitos valtys. 37 Pakilo didžiulė vėtra, ir bangos pradėjo lietis į valtį, taip kad valtį jau sėmė, Jon 1,3-. 38 Jėzus buvo valties gale ir miegojo ant pagalvės. Mokiniai pažadino Jį, šaukdami: "Mokytojau, Tau nerūpi, kad mes žūvame?" 39 Atbudęs Jis sudraudė vėtrą ir įsakė jūrai: "Nutilk, nusiramink!" Tuoj pat vėjas nutilo, ir pasidarė visiškai ramu, Ps 89,10; 107,23-32; Mk 6,51. 40 O Jis tarė: "Kodėl esate tokie bailūs? Argi neturite dar tikėjimo?" Jn 14,1.27. 41 Juos pagavo didelė baimė, ir jie kalbėjo vienas kitam: "Kas gi Jis toksai? Net vėjas ir jūra klauso Jo!" Mk 1,27.

Šį palyginimą aprašo Matas 8,23-27. Pas Matą nėra eilučių 35-36. Morkus šiuose skirsneliuose pasako, kad Jėzus sakė pamokslą iš valties. Atėjus vakarui, Jis liepė mokiniams irtis į kitą ežero krantą. Jėzus buvo labai išvargęs. Mokiniai atleido žmones. Jėzus liko valtyje ir tuojau užmigo.

JĖZUS GADAROJE, Mk 5, 1 - 20

1 Taip priplaukė jūros krantą gerazіečių krašte, Mt 8,28-34; Lk 8,26-39. 2 Jam išlipus iš valties, tuojau priešais iš kapinių atbėgo netyrosios dvasios apsėstas vyras. 3 Jis gyveno kapų rūsiuose, ir niekas negalėjo nė grandinėmis jo surakinti. 4 Nors jis jau daug kartų buvo pančiojamas ir grandinėmis rakinamas, bet sudaužydavo grandines, nusitraukydavo pančius, ir niekas negalėdavo jo suvaldyti. 5 Per kiauras naktis ir dienas jis bastydavosi po kapines ir kalnus, klykdamas ir daužydamas save akmenimis. 6 Iš tolo pamatęs Jėzų, atbėgo, parpuolė prieš Jį 7 ir garsiai šaukė: "Ko Tau reikia iš manęs, Jėzau, aukščiausiojo Dievo Sūnau? Dėl Dievo, maldauju, nekankink manęs!" Mk 1,24; 1 Kar 17,18; Jok 2,19. 8 Jis, mat, buvo paliepęs: "Išeik, netyroji dvasia, iš žmogaus!" 9 Jis dar paklausė: "O kaip tu vadiniesi?" Ji atsakė: "Mano vardas — Legionas, nes mūsų daug". 10 Ir pradėjo labai prašytis nevaryti jų iš krašto. 11 Ten pat, antkalnyje, ganėsi didžiulė kiaulių banda. 12 Dvasios maldavo: "Pasiųsk mus į tas kiaules, kad į jas sueitume!" 13 Jėzus leido. Išėjusios netyrosios dvasios apniko kiaules, ir visa banda, apie du tūkstančius kiaulių, ūmai metėsi nuo skardžio į jūrą ir prigėrė jūroje. 14 Tie, kurie jas ganė, išbėgiojo ir davė žinią apie įvykį mieste ir kaimuose. Žmonės išėjo pažiūrėti, kas atsitiko. 15 Jie atėjo prie Jėzaus, matė sėdintį demonų apsėstąjį, — tą, kuris buvo turėjęs Legioną, — apsirengusį ir sveiko proto, ir juos apėmė baimė. 16 Mačiusieji papasakojo jiems, kas nutiko su apsėstuoju, ir apie kiaules. 17 Tada žmonės prašė Jėzų pasišalinti iš jų krašto. 18 Jėzui lipant į valtį, buvęs apsėstasis prašė leisti pasilikti su Juo, 19 bet Jėzus nesutiko ir sakė: "Eik namo pas saviškius ir papasakok, kokių nuostabių dalykų Viešpats tau padarė ir kaip tavęs pasigailėjo". 20 Tada jis nuėjo (savo keliu) ir Dekapolyje skelbė, kokių didžių dalykų Jėzus jam padarė; ir visi stebėjosi, Mk 7,31; Mt 4,25.

Matas aprašo šį įvykį 8,28-34. Matas kalba apie du apsėstuosius, Morkus apie vieną. Matas nepasakoja apie pagydytojo prašymą leisti pasilikti prie Jėzaus.

Išgydytasis žinojo, ką Jėzus jam padarė! Jis norėjo likti prie Jėzaus visą laiką. Jis rado per Jėzų sielos ir kūno išgydymą, ramybę ir pasitenkinimą. Jėzus nepatenkino jo prašymo. Viena, greičiausiai jis buvo pagonis ir, iki Jėzaus prisikėlimo, Jo veikla ribojosi tik izraelitų tarpe. Antra, vietos gyventojai prašė Jėzų pasitraukti iš jų krašto. Jėzus, palikdamas kraštą, paliko jiems jų tautietį liudininku. Pagydytasis buvo uolus evangelijos skelbėjas. Jis labai mažai žinojo teoretiniai, bet labai daug gyvenimiškai. Jis buvo visai naujas žmogus savo elgesiu, kalba, gyvenimu.

PAGYDYMAS MOTERS IR PRIKĖLIMAS MIRUSIOS MERGAITĖS, Mk 5, 21 - 43

21 Jėzui vėl persikėlus valtimi į kitą pusę, prie Jo susirinko didžiulė minia pajūryje, Mt 9,18-26; Lk 8,40-56. 22 Štai atėjo vienas iš sinagogos vyresniųjų, vardu Jairas, ir, pamatęs Jį, puolė Jam po kojų ir labai maldavo: 23 "Mano dukrelė miršta! Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pagytų ir gyventų", Mt 9,18. 24 Jis ėjo su juo. Jį sekė didžiulė minia ir spauste spaudė, Mk 3,9; 5,31.

25 Ten buvo viena moteris, dvylika metų serganti kraujaplūdžiu. 26 Daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų ir išleidusi visa, ką turėjo, ji nė kiek nepasitaisė, bet dar ėjo blogyn. 27 Išgirdusi apie Jėzų, ji prasiskverbė pro minią ir iš užpakalio palietė Jo apsiaustą. 28 Ji galvojo: "Jeigu paliesiu bent Jo drabužį — išgysiu!" Mk 6,56; Mt 14,36. 29 Tuojau kraujas nustojo jai plūdęs, ir ji pajuto kūnu, kad yra pasveikusi iš savo negalios. 30 O Jėzus iš karto pajuto, kad iš Jo išėjo jėga, ir, atsigręžęs į minią, paklausė: "Kas palietė mano drabužį?" Lk 5,17. 31 Mokiniai Jam atsakė: "Matai, kaip minia tave spaudžia, o klausi: 'Kas mane palietė?' " 32 Ir Jis dairėsi tos, kuri taip buvo padariusi. 33 Moteris išėjo į priekį išsigandusi ir virpėdama, nes žinojo, kas jai atsitiko, ir, puolusi prieš Jį, papasakojo visą teisybę. 34 O Jis tarė jai: "Dukra, tavo tikėjimas išgydė tave, eik rami ir būk išgijusi iš savo ligos", 1 Sam 1,17; Lk 7,50; 8,48; 2 Sam 15,9; Apd 16,36; Mt 9,22.

35 Jam dar tebekalbant, atėjo sinagogos vyresniojo žmonės ir pranešė: "Tavo duktė mirė, kam bevargini Mokytoją?!" 36 Išgirdęs tuos žodžius, Jėzus sakė sinagogos vyresniajam: "Nenusigąsk, tik tikėk!" 37 Ir Jis niekam neleido eiti kartu, išskyrus Petrą, Jokūbą ir Jokūbo brolį Joną, Mt 17,1. 38 Jie atėjo į sinagogos vyresniojo namus, ir Jis matė sujudimą — verkiančius ir raudančius (žmones). 39 Įžengęs vidun, Jis tarė: "Kam tas triukšmas ir verksmas?! Vaikas nėra miręs, o miega", Jn 11,4.11. 40 Žmonės juokėsi iš Jo. Tada, išvaręs visus, Jis paėmė vaiko tėvą ir motiną, taip pat savo palydovus ir įėjo ten, kur vaikas gulėjo. 41 Paėmęs vaiką už rankos, sakė jai: "Talita kumi"; išvertus reiškia: "Mergaite, sakau tau, kelkis!" Apd 9,27; Mt 8,15; Lk 7,14. 42 Mergaitė tuojau atsikėlė ir vaikščiojo. Jai buvo dvylika metų. Jie apstulbo iš nuostabos. 43 Jis griežtai įsakė, kad niekas to nesužinotų, ir liepė duoti mergaitei valgyti, Mk 1,43-44; Mt 9,30; Mk 3,12; 5,43; 7,37; 8,26.

Matas rašo apie moters pagydymą panašiai kaip Morkus. Bet apie mergaitę abu evangelistai rašo kiek skirtingai. Žiūrėk Mato 9,18-26. Morkus rašo apie mergaitę plačiau negu Matas. Morkus sako, kad mergaitė dar nebuvo mirus, kai jos tėvas atėjo pas Jėzų pagalbos prašyti. Kol dar mergaitė nebuvo mirus, buvo vilties, kad ji gali pagyti. Mirtis atėmė viltį ir visiems namiškiams. Bet Jėzus sakė: "Tik tikėk". Jis yra ir mirties nugalėtojas. Verkiantieji juokėsi iš Jėzaus! Nors mirtis yra labai galinga, bet Jėzus vadina ją — miegu. Taip ją vadina ir apaštalai, 1 Tes 4,13.

Kurie netikėjo, tiems Jėzus neleido būti prisikėlimo liudininkais. Jėzus prikėlė mergaitę iš mirties ir ją pagydė. Ji norėjo ir galėjo valgyti. Dvasiniu atveju, krikščioniui reikalingas ne tik atgimimas, bet ir dvasinis maistas.

NAZARETO ŽMONĖS ATMETA JĖZŲ, Mk 6, 1 - 6

1 Jis, išvykęs iš ten, mokinių lydimas, parkeliavo į savo tėviškę, Mt 13,53-58; Lk 4,16-30. 2 Atėjus šeštadieniui, Jis mokė sinagogoje. Daugelis girdėdami stebėjosi ir sakė: "Iš kur Jam tai? Kas per išmintis Jam suteikta, ir kas per stebuklai daromi Jo rankomis? Mk 11,18; Jn 7,14; Lk 10,13. 3 Argi Jis ne dailidė, ne Marijos sūnus, Jokūbo, Jozės, Judo,

ir Simono brolis?! Argi Jo seserys negyvena čia, pas mus?!" Ir jie piktinosi Juo, Jn 6,42; Apd 13,17; Jud 1; Mk 3,32. 4 O Jėzus jiems tarė: "Tik savo tėviškėje, tarp savo giminių ir savo namuose, negerbiamas pranašas", Jn 7,5. 5 Ir Jis ten negalėjo padaryti jokio stebuklo, tik keliems ligoniams uždėjo rankas ir juos išgydė. 6 Jis stebėjosi jų netikėjimu; ėjo per apylinkės kaimus ir mokė, Mt 8,10.

Apie Jėzaus su mokiniais buvimą Nazarete, Matas rašo labai panašiai, kaip Morkus. Žiūrėk Mt 13,55-58.

JĖZUS IŠSIUNČIA SAVO PASIUNTINIUS PO DU, Mk 6, 7 - 13

7 Jis pasišaukė pas save dvylika ir pradėjo juos siuntinėti po du. Jis davė jiems valdžią netyrosioms dvasioms, Mt 10,1.9-14; Lk 10,1. 8 Liepė, be lazdos, nieko neimti į kelionę — nei duonos, nei krepšio, nei pinigų dirže, — 9 tik apsiauti kurpėmis, bet nesusivilkti dviejų tunikų. 10 Ir sakė jiems: "Į kuriuos namus užeisite, ten ir pasilikite, kolei išvyksite. 11 Jei kurioje vietoje jūsų nepriimtų ir nesiklausytų, išeikite iš ten ir netgi dulkes nuo kojų nukratykite, kaip liudijimą prieš juos". 12 Jie išėję skelbė atsivertimą, 13 išvarė daug demonų, daugelį ligonių tepė aliejumi ir išgydė, Mk 16,17-18; Lk 10,34; Jok 5,14-15.

Čia yra kiek skirtumų tarp Mato, Luko ir Morkaus. Matas su Luku sako neimti lazdos ir kurpių. Morkus mini šiuos daiktus, kaip įsakytus imti kelionėn. Kai kas sako, kad lazdos buvę dvejopos, pasiremti ir apsiginti. Jėzus liepęs neimti apsiginti lazdos, bet leidęs imti pasiremti. Taip pat buvę su kurpėmis ir sandalais. Buvę pavelyta imti sandalus, bet ne kurpes. Ar yra manyta taip skrupulingai laikytis raidės? Gal tik manyta: neapsirūpinkite viskuo, bet pasitikėkite Dievo aprūpinimu? Neimkite daug daiktų kelionėn, jie tik trukdys jums! Visų svarbiausią dalyką, ką privalėjo imti kelionėn, tai Viešpaties įgaliojimą, galią prieš demonus ir ligas!

Jie buvo siunčiami po du. Jau Senajame Testamente užteko dviejų liudininkų bylą spręsti, 5 M 17,6; 19,15. Naujajame Testamente pažadėjimas duotas dviem ar trim, Mt

18,16-20. Du, eidami drauge, galėjo pagelbėti vienas antram ir nesekmėje pasiguosti. Taipgi galėjo išlaikyti tikresnį skelbimą, ką vienas pamiršo, kitas papildė.

Jėzus liepė, atsilankius į naują vietą ir radus prieglaudą, ten likti, geresnės neieškoti. Jėzus įsakė skelbti žodį, o ne vesti pokalbius ir ginčus. Skelbimas privalėjo būti panašus į Jono Krikštytojo ir Jėzaus — atsivertimas. Jėzus liepė tą imti labai rimtai: kas jo nepriimtų, su tuo visai nutraukti draugystę, net dulkes nukratyti, kaip pasmerkimo liudijimą. Pirmoje vietoje privalėjo būti Žodis, skelbimas: toliau demonų išvarymas ir ligų gydymas. Kiek randame užrašyta Naujajame Testamente, Jėzus gydė žodžiu, paliesdamas, uždėdamas rankas, patepdamas seilėmis, kai ką įsakydamas daryti. Niekur nėra sakyta, kad Jėzus arba apaštalai būtų naudoję aliejų. Žydai dažnai naudojo aliejų, kaip gydomąją priemonę, vaistus. Iš Mk 6,13 ir Jokūbo 5,14 atrodo, kad Jėzaus mokiniai naudojosi šia priemone. Gal tai buvo daugiau simbolinė priemonė? Galią turi tikėjimo žodis!

ERODAS NEPAŽĮSTA JĖZAUS, Mk 6, 14 - 16

14 Karalius Erodas išgirdo apie Jėzų, nes garsas apie Jį plačiai sklido, ir žmonės kalbėjo: "Jonas Krikštytojas prisikėlė iš mirusių, ir todėl Jame reiškiasi stebuklingos jėgos, Mt 14,1-12; Lk 9,7-9; 3,19-20. 15 Kiti tvirtino: "Jis — Elijas!" Dar kiti sakė: "Jis pranašas, kaip buvę pranašai", Mk 8,28; Mt 21,11. 16 Tai išgirdęs, Erodas sakė: "Jonas, kuriam aš nukirsdinau galvą, — jis prisikėlė!"

Tarp Mato ir Morkaus yra kiek skirtumų, bet jie yra nesminiai. Žiūrėk Mato 14,1-2.

KRIKŠTYTOJO NUŽUDYMAS, Mk 6, 17 - 29

17 Erodas buvo įsakęs suimti Joną ir laikė jį sukaustytą kalėjime dėl savo brolio Pilypo žmonos Erodiados, kurią buvo vedęs. 18 Jonas, mat, sakė Erodui: "Nevalia tau gyventi su brolio žmona", Mk 10,11; 3 M 18,16. 19 Erodiada neapkentė Jono ir troško jį nužudyti, tačiau negalėjo. 20 Erodas bijojo Jono, nes žinojo jį esant teisų ir šventą vyrą, ir todėl jį saugojo. Girdėdamas Joną kalbant, jis blaškėsi, tačiau mielai jo

klausydavosi, Apd 24,24.

21 Proga pasitaikė, kai Erodas, švęsdamas savo gimimo dieną, iškėlė pokylį savo didžiūnams, kariuomenės aukštiesiems karininkams ir Galilėjos kilmingiesiems. 22 Erodiados duktė įėjusi šoko ir patiko Erodui bei jo svečiams. Karalius tarė mergaitei: "Prašyk iš manęs, ko tik nori, ir aš tau duosiu". 23 Ir jis prisiekė: "Ko tik prašysi, duosiu tau, kad ir pusę savo karalystės!" Est 5,3.6; 7,2. 24 Tada ji įėjusi paklausė savo motiną: "Ko prašyti?" O ši tarė: "Jono Krikštytojo galvos!" 25 Toji, skubiai atbėgusi pas karalių, prašė: "Noriu, kad man tuojau duotumei dubenyje Jono Krikštytojo galvą".

26 Karalius labai nuliūdo, tačiau dėl priesaikos ir svečių nesiryžo atšaukti jai duoto pažado. 27 Karalius tuoj pasiuntė budelį ir įsakė jam atnešti Jono galvą. Šis nuėjęs nukirto Jonui galvą kalėjime 28 ir, atnešęs ją dubenyje, padavė mergaitei, o mergaitė atidavė ją motinai. 29 Tai išgirdę, Jono mokiniai atėjo, paėmė jo kūną ir palaidojo kape.

Tarp aprašymo Mato ir Morkaus yra kiek skirtumų, bet jie nežymūs, Mt 14,3-12.

MOKINIAI SUGRĮŽTA, JĖZUS VALGYDINA MINIĄ, Mk 6, 30 - 44

Apaštalai susirinko pas Jėzų ir apsakė Jam viską, ką buvo nuveikę ir mokę, Lk 9,10; 10,17. 31 O Jis tarė jiems: "Eikite į nuošalią vietą ir truputį pailsėkite". Mat, daugybė žmonių ateidavo ir išeidavo, ir jiems nebūdavo kada nė pavalgyti, Mk 2,2; 3,20. 32 Jie išplaukė valtimi į negyvenamą, nuošalią vietą, Mt 14,13-21; Lk 9,10-17; Jn 6,1-13. 33 Žmonės pastebėjo juos išplaukiant, ir daugelis tai sužinojo. Iš visų miestų žmonės subėgo ten pėsti ir netgi pralenkė mokinius, Mk 6,54-55.

34 Išlipęs į krantą, Jėzus pamatė didžiulę minią, ir Jam pagailo žmonių, nes jie buvo tarsi avys be piemens. Ir Jis mokė juos daug dalykų, Mt 9,36; 4 M 27,17; Ez 34,5. 35 Dienai baigiantis, priėjo prie Jo mokiniai ir sakė: "Ši vieta tuščia, ir jau vėlyvas laikas, Mk 8,1-9. 36 Paleisk juos, kad, pasklidę po aplinkinius vienkiemius bei kaimus, nusipirktų

valgyti". 37 Bet Jėzus tarė: "Jūs duokite jiems valgyti". Mokiniai tada teiravosi: "Mums eiti nupirkti duonos už du šimtus denarų ir duoti jiems valgyti?" Jn 4,8. 38 Jis klausė: "Kiek turite duonos? Eikite ir pažiūrėkite". Patikrinę jie atsakė: "Penkis kepaliukus ir dvi žuvis". 39 Jis įsakė susodinti žmones būriais ant žalios vejos. 40 Ir jie susėdo būrys prie būrio, po šimtą ir po penkiasdešimt (žmonių). 41 Jėzus paėmė penkis kepaliukus duonos ir dvi žuvis, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė duoną ir davė mokiniams, kad padalintų žmonėms. Jis taip pat liepė visiems padalyti tas dvi žuvis, Mk 7,34; Jn 11,41; 17,1; 8,7. 42 Ir visi privalgė iki soties. 43 Jie pririnko dvylika pilnų pintinių duonos gabaliukų ir žuvies likučių, 5 M 28,5. 44 O valgiusiųjų buvo penki tūkstančiai vyrų.

Matas rašo, kad Jėzus išgirdo apie Jono nužudymą. Morkus sako, kad mokiniai, sugrįžę iš misijos darbo, papasakojo Jėzui, ką jie nuveikė. Taigi abu įvykiai sujungiami. Jėzus norėjo rasti ramią vietelę susirinkti, pailsėti, atsigaivinti drauge su mokiniais. Tai nepavyko. Pasirinktoje vietoje juos pasitiko minia! Žiūrėk Mato 14,13-21.

JĖZUS VAIKŠČIOJA VANDENS PAVIRŠIUMI, Mk 6, 45 - 52

45 Jis privertė savo mokinius sėsti į valtį ir pirma Jo irtis į kitą krantą prie Betsaidos, kol Jis atleisiąs žmones, Mt 14,22-33; Jn 6,15-21. 46 Juos atleidęs, Jis nuėjo į kalną melstis. 47 Kai sutemo, valtis buvo jūros viduryje, o Jis vienas ant kranto. 48 Matydamas, kad mokiniai vargsta besiirdami, — nes vėjas buvo jiems priešingas, — apie ketvirtą nakties sargybą Jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiumi, ir buvo bepraeinąs pro šalį, Ps 77,20; Iz 43,16; Job 9,8. 49 Šie, pamatę Jį einantį jūros paviršiumi, pamanė, jog tai šmėkla, ir pradėjo šaukti. 50 Visi Jį regėjo ir išsigando. Bet Jis tuojau juos prakalbino: "Drąsos! Tai Aš. Nebijokite!" Jn 16,33. 51 Tada Jis įlipo pas juos į valtį, ir vėjas liovėsi (pūtęs). Mokiniai dar labiau stebėjosi, Mk 4,39, 52 nes nebuvo supratę duonos stebuklo ir jų širdis tebebuvo nenuovoki, Mk 8,17; Mt 16,9.

Žiūrėk Matą 14,22-33. Matas rašo apie įvykį labai panašiai ir prideda Petro ėjimą vandens paviršiumi.

GENEZARETO KRAŠTE, Mk 6, 53 - 56

53 Persiirę (per jūrą), jie pasiekė Genezareto krantą. 54 Jiems išlipus iš valties, žmonės tuojau pažino Jį, Mk 6,33, 55 apibėgiojo visą apylinkę ir pradėjo gabenti neštuvais ligonius ten, kur girdėjo Jį esant. 56 Ir kur Jėzus užeidavo į kaimus, miestus ir viènkiemius, jie aikštėse guldydavo ligonius ir maldaudavo Jį, kad leistų jiems palytėti bent savo drabužio apvadą. Ir kas tik Jį paliesdavo, išgydavo, Mk 3,10; 5,27-29; 8,22; Mt 9,21; Apd 5,15; 19,11-12; 4 M 15,38.

Žiūrėk Mato 14, 34-36.

PLOVIMAI, Mk 7, 1 - 13

1 Pas Jį susirinko fariziejai ir keli Rašto aiškintojai, atvykę iš Jeruzalės, Mt 15,1-20. 2 Jie pamatė kai kuriuos Jo mokinius valgant nešvariomis, tai yra nemazgotomis rankomis, Lk 11,38. 3 Mat, fariziejai ir visi žydai, sekdami prosenių padavimu, valgo tik nors rieškute nusiplovę rankas. 4 Taip pat sugrįžę iš turgaus, jie nevalgo neapsiplovę. Be to, yra daug nuostatų, kurių jie laikosi, sekdami padavimu, pavyzdžiui, taurių, puodelių bei varinių indų plovimo, Mt 23,25. 5 Taigi fariziejai ir Rašto aiškintojai Jį klausė: "Kodėl tavo mokiniai nesilaiko prosenių padavimų ir valgo nešvariomis rankomis?" 6 Jis atsakė jiems: "Gerai apie jus, veidmainius, pranašavo Izaijas, kaip parašyta: 'Ši tauta šlovina mane lūpomis, bet jos širdis toli nuo manęs, Iz 29,13. 7 Veltui jie mane garbina, mokydami žmonių išgalvotų priesakų', Kol 2,22. 8 Atmesdami Dievo įsakymą, jūs įsikibę laikotės žmonių padavimo" 9 Ir Jis pridūrė: "Puikiai jūs apeinate Dievo įsakymą, norėdami išsaugoti savo padavimą! 10 Antai Mozė įsakė: 'Gerbk savo tėvą ir motiną', ir: 'Kas keiktų tėvą ar motiną, mirte temiršta', 2 M 20,12; 5 M 16,2; 2 M 21,17. 11 O jūs sakote: 'Jei žmogus pasako savo tėvui ar motinai: 'Tebūnie Korban (tai yra: auka Dievui), kuo turėčiau tave sušelpti', 12 — tada jūs nebeleidžiate jam padėti tėvui ar motinai, 13 niekais paversdami Dievo žodį vardan savojo padavimo, kurį esate perėmę. Ir daug panašių dalykų darote".

Rankų ir kiti plovimai buvo daromi ne higienos atžvilgiu, bet tikybiniu. Pradžioje tie plovimai buvo Mozės įsakyti kunigams, kai jie aukodavo aukas. Laikui bėgant, Rašto aiškintojai tai įvedė prieš kiekvieną valgį. Prieš valgant būdavo sukalbama maldelė. Tas buvo laikoma pamaldomis. Todėl reikalauta plautis rankas prieš valgį, kaip prie aukų. Jėzus suprato "švarą", neišviršinį plovimą, bet vidujinį sielos jausmą, moralę. Jėzus matė, kaip fariziejai didžiavosi plovimais, kaip išpildą Dievo įstatymą. Jie tikrai manė atsiekią dievišką nuteisinimą. Jėzus pažino Dievo vidujinį apšvarinimą ir nuteisinimą. Jis nebuvo priešingas plovimams. Bet kai žmonės viršutiniais plovimais pakeitė tikėjimo esmę, tada Jis pasipriešino. Plovimais ir tikybinėmis apeigomis nuodėmė nepašalinama. Ji pašalinama tik veikiant Dievo Dvasiai, atnaujinant žmogų vidujiniai.

Žiūrėk Mat 15,1-9.

Turguje pirktą maistą būtinai privalėjo gerai vandeniu perpilti ne dėl švarumo, bet kad to reikalavo tikybinės apeigos.

KAS SUTERŠIA ŽMOGŲ? Mk 7, 14 - 23

14 Ir sušaukęs minią, Jis kalbėjo: "Paklausykite visi manęs ir supraskite: 15 nėra nieko, kas, iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti. Žmogų sutepa vien tai, kas iš žmogaus išeina. 16 (Kas turi ausis, tesiklauso), Apd 10,14-15.

17 Kai sugrįžo nuo minios į namus, Jo mokiniai klausė apie palyginimą. 18 Jis sakė: "Nejaugi ir jūs nesuprantate? Argi neaišku jums, kad visa, kas įeina į žmogų iš lauko, negali jo suteršti, 19 nes nepatenka į jo širdį, bet į vidurius ir išeina laukan?" Taip Jis paskelbė visus valgius esant švariais. 20 Jis sakė: "Žmogų suteršia tai, kas iš jo išeina. 21 Iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai, paleistuvystė, vagystės, žmogžudystės, 22 svetimavimai, godumas, suktybės, klasta, begėdystės, pavydas, šmeižtai, puikybė, neišmanymas. 23 Visos tos blogybės išeina iš vidaus ir suteršia žmogų".

Žiūrėk Mato 15,10-20.

FINIKIETĖS DUKTERS IŠGYDYMAS, Mk 7, 24 - 30

24 Išvykęs iš ten, Jis nukeliavo į Tyro (ir Sidono) sritį. Užėjęs į vienus namus, Jis norėjo, kad niekas apie tai nežinotų, bet Jam nepavyko to nuslėpti, Mt 15,21-28; 1 Kar 17,8-24; Mk 3,8. 25 Išgirdo apie Jį moteris, kurios duktė buvo apsėsta netyrosios dvasios, atėjo ir puolė Jam po kojų. 26 Moteris buvo graikė, kilimo sirofinikietė. Ji maldavo išvaryti iš jos dukrelės demoną. 27 Jėzus tarė jai: "Leisk pirmiau pasisotinti vaikams. Juk nepadoru imti vaikų duoną ir mesti šunyčiams". 28 Moteris sakė: "Taip, Viešpatie! Bet ir šunyčiai po stalu ėda vaikų trupinius". 29 Tada Jis tarė: "Dėl šitų žodžių eik namo, — demonas išėjo iš tavo dukters". 30 Parėjusi namo, ji rado dukrelę gulinčią patale ir demoną išėjusį, Jn 4,51.

Žiūrėk Mato 15,21-28. Nuostabus aprašymas. Jėzus pagonių žemėje, panašiai kaip Elijas 1 Kar 17,8-24. Kodėl Jėzus ten nuvyko, galime tik spėlioti. 1. Jis buvo Tėvo siųstas, kaip Elijas. 2. Šėtono gundytas: "Izraelis tavęs nepriima, eik į pagonių kraštą, jie Tau tikės". 3. Santykiai labai paaštrėjo su žydų vadovybe, o Jo laikas dar nebuvo atėjęs, todėl Jis pasitraukė į pagonių kraštą. 4. Jis ieškojo ramios vietelės, išsikalbėti su mokiniais. Greičiausiai ši buvo svarbiausia priežastimi.

Iš evangelijos pagal Matą atrodo, kad finikietė sekė Jėzų su mokiniais. Morkus sako, kad tas viskas vyko viename name. Kadangi evangelija pagal Morkų yra skirta pagonims, Morkus duoda suprasti, kad evangelija bus skelbiama ir pagonims, 27 skirsnelis.

NEBYLIO IR KURČIO IŠGYDYMAS, Mk 7, 31-37

31 Ir palikęs Tyro sritį, Jis per Sidoną atėjo prie Galilėjos jūros, į Dekapolio krašto vidurį, Mt 15,29-31; Mk 5,20. 32 Ten atvedė Jam kurčią nebylį ir prašė uždėti ant jo ranką. 33 Jis pasivedė jį nuošaliau nuo minios, įdėjo savo pirštus į jo ausis, palietė seilėmis jo liežuvį, Mt 9,18; Mk 5,23; 8,23, 34 pažvelgė į dangų, atsiduso ir tarė: "Efata!", tai yra: "Atsiverk!" Mk 6,41; Jn 11,41. 35 Ir tuojau atsivėrė jo klausa, atsirišo liežuvio ryšys, ir jis kalbėjo, kaip reikia. 36 Jis jiems įsakė niekam

šito nepasakoti. Bet kuo labiau Jis draudė, tuo jie plačiau Jį skelbė, Mk 1,43-45; Mt 8,4; 12,16; Lk 8,56; Mk 5,43; 8,3:. 37 Žmonės labai stebėjosi ir kalbėjo: "Jis visa gerai padarė! Jis daro, kad kurtieji girdi ir nebyliai kalba", Mt 7,28; Mk 11,18; 1,22; 6,2; Iz 35,5.

Jėzaus išvykimas iš Tyro srities ir atvykimas į Dekapolį, Mato 15,29-31 aprašytas labai bendrai. Morkus visa tai aprašo kaip vieną atskirą įvykį; nebylio - kurčio pagydymą. Šį įvykį tik Morkus vienas mini.

Atrodo, kad Jėzus iš Tyro srities nekeliavo per Galilėją, bet pasuko kiek į rytus, aplenkė Galilėją ir atvyko į Dekapolį (dešimties miestų sritį), į rytus nuo Jordano. Šioje vietoje gyveno pagonys ir žydai. Jėzus buvo lankęs šį kraštą pirmiau. Vietos gyventojai pažino Jį. Jie atvedė pas Jį nebylį - kurčią. Nesakyta ar jis buvo žydas, ar pagonis. Jėzus gydė jį skirtingai. Jis pasivedė ligonį nuošaliai. Graikų kalboje sakyta: "Tvirtai pirštais paspaudė ausis", seilėmis palietė ligonio liežuvį, pažiūrėjo į dangų, atsiduso ir tarė: "Atsiverk!" Tą visa Jėzus darė, atkreipti ligonio dėmesį. Ligonis negalėjo nei girdėti, nei kalbėti. Jėzus išgydė ligonį kūniškai ir dvasiškai. Jis galėjo ne tik girdėti ir kalbėti, bet ir klausytis gerosios žinios ir garbinti Dievą. Tas pagydymas paveikė minią. Minia gyrė Jėzaus darbus. Jėzus įsakė niekam nepasakoti apie tai. Žmonėms tas buvo labai didinga ir nuostabu, todėl jie plačiai kalbėjo apie tai. O reikėtų Jėzaus klausyti visuose dalykuose, vykdyti ką Jis įsako.

JĖZUS VALGYDINA MINIĄ, Mk 8, 1 - 10

1 Anomis dienomis, susirinkus gausiai miniai ir žmonėms neturint ko valgyti, Jėzus, pasišaukęs mokinius, tarė: Mt 15,32-39; Jn 6,5.13: 2 "Gaila man minios! Jau trys dienos žmonės pasilieka su manimi ir neturi ko valgyti, Mk 6,34-44; Mt 9,36; 14,14; 15,32. 3 Jei paleisiu juos namo alkanus, jie nusilps kelyje, nes kai kurie yra atėję iš toli". 4 Mokiniai Jam atsakė: "Iš kur dykumoje gauti duonos jiems pavalgydinti?" 5 Jis paklausė: "Kiek duonos kepalėlių turite?" Jie atsakė: "Septynis". 6 Tada Jis liepė žmonėms susėsti ant žemės. Paėmęs septynis kepalėlius, palaimino, laužė ir davė mokiniams dalyti, ir tie padalijo miniai. 7 Jie dar turėjo kelias

žuveles. Jis palaimino jas ir taip pat liepė dalyti, Mk 6,41. 8 Ir žmonės pavalgė iki soties, ir jie dar surinko septynias pintines likučių, Mk 6,43; 5 M 28,5. 9 O buvo apie keturis tūkstančius žmonių. Jis atleido juos 10 ir tuojau, įsėdęs su mokiniais į valtį, nuplaukė į Dalmanutos sritį.

Dalmanuta, gal Magdala? Žiūrėk Mato 15, 32 - 39.

FARIZIEJAI PRAŠO ŽENKLO IŠ DANGAUS, Mk 8, 11 - 13

11 Čia priėjo fariziejai ir pradėjo su Juo ginčytis. Spęsdami Jam pinkles, jie reikalavo ženklo iš dangaus, Mt 16,1-12; Lk 11,16; Jn 6,30. 12 Atsidusęs iš širdies gilumos, Jis pasakė: "Ir kam gi šita giminė reikalauja ženklo? Iš tiesų sakau jums: ženklo šiai giminei nebus duota!" 13 Ir, palikęs juos, Jis vėl sėdo į valtį ir nuplaukė į kitą krantą.

Žiūrėk Mato 16,1-4.

Naujas Jėzaus stebuklas, minios pavalgydinimas, plačiai tapo žinomas. Jis jaudino ir fariziejus. Jie žinojo daug Jėzaus stebuklų. Jie atėjo pas Jėzų ne prašyti naujo stebuklo iš dangaus, bet spęsti Jam pinkles. Jų nutarimas jau buvo padarytas: "Mirtis Jam!" Žydų vadovybė norėjo politinio, išoriniai didingo Mesijo. Tokio, kuris nustebintų visus, ir romėnus, ir atstatytų Dovydo ir Saliamono valstybę. Jėzus buvo vidujinis Išlaisvintojas — "širdžių" Mesijas.

Jėzus pasakė fariziejams aiškiai, kad jiems ženklas nebus duotas. Jis paliko juos. Fariziejai galėjo girtis savo pergale. Tą jie tikrai darė. Jėzus irgi buvo tikras — kryžiaus ženklu. Jis pasakė, kad šiai giminei bus duotas Jonos ženklas, Mt 16,4.

FARIZIEJŲ IR ERODO RAUGAS, Mk 8, 14 - 21

14 Mokiniai buvo pamiršę pasiimti duonos. Jie teturėjo su savim valtyje vieną kepalėlį, Mk 8,5. 15 Ir Jis juos įspėjo: "Žiūrėkite, saugokitės fariziejų ir Erodo raugo", Mk 3,6; Mt 16,6; Lk 12,1. 16 Jie kalbėjosi, kad neturi duonos, Jn 4,33. 17 Tai patyręs, Jėzus tarė: "Kam jūs tariatės neturį duonos? Argi vis dar neišmanote ir nesuprantate, ir vis dar nesuvo-

kiate? Mk 6,52. 18 Turite akis, ir nematote; turite ausis, ir negirdite?! Argi neatsimenate, Mt 13,13.16; Ez 12,2; Iz 6,9-10; Jer 5,21, 19 jog penkis kepalėlius sulaužiau penkiems tūkstančiams? O kiek pilnų pintinių likučių pririnkote?" Jie atsakė: "Dvylika", Mk 6,41-44. 20 "O kai septynis kepaliukus sulaužiau keturiems tūkstančiams, kiek pririnkote pintinių likučių?" Jie atsakė: "Septynis", Mk 8,6-9. 21 Tada Jis tarė: "Tai kaipgi vis dar nesuprantate?!"

Žiūrėk Mato 16,5-12. Matas kalba apie fariziejų ir sadukiejų raugą, Morkus apie — fariziejų ir Erodo. Kaip raugas arba mielės nejučiomis perima tešlą, taip fariziejų, sadukiejų ir Erodo mokslas paveikia juos ir jų sekėjus, kad jie taip mąsto ir jaučia. Fariziejai tikrai manė, kad jie yra Dievo draugai, įvykdo visą įstatymą ir Dievas yra įpareigotas vykdyti jų valią ir siekimus. Taip jie buvo tikri ir apie Mesiją, kad Jis bus toks, kokio jie laukė. Bet Dievo siųstąjį jie atmetė, kaip piktžodžiautoją prieš Dievą. Erodui buvo gyvenimo tikslas valdžia ir pramogos. Dėl tų savo siekimų jis nesidrovėjo ir Joną Krikštytoją nužudyti. Toks jų užkietėjimas, jų pačių mąstymu — tvirtas nusistatymas, liūdino Jėzų. Jis liepė savo mokiniams saugotis jų įsitikinimų. Ar nepanašiai veikia ir mus, mūsų įsitikinimai ir papročiai iš pat vaikystės? Ar sugebame įsigilinti į Jėzaus evangeliją?

NEREGIO IŠGYDYMAS BETSAIDOJE, Mk 8, 22 - 26

22Jie atėjo į Betsaidą. Ten atvedė pas Jį vieną neregį ir prašė jį palytėti, Mk 6, 56. 23 Jis paėmė neregį už rankos ir nusivedė už kaimo. Ten patepė seilėmis jo akis, uždėjo ant jo rankas ir paklausė: "Ar ką nors matai?" Mk 7,32-33; Jn 9,6. 24 Šis apsižvalgęs tarė: "Regiu žmones, lyg kokius medžius matau juos vaikščiojančius". 25 Jis vėl rankomis palietė jo akis, ir jis visiškai praregėjo — tapo sveikas ir viską ryškiai matė, Mk 8,23. 26 Jis išsiuntė jį namo, sakydamas: "Neužeik į kaimą!"

Jėzus ėjo su savo mokiniais į Pilypo Cezarėją. Jie užsuko į Betsaidą, į Petro, Andriejaus ir Pilypo tėviškę, Jn 1,44. Betsaida buvo rytiniame Genezareto ežero krante. Čia atvedė pas Jėzų neregį. Jėzus išsivedė jį iš kaimo, palietė jo

akis seilėmis, uždėjo ant jo rankas ir klausė, ar jis mato? Ligonis nematė gerai. Jėzus palietė jo akis antrą kartą. Tada jis praregėjo pilnai. Kas nepaprasto šiame gydyme? Jėzus išsivedė ligonį iš kaimo, palietė jo akis seilėmis ir rankomis. Pagydymas įvyko palaipsniui. Kiek žinome, Jėzus daugiausia gydė žodžiu, be palietimo. Jis yra Viešpats, apsako ir gydo įvairiai.

KAS YRA JĖZUS? Mk 8, 27 - 30

27 Jėzus su mokiniais keliavo į Pilypo Cezarėjos kaimus. Kelyje klausė mokinius: "Sakykite, kuo mane žmonės laiko?" Mt 16,13-28; Lk 9,18-27. 28 Jie atsakė: "Vieni — Jonu Krikštytoju, kiti — Eliju, treti — vienu iš pranašų", Mk 6,14-15. 29 Tada Jis paklausė: "O jūs kuo mane laikote?" Petras Jam atsakė: "Tu esi Kristus", Jn 6,67-69. 30 Tada Jėzus griežtai įsakė apie Jį nekalbėti.

Morkus rašo apie šį įvykį žymiai trumpiau, negu Matas. Bet esmė yra ta pati. Žiūrėk Mato 16,13-20.

PIRMASIS PRANEŠIMAS APIE MIRTĮ IR PRISIKĖLIMĄ, Mk 8, 31 - 33

31 Ir Jis pradėjo jiems aiškinti: "Žmogaus Sūnui reikės daug iškentėti, būti vyresniųjų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmestam, nužudytam ir po trijų dienų prisikelti iš numirusių", Mk 9,31; 10,32-34; Lk 9,22. 32 Jis tai kalbėjo visiškai atvirai. Tada Petras, pasivadinęs Jį į šalį, pradėjo drausti, Mk 8,30; Mt 16,22. 33 Jėzus atsigręžęs pažiūrėjo į mokinius ir subarė Petrą: "Eik šalin, šėtone, nes tu galvoji ne apie tai, kas Dievo, o kas žmonių!" Žyd 10,9-10.

Žiūrėk Mato 16,21-23.

JĖZAUS SEKĖJAI, Mk 8, 34 - 9,1

34 Pasišaukęs minią ir savo mokinius, Jėzus prabilo: "Jei kas nori sekti mane, teišsižada pats savęs, teima savo kryžių ir teseka mane. 35 Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudo savo gyvybę dėl manęs ir evangelijos, tas ją išgelbės, Mt 10,39. 36 O kokia gi žmogui nauda laimėti visą

pasaulį, bet netekti savo gyvybės? 37 Arba kuo žmogus galėtų išsipirkti savo gyvybę!? Ps 49,8-9. 38 Jei kas gėdisi manęs ir mano žodžių šios svetimaujančios ir nuodėmingos kartos akivaizdoje, to gėdysis ir Žmogaus Sūnus, atėjęs su savo Tėvo šlove, šventųjų angelų lydimas", Mt 10,33; 12,39; Žyd 2,11; Lk 9,26. 9,1 Jis jiems kalbėjo: "Iš tiesų sakau jums: tarp čia stovinčių yra tokių, kurie neragaus mirties, kol išvys su galia ateinančią Dievo karalystę".

Žiūrėk Mato 16,24-28.

ANT PERŠVIETIMO KALNO, Mk 9, 2 - 8

2 Po šešių dienų Jėzus ėmė Petrą, Jokūbą ir Joną ir užsivedė juos vienus į aukštą kalną. Ten Jis atsimainė jų akivaizdoje, Mt 17,1-8; Lk 9,28-36; Mk 5,37; Lk 8,51. 3 Jo drabužiai pradėjo taip baltai spindėti, kaip jų išbaltinti negali joks skalbėjas žemėje. 4 Jiems pasirodė Elijas ir Mozė, juodu kalbėjosi su Jėzumi, 1 Pt 1,10-12; Mk 12,27. 5 Petras sakė Jėzui: "Rabi, gera mums čia būti. Pastatykime tris palapines: vieną Tau, kitą Mozei, trečią Elijui". 6 Jis nežinojo, ką sakąs, nes jie buvo persigandę, Mk 14,40. 7 Užėjo debesis ir uždengė juos, o iš debesies nuskambėjo balsas: "Šitas mano mylimasis Sūnus. Klausykite Jo!" Mk 1,11; 2 Pt 1,17; Ps 2,7; 5 M 18,15; Jn 6,14. 8 Ir tuojau, apsižvalgę, jie nieko prie savęs nebematė, tik vieną Jėzų.

Tarp Morkaus ir Mato yra maži skirtumai. Žiūrėk Matą 17,1-8.

PIRMTAKAS — ELIJAS, Mk 9,9 - 13

9 Besileidžiant nuo kalno, Jėzus liepė niekam nepasakoti, ką jie matė, kol Žmogaus Sūnus prisikels iš numirusių, Mt 17,9-13; Mk 8,30. 10 Jie įsidėmėjo šį pasakymą ir svarstė, ką reiškia "prisikelti iš numirusių". 11 Taigi jie klausė Jį: "Kodėl Rašto aiškintojai sako, jog pirmiau turįs ateiti Elijas?" 12 Jis atsakė: "Tikrai, Elijas ateis ir viską pataisys. Bet kaipgi parašyta apie Žmogaus Sūnų, jog Jis daug iškentėsiąs ir būsiąs paniekintas? Mal 3,23; Iz 53,3. 13 Todėl sakau jums: Elijas

buvo atėjęs, ir jie padarė jam, ką norėjo, — taip, kaip apie jį parašyta", Mt 11,14; 1 Kar 19,2.10.

Morkus atpasakoja peršvietimą ant kalno kiek plačiau negu Matas. Mokiniai girdėjo Jėzaus pranešimą apie Jo kentėjimus ir mirtį. Ant kalno jie matė Jo didybę. Jiems pasidarė visai neaišku, ką tai reiškia "prisikelti iš numirusių"? Ar tas įmanoma, kad Viešpats mirtų? Jėzus įsakė niekam nepasakoti to regėjimo iki Jo prisikėlimo. Vizijos ir apreiškimai kartais yra tokie didingi, kad juos turintys nepasakoja apie juos, nes kiti jų nesuprastų ir palaikytų pakvaišusiais.

PAKALNĖJE, Mk 9, 14 - 29

14 Sugrįžę pas mokinius, jie pamatė apie juos susirinkusią didelę minią ir besiginčijančius su jais Rašto aiškintojus, Mt 17,14-21; Lk 9,37-42. 15 Vos pastebėjus Jį, minia labai nustebo, ir visi bėgo Jį pasveikinti. 16 Jis paklausė: "Ko ginčijatės su jais?" 17 Vienas iš minios Jam atsakė: "Mokytojau, aš atvedžiau pas tave sūnų, kuris yra nebylės dvasios apsėstas. 18 Kur tik sugriebusi, dvasia jį tąso, jis putoja, griežia dantimis ir stingsta. Aš prašiau tavo mokinius išvaryti dvasią, bet jie negalėjo". 19 Tada Jis tarė: "O netikinti gimine! Kiek dar man reikės su jumis būti? Kaip ilgai jus kęsti? Atveskite jį pas mane!" 20 Jie atvedė. Vos pamačiusi Jį, dvasia pradėjo tąsyti berniuką, šis parpuolė ant žemės, putojo ir blaškėsi, Mk 1,26; 9,20; Lk 9,39. 21 Jis paklausė tėvą: "Ar nuo seniai jam taip darosi?" Šis atsakė: "Nuo pat kūdikystės. 22 Ir ji dažnai įmesdavo jį į vandenį ir į ugnį, norėdama nužudyti. Tad, jei ką gali, pasigailėk mūsų ir padėk mums!" 23 Jėzus jam atsakė: " 'Jei gali tikėti!?' Tikinčiam viskas galimas!" Mk 11,23. 24 Vaiko tėvas sušuko: "Tikiu! Padėk mano netikėjimui!" Lk 17,5. 25 Matydamas susibėgančią minią, Jėzus sudraudė netyrąją dvasią: "Nebyle ir kurti dvasia, įsakau tau, išeik iš jo ir daugiau nebesugrįžk!" 26 Ji, klykdama ir smarkiai jį purtydama, išėjo. O jis liko tarsi lavonas, taip kad daugelis sakė: "Jis mirė", Mk 1,26; 9,26. 27 Bet Jėzus paėmė jį už rankos, pakėlė, ir jis atsistojo, Mk 5,41; 8,15. 28 Kai Jis sugrįžo namo, mokiniai, pasilikę su Juo vieni, klausė: "Kodėl mes negalėjome jos išvaryti?" 29 O Jis at-

sakė: "Ta veislė neišvaroma nieku kitu, tik malda (ir pasninku)".

Šį įvykį aprašant Matas nieko nemini apie mokinių ginčą su Rašto aiškintojais. Mato aprašymas daugiau yra atpasakojimas, o Morkaus — liudininko, tą įvykį mačiusio pasakojimas. Matas sako, kad vaikas įpuldavo į vandenį ir ugnį, o Morkus, kad dvasia jį įmesdavo norėdama nužudyti. Žiūrėk Mato 17, 14-21.

ANTRASIS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS, Mk 9, 30 - 32

30 Iš ten išėję, jie keliavo per Galilėją. Jis nenorėjo, kad kas apie tai žinotų, Mt 17,22-23; Lk 9,43-45; 17,11; Jn 7,1. 31 Mokydamas savo mokinius, Jis tvirtino: "Žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas, ir jie nužudys Jį, bet nužudytas Jis po trijų dienų prisikels", Mk 8,31; 10,32-34; Lk 9,22. 32 Mokiniai nesuprato tų žodžių, bet nedrįso Jį klausti, Lk 9,45; 18,34.

Graikų kalboje "keliavo" reiškia — jie ėjo pro šalį, pro namus. Lietuvių kalboje tą reikšmę kiek paaiškina: "Jis nenorėjo, kad kas apie tai žinotų". Jėzus norėjo būti tik su mokiniais. Mokiniai, nors ir ne visi, pergyveno peršvietimą ant kalno, ir visi pakalnėje matė išgydant berniuką. Mokiniai galėjo galvoti, koks didingas yra jų Viešpats; ar Jam reikia kentėti ir mirti? Jėzus priminė jiems, kad Jo laukia kentėjimai, mirtis, bet ir prisikėlimas. Matas sako, kad mokiniai liūdėjo ir nesuprato, ką visa tai reiškia. Betgi jie neklausė paaiškinimo. Gal jie ir nenorėjo tikro paaiškinimo? Jie laukė ko didingo, puikaus, o ne baisaus ir vargingo. Žiūrėk Mato 17, 22-23.

KAS DIDŽIAUSIAS? Mk 9, 33 - 37

33 Jie atėjo į Kapernaumą. Namie Jis klausė juos: "Apie ką kalbėjote kelyje?" Mt 18,1-5; Lk 9,46-48. 34 Jie tylėjo. Mat, kelyje jie ginčijosi, kuris iš jų didžiausias, Mk 9,50. 35 Atsisėdęs Jis pasišaukė dvylika ir tarė: "Jei kas trokšta būti pirmas, tebūnie paskutinis ir visų tarnas!" Mk 10,43-44; Mt

20,27. 36 Paėmęs mažą vaiką, pastatė jų tarpe ir, apsikabinęs jį, tarė jiems, Mk 10,16: 37 "Kas vardan manęs priima tokį vaikelį, tas priima mane, o kas priima mane, tas ne mane priima, bet Tą, kuris mane siuntė", Mt 10,40; Jn 12,44; Mt 13,40; Gal 4,14.

Mokiniai eidami kalbėjo, ginčijosi, kas iš jų yra didžiausias? Jų pasikalbėjimas buvo labai žmogiškas. Jie ginčijosi, kuris iš jų bus didžiausias Mesijo karalystėje. Trys Jėzaus patikėtiniai buvo žinomi, suprantama, vienas iš jų bus pirmas! Bet, matyt, nenusileido ir kiti. Vis gi jie visi jautė ne pagal Viešpaties būdą bemeną. Todėl jie tylėjo, nieko neatsakė į Jėzaus klausimą. Jie gėdijosi. Jėzus žinojo jų mintis. Jis žinojo ir kas tikrai didžiu padaro Dievo karalystėje.

Bendrai žmogus iš prigimties yra linkęs ieškoti ryšių su galiūnais, ir kada nors tikisi turėti iš to sau naudos. Dievo karalystėje yra visai priešingai. Jėzaus sekėjai ieško pažinčių su vargingaisiais ir padeda jiems. Jėzus norėjo šį reikalą išaiškinti mokiniams. Jis pasišaukė juos atskirai, pastatė vaikutį pavyzdžiu ir pamokė juos, kas yra didybė Dievo karalystėje. Mūsų laikais, vaikas turi didesnę reikšmę, negu jis turėjo anuo laiku. Mes skiriame vaikui daug dėmesio. Anuo laiku vaikas buvo laikomas bereikšmiu. Gal tik motina jį tikrai mylėjo ir vertino?

Jėzus norėjo tuo pasakyti, kad kreiptume dėmesį į vargingiausius ir nežymiausius, padėtume jiems. Jėzaus akyse yra tas didelis, kuriam Dievas tampa toks didis, kad jis turi Jam laiko ir Jam gyvena; myli Jį iš visų jėgų ir savo artimą kaip pats save. Pasaulyje ieškoma asmeniškos naudos, Dievo karalystėje — patarnauti, padėti. Čia neieškoma garbės ir turtų, bet tarnaujama taip, kad kairė nežino, ką daro dešinė.

Žiūrėk Mato 18,1-5. Matas pasakoja apie šį dalyką labai bendrai. Kad mokiniai suprato ir vėliau vykdė Jėzaus pamokymą, rodo jų gyvenimas. Šiuo pasakojimu parodoma, kiek mokiniai buvo toli nuo Jėzaus reikalavimo!

PLATESNĖ PAŽIŪRA JĖZAUS DARBE, Mk 9, 38 - 41

38 Jonas Jam tarė: "Mokytojau, mes matėme vieną, kuris nevaikščioja su mumis, bet tavo vardu išvarinėja demonus.

Mes jam draudėme, nes jis nenorėjo eiti su mumis", Lk 9,49-50; 4 M 11,27-29. 39 Jėzus atsakė: "Nedrauskite jam! Nėra tokio, kuris mano vardu darytų stebuklus ir galėtų čia pat bloga apie mane kalbėti, 1 Kor 12,3. 40 Kas ne prieš mus, tas už mus! Mt 12,30. 41 Kas duos jums atsigerti taurę vandens dėl to, kad priklausote Mesijui, iš tiesų sakau jums, tas nepraras savo užmokesčio", Mt 10,42; 25,40; 1 Kor 3,23; 2 Kor 10,7; Rom 8,9.

Mokiniai sutiko vieną, kuris Jėzaus vardu išvarinėjo demonus. Jis buvo mokiniams nepažįstamas. Jie pasikalbėjo su juo ir pasiūlė jam įstoti į jų būrelį. Tas nesutiko. Tada mokiniai draudė jam veikti Jėzaus vardu, ir Jonas pranešė Jėzui apie tai. Jėzus liepė nedrausti. Nes, kas daroma Jo vardu, nors ir skirtingai, daroma gerai. Kas daroma Mesijo vardu ir dėl Jo, tam bus atlyginta.

4 M 11,27-29 sakyta, kad vienas jaunuolis atskubėjo prie Mozės ir pranešė, jog du pranašauja stovykloje. Jozuvas, Mozės padėjėjas, tuojau pasiūlė uždrausti. Mozė atsakė: "Norėčiau, kad visa tauta pranašautų ir Viešpaties Dvasia ant visų pasireikštų!" Dievo Dvasia veikia ne kaip žmonės nori, bet kaip Dievas leidžia, Jn 3,8. Žmonės dažnai galvoja, kad tik jų būrelis (bažnyčia) yra geriausia, teisingiausia ir Dievui mieliausia. Jie deda pastangas kitiems kliudyti ir drausti veikti. Dievo ir Jėzaus pažiūros yra platesnės. Istorijos bėgyje Dievo Dvasia pasireiškė įvairiai. Kur Dievo Dvasia veikia, Jėzui duodama vieta širdyje, ten yra Jo šventovė — surinkimas.

RYŽTINGAI ATMESK NUODĖMĘ, Mk 9, 42 - 50

42 "Kas pastūmėtų į nuodėmę vieną iš šitų tikinčių mažutėlių, tam būtų geriau, jeigu jam užkabintų ant kaklo didelį girnų akmenį ir įmestų į jūrą, Mt 18,6-9; Lk 17,1-2; Apr 18,21. 43 Jei tavo ranka traukia tave nusidėti, — nukirsk ją! Tau verčiau sužalotam įeiti į gyvenimą, negu, turint abi rankas, patekti į pragarą, į negęstančią ugnį, Mt 5,30. 44 Kur kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. 45 Ir jei tavo koja veda tave į nuodėmę, nukirsk ją, nes tau geriau luošam įžengti į gyvenimą, negu, turint abi kojas, būti įmestam į pragarą. 46 Kur

kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. 47 O jei tave gundo nusidėti tavo akis, išlupk ją, nes verčiau tau vienakiui įeiti į Dievo karalystę, negu, turint abi akis, būti įmestam į pragarą, Mt 5,29, 48 kur kirminas nemiršta ir ugnis negęsta, Iz 66,24; Mk 9,44-46. 49 Nes kiekvienas bus pasūdytas ugnimi. (Kiekviena auka druska pasūdoma), 3 M 2,13. 50 Druska — geras daiktas, bet jeigu ji nustotų sūrumo, kuo ją pasūdyti? Turėkite savyje druskos ir taikiai sugyvenkite tarp savęs", Mt 5,13; Lk 14,34-35; Kol 4,6; Mk 9,34; Žyd 12,14.

Žiūrėk Mato 18,6-9.

Pragaras. Mirusiųjų valstybė hebrajų kalboje vadinama šeol, o graikiškai — hades. Tikrasis pragaras, kančių vieta vadinama gehena. Šis žodis Šventajame Rašte minimas 13 kartų: Mt 5,22.29.30; 10,28; 18,9; 23,15.33; Mk 9,43.45.47; Lk 12,5; 2 Pt 2,4; Jok 3,6. Visose kitose vietose, ypač Senajame Testamente, kur lietuvių kalboje išversta "pragaras" manyta mirusiųjų valstybė, joje yra ir tikintieji, 1 Sam 28,19; Ps 88,11-13. Žodis gehena pirminę reikšmę įgavo, iš prie Jeruzalės esančio slėnio Hinomo. Ten aukodavo žmonių aukas, ypač vaikų, dievaičiui Molochui, Jer 7,31. Tą daryti izraelitams buvo griežtai draudžiama. Atpuolimo laikais izraelitai aukodavo tokias aukas. Vėliau toje vietoje degino žmonių kaulus ir visokias atmatas, tuo sutepė tą vietą, 2 Kar 23,10. Ta vieta buvo laikoma visų puvėsių, nešvarumų, sunykimo ir velnio vieta.

44 ir 46 skirsneliai: "Kur kirminas nemiršta ir ugnis negęsta" nėra geriausiuose rankraščiuose.

Druska. Visos aukos buvo sūdomos druska, kad nesugestų. Vėliau jas aukodavo — sudegindavo. Kaip pasūdytos aukos būdavo sudeginamos, taip druska įpilta į atvirą žaizdą degina, lyg ugnis. Panašiai žmogus per kentėjimus švarinamas. Žydai naudodavo gaunamą druską iš Mirties jūros. Joje būdavo daug priemaišų ir nuo jų druska nustodavo sūrumo. Gryna druska nenustoja sūrumo. Kol 4,6 primena druską vartojant skoniui. Kaip druska duoda valgiui skonį, taip teesie jūsų kalba, lyg druska pasūdyta, maloni, naudinga.

SKYRYBOS, Mk 10, 1-12

1 Jėzus, iškeliavęs iš ten, atvyko į Judėją ir Užjordanę. Ir

žmonių būriai susirinko pas Jį, o Jis vėl mokė, kaip buvo pratęs, Mt 19,1-9; Lk 4,15. 2 Tada atėjo fariziejų, kurie, spęsdami Jam pinkles, klausė Jį, ar galima atleisti žmoną. 3 Jis atsakė jiems: "O ką jums įsakė Mozė?" 4 Jie tarė: "Mozė leido parašyti raštą ir atleisti", 5 M 24,1; Mt 5,31-32; 19,3-9. 5 Tada Jėzus tarė: "Dėl jūsų širdies kietumo parašė jums Mozė tokį nuostatą. 6 O sutvėrimo pradžioje 'Dievas sukūrė vyrą ir moterį, 1 M 1,27. 7 Štai kodėl vyras paliks savo tėvą ir motiną ir glausis prie žmonos, ir du taps vienu kūnu', 1 M 2,24; Ef 5,31; 1 Kor 6,16. 8 Taigi jie bus jau nebe du, o vienas kūnas. 9 Todėl, ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria!" 10 Namie mokiniai vėl klausė Jį apie tą dalyką, Mk 9,28. 11 Jis atsakė: "Kas atleidžia savo žmoną ir veda kitą, tas nusikalsta jai svetimavimu, Mk 6,18; Lk 16,18; 1 Kor 7,10-11. 12 Ir jei moteris palieka savo vyrą ir išteka už kito, ji svetimauja", 1 Kor 7,13.

Kai kurie Mato atpasakojimai yra kiek skirtingi nuo Morkaus.

Vienas kūnas. Žydai sakydavo "kūnas ir kraujas". Tai yra žmogus. Pilnas žmogus yra pora. Kad vyras į moterį, moteris į vyrą turi patraukimą, tokį prigimties įstatymą Dievas įdiegė į savo tvarinių būdą ir toks jis yra iki mūsų dienų. Nuodėmė viską ardo. Ji ardo ir žmonių sugyvenimą santuokos peržengimu ir kitokiu būdu. Tas įdiegtas Dievo (gamtos) įstatymas yra ne tik priešingas santuoką ardant, bet jis priešingas ir visokiai poligamijai (daugpatystei), Žiūrėk Mato 19,1-9.

JĖZUS IR VAIKUČIAI, Mk 10, 13 - 16

13 Jam atnešė vaikučius, kad juos palytėtų, bet mokiniai jiems draudė, Mt 19,13-15; Lk 18,15-17. 14 Tai pamatęs, Jėzus pyktelėjo ir tarė jiems: "Leiskite mažutėliams ateiti pas mane ir netrukdykite, nes tokių yra Dievo karalystė. 15 Iš tiesų sakau jums: kas nepriima Dievo karalystės kaip vaikas, neįeis į ją", Mt 18,3. 16 Ir Jis laimino juos, apkabindamas ir dėdamas ant jų rankas.

Šis Morkaus atpasakojimas yra labai tinkamas. Po santuo-

kos klausimo seka vaikai. Kokio amžiaus vaikai buvo — nežinome. Matas sako, kad juos atvedė. Atrodo, kad išsireiškimas "atnešė" yra vėlesniuose rankraščiuose, o senesniuose — atvedė. Mokiniai kliudė ateiti vaikams prie Jėzaus. Jėzus juos priėmė. Atsivertimų istorija rodo, kad vaikai atsiverčia jau trijų metų amžiaus. Aš pats pažįstu atsivertusių vaikų nuo 4 metų, kurie liko Jėzaus sekėjais visą amžių. Pakeitimas širdies, pavedimas savo gyvenimo Jėzui, nėra pirmenybė gudriųjų, išmintingųjų, gabiųjų, bet Jėzų priimančiųjų. Žmogiška išmintis dažnai kliudo atsiversti, įeiti į Dievo karalystę, 1 Kor 1,26-27. Žiūrėk Mato 19, 13-15.

TURTINGAS JAUNUOLIS, Mk 10, 17 - 22

17 Jėzui beišeinant, vienas (žmogus) pribėgęs puolė prieš Jį ant kelių ir klausė: "Gerasis Mokytojau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?" Mt 19,16-30; Lk 18,18-30. 18 Jėzus tarė: "Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. 19 Žinai įsakymus: 'Nežudyk, nesvetimauk, nevok, neteisingai neliudyk, laiku sumokėk algą, gerbk savo tėvą ir motiną' ", 2 M 20,12-16; 5 M 5,16-20; 24,14; 1 Kor 6,8. 20 Tas atsakė: "Mokytojau, aš to viso laikausi nuo pat jaunystės". 21 Jėzus mielai pažvelgė į jį ir tarė: "Vieno dalyko tau trūksta: eik parduok visa, ką turi, ir išdalyk vargšams; taip įgysi lobį danguje. Tada ateik ir sek mane", Jn 11,5; Mk 8,34; Mt 10,38. 22 Po šitų žodžių jis nuliūdo ir nusiminęs pasitraukė, nes turėjo daug turto.

Po vaikystės seka jaunystė. Turtingas jaunuolis atskubėjo prie Jėzaus, krito prieš Jį ant kelių, prašė patarimo. Bet jis jau buvo taip perimtas fariziejišku raugu, kad manė pildąs Dievo įsakymus iš pat jaunystės. Jis nepastebėjo, kad turtas jį sulaikė nuo Dievo karalystės. Jis verčiau pasišalino nuo Jėzaus ir tuo pačiu nuo Dievo karalystės, negu nuo turto, nors ir nuliūdęs. Kur nuvedė rimtą, nuoširdų, jaunuolį fariziejų raugas? Jėzus gerbė Dievo įsakymus. Jie yra geri. Bet fariziejiškas įsakymų aiškinimas ir jų vykdymas yra pragaištingas. Turtas yra Dievo palaima, Jok 1,17. Bet pasitikėti turtu, arba neturtu, apvilia žmogų taip, kad jis užmiršta Dievą... 1 Kor 4,7. Žiūrėk Mato 19, 16-22.

TURTAS, Mk 10, 23 - 27

23 Jėzus apsidairė ir prabilo į mokinius: "Kaip sunku turtingiems įeiti į Dievo karalystę!" 24 Mokiniai buvo priblokšti Jo žodžių. Tada Jėzus vėl jiems tarė: "Vaikeliai, kaip sunku patekti į Dievo karalystę (tiems, kurių viltis yra turtai!) Mk 4,19. 25 Lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui įeiti į Dievo karalystę", Ps 62,11; 1 Tim 6,17. 26 Mokiniai dar labiau nustebo ir kalbėjosi: "Kas tad bus išganytas?" 27 Jėzus pažvelgė į juos ir tarė: "Tai neįmanoma žmonėms, bet ne Dievui: Dievui viskas įmanoma", 1 M 18,14; Job 42,2; Zak 8,6.

Turtingas, nuliūdęs jaunuolis nuėjo. Jėzus ir mokiniai sekė jį akimis. Jėzus pasakė aiškiai: kas neatsisako viso, negali įeiti į Dievo karalystę. Mokiniai suprato tą gerai. Jie buvo priblokšti. Žiūrėk Mato 19,23-26.

JĖZAUS SEKĖJŲ AUKA IR ATLYGINIMAS, Mk 10, 28 - 31

28 Tada Petras sakė Jam: "Štai mes viską palikome ir sekame tave!" 29 Jėzus tarė: "Iš tiesų sakau jums: nėra nė vieno, kuris dėl manęs ir dėl evangelijos paliktų namus, ar brolius, ar seseris, ar motiną, ar tėvą, ar vaikus, ar laukus 30 ir, ku jau dabar, šiuo metu, negautų šimteriopai namų, brolių, seserų, motinų, vaikų ir laukų su persekiojimais ir ateinančiu laiku — amžinojo gyvenimo. 31 Visgi daug pirmųjų bus paskutiniai ir daug paskutinių — pirmieji".

Žiūrėk Mato 19,27-30.

TRETYSIS PRANEŠIMAS APIE KENTĖJIMUS IR MIRTĮ, Mk 10, 32 - 34

32 Jiems bekeliaujant į Jeruzalę, Jėzus ėjo priekyje, taip kad mokiniai stebėjosi. Einantys iš paskos nerimavo. Vėl susišaukęs dvylika, pradėjo jiems sakyti, kas Jo laukia, Mt 20,17-19; Lk 18,31-33; Jn 11,16.55; Mk 8,31; 9,31: 33 "Štai einame į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus išduotas aukštiesiems kunigams ir Rašto aiškintojams; jie nuteis Jį mirti ir perduos pagonims, 34 o tie išjuoks Jį, apspiaudys, nuplaks ir

nužudys, bet po trijų dienų Jis prisikels".

Žiūrėk Mato 20, 17-19.

ZEBEDIEJAUS SŪNŲ PRAŠYMAS, Mk 10, 35 - 45

35 Čia prie Jėzaus priėjo Zebediejaus sūnūs Jokūbas ir Jonas ir kreipėsi: "Mokytojau, mes norime, kad padarytum, ko prašysime", Mt 20,20-28; 4,21; 10,2; 26,27; Mk 1,19.29; 3,17; 10,35; Lk 5,10; 9,54; Jn 21,2. 36 Jis atsakė: "Ko norite, kad jums padaryčiau?" 37 Jie tarė: "Leisk mums sėdėti vienam tavo šlovės dešinėje, kitam — kairėje!" 38 Jėzus atsakė: "Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią Aš gersiu, ir būti krikštyti krikštu, kuriuo Aš būsiu krikštijamas?" Mk 14,36; Lk 12,50; Rom 6,3. 39 Jie sakė: "Galime". Bet Jėzus jiems tarė: "Beje, taurę, kurią Aš gersiu, jūs gersite, ir krikštu, kuriuo Aš būsiu krikštijamas, jūs taipogi būsite krikštyti, Apd 12,2; Apr 1,9. 40 Tačiau ne mano reikalas duoti vietą savo dešinėje ar kairėje, — tai bus tiems, kuriems paskirta". 41 Tai išgirdę, dešimtis supyko ant Jokūbo ir Jono.

42 Pasišaukęs mokinius, Jėzus prabilo: "Jūs žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, engia jas, ir jų didžiūnai rodo joms savo galią, Lk 22,25-27; 1 Pt 5,3. 43 Ne taip bus su jumis! Kas iš jūsų panorės būti didžiausias, bus jūsų tarnas, Mk 9,35, 44 ir kas panorės tarp jūsų būti pirmas, bus visų vergas. 45 Juk ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad Jam būtų tarnaujama, bet kad pats tarnautų ir savo gyvybės kaina daugybę išpirktų", Iz 53,10-.

Žiūrėk Mato 20,20-28.

JERICHE NEREGIO IŠGYDYMAS, Mk 10, 46 - 52

46 Ir jie atėjo į Jerichą. O iškeliaujant Jam su mokiniais ir gausia minia iš Jericho, neregys Bartimiejus, Timiejaus sūnus, sėdėjo šalikelėje elgetaudamas, Mt 20,29-34; Lk 18,35-43. 47 Išgirdęs, jog čia Jėzus iš Nazareto, jis pradėjo garsiai šaukti: "Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!" 48 Daugelis jį draudė, kad nutiltų, bet jis dar garsiau šaukė: "Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!" 49 Jėzus sustojo ir tarė: "Pašaukite jį". Žmonės pašaukė neregį, sakydami: "Nenusi-

mink! Kelkis, Jis tave šaukia". 50 Tasai, nusimetęs apsiaustą, pašoko ir atėjo prie Jėzaus. 51 Jėzus prabilo į jį: "Ko nori, kad tau padaryčiau?" Neregys atsakė: "Rabuni, kad praregėčiau!" Jn 20,16; 1,38. 52 Tada Jėzus jam tarė: "Eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave". Jis tuoj pat praregėjo ir sekė Jėzų keliu, Mt 9,22; Mk 10,52; 5,34; Lk 7,50; 8,48; 17,19; 18,42.

Žiūrėk Mato 20,29-34. Matas rašo apie du neregius.

JĖZUS ĮJOJA Į JERUZALĘ, Mk 11, 1 - 11

1 Prisiartinus prie Jeruzalės pro Betfagę ir Betaniją, ties Alyvų kalnu, Jėzus pasiuntė du mokinius, Mt 21,1-9; Lk 19,29-38; Jn 12,12-16, 2 tardamas: "Eikite į kaimą, kurį matote, ir, vos įžengę į jį, rasite pririštą asilaitį, kuriuo dar niekas iš žmonių nėra jojęs. Atriškite jį ir atveskite. 3 Jeigu kas nors paklaustų: 'Ką čia darote?', atsakykite: 'Jo reikia Viešpačiui'; jis tuojau leis jį, Jn 13,13; 14,14. 4 Nuėję juodu rado pakelėje asilaitį, pririštą prie vartų, ir atrišo jį. 5 Kai kurie iš ten stovinčių klausė: "Ką darote, kam tą asilaitį atrišate?" 6 O jie atsakė, kaip Jėzus buvo jiems liepęs, ir tie leido jį vestis. 7 Jie atvedė asilaitį pas Jėzų, apdengė jį savo apsiaustais, ir Jėzus užsėdo ant jo. 8 Daugybė žmonių tiesė ant kelio savo drabužius, kiti klojo žalias šakeles, nukirstas laukuose, 2 Kar 9,13. 9 Priekyje ir iš paskos einantys šaukė: "Osana! Ps 118,25-26; Mt 23,39. 10 Šlovė Tam, kuris ateina Viešpaties vardu! Šlovė besiartinančiai mūsų tėvo Dovydo karalystei! Osana aukštybėse!" Lk 1,32.

11 Taip Jėzus įžengė į Jeruzalę ir į šventovę. Viską apžiūrėjęs, kadangi buvo jau vėlu, Jis su dvylika išėjo į Betaniją, Mt 21,12-22; Lk 19,45-48.

Žiūrėk Mato 21-1-11. Matas aprašo šį įvykį kiek skirtingai. Jis rašo apie asilaitį ir asilę, primena pranašų žodžių išsipildymą, mini jeruzaliečių nustebimą.

NEVAISINGAS FIGMEDIS, Mk 11, 12 - 14

12 Rytojaus dieną, jiems keliaujant iš Betanijos, Jėzus buvo alkanas. 13 Pamatęs iš tolo sulapojusi figmedį, Jis pri-

ėjo pažiūrėti, gal ką ant jo ras. Tačiau, atėjęs prie jo, Jis nerado nieko, tiktai lapus, nes dar nebuvo figų metas, Lk 13,6-9; Mt 3,10. 14 Tada Jis tarė medžiui: "Tegul per amžius niekas nebevalgys tavo vaisiaus!" Jo mokiniai tai girdėjo, Mk 11,20.

Žiūrėk Mato 21,18-19. Iš Mato aprašymo suprantama, kad Jėzus, įjojęs į Jeruzalę, ėjo į šventovę ir apvalė ją. Morkus rašo, kad tą dieną jau buvo vėlu, Jėzus apžiūrėjo šventovę ir ėjo nakvoti į Betaniją. Rytą, Jis su mokiniais grįžo į Jeruzalę. Pakelėje jie ėjo pro vieną figmedį. Jėzus nerado jame jokių vaisių ir sakė, teneneša jis daugiau vaisių. Figmedis nudžiūvo. Nors vaisių metas dar nebuvęs, bet vaisiai turėjo būti užmegzti. Sakoma, kad figmedžių vaisiai buvo valgomi dar neprinokę panašiai, kaip Lietuvoje valgydavo neprinokusius žirnius.

ŠVENTOVĖS APVALYMAS, Mk 11, 15 - 19

15 Jie atėjo į šventovę. Įėjęs į šventovę, Jėzus pradėjo varyti laukan parduodančius ir perkančius šventovėje. Jis išvartė pinigų keitėjų stalus bei karvelių pardavėjų suolus, Jn 2,14-16, 16 ir neleido nešti rakandų per šventovę. 17 Jis mokė ir skelbė: "Argi neparašyta: 'Mano namai vadinsis maldos namai visoms tautoms'!? O jūs pavertėte juos plėšikų lindyne", Iz 56,7; Jer 7,11. 18 Tai išgirdę, aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai tarėsi, kaip Jį pražudyti. Jie, mat, bijojo Jo, nes visi žmonės stebėjosi Jo mokslu, Mk 1,22.27; 6,2; 7,27; 10,26; Mt 7,28-29; 13,54; 19,25; 22,33; Lk 4,32; Jn 7,46. 19 Atėjus vakarui, Jėzus su mokiniais išėjo iš miesto.

Žiūrėk Mato 21,12-17. Matas rašo, kad Jėzus šventovėje gydė ligonius, ir vaikai giedojo osanas. Morkus mini pranašų žodžius, kad šventovė privalo būti maldos namai visoms tautoms.

KAS NEABEJOJA — VISA GALI, Mk 11, 20 - 26

20 Rytą eidami pro šalį, jie pamatė, kad medis nudžiūvęs iš pat šaknų, Mk 11,14. 21 Prisiminęs Petras tarė Jėzui: "Rabi, štai figmedis, kurį prakeikei, nudžiūvo". 22 Jėzus jiems

atsakė: "Turėkite tikėjimą Dievu! Jn 14,1. 23 Iš tiesų sakau jums: kas pasakytų šitam kalnui: 'Pasikelk ir meskis į jūrą', ir savo širdyje nesvyruotų, bet tikėtų, ką sako, tai jam įvyktų, Mt 17,20; 21,21; Jok 1,6; Lk 17,6. 24 Todėl sakau jums: ko tik melsdamiesi prašote, tikėkite gausią, ir tikrai taip bus, Mt 7,7; 18,19; Jok 1,5-6; Jn 14,13; 15,7; 16,23. 25 Eidami melstis, atleiskite, jei turite ką nors prieš kitus, kad ir jūsų Tėvas danguje jums atleistų jūsų nusižengimus", Mt 5,23. 26 ("O jei jūs neatleisite, nė jūsų Tėvas danguje neatleis jūsų nusižengimų"). Mt 6,14-15.

Žiūrėk Mato 21,20-22; 6,14-15.

JĖZAUS ĮGALIOJIMAS, Mk 11, 27 - 33

27 Jie vėl sugrįžo į Jeruzalę. Jam vaikščiojant po šventovę, prie Jo priėjo aukštųjų kunigų, Rašto aiškintojų ir vyresniųjų ir klausė, Mt 21,23-27; Lk 20,1-8; 28 "Kokią teisę turi taip daryti? Kas Tau davė galią tai daryti?" 29 Jėzus jiems atsakė: "**Aš** taipogi noriu paklausti jus vieno dalyko, o jūs atsakysite **man**, tada ir Aš jums pasakysiu, kokia galia tai darau. 30 Jono krikštas buvo iš dangaus ar iš žmonių? Atsakykite man!" 31 Tie tarėsi: "Jei sakysime — iš dangaus, tai Jis mus klaus: 'Kodėl juo netikėjote?' 32 Jei sakytume — iš žmonių". — Jie bijojo minios, nes visi buvo įsitikinę, kad Jonas tikrai buvo pranašas, Mt 21,26; 14,5. 33 Todėl jie atsakė Jėzui: "Nežinome". Tada Jėzus tarė: "Tai ir Aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau".

Žiūrėk Mato 21, 23-27.

PALYGINIMAS APIE VYNININKUS, Mk 12, 1 - 12

1 Jis **pradėjo** kalbėti jiems palyginimais: "Vienas žmogus sodino vynuogyną, apmūrijo jį tvora, įrengė spaustuvą ir pastatė bokštą. Po to išnuomojo jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį, Mt 21,33-46; Lk 20,9-19; Iz 5,1-2. 2 Atėjus metui, jis nusiuntė pas vynininkus tarną atsiimti iš vynininkų savosios vaisių dalies. 3 Tie pačiupo jį, sumušė ir paleido tuščiomis. 4 Tada jis vėl nusiuntė pas juos kitą tarną, o tie jį sužeidė į galvą ir iškoneveikė. 5 Jis pasiuntė dar vieną, bet tą jie nužudė; taipogi daugelį kitų tarnų, kurių vienus jie pri-

mušė, kitus nužudė. 6 Dar vieną turėjo — mylimąjį sūnų. Jį nusiuntė pas juos paskutinį, sakydamas sau: 'Jie drovėsis mano sūnaus', Žyd 1,1-2. 7 Bet vynininkai tarėsi: 'Tai įpėdinis. Eikime, užmuškime jį, ir mums atiteks jo palikimas'. 8 Ir nutvėrę nužudė jį ir išmetė laukan iš vynuogyno, Žyd 13,13. 9 Ką darys vynuogyno savininkas? Jis ateis, išžudys vynininkus ir atiduos vynuogyną kitiems. 10 Ar neskaitėte, kas parašyta Raštuose: 'Akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniu, Ps 118,22-23; Apd 4,11; Rom 9,33; 1 Pt 2,6-8. 11 Tai Viešpaties padaryta ir nuostabu mūsų akyse'?"

12 Anie suko galvą, kaip Jį suimti, tačiau bijojo minios. Mat, suprato, kad palyginimas buvo jiems taikomas. Tad, palikę Jį, pasitraukė, Mk 14,1; Mt 21,26.46; Lk 20,19; 22,2.

Žiūrėk Mato 21, 33-46.

MOKESTIS CIESORIUI, Mk 12, 13 - 17

13 Tada jie atsiuntė pas Jėzų fariziejų ir erodininkų sugauti Jį kalboje, Mt 22,15-22; Lk 20,20-26; Mk 3,6. 14 Šitie atėję sakė Jam: "Mokytojau, žinome, jog esi tiesakalbis ir niekam nepataikauji. Tu neatsižvelgi į asmenis, bet mokai Dievo kelio, kaip reikalauja teisybė. Valia mokėti ciesoriui mokesčius ar ne? Mokėti ar nemokėti?" 2 Kor 11,15. 15 Nuvokdamas jų veidmainystę, Jis tarė: "Kam spendžiate man pinkles? Atneškite ir parodykite man denarą". 16 Jie padavė. Jis ir klausė: "Kieno čia atvaizdas ir įrašas?" Jie atsakė: "Ciesoriaus". 17 Tada Jėzus jiems tarė: "Kas ciesoriaus, atiduokite ciesoriui, o kas Dievo — Dievui". Ir jie labai stebėjosi Juo, Rom 13,7.

Žiūrėk Mato 22,15-22.

MIRUSIŲJŲ PRIKĖLIMAS, Mk 12, 18 - 27

18 Pas Jėzų atėjo sadukiejų, kurie neigia mirusiųjų prisikėlimą, ir klausė, Mt 22,23-35; Lk 20,27-38; Apd 23,8: 19 "Mokytojau, Mozė mums parašė: 'Jei kieno brolis mirtų ir paliktų žmoną, o nepaliktų vaikų, tada jo brolis teveda našlę ir tepažadina jam palikuonių', 5 M 25,5-6; 1 M 38,8. 20 Ir štai buvo septyni broliai. Pirmasis vedė žmoną ir mirdamas nepaliko vaikų. 21 Vedė ją antrasis, bet ir šis mirė bevaikis.

Taip pat atsitiko ir su trečiuoju, 22 ir visi septyni nepaliko vaikų. Paskiausiai iš visų mirė moteris. 23 Mirusiems keliantis, kai ir jie prisikels, kurio iš jų žmona ji bus? Juk ji buvo visų septynių žmona?" 24 Jėzus jiems atsakė: "Argi ne todėl klystate, kad neišmanote nei Raštų, nei Dievo galybės? 25 Kai prisikels iš mirusių, jie nei ves, nei tekės, bet bus kaip angelai danguje. 26 O kad mirusieji keliasi, ar neskaitėte Mozės knygoje apie krūmą, kai Mozei Dievas pasakė: "Aš esu Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas?!' 2 M 3,2-6; Mt 8,11. 27 Jis gi ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas. Jūs labai klystate", Mk 9,4.

Žiūrėk Mato 22, 23-35.

DIDYSIS ĮSAKYMAS, Mk 12, 28 - 34

28 Vienas iš Rašto aiškintojų, girdėjęs Jį besiginčijant ir matęs, kaip puikiai Jėzus atsakinėjo jiems, paklausė Jį: "Koks yra visų pirmasis įsakymas?" Mt 22,35-40; Lk 10,25-28. 29 Jėzus jam atsakė: "Pirmasis yra šis: 'Klausyk, Izraeli, — Viešpats, mūsų Dievas, yra vienintelis Viešpats, 5 M 6,4-5; Rom 3,30; 30 tad mylėk savo Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis'. 31 Antrasis: 'Mylėk savo artimą, kaip save patį'. Nėra įsakymo, didesnio už šiuodu", 3 M 19,18; Jn 15,12; Rom 13,9. 32 Tada Rašto aiškintojas Jam atsakė: "Gerai, Mokytojau, teisybę pasakei: 'Dievas yra vienintelis ir nėra kito šalia Jo, Lk 20,29; 5 M 4,35; 6,4-5; 32,39; Iz 45,6; 33 o mylėti Jį visa širdimi, visu protu ir visomis jėgomis bei mylėti savo artimą, kaip save patį' svarbiau už visas deginamąsias ir kitokias aukas", 1 Sam 15,22. 34 Matydamas, kaip išmintingai jis atsakė, Jėzus jam tarė: "Tu netoli nuo Dievo karalystės!" Ir niekas daugiau nebedrįso Jo klausti, Apd 13,7; 26,27-29; Mt 22,46; Lk 20,40.

Žiūrėk Mato 22,34-40. Morkus rašo, kad šis Rašto aiškintojas klausė Jėzaus, kuris yra pirmasis įsakymas. Jėzaus atsakymu jis buvo visai patenkintas. Jis išpažino, kad meilė yra daugiau negu aukos ir apeigos. Jėzus sakė jį esant netoli Dievo karalystės. Jis teisingai suprato Dievo karalystę, Jėzaus skelbimą. Jam reikėjo, ką išpažįsta, pergyventi; įeiti į

Dievo karalystę. Suprasti Dievo meilę yra gražu, bet ją turėti savo širdyje, kaip Povilas sako Rom 5,5, yra pergyventi Šventosios Dvasios veikimą.

MESIJAS — DOVYDO SŪNUS, Mk 12, 35 - 37

35 Mokydamas šventovėje, Jėzus bylojo: "Kodėl Rašto aiškintojai sako Mesiją esant Dovydo sūnų? Mt 22,41-45; Lk 20,41-44. 36 Juk pats Dovydas, Šventosios Dvasios įkvėptas, pasakė: 'Viešpats tarė mano Viešpačiui: sėskis mano dešinėje, kol patiesiu tavo priešus tarsi pakojį po tavo kojų', Jn 7,42; 2 Sam 23,2; Ps 110,1. 37 Pats Dovydas vadina jį Viešpačiu, tai kaip Jis gali būti jo sūnus?" Didelė minia noriai klausėsi Jo, Lk 19,48; 21,38. Žiūrėk Mato 22,41-46.

JĖZUS SMERKIA RAŠTO AIŠKINTOJUS, Mk 12, 38 - 40

38 Mokydamas Jis kalbėjo: "Saugokitės Rašto aiškintojų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais drabužiais apsivilkę, būti sveikinami turgavietėse, Mt 23,1-36; Lk 20,45-47, 39 užimti pirmąsias kėdes sinagogose ir pirmąsias vietas vaišėse, Lk 14,7; Jn 5,44. 40 Jie suryja našlių namus, dangstydamiesi ilga malda. Jų laukia itin griežtas teismas", Jok 1,27; 1 Tes 2,5.

Morkus mini tik porą sakinių, iš Mato ilgos kalbos, prieš fariziejus ir Rašto aiškintojus Mato 23. Žiūrėk Mato 23, 6-7.14.

NAŠLĖS PINIGĖLIS, Mk 12, 41 - 44

41 Atsisėdęs ties aukų skrynia, Jėzus stebėjo, kaip žmonės metė į skrynią pinigus. Daugelis turtingųjų aukojo gausiai, 2 Kar 12,10; Lk 21,1-4; Jn 8,20. 42 Atėjo viena suvargusi našlė ir įmetė du pinigėlius, tai yra kodrantą. 43 Pasišaukęs savo mokinius, Jėzus sakė jiems: "Iš tiesų sakau jums: ši vargšė našlė įmetė daugiausia iš visų, kurie dėjo į aukų skrynią, 2 Ch 29,9.17. 44 Visi aukojo iš to, kas jiems atlieka, o ji iš savo neturto įmetė visa, ką turėjo, visus savo išteklius", Lk 12,15; 2 Kor 8,12.

Šventovėje buvo padėta dėžė, 2 Kar 12,10, į kurią žmonės metė aukas. Kartą Jėzus sėdėjo ir žiūrėjo kai žmonės aukojo. Turtuoliai aukojo daug. Tas yra gerai. Aukos visada buvo ir yra reikalingos. Daug turint, įmanoma daug aukoti. Tarp tų aukotojų buvo viena našlė. Ji teturėjo du pinigėlius. Ji galėjo

mylėjo Dievą ir šventovę, kad ji paaukojo tam tikslui visa, ką turėjo. Jėzus tą pastebėjo ir atkreipė mokinių dėmesį. Tokių, kokia buvo ta našlė, ir mūsų laikais yra daug. Eiliniai, vargšai žmonės, yra labai nuoširdūs. Jų dėka atliekami dideli darbai. Dėkui Dievui už tai. Ar Jėzus nenorėjo šitą našlę pastatyti priešingybe fariziejams? Mk 12,40?

Kodrantas yra viena ketvirtoji asarijo, mažiausias romėnų pinigų vienetas.

ŠVENTOVĖ BUS SUNAIKINTA, Mk 13, 1 - 4

1 Jam išeinant iš šventovės, vienas iš mokinių kreipėsi: "Mokytojau, tik pažvelk, kokie akmenys ir kokie pastatai!" Mt 24,1-36; Lk 21,5-36. 2 Jėzus jam atsakė: "Matai šituos didžiulius pastatus? Čia neliks akmens ant akmens!" Jer 7,14.

3 Kai Jis sėdėjo Alyvų kalne, priešais šventovę, Petras, Jokūbas, Jonas ir Andriejus atskirai nuo kitų klausė Jį: 4 "Pasakyk mums, kada tai atsitiks, ir koks bus ženklas, kai visa tai pradės pildytis?"

Žiūrėk Mato 24,1-3. Matas ir Morkus rašo kiek skirtingai, bet esmė yra ta pati. Jėzus palieka šventovę, ji bus sunaikinta. Mokiniai nori žinoti, kada tas įvyks.

SAUGOKITĖS SUVEDŽIOTOJŲ, NEIŠSIGĄSKITE KARŲ IR GAMTOS NELAIMIŲ, Mk 13, 5 - 8

5 Jėzus pradėjo jiems aiškinti: "Dabokitės, kad kas jūsų nesuvedžiotų! 6 Daug kas ateis mano vardu ir sakys: 'Tai Aš', ir daugelį suklaidins, Jn 5,43. 7 Išgirdę apie karus ir karo gandus, nenusigąskite. Tai turės įvykti, bet dar ne galas, Dan 2,28. 8 Tada sukils tauta prieš tautą ir karalystė prieš karalystę. Vietomis bus žemės drebėjimų ir badmečių. Tai bus nelaimių pradžia, Iz 19,2; 2 Ch 15,6.

Žiūrėk Mato 24, 4-8.

DABOKITĖS, NESIRŪPINKITE! Mk 13, 9 - 13

9 Jūs sergėkitės: atidavinės jus teismams, plaks sinagogose, ir turėsite dėl manęs stoti prieš valdytojus ir karalius, kad jiems liudytumėte, Mt 10,17-22; Lk 21,12-17. 10 Bet pirmiau turės būti visoms tautoms paskelbta evangelija, Mt

16,15; 24,14. 11 Kai suėmę jus ves, nesirūpinkite iš anksto, ką kalbėsite. Kalbėkite, kas tą valandą bus jums duota, nes kalbėsite ne jūs, o Šventoji Dvasia, Lk 12,11. 12 Brolis išduos nužudyti brolį, o tėvas — savo vaiką. Vaikai pakels ranką prieš savo gimdytojus ir juos žudys, Mik 7,6. 13 Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo. Bet kas ištvers iki galo, tas bus išgelbėtas", Mt 10,22; 24,9.13; Jn 15,18.21; 1 Jn 3,13.

Jėzus įspėjo savo sekėjus, saugotis suvedžiojimų. Jo įspėjimas galioja visiems laikams, iki Jo atėjimo. Tikrąjį Mesiją tauta atmetė. Ateis netikri mesijai. Dabokitės! Karai ir gamtos nelaimės — yra baisu. Tai bendros nelaimės visiems. Kiek įmanoma, jų turėtų vengti Jėzaus sekėjai.

Jėzus įspėjo, kas palies Jo mokinius. Jie mylėjo Mesiją ir Jo mokslą — evangeliją. Skelbti buvo jų pareiga, Apd 4,20. Jie dirbo visu nuoširdumu. Bet, koks nesusipratimas! Bažnyčios vyriausybė, kuri privalėjo Mesijo skelbėjus su džiaugsmu sutikti ir juos apginti, pati pradėjo juos persekioti, plakti, žudyti, Apd 4. Nuostabu, kaip pildosi šis Jėzaus įspėjimas iki mūsų dienų! Kur yra atsivertimai, atgimimai — čia ir pasipriešinimas! Nežiūrint visų sunkumų, tas skelbimas, liudijimas, plėsis. Jis pasieks valdovus ir visas tautas. Bet jam pasipriešinimas nemažės. Valdovai ir karaliai skelbėjus teis. Jie ir teisiami liudys. Jėzus pažadėjo tardymuose ir teismuose Šventosios Dvasios padėjimą. Šį pažadą Jis vykdė įskaitant ir mūsų laikus. Persekiojimus vykdo valdovai ir bažnyčios vyresnieji ne iš blogos valios, bet iš nežinojimo, 1 Kor 2,8. Persekiojimai paliečia net šeimos narius! Matas rašo apie šiuos Jėzaus įspėjimus kiek kitaip, negu Morkus. Žiūrėk Mato 24,1-14; 10,17-22.

VARGAS IR SUVEDŽIOJIMAI, Mk 13, 14 - 23

14 "Kai pamatysite sunaikinimo pabaisą stovinčią ten, kur ji neturėtų būti, skaitytojas teįsidėmi! Tada, kas bus Judėjoję, tebėga į kalnus, Dan 12,11; 9,27; 12,4; Ez 7,16; Mt 24,15-25; Lk 21,21; 17,31; 15 kas bus ant stogo, tenelipa žemyn ir teneina ko nors pasiimti iš namų; 16 o kas laukuose, tenegrįžta atgal pasiimti apsiausto. 17 Vargas laukiančioms ir maitinančioms tomis dienomis! Lk 23,29. 18 Melskite, kad

tai neatsitiktų žiemą! 19 Anomis dienomis užguls toks suspaudimas, kokio nėra buvę nuo pradžios pasaulio, kurį Dievas sutvėrė, iki šiolei, ir daugiau nebebus, Dan 12,1; Joel 2,2-4. 20 Jeigu Viešpats nebūtų sutrumpinęs tų dienų, neišsigelbėtų nė vienas žmogus. Tačiau dėl išrinktųjų, kuriuos išsirinko, Jis sutrumpino tas dienas. 21 Jei kas nors jums tada sakytų: 'Štai čia Mesijas, štai ten', — netikėkite, Lk 17,23, 22 nes atsiras netikrų mesijų ir netikrų pranašų. Jie darys stebuklingų ženklų, bandydami suvedžioti, jei būtų įmanoma, net išrinktuosius, 5 M 13,2; Apr 13,13; Mt 24,24; 2 Tes 2,8-9. 23 Todėl būkite apdairūs; Aš jus iš anksto dėl to viso įspėjau", Jn 16,1,4.

Kadangi Morkaus evangelija buvo skirta daugiau pagonims skaitytojams, jis nemini pranašo Danieliaus, bet rašo apie pabaisą. Taipgi jis nemini sabatos, nes ji buvo ne svarbi pagonims. Žiūrėk Mato 24, 15-25.

GAMTOS SUKRĖTIMAS IR VIEŠPATIES ATĖJIMAS, Mk 13, 24 - 27

24 "Tomis dienomis, po ano suspaudimo, saulė užtems, mėnulis nebeduos šviesos, Iz 13,10, 25 žvaigždės kris nuo dangaus, ir dangaus galybės bus sukrėstos, Iz 34,4; Žyd 12,26-27. 26 Tada žmonės pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyse su didžia galia ir šlove, Dan 7,13; 1 Tes 4,16. 27 Jis pasiųs angelus, ir tie surinks Jo išrinktuosius iš visų keturių vėjų (šalių), nuo žemės pakraščių iki dangaus tolybių, Zak 2,10; 5 M 30,4.

Žiūrėk Mato 24, 29-31.

BUDĖKITE, Mk 13, 28 - 37

28 Iš figos medžio mokykitės palyginimo: kai jo šaka suminkštėja ir ima skleisti lapus, jūs suprantate arti esant vasarą. 29 Taipogi, pamatę visa tai dedantis, supraskite, jog Žmogaus Sūnus visai arti, prie durų, Jok 5,9. 30 Iš tiesų sakau jums: dar nepasibaigs ši karta, ir visa tai išsipildys. 31 Dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis.

32 Tos dienos ir valandos niekas nežino, nei angelai dan-

guje, nei Sūnus, vien Tėvas", Apd 1,7; 1 Tes 5,1; Mt 24,36. 33 "Dabokitės, budėkite (ir melskitės), nes nežinote, kada ateis tas laikas! Ef 6,18; Mt 26,41. 34 Bus kaip su žmogumi, kuris iškeliavo svetur, paliko namus ir davė tarnams įgaliojimus, kiekvienam paskyrė darbą, o durininkui įsakė budėti, Mt 25,14; Lk 19,12. 35 Taigi budėkite, nes nežinote, kada grįš namų šeimininkas: ar vakare, ar vidurnaktyje, ar gaidgystėje, ar rytmetyj, Mt 24,42.50; Apd 20,31; Apr 3,20; Lk 12,38, 36 kad, netikėtai sugrįžęs, nerastų jūsų miegant, Mt 25,5. 37 Ką sakau jums, sakau ir visiems: budėkite!"

Izraelio tauta yra prilyginta figmedžiui. Kada bus Viešpaties atėjimas nė vienas nežino. Bet kiekvienas gali ir privalo budėti. Žiūrėk Mt 24,32-36; 25,13-15.

JĖZAUS PRIEŠŲ PLANAS, Mk 14, 1 - 2

1 Iki Velykų ir Neraugintos Duonos šventės tebuvo likę dvi dienos. Aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai ieškojo būdo klasta suimti Jėzų ir nužudyti, Mt 26,1-5; Lk 22,1-2; Mk 12,12. 2 Bet jie sakė: "Tik ne per šventes, kad liaudyje nekiltų sąmyšio", Mt 8,2.

Nuostabu, Mesijo priešai — aukštieji kunigai ir Rašto aiškintojai! Jų tikslas buvo nužudyti Jėzų klasta. Jie gerai žinojo, kad teisėtai to negalės padaryti. Žiūrėk Mato 26,2-5.

PATEPIMAS BETANIJOJE, Mk 14, 3 - 9

3 Jėzui esant Betanijoje, Simono raupsuotojo namuose, ir sėdint už (vaišių) stalo, atėjo moteris su alebastriniu, pilnu brangaus grynojo nardo tepalo. Pradaužusi indelį, ji išpylė tepalą Jam ant galvos, Mt 26,6-13; Jn 12,1-8; Lk 7,36-38. 4 Kai kurie ten esantys susierzino ir kalbėjo vienas kitam: "Kam tas tepalo eikvojimas? 5 Juk jį buvo galima parduoti daugiau negu už tris šimtus denarų ir pinigus išdalyti vargšams!" Taip jie murmėjo prieš tą moterį. 6 Bet Jėzus atsiliepė: "Palikite ją ramybėje! Kam ją skaudinate? Ji man padarė gerą darbą. 7 Vargšų jūs visuomet turėsite savo tarpe ir, kada tik panorėsite, galėsite jiems gera daryti, o mane ne visuomet turėsite, 5 M 15,11; Mk 2,20. 8 Ji padarė, ką galėjo.

Ji iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms, Mk 16,1. 9 Iš tiesų sakau jums: visame pasaulyje, kur tik bus skelbiama evangelija, bus ir jos atminimui pasakojama, ką ji man padarė".

Žiūrėk Mato 26,6-13.

JUDO IŠDAVYSTĖ, Mk 14, 10 - 11

10 Judas Iskarijotas, vienas iš dvylikos, nuėjo pas aukštuosius kunigus, pasiryžęs išduoti Jėzų, Mt 26,14-16; Lk 22,1-6. 11 Tai išgirdę, jie apsidžiaugė ir pažadėjo jam pinigų. Jis ieškojo palankaus meto Jėzui išduoti.

Atrodo, tas vystėsi labai žmogiškai. Žmonių pasitarimas. Judo pasiūlymas. Kunigams galėjo atrodyti, kad pats Dievas siuntė jiems Judą. Dėl to pasiūlymo, jie net savo nutarimą pakeitė: tuojau veikė. Veikė žmonės, šėtonas, bet ir Dievas. Dievo valia buvo, kad Mesijas mirtų viešai, šventės proga! Jėzus žinojo, kad tame visame yra Jo Tėvo ranka. Evangelistai kai ką aprašo kiek skirtingai. Matas nemini kunigų džiaugsmo ir sako, kad pinigų prašė pats Judas, Mt 26,14-16.

VAKARIENĖS PARUOŠIMAS, Mk 14, 12 - 16

12 Pirmąją Neraugintos Duonos dieną, kada piaunamas Velykų avinėlis, mokiniai sakė Jėzui: "Kur paruošti Tau Velykų avinėlį?" Mt 26,17-19; Lk 22,7-13; 2 M 12,14-20; 1 Kor 5,7. 13 Jis pasiuntė du mokinius, tardamas: "Eikite į miestą. Ten jus sutiks žmogus, vandens ąsočiu nešinas. Sekite jį ir, 14 kur jis įeis, sakykite namų šeimininkui: 'Mokytojas liepė paklausti: kur man skirtoji menė, kurioje galėčiau su mokiniais valgyti Velykų vakarienę?' Mk 11,3. 15 Jis parodys jums didelį aukštutinį paruoštą kambarį. Ten ir paruoškite mums". 16 Mokiniai išėjo ir nuvyko į miestą. Jie rado visa, kaip Jis sakė, ir paruošė Velykų vakarienę.

Matas rašo kiek trumpiau. Žiūrėk Mato 26,17-19.

PRANEŠIMAS VAKARIENIAUJANT, Mk 14, 17 - 21

17 Vakare Jis atėjo su dvylika, Mt 26,20-25; Lk 22,14.21-23; Jn 13,21-26. 18 Bevalgant (prie stalo) vakarienę, Jėzus pra-

bilo: "Iš tiesų sakau jums: vienas iš jūsų, valgančiųjų su manimi, išduos mane", Ps 41,10. 19 Jie labai nuliūdo ir klausinėjo vienas po kito: "Nejaugi aš?" 20 O Jis tarė: "Vienas iš dvylikos, kuris dažo su manimi viename dubenyje, Jn 6,70. 21 Tiesa, Žmogaus Sūnus nueina, kaip apie Jį parašyta, bet vargas žmogui, per kurį Žmogaus Sūnus išduodamas. Geriau jam būtų buvę negimus".

Vakarieniaujant visi apaštalai buvo geros nuotaikos. Jėzus pranešė, kad vienas iš jų išduos Jį. Tas buvo taip nelaukta, kad kiekvienas klausė: "Ar aš?". Atrodo, jie tikėjo daugiau Jėzaus žodžiams negu patys sau! Jėzus jau daug kartų sakė apie Jo išdavimą, ir tik apaštalams buvo visai naujas šis pranešimas.

Judas galėjo manyti: "Jei toks Dievo sprendimas yra, kad vienas iš dvylikos turi išduoti Jį, tai mano išdavystė nėra nusikaltimas". Taip daugelis žmonių mano ir šią vietą aiškina. Dievo matymas, jau pranašautas prieš šimtmečius, kad taip įvyks, nėra Dievo paskyrimas. Judas turėjo laisvą pasirinkimą. Jis turėjo dar progos ir po išdavimo kreiptis į Dievą, daryti atgailą. Jėzus įspėjo Judą, kad yra jo nusikaltimas! Geriau būtų jam visai negimus. Matas rašo kiek trumpiau. Žiūrėk Mato 26,20-25.

ĮSTEIGIMAS ŠVENTOS VAKARIENĖS, Mk 14, 22 - 25

22 Bevakarieniaujant Jėzus paėmė duonos, palaimino, laužė ją ir davė mokiniams, tardamas: "Imkite, tai mano kūnas!" Mt 26,26-29; Lk 22,15-20; 1 Kor 11,23-25. 23 Paėmęs taurę, padėkojo, davė jiems, ir visi gėrė iš jos. 24 O Jis jiems sakė: "Tai mano (naujosios) sandoros kraujas, kuris išliejamas už daugelį, 2 M 24,8; Jer 31,31; Zak 9,11; Iz 53,11; Žyd 7,22. 25 Iš tiesų sakau jums: Aš jau nebegersiu vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kada gersiu jį naują Dievo karalystėje".

Jėzus pertraukė antrą kartą vakarienės rimtį. Jis ėmė duoną, dėkojo, laužė ir davė mokiniams, sakydamas: "Tai mano kūnas". Jis ėmė taurę, dėkojo ir davė visiems iš jos

gerti, sakydamas, kad tai Jo kraujas naujosios sandoros, praliejamas už daugelį. Žiūrėk Mato 26, 26-29.

KELIONĖ Į GETSEMANĘ, Mk 14, 26 - 31

26 Pagiedoję liaupsės giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną, Mt 26,30-35; Lk 22,31-34.39; Ps 113-118; Jn 18,1. 27 Jėzus jiems tarė: "Jūs visi pasipiktinsite šiąnakt, nes parašyta: 'Aš smoksiu piemenį, ir avys išsisklaidys', Zak 13,7; Jn 16,32; Mt 9,36; 26,31; Jn 16,1; Mt 14,27. 28 O prisikėlęs Aš pirma jūsų nueisiu į Galilėją", Mk 16,7. 29 Petras atsiliepė: "Jei ir visi pasipiktintų, tai tik ne aš!" Jn 13,36-38. 30 Jėzus jam atsakė: "Iš tiesų sakau tau: dar šiandien, ir netgi šią naktį, gaidžiui nė dukart nepragydus, tu manęs tris kartus išsiginsi", Mk 14,72. 31 Petras dar atkakliau tvirtino savo: "Jeigu net reikėtų man su tavimi mirti, aš vis tiek tavęs neišsižadėčiau". Tą patį kalbėjo ir visi kiti, Jn 11,16.

Kelionėje Jėzus priminė mokiniams, kad juos ištiks staigmena, jie visi pasipiktins Juo. Nes taip parašyta pranašo ir taip tas įvyks. Petras pirmas atsiliepė, jis jokiu būdu nepasipiktinsiąs. Nuo pirmo sukrėtimo, vakarienės metu, jie jau buvo atsigavę, pasitikėjo savimi, mylėjo savo Mokytoją ir niekad Jo ne tik neišduos, bet ir neišsigins. Jie tikrai taip manė. Ak, kas yra žmogus! Kas mano stovįs, tesidaboja, kad nepultų! Žiūrėk Mato 26, 30-35.

MALDA GETSEMANĖS SODE, Mk 14, 32 - 42

32 Jie atėjo į vietą, vadinama Getsemane. Jėzus sakė mokiniams: "Pasėdėkite čia, kol Aš pasimelsiu", Mt 26,36-46; Lk 22,40-46; Jn 18,1. 33 Pasiėmęs su savimi Petrą, Jokūbą ir Joną, Jis pradėjo nuogąstauti ir sielotis. 34 Jis jiems sakė: "Mano siela mirtinai nuliūdusi. Pasilikite čia ir budėkite!" Jn 12,27; Ps 42,6.12; 43,5; Jn 4,9. 35 Paėjęs truputį toliau, sukniubo ant žemės ir meldėsi, kad, jei galima, Jį aplenktų toji valanda. 36 Jis sakė: "Aba, Tėve, Tau viskas įmanoma. Atitolink nuo manęs šitą taurę! Rom 8,15; Gal 4,6; Mk 10,38. 37 Tačiau tebūnie ne tai, ko Aš noriu, bet ko Tu". Po to grįžęs, rado juos miegančius ir tarė Petrui: "Simonai, tu miegi? Neįstengi nė vienos valandos pabudėti? 38 Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą, nes dvasia noringa, bet

kūnas silpnas". 39 Jis vėl nuėjo ir meldėsi tais pačiais žodžiais. 40 Ir vėl sugrįžęs, rado juos miegančius; jų akys buvo mieguistos, ir jie nežinojo, ką atsakyti, Mk 9,6. 41 Jis atėjo trečią kartą ir tarė jiems: "Vis dar tebemiegate, tebesiilsite? Gana! Atėjo valanda: štai Žmogaus Sūnus išduodamas į nusidėjėlių rankas, 2 Sam 24,14. 42 Kelkitės, einame! Štai mano išdavikas čia pat", Jn 14,31.

Žiūrėk Mato 26,36-46.

JĖZAUS SUĖMIMAS, Mk 14, 43 - 52

43 Ir tuojau, dar Jam tebekalbant, pasirodė vienas iš dvylikos — Judas, o kartu su juo būrys ginkluotų kalavijais ir vėzdais, pasiųstas aukštųjų kunigų, Rašto aiškintojų ir vyresniųjų, Mt 26,47-56; Lk 22,47-53; Jn 18,2.11. 44 Išdavikas buvo jiems nurodęs ženklą: "Kurį pabučiuosiu, Tas ir bus. Suimkite Jį ir veskite atsargiai!" 45 Atėjęs jis tuojau prisiartino prie Jėzaus ir tarė: "Rabi!" Ir pabučiavo Jį. 46 O jie stvėrė Jėzų ir suėmė. 47 Vienas iš ten stovinčių, išsitraukęs kalaviją, smogė vyriausiojo kunigo tarnui ir nukirto jam ausį. 48 O Jėzus kalbėjo jiems: "Tartum plėšiko išėjote sugauti manęs su kalavijais ir vėzdais. 49 Kasdien buvau pas jus, mokiau šventovėje, ir jūs manęs nesuėmėte. Tačiau išsipildo Raštai". 50 Tada, palikę Jį, visi (mokiniai) išbėgiojo, Jn 16,32. 51 Ir vienas jaunuolis sekė iš paskos, susisupęs vien į drobulę. Jie čiupo jį, 52 bet jis išsinėrė iš drobulės ir nuogas pabėgo.

Kunigai ir vyresnieji atsiuntė ginkluotą būrį. Mokinys (Judas) išdavė Jį pabučiavimu. Jėzus leidosi suimamas. Vienas mokinys (Petras) bandė Jį ginti. Jėzus sudraudė jį. Mokiniai pabėgo. Panašiai ėjosi ir apaštalui Povilui, 2 Tim 4,16.

Morkus rašo, kad mokiniams pabėgus, pas Jėzų liko vienas jaunuolis. Būrio dalyviai čiupo jį. Jaunuolis buvo įsisiautęs tik į drobulę. Jis išsinėrė, paliko drobulę, ir pabėgo. Apie šį jaunuolį rašo tik vienas Morkus. Atrodo aprašytas nereikšmingas įvykis. Iš to daroma išvada, kad jaunuolis buvo pats Morkus. Jei taip yra, pačiam Morkui buvo ypatingas pergyvenimas ir jis jį užrašė.

Žiūrėk Mato 26,47-56.

JĖZUS BAŽNYTINIAME TEISME, Mk 14, 53 - 65

53 Jėzų nuvedė pas vyriausiąjį kunigą, kur susirinko visi aukštieji kunigai, vyresnieji ir Rašto aiškintojai, Mt 26,57-58; Lk 22,54-55. 54 Petras iš tolo sekė Jį iki vyriausiojo kunigo rūmų vidaus kiemo. Ten jis atsisėdo su sargybiniais ir šildėsi prie ugnies. 55 Aukštieji kunigai ir visa teismo taryba ieškojo prieš Jėzų liudijimo, kad galėtų pasmerkti Jį mirti, bet nerado, Mt 26,59-68; Lk 22,67-71; 22,63-65; Jn 18,19-24. 56 Nors daugelis melagingai liudijo prieš Jį, tačiau jų liudijimai nesutarė. 57 Kai kurie melagingai kaltino Jį, teigdami: 58 "Mes girdėjome Jį sakant: 'Aš sugriausiu šitą rankomis pastatytą šventovę ir per tris dienas pastatysiu kitą, ne rankų darbo' ", Jn 2,19-21; 4,21-23; Mk 15,29; 2 Kor 5,1. 59 Bet ir šie kaltinimai nesutapo. 60 Tada vyriausiasis kunigas, atsistojęs viduryje, klausė Jėzų: "Ar nieko neatsakai į šitų kaltinimus?" 61 Tačiau Jis tylėjo ir nieko neatsakė. Tada vyriausiasis kunigas vėl Jį klausė: "Ar esi Mesijas, Šlovingojo Sūnus?" Mk 15,5; Iz 53,7. 62 Jėzus jam atsakė: "Taip, Aš esu. Ir jūs išvysite Žmogaus Sūnų, sėdintį Visagalio dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse", Ps 110,1; Dan 7,13. 63 Tada vyriausiasis kunigas perplėšė savo drabužius, šaukdamas: "Kam dar mums liudytojai? 64 Girdėjote piktžodžiavimą. Kaip jums atrodo?" Ir jie visi nusprendė Jį esant vertą mirties, 3 M 24,16; Jn 19,7. 65 Kai kurie pradėjo į Jį spiaudyti, dangstė Jam veidą, mušė kumščiais ir reikalavo: "Pranašauk!" O tarnai daužė Jį per veidą.

Jie suėmę Jėzų atvedė į vyriausiojo kunigo rūmus. Čia jau laukė, ar tuojau susirinko, taryba. Ji buvo savo nutarimą padarius jau seniai: "Mirtis Jam!" Ji dabar ieškojo liudininkų nutarimą patvirtinti. Liudininkų nerado. Tada vyriausiasis kunigas priesaika klausė Jėzų, ar Jis yra Šlovingojo Sūnus, Mesijas? Jėzus atsakė: "Taip". Dievo vardą minėti vengė vyskupas ir Jėzus. Vyriausiasis kunigas, lyg išsigandęs, perplėšė savo rūbus. To užteko apkaltinti Jėzų prieš Dievą piktžodžiavimu. Tada jie elgėsi visai nepadoriai, mušė ir išniekino Jėzų. Žiūrėk Mato 26, 57-68.

PETRO IŠSIGYNIMAS, Mk 14, 66 - 72

66 Petras buvo žemai, kieme. Atėjo viena vyriausiojo kunigo tarnaitė, Mt 26,69-75; Lk 22,56-62; Jn 18,17-27, 67 ir, pamačiusi besišildantį Petrą, įsižiūrėjo į jį ir tarė: "Ir tu buvai su šituo Nazaretiečiu Jėzumi". 68 Petras išsigynė, sakydamas: "Nei aš žinau, nei suprantu, ką tu sakai". Jis išėjo į prieškiemį ir gaidys pragydo. 69 Pamačiusi jį, tarnaitė vėl pradėjo sakyti aplinkiniams: "Šitas yra iš jų!" 70 Jis vėl išsigynė. Kiek vėliau aplinkiniai sakė Petrui: "Tu tikrai vienas iš jų: juk tu irgi galilėjietis". 71 Tada jis pradėjo keiktis ir prisiekinėti: "Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį jūs kalbate". 72 Ir netrukus gaidys pragydo antrą kartą. Petras atsiminė, ką jam sakė Jėzus: "Gaidžiui nė dukart nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi". Ir jis pravirko, Mk 14,30.

Žiūrėk Mato 26,69-75.

JĖZŲ PERDUODA ROMĖNAMS, Mk 15, 1 - 5

1 Anksti rytą aukštieji kunigai su vyresniaisiais ir Rašto aiškintojais bei visa teismo taryba padarė sprendimą: surakintą Jėzų jie nuvedė ir perdavė Pilotui, Mt 27,1-2; Lk 22,66; 23,1; Jn 18,24.28. 2 O Pilotas klausė Jį: "Ar Tu esi žydų karalius?" Jis atsakė: "Taip yra, kaip sakai", Mt 27,11-14; Lk 23,3; Jn 18,29-38. 3 Tuo tarpu aukštieji kunigai visaip Jį skundė. 4 Tad Pilotas vėl klausė Jį: "Ar nieko neatsakai? Žiūrėk, kokiais dideliais nusidėjimais jie tave kaltina". 5 Bet Jėzus daugiau nebeatsakinėjo, ir Pilotas labai stebėjosi, Mk 14,61; Iz 53,7.

Anksti rytą taryba surašė protokolą, sukaustė Jėzų ir dar tuščiomis Jeruzalės gatvėmis nuvedė į romėnų pilį ir perdavė Jį Pilotui. Jie gerai painformavo Pilotą apie Jėzų. Pilotas pažino žmones ir aiškiai matė Jėzaus nekaltybę. Jis klausė pirmą klausimą: "Ar esi žydų karalius?" Aišku, jis laukė atsakymo: "Nesu". Bet atsakymas buvo priešingas, visai nelauktas. Kunigai, pamatę savo pavojingą padėtį, puolė kaltinti Jėzų teisėjo akivaizdoje. Pilotas davė Jėzui progą pasiteisinti. Pilotas suprato, kad Jėzus lengvai gali atremti Jam daromus kaltinimus. Bet Jėzus tylėjo. Pilotas labai stebėjosi. Žiūrėk Mato 27, 1-2. 11-14.

JĖZAUS PASMERKIMAS, Mk 15, 6 - 15

6 Per šventes jis paleisdavo vieną kalinį, kurio žmonės prašydavo, Mt 27,15-26; Lk 23,17-25; Jn 18,39-; 19,1. 7 Tada buvo vienas kalinys, vardu Barabas, suimtas kartu su maištininkais, kurie sąmyšio metu nužudė žmogų. 8 Taigi susirinkusi minia pradėjo prašyti to, ką visuomet Pilotas darydavo. 9 Pilotas kalbėjo: "Ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių?" 10 Mat, jis suprato, kad aukštieji kunigai Jį įskundė iš pavydo, Mt 21,38; Jn 14,28; 12,19. 11 Tačiau aukštieji kunigai sukurstė minią reikalauti, kad verčiau paleistų jiems Barabą. 12 Tada Pilotas vėl kreipėsi į juos: "O ką man daryti su žydų karaliumi?" 13 Tie šaukė: "Ant kryžiaus Jį!" 14 Pilotas dar klausė: "O ką gi Jis bloga padarė?" Tada jie pradėjo dar garsiau rėkti: "Ant kryžiaus Jį!" Apd 3,13. 15 Norėdamas įsiteikti miniai, Pilotas paleido Barabą, o Jėzų nuplakdino ir atidavė nukryžiuoti.

Pilotas suprato Jėzaus nekaltybę ir kunigų klastą, pasmerkti Jį mirti. Pilotas girdėjo apie Jėzaus darbus ir žmonių prielankumą Jam. Pilotas norėjo įtikti žmonėms, kiek paerzinti kunigus ir fariziejus, ir sukelti šiokį tokį priešiškumą tarp tautos ir žydų vadovybės. Jis manė daug ko tuo laimėti. Jis apsiskaičiavo. Vadovybė turėjo didelės įtakos tautai ir palenkė ją savo naudai. Pilotas pralaimėjo viską. Jis pasmerkė nekaltą Jėzų. Geriau: Dievas patvarkė Jėzui kentėti ir mirti, kad mane ir tave išgelbėtų! Morkus aprašo esminiai Jėzaus pasmerkimą, bet žymiai trumpiau už Matą. Žiūrėk Mato 27, 14-26.

ROMĖNŲ PATYČIOS, Mk 15, 16 - 20

16 Kareiviai nusivedė Jį į rūmų kiemą, tai yra pretorijų, ir ten sušaukė visą būrį, Mt 27,27-31; Jn 19,2-3. 17 Jie apvilko Jį purpuriniu apsiaustu, nupynę uždėjo Jam erškėčių vainiką 18 ir pradėjo Jį sveikinti: "Sveikas, žydų karaliau!" 19 Jie daužė Jam galvą nendrine lazda, spiaudė ir priklaupdami neva garbino Jį. 20 Pasityčioję nuvilko Jam purpurinį apsiaustą ir apvilko Jo paties drabužiais.

Žydų vadovybė tyčiojosi iš Jėzaus, kaip iš netikro Me-

sijo — romėnai, kaip iš netikro karaliaus. Karaliai dėvi brangius rūbus, jie apvilko Jį raudonu karališku apsiaustu. Karaliai vainikuojami brangiais vainikais, jie uždėjo Jam erškėčių vainiką. Karaliams šaukiama — tegyvuoja karalius! Jie šaukė — sveikas žydų karaliau. Karaliai turi skeptrus, jie įspraudė Jam į ranką nendrę. Seniau pavaldiniai, prisiekdami karaliui ištikimybę, bučiuodavo kojas, jie spiaudė Jam į veidą. Seniau pavaldiniai puldavo ant kelių prieš karalių, jie klūpčiojo prieš Jį ir tyčiojosi iš Jo. Jie žiauriai nuplakė Jį. Žiūrėk Mato 27, 27-31.

NUKRYŽIAVIMAS, Mk 15, 20b - 28

20b Tada kareiviai išvedė Jėzų nukryžiuoti. 21 Jie privertė vieną grįžtantį iš lauko praeivį — Simoną Kirenietį, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti Jo kryžių, Mt 27,32-56; Lk 23,33-49; Jn 19,16-30; Rom 16,13. 22 Taip jie nuvedė Jį į Golgotos vietą; išvertus tai reiškia: "Kaukolės vieta". 23 Ten davė Jam mira atmiešto vyno, bet Jis negėrė, Ps 69,22. 24 Tada prikalė Jį prie kryžiaus ir pasidalijo Jo drabužius, mesdami burtą, kas kuriam turi tekti, Ps 22,19. 25 Buvo trečia valanda, kai Jį nukryžiavo. 26 Ir buvo užrašytas Jo kaltinimas: "Žydų karalius". 27 Kartu su Juo nukryžiavo du plėšikus: vieną iš dešinės, kitą iš kairės. 28 ("Taip išsipildė Raštas: 'Jis buvo priskaitytas prie piktadarių' ").

Nukryžiavimo vieta buvo už miesto. Tokia žiauri mirtis mieste nebuvo vykdoma. Išvedimas iš miesto, reiškė išskyrimą iš žmonių bendruomenės. Kur yra nukryžiavimo vieta, tikrų žinių nėra išlikę. Pirmais šimtmečiais netikinčiųjų buvo viskas daroma, kad Jėzaus lankytas ir kentėjimo vietas iš atminties išdildytų. Morkus mini Jėzaus kryžiaus nešėją Simoną iš Kirėnės, tėvą Rufo ir Aleksandro, Rom 16,13. Mat, anksčiau Simonas gyveno Kirėnėje, Egipte. Morkus juos pažino, nes Morkus irgi gyveno Romoje ir Kirėnėje. Jėzus buvo nukryžiuotas drauge su piktadariais, kad Raštas išsipildytų. Jėzus gimė ir gyveno ant šios žemės, kad Raštas išsipildytų ir mes būtume išgelbėti. Jėzaus nukryžiavimas aprašytas be jokių sentimentų, jausmų sukėlimo. Žmonės nesijaudino dėl Viešpaties nukryžiavimo, bet gamta ir dangus jaudinosi. Žiūrėk Mt 27,32-38.

PATYČIOS IŠ NUKRYŽIUOTOJO, Mk 15, 29 - 32

29 Praeiviai piktžodžiavo Jam, kraipydami galvas ir sakydami: "Še tau, kuris sugriauni šventovę ir per tris dienas ją atstatai, Ps 22,8; 109,25; Mk 14,58. 30 Gelbėkis pats, nužengk nuo kryžiaus!" 31 Panašiai tyčiojosi aukštieji kunigai su Rašto aiškintojais, kalbėdami tarp savęs: "Kitus gelbėdavo, o savęs negali išgelbėti. 32 Mesijas, Izraelio karalius, tegul dabar nužengia nuo kryžiaus, kad matytume ir įtikėtume". Taip pat ir kartu nukryžiuotieji tyčiojosi iš Jo, Mt 16,1-44.

Karo laiku, tame mieste, kuriame gyvenau, viešai sušaudė ūkio savininką, berną ir piemenėlį. Jų kaltė buvo: piemenėlis pasidarė botagą iš nutiestos telefono vielos. Viela gulėjo ant žemės. Piemenėlis neturėjo supratimo, kodėl čia ta viela guli. Jis, pasidarydamas botagą, nutraukė susižinojimo priemonę. Ūkininkas su bernu buvo pakaltinti, kad nepridabojo piemenėlio. Maniau, kad nė vienas žmogus neturėtų eiti žiūrėti tokių žudynių. Keli tūkstančiai susirinko žiūrėti tų egzekucijų. Taip ir Jėzaus nukryžiavimo ėjo žiūrėti daugybė žmonių, ir dar tyčiojosi iš Jo. Tą net darė kunigai ir Rašto aiškintojai. Toks žmogus buvo ir yra. Ar tai nėra šėtono apsėdimas?

Žiūrėk Mato 27,39-44.

JĖZAUS MIRTIS, Mk 15, 33 - 37

33 Šeštai valandai atėjus, visą šalį apgaubė tamsa iki devintos valandos, Am 8,9. 34 Devintą valandą Jėzus garsiai šaukė: "Eloi, eloi, lama sabachtani!" Tai reiškia: Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!" Ps 22,2. 35 Kai kurie ten stovintys išgirdę sakė: "Matai, Jis šaukiasi Elijo". 36 Tada vienas nubėgęs primirkė kempinę rūgštaus vyno, užmovė ją ant nendrinės lazdos ir davė Jam gerti, tardamas: "Palaukite, pažiūrėsime, ar ateis Elijas Jo nuimti", Ps 69,22. 37 Bet Jėzus, garsiai sušukęs, atidavė dvasią.

Kai Jėzus gimė, naktis nušvito. Kai Jis mirė, diena aptemo. Tai nebuvo saulės užtemimas. Saulės užtemimas yra tik jauno mėnesio metu, o ne pilnaties. Pasa šventė visada yra pilnaties metu. Jis mirė garsiai šaukdamas, lyg pergalės

šauksmu šaukdamas. Jis pavedė savo Dvasią į Tėvo rankas. Žiūrėk Mato 27, 45-50.

KARININKO LIUDIJIMAS, Mk 15, 38 - 39

38 Tuo metu šventovės uždanga perplyšo į dvi dalis nuo viršaus iki apačios. 39 Šimtininkas, stovėjęs priešais ir matęs, kaip Jis šaukdamas mirė, tarė: "Iš tikro šitas žmogus buvo Dievo Sūnus!"

Jėzus mirė. Naujos sandoros laikas prasidėjo. Uždanga šventovėje perplyšo. Pažvelgimas į sandoros skrynią, kuri buvo švenčiausiojoje, tapo visiems atdaras per Jėzaus mirtį ir Jo kraujo auką, Žyd 10,19. Jėzaus galia pasireiškė. Tą romėnas išpažino ir liudijo: "Iš tikro, šitas žmogus buvo Dievo Sūnus!" Žiūrėk Mato 27,51-54.

JĖZAUS LAIDOTUVĖS, Mk 15, 40 - 47

40 Ten buvo moterų, kurios žiūrėjo iš tolo; jų tarpe Marija Magdalietė, Marija — Jokūbo Jaunesniojo ir Jozės motina — ir Salomė, Lk 8,2-3. 41 Kai Jis dar buvo Galilėjoje, jos Jį lydėjo ir Jam tarnavo. Taip pat ten buvo daug kitų, kartu su Juo atvykusių į Jeruzalę.

42 Jau vakarui atėjus, kadangi buvo prisirengimas, arba šeštadienio išvakarės, Mt 27,57-61; Lk 23,50-55; Jn 19,38-42; 5 M 21,22-23; 2 M 34,25, 43 atvyko Juozapas iš Arimatėjos, garbingas teismo tarybos narys, kuris irgi laukė Dievo karalystės. Jis išdrįsęs nuėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. 44 Pilotas nustebo, argi jau būtų miręs. Jis pasišaukė šimtininką ir paklausė, ar Jėzus jau miręs. 45 Patyręs tai iš šimtininko, jis atidavė Juozapui kūną. 46 Šis nupirko drobulę, nuėmė Jėzų nuo kryžiaus, įvyniojo į drobulę, paguldė Jį kapo rūsyje, kuris buvo iškaltas uoloje, ir užritino angą akmeniu. 47 Marija Magdalietė ir Marija, Jozės motina, matė, kur Jis buvo palaidotas.

Sekusios Jėzų ir Jam patarnavusios moterys stovėjo iš tolo. Gal joms perdaug šiurpu buvo arčiau prieiti? O gal sargyba neleido arčiau eiti?

Juozapas iš Arimatėjos, turtingas tarybos narys, kuris laukė Dievo karalystės, išdrįso eiti pas Pilotą ir prašyti Jė-

zaus kūno. Toks buvo Dievo paraginimas jam, tinkamai palaidoti Jėzų. Piloto nustebimą, dėl taip greitos Jėzaus mirties, mini tik Morkus. Žiūrėk Mt 27, 55-61.

MOTERŲ RŪPESTIS IR DŽIAUGSMAS, Mk 16, 1 - 8

1 Šeštadieniui praėjus, Marija Magdalietė, Marija, Jokūbo motina, ir Salomė nupirko kvepalų, kad nuėjusios galėtų Jėzų patepti, Mt 28,1-8; Lk 24,1-12; Jn 20,1-10; Mk 14,8-9. 2 Labai anksti, pirmąją savaitės dieną, jos atėjo saulei tekant prie kapo, 1 Kor 16,2; Mt 28,1; Apd 20,7. 3 Jos kalbėjosi tarp savęs: "Kas mums nuritins akmenį nuo kapo angos?" 4 Bet, pažvelgusios pamatė, kad akmuo nuristas. O jis buvo labai didelis. 5 Įėjusios į kapo rūsį, išvydo dešinėje sėdintį jaunuolį baltais drabužiais ir nustebo, Apd 1,10; 10,30. 6 Bet jis joms tarė: "Nenusigąskite! Jūs ieškote nukryžiuotojo Jėzaus Nazaretiečio. Jis prisikėlė, Jo čia nebėra. Štai vieta, kur Jį buvo paguldę. 7 Eikite, pasakykite Jo mokiniams ir Petrui: Jis eina pirma jūsų į Galilėją. Ten Jį matysite, kaip Jis jums sakė", Mk 14,28. 8 Jos išėjo ir skubiai nubėgo nuo kapo, nes jas buvo apėmęs drebulys ir siaubas. Persigandusios jos niekam nieko nesakė.

Matas aprašo šį įvykį plačiau. Jis sako apie angelo nužengimą, akmens nuritinimą, sargybinių išsigandimą, žemės drebėjimą. Morkus rašo apie moterų rūpestį, kas nuris didžiulį akmenį nuo kapo angos. Apie tai nė vienas kitas evangelistas nerašo.

Moterys yra tos pačios, kurios minėtos Jėzų laidojant. Jos atėjo anksti prie kapo, norėdamos patepti Jėzaus kūną. Jos rado nuristą akmenį, įėjo į kapo rūsį, pamatė sėdintį jaunuolį. Jos nežinojo, kas jis toks yra. Jis buvo angelas ir sakė joms, kad Jėzus iš Nazareto yra prikeltas, Jo čia nebėra. Moterys negalėjo tam tikėti, bet Jo čia nebuvo. Daug ko žmogus negali tikėti, rodos, tai neįmanoma, bet faktas rodo, kad įvykis yra įvykęs. Tai Velykų įvykis! Prisikėlimas! Jos buvo siaubo ir drebulio apimtos. Jos bėgo, skubėjo, džiaugėsi, niekam nieko nesakė! Prisikėlimo galia pasireiškė! Tai Velykos! Žiūrėk Mato 28,1-8.

VIEŠPATS PRISIKĖLĘS, Mk 16, 9 - 14

9 Prisikėlęs anksti rytą, pirmąją savaitės dieną, Jėzus pirmiausia pasirodė Marijai Magdalietei, iš kurios buvo išvaręs septynis demonus, Jn 20,11-18. 10 Ji nuėjusi pranešė tiems, kurie buvo buvę su Juo ir dabar liūdėjo ir verkė, Jn 20,18; Lk 24,10-11; Jn 16,20. 11 Tie, išgirdę, kad Jis gyvas ir, kad ji pati Jį mačiusi, netikėjo. 12 Po to Jis pasirodė dviem iš jų kelyje į kaimą, tačiau kitokiu pavidalu. 13 Ir šitie sugrįžę pranešė visiems kitiems, bet ir jais anie netikėjo, Lk 24,13-35. 14 Galop pasirodė visiems vienuolikai, kai jie sėdėjo už stalo; priekaištavo jiems už netikėjimą ir širdies kietumą, kad netikėjo tais, kurie buvo matę Jį prisikėlusį, Lk 24,36-49; Jn 20,19-25; 1 Kor 15,5; Lk 24,25; Jn 20,26-29.

Nuo 9 skirsnelio iki 20, Morkaus evangelijos stilius yra skirtingas ir seniausiuose rankraščiuose šitų eilučių nėra. Daugelis mano, kad Morkaus evangelijos pabaiga dingo ir šitos eilutės yra prirašytos vėliau. Čia yra atpasakota labai glaustai apie Jėzaus pasirodymą Marijai Magdalietei, Emaus mokiniams ir vienuolikai apaštalų. Kitų pasakojimai, apie Jėzaus prisikėlimą, apaštalų neįtikino. Juos įtikino tik pats Viešpats savo pasirodymu. Panašiai yra ir dvasiniame žmogaus gyvenime. Daug kas atsivertimus, atgimimus, išgydymus ir kitus krikščionių pergyvenimus laiko pasakėlėmis. Bet kai Viešpats, Šventajai Dvasiai veikiant, kuriam apsireiškia, tada jis žino, kad Jėzus Nazaritietis yra gyvas!

JĖZAUS ĮSAKYMAS IR DANGUN ŽENGIMAS, Mk 16, 15 - 20

15 Ir Jis tarė jiems: "Eikite į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją visiems žmonėms, Mk 13,10; Mt 28,18-20; Kol 1,1. 16 Kas įtikės ir bus pakrikštytas, bus išgelbėtas, o kas netikės, bus pasmerktas, Jn 3,18; Apd 2,28; 16,31. 17 Kurie įtikės, tuos lydės ženklai: mano vardu jie išvarinės demonus, kalbės naujais liežuviais, Mk 6,7.13; Mt 10,1.8; Lk 9,1; 10,17; Apd 8,7; 2,4.11; 10,46; 16,18; 19,6; 1 Kor 14,2-; Mk 6,13, 18 ims (nuogomis rankomis) gyvates ir, jei gertų mirštamų nuodų, jiems nepakenks. Jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks", Lk 10,19; Apd 28,3-6; Jok 5,14-15; Apd 28,8.

19 Baigęs jiems kalbėti, Viešpats buvo paimtas į dangų ir atsisėdo Dievo dešinėje, Lk 24,50-53; Apd 1,4-11; 2 Kor 2,11; 1 Tim 3,16; Ps 110,1; Apd 7,55. 20 O jie išėję visur skelbė žodį, Viešpačiui drauge veikiant, ir žodžius patvirtinant ženklais, kurie juos lydėjo, Apd 14,3; Žyd 2,4.

Jėzus įsakė mokiniams eiti į visą pasaulį, į visas tautas, ir skelbti evangeliją. Tai milžiniškas darbas! Jis pažadėjo savo pagalbą, patvirtinti jų skelbiamą žodį ženklais ir stebuklais. Kas įtikės, tuos įsakė krikštyti. Krikštas neišgelbės, kur tikėjimo nebus. Taigi — pagrindas yra tikėjimas.

Minimi ženklai:

1. Demonų išvarymas. Apie jų išvarymą sako Šventasis Raštas labai daug — evangelijose ir apaštalų darbuose.

2. Naujais liežuviais kalbėjimas. Tai yra Dvasios pagavimo kalba. Tai gali būti lyg pranašų ar evangelistų Dievo Dvasios patvirtinta kalba, arba liežuviais kalbėjimas, kaip jis aprašytas, 1 Kor 12 ir 14 skyriuje, Apd 10,46; 19,6. Dabartinė praktika rodo, kad liežuviais kalbantysis kalba kalba, kurios jis nemoka ir nesupranta. Ji yra viena iš dabartinių kalbų, arba dangiška kalba, kurios nė vienas nesupranta.

3. Gyvates pravarys. Tai primena Apd 28,3-6; Lk 10,19.

4. Jei ką mirtino gers, jam nekenks. Šventajame Rašte tuo klausimu pavyzdžių nėra. Bet bažnyčios istorijoje tokių įvykių pasakojama — būta.

5. Ligonių gydymas. Šių pavyzdžių Šventajame Rašte yra labai daug.

Šios dovanos surinkime pasireiškė visą laiką. Buvo laikų, kada šios dovanos pasireiškė labai mažai. Mūsų laikais jos vėl daugiau pasireiškia. Daugiausia pasireiškia gydymai, demonų išvarymai ir liežuviais kalbėjimai. Kai skaitome apaštalų darbus ir jų laiškus, matome, kad pirmi krikščioniški surinkimai neįsivaizduojami be dvasinių dovanų. Kur dvasinių dovanų nėra, ten nėra ir krikščioniško surinkimo. Taip mokė apaštalas Povilas, Rom 8,9. Kristus yra ne tik istorinis asmuo, Jis pasireiškia visais laikais surinkime, Mt 28,20; 5,19; 18,20; Apd 18,10.

SĄRAŠAS PANAUDOTOS LITERATŪROS

Greek — English Lexicon, by G. R. Berry, Grand Rapids, 1948
Dake's Annotated Reference Bible, by E. J. Dake, Atlanta, Georgia, 1970
Halley's Bible Handbook, Grand Rapids, 1974
Bible Commentary, by Matthew Henry, Grand Rapids, 1960
The New Bible Commentary, by F. Davidson, Grand Rapids, 1954
Das Evangelium des Matthaus und Markus, von F. Rienecker, 1963
Das Neue Testament Deutsch, von J. Schniewind, 1968
Jubiläums — Bibel, Stuttgart
Begriffs Lexikon zum Neuen Testament, Wuppertal, 1967
Calwer Bibellexikon, von T. Schlatter, Stuttgart, 1959
Bibel Übersetzung, von Hans Bruns, Giessen, 1969
Sprachlicher Schlüssel zum Griecheschen Neuen Testament von F. Rienecker, nach D. E. Nestle, Giessen — Basel, 1966
Šventojo Rašto vertimas ir komentarai, arkivyskupas J. Jonas Skvireckas
Šventojo Rašto vertimas, išleistas 1972, Bostone
Šventojo Rašto vertimas, išleistas 1961, Londone

TURINYS